

« ԲՈՐԷՅԱԻ ԿՐԱԿԸ ԿՐՆԱՅ ՎԱՌԵԼ ՁԵՐ ՏՈՒՆԸ »
Պ. Էթեր, Մեծն Բերտանիոյ վարչապետը,
ձայնադրու ճառ մը խօսեցաւ կիրակի օր, հե-

տեւեալ ազդարարութեամբ.
« Բորէյայի մէջ սկսած կրակը կրնայ ձեր
տունն ալ վառել... Համայնավարները պատրաստ
են ոչնչացնելու ձեր կեանքը: Կը խնդրեմ բոլոր
անոնցմէ որ ի վիճակի են անձնական ծառայու-

թիւն տրամադրելու, պատրաստ ըլլալ խափանե-
լու պատերազմը »:
Վարչապետը խօսքն ուղղելով բոլոր գաղթա-
պետութեանց, բացատրեց թէ անհրաժեշտ է նոր
զոհողութիւններ ստանձնել եւ վերազինուիլ, դե-

մադրաւելու համար երրորդ աշխարհամարտի մը
սպառնալիքին: « Զգուշացէ՛ք ներքին թշնամիներէն:
Ազատութեան գինը կը պահանջէ յաւիտենա-
կան արթնութիւն: Ամէնքս ալ վառ գոյներով կը
յիշենք թէ ինչ կը նշանակէ պատերազմը: Այս
անգամ նախադրականութիւնը կատարուեցաւ Ծայր-
Արեւելքի մէջ: Ազգաժողովը դատապարտեց այս
նախադրականութիւնը: Ոչ մէկ չքմեղանք, համայն -
նախարհական որ եւ է քարոզութիւն չի կրնար
պարտելի այս իրողութիւնը: Եթէ նախադրականը
ազատ ձգուի, աշխարհի բոլոր նախադրականները
պիտի քաջալերուին: Այն արդիւնքները որ երկ-
րորդ աշխարհամարտին առաջնորդեցին, կրնան
տեղի տալ երրորդ աշխարհամարտի մը: Այն չա-
բաղէտ ուժերը որ այժմ յարձակում կը դործեն
հարաւ. Բորէյայի վրայ, մաս կը կազմեն համաշ-
խարհային դաւադրութիւն մը՝ ընդդէմ ժո-
ղովրդապետութեանց: Համայնավարները, Բո-
րէյայի մէջ կոտորին թէ Մայլզեան կողմնորոշու-
նը, շնորհապատանի, Պիրմանիոյ մէջ կամ այլուր, Ձե-
խերուն եւ Լեհերուն ազատութիւնը ոչնչացնեն թէ
փորձեն խափանել Անգլիոյ կամ Ֆրանսայի տնտե-
սական վերելքը, կը ջանան իրենց բռնապետական
կաղապարին վրայ ձուլել ամբողջ աշխարհը: Ա-
նոնք կը ճգնին աշխարհէն ջնջել ազատութիւնը եւ
ժողովրդապետութիւնը: Անոնք ազատութեան մա-
սին կը խօսին սպաննելով ազատութիւնը: Անոնք
խաղաղութեան մասին կը խօսին ուժ տալով նա-
խադրականին: Անոնք անողոք եւ անխիղճ կեղ-
ծաւորներ են եւ կը յաւակնին ցուցնել առաքի -
նութիւններ զոր կը մերժէ իրենց փելիստիֆայու-
թիւնը »:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԵՐԿՈՒ ԼՐՏԵՍՆԵՐ ԵՎ ձերբակալուեցան Նիւ
Եորքի մէջ, իբրեւ մեղսակից անոնց որ հիւլէա -
կան գաղտնիքներ հաղորդած են Ս. Միլոթեան
զործակալներուն:

83 ՀՈԳԻ ՁՈՂ ԳԱՅԻՆ օդանաւային արկած-
ներու. 53ը՝ Պրազիլիոյ մէջ, 30ը՝ Սահարայի վը-
րայ ուր ջարդուփչուր եղած էր Փրանսական զին-
ուորական օդանաւ մը:

ԳԵՐՄԱՆԻՅՈՅ ԵՒ ՃԱՓՈՆԻ ՎԵՐԱԶԻՆՈՒՄԸ
անհրաժեշտ կը դանձ Մ. Նահանգներու արտաքին
նախարարութեան խորհրդակցանք, Ֆոսթըր Տալ -
լէս, առաջարկելով զանոնք ընդունիլ « հաւասար
ընկերակիցներ » ազատ աշխարհի պայքարին մէջ
ընդդէմ համայնավարութեան:

ԻՏԱԼԻՅՈՅ Համայնավար առաջնորդը, Փալ -
միրո Թոյլիաթթի, բուն ճառ մը խօսելով, յայ-
տարարեց թէ իր հետեւորդները պատրաստուած
են ծովը թափելու Ամերիկացիները, եթէ փորձեն
իրբեւ խարխիս գործածել Իտալիան, ընդդէմ Ս.
Միլոթեան, պատերազմի մը պարագային:

ՄԱՐՍԷՅԻԼԻ Մէյն Լուի արուածանին մէջ, Ե-
րեք շարագործներ սրճարան մը մտնելով, 250,000
Փրանք պահանջեցին Պ. Պալեանէ, որ մերժեց: Ա-
ւազակները յարձակեցան եւ բուն կռիւ մը ծա-
ղեցաւ, որու ընթացքին Տիկին Ե. Օր. Պալեան եւ
երկու յաճախորդներ ծեծ ուտելով զետին փուռե-
ցան: Ոստիկանութիւնը յաջողեցաւ ձերբակալել
շարագործներէն մէկը:

ՓԱԿԵՅԻՓ 1940 — 1950ի ձեր բաժանորդա -
գրութեան հաշիւը,
Մի ցաւիք եթէ Օգոստոսի ընթացքին դադրի
ձեր թերթին առաքումը:

ՆԻՍԻ Հ. Մ. Ը. Մ. ի դաշտահանդէսը՝ այս
կիրակի, առտուն ժամը 9էն մինչեւ երեկոյեան
8ը, Լանսփուլի Սիաներ կոչուած ծովեզերեայ եւ
ծառայատ դաշտին վրայ: Նիսէն մեկնում օթո -
քարով ժամը ճիշտ 8ին: Արձանագրուիլ չորս օր
առաջ:

ՄԱՐՍԷՅԻԼԻ Հ. Մ. Ը. Մ. ը Սուրբիոյ եւ Լիբա-
նանի Հ. Մ. Ը. Մ. ի Երջ. Վարչութեանէն ստացած
է սկառուական դրոշմը՝ ձեռամբ եղբայր Նայ -
պանտեանի, մարզիչ՝ Պէյրութի Հ. Մ. Ը. Մ. ին:
Եղբ. Նալպանտեան զրկուած էր Fédération football
Libanaiseի կողմէ, որոչ քննութիւններէ վերջ,
ստանալու պաշտօնական diplomeր այս մասնագի-
տութեան: Ս. Գուլյումեան:

Խանաւորի արեղարձը
ՄԱՐՍԷՅԻԼԻ ՄԷՋ

Մեծ պատրաստութեամբ կը տօնուի Օգոստոս
6ին, կիրակի ամբողջ օրը, Վալպարի անտառին
մէջ:

Շրջանի մարմինները պարտաւոր են այժմէն
ապահովել իրենց երթեւեկի միջոցները:

Մանաւորի արշաւանքին — Վալպարը —
արձանագրուելու համար դիմել մտադործ Արիս-
տակէս Պետրոսեանի 20 rue des Petites Maries, Ծե-
րիկեանի 13 rue des Dominicaines եւ Ա. Քէօսէեանի
Photo Rex, Place Jules Guesde:

Պոստին համար դիմել ընկեր Գ. Քէնտիբեա-
նի: Լա Ռօզիէրի համար ընկեր Ե. Տէր Մետրոպ-
եանի:

ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԵՍ

Կազմակերպուած Ֆ. Կ. Սաչի մասնաճիւղին
կողմէ, 6 Օգոստոսին, Մէօտօն, Tapis Vert, Պաղ
աղբիւրին մօտ:

Երթեւեկ. — Bld. Carnotէն առաւօտեան ճիւղ
ժամը 7ին օթօքարով, Ալֆորվիլէն:

Գրիգոր Թովմասեան եւ զաւակները, Ալբի
Տիկին Վասիլիկ Թովմասեան, Բիւզանդ Պուրտիկ-
եան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Նշան Վէհէա-
եան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկ. Եղիայեան եւ
զաւակները, Տէր եւ Տիկին Քիրքճեան եւ զա -
ւակները, Տէր եւ Տիկ. Թումազեան եւ զաւակ-
ները, Տէր եւ Տիկ. Սարգիս Անանիկեան եւ զա-
ւակները սրտի խոր վիշտով կը ծանուցանեն դառ-
նաղէտ մահը իրենց կնոջ, մօր, հարսին, քրոջ եւ
ազգականին:

Տիկին ՄԵԼԻՆԷ ԹՈՎՄԱՍԵԱՆԻ
որ 44 տարեկանին կնքեց իր մահկանացուն, 29
յուլիս շաբաթ առաւօտ, ժամը 8ին, իր բնակա-
րանին մէջ:

Յուզարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այ-
սօր, երեքշաբթի, 1 օգոստոս, կէսօրէ վերջ ժա-
մը 3ին, Լիոնի Հայոց եկեղեցին, 69, rue Louis-
Blanc, ուրկէ մարմինը պիտի փոխադրուի Կիյօ-
թիէրի գերեզմանատունը:

Մահադդ չստացողներէն կը խնդրուի զայս
նկատել որպէս այդ:

ԿԸ ՓՆՏՈՒՌԻ Տիկին Ալանի Մանուկեան,
ծնած 1897ին, Վառնա, Թրքահայտակ, կ'ապ -
րէր փեսին եւ թոռներուն հետ Քլամարի մէջ,
բնակարանէն մեկնած է 1949 նոյեմբերին եւ այդ
օրէն որեւէ լուր չէ առնուած իրմէ:

Տեղեկացնել ոստիկանական տեսչութեան 2 rue
Leon Seché, Paris (15): Հեռաձայն Lecourbe 50-88:

ԼԵՒՈՆ ՇԻՐԻՆԵԱՆ կը փնտռէ քոյրը, Պայ-
ժառ Շիրինեան, հօրը անունը Յակոբ, մօրը անու-
նը Ալանի, բնիկ Գոնիացի (Չէֆթէ Մէրտիվէն
փողոց): 27 տարի է քարտէսէն դարձին, Պուլէն
իբր կորսնցուցած են: Տեղեկացնել՝ Պուլիս,
Մարիուճճիլար, 37 թիւ:

ՌՈՍՄԱՆ. — Հ. Յ. Գ. « Անդրանիկ » Ենթա-
կոմիտէի եւ Նոր Սեբուսիի միացեալ դրաղարանի
եղած են հետեւեալ նուէրները. — Ազգին Մարտի-
րոսեան՝ 21 հատոր: Յակոբ Տէր Սարգիսեան՝ 13
Հրազդան: Սարգիս Ընտրիկեան՝ 11 հատոր: Տի-
կին Նուրիցա Շէհիրլիեան՝ 11 հատոր: Ֆ. Կա-
պոյտ Սաչի մասնաճիւղ՝ 20 կտոր թատերական
գիրք:

Գրադարանը բաց է ամէն օր, երեկոյեան ժա-
մը 6—7: Դիմել ընկեր Ս. Պիլլիի՝ Sarkis (Bi-
lali), 36, rue Bistour, ROMANS (Drôme):

« Troubadours Arméniens »

Textes de Grégoire de Narek— Nahabed Koutchak,
Grégoire d'Akhtamar, Sargavak de Berdak, Yeremia
Keumurdjian, Nagache Hovnatán, Ohanès. Poésie po-
pulaire. Présentés par LUC-ANDRE MARCEL, dans les
« Cahiers du Sud ». Գին՝ 160 Փր., առաքման ծախ-
քով՝ 200 Փրալը: Դիմել՝

HRAND SAMUELIAN
51, rue M.-le-Prince, Paris-6°, ուր կը գտնուին բացի
ամէն տեսակ հայերէն գրքերէ, Հայերու վերա -
բերեալ Փրանսերէն գրքեր, մասնաւոր իր վեր-
ջին հրատարակութիւնը՝ H. PASDERMADJIAN:
HISTOIRE DE L'ARMENIE, des origines jusqu'à nos
jours, մեծադիր հատորը, գին՝ 1000 Փր., առաք-
ման ծախքով՝ 1100 Փրանք:

ՏՈՒԻ ՍԱՐԿԱՒԱԳԵԱՆ
ԵՒ
ԱՐՄԷՆ ՄԵԼՈՅԵԱՆ
Ամուսնացած
Գրէթէյ 30 Յուլիս 1950 Փարիզ

ՍԼՅՈՐՎԻԼ. — Հ. Յ. Գ. Ս. Մինասեան Են-
թակոմիտէի ընդհ. ժողովը՝ այս հինգշաբթի ի-
րիկուն ժամը 9ին, սովորական հաւաքատեղին:
Պարտաւորիչ ներկայութիւն:

ԼՈՅՍ ՏԵՍՍԻ

ՀԱՅ-ԲՈՅԺ
Թիւ 115 (Յուլիս), տասներորդ տարի:
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. — Խնկերը երբոր սի-
րեն... (Շ. Նարդունի). — Ինչպէս կաթ տալ
(Տոքթ. Փափագեան). — Խլիբը — քանսէր (Առողջ.
Մարմին). — Կատաղութիւն (Փրոֆ. Պէրպէր -
եան). — Սակաւակերութեան առաւելութիւնները
(Տոքթ. Գալուստեան). — Շաքարախտին նշան -
ները (Տոքթ. Լորման). — Լուղորդներուն օգտա-
կար (Տոքթ. Գաղանճեան). — Օդատակար դեղա -
բոյսեր (Գաղանճեան). — Հոգեմարմնական բժշկու -
թիւն (Կէօքճեան). — Հարցարան:
Տարեկան բաժնեգինը Ֆրանսա 600 Փրանք,
արտասահման 750 Փրանք: Դիմել 17 rue Damesme,
Paris (13):

Ets. AUSSAGE
52 Ave. Edouard Vaillant
Pantin (Seine)
Tél. Combat 05-72
Համեմ, պղպեղ, բէյ,
բրինձ, վանիլ, թա -
պիօքա, farineux
ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐ. — Մարտէյլ, Պոռտօ, Լը
Հալը եւ Փանթէն:

100 ՓՐԱՆԷ
Քիլօն ամերիկեան իւզաների եւ կտաւառի իւ-
զով հարազատ ներկ PEINTURE IGNIFUGE, բո-
լոր գոյներով:
ԾԱԾԿՈՅՆԵՐ (BACHES) նոր եւ գործածուած
ամէն մեծութեամբ: 100 Ֆր. քառ. մեթրը:
ՎՐԱՆՆԵՐ երկուքէն քառասուն հոգիի համար
ԲԱՑԱՌԻԿ ԳԻՆԵՐՈՎ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎՐԱՆՆԵՐ 2 հոգիինոց 1500 Փր.:
ԱՆԳԼԻՍԿԱՆ ՆՈՐ ՎՐԱՆՆԵՐ 2 եւ 4 հոգիինոց,
ԿՐԿՆԱԿ ԴՈՒՌՈՎ, ՄԺԵՂԱՐԳԵԼՈՎ, ՎԵՐ-
ՁԻՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒԹԵԱՄԲ:
ԳԻՆ՝ 3980 ՖՐԱՆԿ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ձՈՒ ՄԹԵՐԳ ՄԸ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ
ԵՒ ՉԱՆԱՉԱՆ ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԵՆՆԵՐ
THOTAN ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ
38 RUE DE CHALON Métro Gare de Lyon
Բաց է ամէն օր, կիրակի քէ տօնակալի օրեր
ՄԱՍՆԱԻՐ ԳԻՆԵՐ
ՄԻՈՒԹԵԱՆՑ ԵՒ ՎԱՃԱՌՈՐԳԻՆԵՐՈՒ

ՀԱՍՏԷ ՄԸ ՄԻՍԵՆ
24 rue St. LAZARE
Métro N. D. de Lorette կամ Trinité
Արդէն գիւլէք որ ձեր ծանօթ

Լ Ի Լ Ա Ն Է
Ճաշարաններու ընտիրը եւ ամէնէն մատչելի
ԱՐԵՆԵԼԵԱՆ ՆՈՒՄԳ Եր. Կիր. եւ Երկաշաքի

ԼՈՅՍ ՏԵՍՍԻ

ԻՄ ՅՈՒՇԵՐԸ
(ՎԱՀԱՆ ՓԱՓԱՉԵԱՆ - ԿՈՍՄ)
Ա. հատոր 600 մեծադիր էջ, ընտիր տպա -
գրութեամբ, «Հայրենիք», Պոթերն, 1950:
Կը բաղկանայ 74 գլուխներէ, մանկութեան
օրերէն մինչեւ Օսմ. Սահմանադրութիւն:
Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme - (13)
Le Gérant: A. NERCESSIAN

300 Հայեր կը սիրունին

ԱՄՍՍԻՈՅ ԵՒ ԹՌԻՄԱՏԻ ՄԷՉ

ԹՌԻՄԱՏԻ ՆԱԿԱԾՆԵՐԸ

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ԹԻՖԼԻՍԸ

(Ամփոփում խորհրդակալ բերքերէ)

Պոլսոյ « Ժամանակ » քերթին քարտապաս կը սիրունին... Կոնստանդուպոլիսէն իր արտաբերած հարկերը կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին... Երկու մասերու միջև կը սիրունին...

Սիւմ Հաճի գիւղի ժողովուրդը ծխախոտի մը չակուածութեամբ կը զբաղի... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Մամախա քաղաքը լեռներով չըջապատուած է... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Շատեր գինեգործութեամբ կը զբաղին... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Հայկազուն քչնչ տեսակցութիւն մը ունեն... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Մամախոյ բարեկեցիկ ազգայինները իրենց միջև... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Թոքատ քաղաքը որչափ որ լեռներով չըջա... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Հոս ալ բաւականաչափ հայ արհեստավարներ... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Հայկազուն Ա. քչնչ Թոքատին Սվազ ուղե... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

« Ն. Ե. Թայմզ » ի քարտապասները կը գրէ Ատա...

Անգարայէն Ատանա հեռավորութիւնը 400 մը... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

1941ին երբ Հիթլերի բանակները Թուրքիոյ... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Ամեցիկացի ճարտարագէտները ցոյց տուին... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Ճամբայ շինողները ներկայիս ունին ճիշտ... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Կիլիկեան դաշտին մէջ Մերսինէն Ատանա... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Ճամբաներու վրայ քարիւղի կայաններ կը... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Արաստանի մայրաքաղաք Թրիֆլիսի (Թիֆլիս),... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Քրիլիսը արդիւնաբերական մեծ քաղաք է։... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Քրիլիսի մեքենայինական ձեռնարկները կ'ար... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Փրիլիսի ներկայ կայարանը ամենէն գեղեցիկ... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Ս. Արաստանի մէջ կան 19 բարձրագոյն ու... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Սովետական իշխանութեան տարիներուն... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Քրիլիսի Սթալինեան պետական համալսարան... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Պետական համալսարանը երկրի գիտական... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Սովետական իշխանութեան տարիներուն... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

« Ե Ա Ռ Ա Ջ » թերթի թերթը

(137)

ՄԵԼԻՔԻ ԱՂՁԻԿԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ
Ա.

Կինը աշխարհ կառավարող չէ... Երէկ մեր Պողոսը արտասունքը թափեց, երբ տեսաւ մեր սարերը: Հինգ ամսուայ կարօտը նրան դարձրել էր մի երեխայ, որ յանկարծ տեսնուած է իր մօրը: Գարազուրկ իր զուտ հանգիստեցիկը մի քանի փարկէնք... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

ողբալի դրութեան մէջ պակասուած էր այն, որ Միլիք Հուսէինի աղջիկը Թիւրք Բէկին գնայ... Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Թիւն ստացաւ, որովհետեւ գիտէր թէ ով է կանգնած իր առաջ: Երկու կողմերու միջև կը սիրունին... Բաղադրուած քարտապասները կը սիրունին...

Թբիլիսի Պետական Համալսարանը հրատարակած է աւելի քան 7000 գիտական աշխատութիւն:

Թբիլիսի Բժշկական Համալսարանը երկիրն արդէն տուած է 10,160 մասնագէտ: Այժմ ունի կ'ուսանին 2,415 ուսանողներ եւ կ'աշխատին 180 դասախօս:

Ներկայիս Թբիլիսի մէջ կան 11 թատրոններ, ահանաւոր արուեստագէտներով (Ա. Սորովա, Ա. Վասաձէ, Վ. Անջապարիձէ եւն.):

Թբիլիսի « Վ. Ի. Լենին » փոխադրութեան ճարտարապետներու կաճառի չորս բաժիններուն մէջ կ'ուսանին 2,100 ուսանողներ եւ կ'աշխատին 180 դասախօսներ: Կաճառը ունի 14 գիտական ուսումնական:

Լեցին Չինճուն, որ զլիսաւոր բանալին է ամերիկեան խարիսխին՝ Ֆուլգանի, մօտ 100 քիլոմէթր հեռու: Կարմիրները իրենց ամբողջ ուժը թափած էին այս քաղաքին վրայ: Ամերիկեան վերջագահ գումարտակը Տաղիւ ազատեցաւ պաշարումէ: Հեռագիրը կ'ըսէ թէ ամերիկեան կորուստները ծանր էին, իսկ հակառակորդին կորուստները՝ կրկնապատիկ: Ամերիկացիները յաջողեցան փրկել իրենց բոլոր թնդանութիւնը, բայց կորսուած կը համարուին երեք արդիական հրասայլեր:

Կեդրոնական ճակատին վրայ հիւս. Բորչայցիները ետ առին Չինճի քաղաքը զոր Ամերիկացիները դրաւ արտաքին էին կիրակի օր: Արեւելեան ճակատին վրայ կարմիրները յուսահատական փորձեր կը կատարեն, դէպի Ֆուլգան յառաջանալու համար: Անոնք այժմ իրենց ուժերը կը համար խմբին լեռնային շրջաններու մէջ:

Պատերազմական թղթակիցները կը հեռագրեն թէ չորս օրէ ի վեր կատարի կռիւներ կը մղուին իւրաքանչիւր թիւ հողի համար: Հիւս. Բորչայցիները կը բազմապատկեն իրենց ճիւղերը, որպէս զի կարենան վճռական հարուած մը տալ, քանի ղեռ չեն հասած ամերիկեան մեծ ուժերը:

Չոր. Մէջ Արթըր Ֆորմոզա դեպ, խորհրդակցելու համար ազգայնական Չինաստանի նախագահին՝ Չանկ Բայ Եէքի հետ: Մանրամասնութիւնները դադանի կը պահուին: Վերջին յուրերու համաձայն, Մէջ Արթըր առժամայէս Ֆորմոզա փոխադրած է իր բանակատեղին, որ կը գտնուէր Թոքիոյ մէջ: Այժմ Թայիէ քաղաքէն կը վարէ Բորչայի զործողութիւնները:

Խ. ՄԻՌՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԸ

Ապահովութեան Խորհուրդը գումարուեցաւ երէկ, երեքշաբթի, նախագահութեամբ Խ. Միւրութեան պատուիրակին, Պ. Մալիքի, որ հետեւեալ օրակարգը մշակած էր. —

- 1. Ճանչնալ Չինական ժողովրդական հանրապետութիւնը իրեն ներկայացուցիչը Չինաստանի. — 2. Սաղաղօրէն կարգադրել Բորչայի խմբի գերը. — 3. Ընդունիլ օրակարգը:

Պ. Մալիքի զեկոյցէն մէկ ժամ առաջ Մ. Նահանգները օրակարգ անցուցած էին իրենց բանաձեւը, որ հանդիսաւորապէս կը դատապարտէ հիւս. Բորչայի, Ազգաժողովին դաշինքը արհաւիրման ըլլալուն համար եւ կը հրաւիրէ բոլոր անդամները չօգնել նախապարծակ ուժերուն: Այս առթիւ անգամ մը եւս կը յայտարարէ թէ անհրաժեշտ է ավակցիլ Ապահովութեան Խորհուրդին, որպէս զի տեղին վրայ սահմանափակուի Բորչայի կռիւր:

Բանդէտներ կը կարծեն թէ Խ. Միւրութիւնը դիւանագիտական պարտութիւն մը պիտի կրէ, եթէ անակնկալ մը չպատահի վերջին պահուն: Բուն էր իր թիւներու չի սպասուելիք վասն զի Պ. Մալիքի Խ. Միւրութեան ամէնէն մեղմ դիւանագէտն է եւ չի սիրեր աղմուկ յարուցանել, ինչպէս Միւրութիւնը, Կրոմիքոն եւ Վիլիսկին: Միւրութիւնը աստիճանաբար կ'ընդունի:

Ինչո՞ր ԳԱՇԱՐ ԿԱՄԲԱՐԵՆ

Քանի մը օրէ ի վեր խուճապ մը սկսած է Փարիզի զանազան թաղերուն մէջ: Ելուկներ՝ թաղէ թաղ, — շաքար չկայ: Սուրճ, բրինձ, իւղ, օճառ կը փնտռեն ամէնէն ալ, պոչ բռնելով նպարավաճառներու առջեւ:

Թերթերը կառավարութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրեն այս իրարանցումին վրայ, որ հետեւանք է սուտ լուրերու եւ պիտի ծառայէ վերահաստատելու սեւ շուկան:

Պաշտօնական շրջանակներու մէջ ոչ միայն կը հերքեն վրդովիչ զրոյցները, այլ եւ կը հաւատան թէ բաւարար պաշար կը գտնուի երկրին մէջ: Տանտիրուհիներ կան որոնք բան — գործ ըրած են պաշար ամբարել: Առջի օր կին մը կը ներկայանայ իր թաղի նպարավաճառին եւ մէկ քիլո շաքար կ'ուզէ: — Բայց, տիկին, ղեռ երէկ էր որ հինգ քիլո գնեցիք:

Իրազեկներ այս իրարանցումին պատճառ կը նկատեն նաեւ արձակուրդները, դիտել տալով թէ շատեր շաքար, սուրճ, բրինձ են. տարած են իրենց հետ կամ պահած են, վախճալով որ ներդրութիւն պիտի կրեն վերադարձին: Չունճառ իշխանութիւնը ի զուր կը բացատրէ թէ այս իրարանցումը:

Խանաւորի սարկարձը

ՄԱՐՍԵՅԼԻ ՄԵՋ

Կը ՏՕՆՈՒԻ ՆԱԽԱՋԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ Հ. Յ. Գ. ՄԱՐՍԵՅԼԻ ՇՐՋ. ԿՈՄԻՏԵԻ

Կը մասնակցին Մարսէյի եւ շրջաններու բոլոր Դաշնակցական խումբերն ու ենթակոմիտէները, ինչպէս նաեւ Հ. Յ. Գ. Նոր Սերունդի ՇՐՋ. Վարչութիւնը իր բոլոր խումբերով եւ Կապոյտ Սաչի մասնաճիւղերը: Պիտի նախագահէ եւ խօսի կարտանի Բաղաճապետ M. V. SAVINE

Կը նախագահէ ընկ. Յ. ՊԱՊԻԿԵԱՆ: Կը բանախօսէ՝ ընկ. Տ. ԹԱԴՈՅԵԱՆ: Կը Այս կիրակի ամբողջ օրը, Վալպարի անտառին մէջ:

Գեղարուեստական ճոխ բաժին Հ. Յ. Գ. Նոր Սերունդին կողմէ: Պուլի մրցում, առաւօտեան ժամը 9էն 12, շահողները պիտի ստանան նուէրներ: Ճոխ պիւժէ դիւրամատչելի գիներով: Չուրը ապահովուած է:

Շրջանի մարմինները պարտաւոր են այժմէն ապահովել իրենց երթեւեկի միջոցները:

Մանաւորի արշաւանքին — Վալպարը — արձանագրուելու համար դիմել մտադրած Արիստակէս Պետրոսեանի 20 rue des Petites Maries, Ծերիկեանի 13 rue des Dominicaines եւ Ա. Բէօսէեանի Photo Rex, Place Jules Guesde:

Պոստին համար դիմել ընկեր Գ. Քէնտրիեանի: Լա Ռօզիէրի համար ընկեր Յ. Տէր Մետրոպոլիտէնի:

ՄԵՏ ԴԱՇՏԱՀԱՆԻՅՍ

Կազմակերպուած Ֆ. Կ. Սաչի Ալֆրէդի մասնաճիւղին կողմէ, 6 օգոստոսին, Մէօտօն, Tapis Vert, Պաղ աղբիւրին մօտ:

Երթեւեկ. — Bld. Carnot-ին առաւօտեան ճիւղ ժամը 7ին օթօքարով, Ալֆրէդիէն:

ՆիՍԻ Հ. Մ. Ը. Մ. ի դաշտահանդէսը՝ այս կիրակի, առտուան ժամը 9էն մինչեւ երեկոյեան 8ը, Լանսփուլի Սիանը կոչուած ծովեզերեայ եւ ծառայատ դաշտին վրայ: Նիսէն մեկնում օթօքարով ժամը ճիւղ 8ին: Արձանագրուիլ չորս օր առաջ:

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ԷԼԷՆ ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՍՄԵՐԵԱՆ, իր ողբացեալ ամուսնոյն մահուան հինգերորդ տարեդարձին առթիւ 1000 Փրանք կը նուիրէ Ֆ. Կ. Սաչին, իսկ 2000 Փրանք կը տրամադրէ Հանգստեան Տան պատասխարեալներէն Լիոնցի Մամիկին: Ստանալ ՅԱՌԱՋէն:

ՊԱՆԵԼՕ - ԲԱՇԱՆԻ Ֆ. Կ. Սաչի մասնաճիւղը շնորհակալութեամբ ստացած է 500 Փր. Տիկին Վերթին Գըլըճեանէ եւ 1000 Փրանք Տիկին Վարդուհի Շիրինեանէ:

ԼԵՒՈՆ ՇԻՐԻՆԵԱՆ կը փնտռէ քոյրը, Պայծառ Շիրինեան, հօրը անունը Յակոբ, մօրը անունը Աղաւնի, բնիկ Գոնիացի (Զէֆթէ Մէրտիվէն փողոց): 27 տարի է աքսորէն դարձին, Պոլսէն իրար կորսնցուցած են: Տեղեկացնել՝ Պոլիս, Մարիուճճիւար, 37 թիւ:

Կրտսէ պիտի ծառայէ գինները բարձրացնելու, ինչպէս տեսանք պատերազմի ընթացքին: Հացին գինը պիտի սղէ, 4 % տուրք մը հաստատուած ըլլալով արմտիքի վրայ:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԹՈՒՐԳԻԱՆ ԱԼ Ատրանտեանի գինակցութեան մէջ առնելու համար, խորհրդակցութիւն մը պիտի կատարեն Ֆրանսայի, Անգլիոյ, Իտալիոյ եւ Թուրքիոյ արտաքին նախարարները, Սթրազպուրգի մէջ, ինչպէս կը հաղորդէ Անդարայի անթիւր:

ԱՀՈՒԵԼԻ ԶԷՆՔ ՄԸ ԵՒՍ, — Թունարձակ հիւլական ոտմը, կ'ուսումնասիրուի Մ. Նահանգներուն մէջ, համաձայն հիւլական ուժի յանձնարարութեան վեցամսեայ տեղեկագրին: Այս ոտմը չողբար արձակելով ընդարձակ տարածութեան մը վրայ, փախչելու կը հարկադրէ բոլոր ողջ մնացողները: Յանձնարարուած միւսնոյն ատեն կ'ըսէ թէ անցեալ յունուարէն ի վեր աննախընթաց չափի մը հասած է հիւլական ոտմը նիւթերուն արտադրութիւնը եւ թէ « յառաջ կը տարուի ամէն տեսակ հիւլական գէնքերու գիտական ուսումնասիրութիւնը »: Անշուշտ գաղտնի կը պահուին ուրիշ մանրամասնութիւններ:

ՍԼՅՕՐՎԻԼ. — Հ. Յ. Գ. Ս. Մինասեան Ենթակոմիտէի ընդհ. ժողովը՝ այս հինգշաբթի իրերկուս ժամը 9ին, սովորական հաւաքատեղին: Պարտաւորէ ներկայութիւն:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ՀԱՅ-ԲՈՅԺ

Թիւ 115 (Յուլիս), տասներորդ տարի: ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. — Խենթերը երբոր սիրեն... (Շ. Նարդուհի) — Ի՞նչպէս կաթ տալ (Տրեթ. Փափազեան) — Սլիբը — քանսէր (Առողջ Մարմին) — Կատաղութիւն (Փրոֆ. Պէրպէրեան) — Սակաւակերութեան առաւելութիւնները (Տրեթ. Գալուստեան) — Շաքարախտին նշանները (Տրեթ. Լոբան) — Լուրորդներուն օգտակար (Տրեթ. Գաղանճեան) — Օգտակար դեղաբոյրեր (Քաղհան) — Հոգեմարմնական բժշկութիւն (Կէօքճեան) — Հարցարան: Տարեկան բաժնեգիրը Ֆրանսա 600 Փրանք, արտասահման 750 Փրանք: Դիմել 17 rue Damesme, Paris (13):

ՈՒՍԱԳՆԱՑԱԻԹԻՒՆ

ԴէՊի ՀՈՒՍ ԵՒ ՎԵՆԵՏԻԿ 7.. 18 Սեպտ. 1950 Արձանագրութիւններու համար դիմել — Paris: 10 bis, rue Thouin : Lyon: 78, rue Rabelais : Valence: 11 rue Belle Image : Vienne: 12 rue Victor Faugier : S. Chamond: 1 rue du Presbytère : Marseille: 86, rue d'Aubagne : Փարիզ — Վենետիկ — Հոտ — Փարիզ 20.000 Փրանք: Արձանագրութիւններու վերջին պայման — նաժամն է մինչեւ 10 Օգոստոս:

ՓԱՐԻԶԻ ԿԵԴՐՈՆԸ
PARFUMERIE - MAROQUINERIE
Au SAC PARFUMÉ
ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ ԳԵՂԱՄ ԹՈՐՈՍԵԱՆ
Վերջին նորածուրեմաբ նախարդական առարկաներ, fantaisie գոհարեղէններ, կիներու պայուսակներ փարիզեան նաշակով եւ ընտիր ser-viettes-ներ այրերու համար: ՄԵՏ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ԾԱՆՕԹ ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԵՐՈՎ ԱՆՈՒՇԱՀԱՏՈՒԹԵԱՆՑ, ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ARTICLES DE PARIS
Gare du Nordի մօտ: 106 Bld. Magenta, Paris (10) Tél.: Nord 05-78

ANIS PHENIX 45
Աշխարհի առաջին վաճառանիշը
ԴՐԱՍՆԵՆԱԿՆԵՐԸ
ՓՈՆԱԴՐՈՒԱԾ ԵՆ
48 RUE LAFFITTE, PARIS (9)
Tél. Tru. 12.31 եւ 12.32
Կը գտնուի բոլոր հայկական եւ արեւելեան նպարավաճառներուն մօտ:
Ընդհ. գործակալ՝
ALBERT BACRI
ANIS PHENIX 45
Garanti distillé

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ
Կը յայտարարեմ յարգելի հայրենակիցներու թէ բացած եմ շէնքերու համար իւղաներկի աշխատանոց մը, ուր կը պատրաստուին առաջնակարգ իւղաներկ, շատ աժան գիներով:
ՄԵՏ ՄԱՐՍԵՅԼԻ ԵՒ ՓՈՒՐՍՄԱՍԿ
Ինչպէս նաեւ ամերիկեան իւղաներկ անմրցելի գիներով, յարմար ամէն կարգի աշխատանքներու:
Կարճ ժամանակի համար 100 Ֆր. ԳիւլՕն:
Դիմել՝ PEINTURE B O L A K
79 Ave. Vincent André La Vallbarelle, Marseille
Հեռաձայն GA. 91-34

Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme - (13)
Le Gérant: A. NERCESSIAN

ՀԱՐԱՏ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE
HARATCH
 Fondé en 1925
 R. C. S. 376.286
 Directeur-Propriétaire : SCH. MISSAKIAN
 17, Rue Damesme — PARIS (13)
 Գեղասու. 800 ֆր., Տար. 1600, արտ. 2500 ֆր.
 Tél. GOB. 15-70 Գիծ 7 ֆր. C.C.P. Paris 1678-63
 Vendredi 4 AOUT 1950 Ուրբաթ 4 Օգոստոս

26րդ ՏԱՐԻ — 26e Année No. 6220 — նոր շրջանի քիւ 1631
 Խմբագիր՝ Շ. ՄԻՍԱԿԻԱՆ

ՄԵՐ ԽՕՍԲԸ

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ԿԱՐԾԵՄ ԴԵՄ ԷՔ...

ԾՈՒՌԻՆԵՐԱՆ ՀՐԶԻԳՆԵՐ

Ամիսներէ ի վեր արտակարգ ջղաճգութենէ մը բռնուած են ղիմացի ղիմակաւոր ղիւհարները, ապացուցանելու համար թէ Դաշնակցութիւնը նոր դաւեր կը սարքէ « մեր սովետական հայրենիքին դէմ »:

Իրենք, ի ծնէ դաւադիր եւ հրձիգ, ուղղափառ — տենչ ծրագիրներ կը վերագրեն ուրիշներուն, այս անգամ ապաստանելով խաղաղութեան ղիմակիւն տակ:

Ատեն մը, ոմն Միրզա Պալայի եւ « ճիւղհուրի » ղիմացի ղիմակաւորներէն էին որ կեր ճարեցին իրենց:

Սեղծերը չանդարդարձան թէ պարզապէս իրենց ճակատն է որ կը մրտեն, թուղթ մրտած ատեն:

Յետոյ ապաւինեցան « Սովետական Հայաստան » ամսագրի 1950 ապրիլի թիւին, ուր նշանաւոր անձանք մը, Գ. Նիկողոսեան, իւղի պէս կու տարով Միրզա Պալայի եւ « ճիւղհուրի » ղիմացի ղիմակաւորները, կը դուժէր ի սփիւռս աշխարհի:

« Դաշնակցութիւնը բարձրագոյն է ցիւղիօրէն յայտարարում են, որ իրենց քննադատն ոչ թէ թիւրքիսն է, այլ Սովետական Միութիւնը, Սովետական Հայաստանը, եւ որ իրենց տերիտորիալ (նոյնպէս) պահանջները վերաբերում են ոչ թէ թիւրքիսին, այլ Սովետական Միութեան »:

Մի՛ հարցնէք թէ ե՛րբ եւ ո՛ւր կարգացին այս « բարձրագոյն » յայտարարութիւնը:

Զրպարտէ՛, ստէ՛: Կեղծէ եւ թիւէ: Մնացեալը երկրորդական է:

Երեւի տակաւին չեն ստացած նոյն ամսագրին Մալայի թիւը, ուր ոմն Արարատեան եւս միանալով ջրաղբիւրներու կարաւանին, միեւնոյն պի՛ծին վրայ կը դնէ « Դաշնակցութիւնը եւ թիւրք ջարդարները, իրբեւ հայ ժողովրդի երդուեալ թշնամիներ »:

Եւ ահաւասիկ նորագոյն գրամագլուխը, Պէյրուտի « Ազգարար » շաբաթաթերթին յուլիս 8ի պատկերազարդ սալթաքումը, որու մասին խօսեր էինք յուլիս 23ին:

Դիմակաւորներուն օրկանը փութացեր է շաբաթաթերթին « լիւրջ » ալ տպել, համոզելու համար թէ « հայրենիքը փոխադրէ մէջ է »:

Մուռերան հրձիգները պատկերին բովանդակութիւնը եւ արձանագրութիւնն ալ կը խեղաթիւրեն, միշտ նոյն բթամտութեամբ եւ նենգամտութեամբ: Ըսելու համար թէ դաշնակցութեամբ յարձակում կը պատրաստէ Խ. Հայաստանի վրայ:

Եւ օգնութեան կը կանչեն իրենց երիտասարդական թեւն ալ, մասնաւոր յայտարարութեամբ մը:

Ինչո՞ւ այս ատելավառ մոլեգնութիւնը, իրենց ընթերցողներուն առջեւ իսկ ծիծաղելի դառնալու դնով:

Պարզապէս մթնոլորտ ստեղծելու համար, ի հաշիւ ապագայ գործունէութեան: Մոռնալով որ, ամէնէն առաջ — եւ ղիտակցարար — կը ծառայեն ոչ թէ Երեւանի, այլ Անգարայի շահերուն:

Միշտ հլու հպատակ՝ իրենց վարպետներու յայտնի եւ դաղտնի յանձնարարութեանց, անոնք Դաշնակցութեան մասին խօսած ատեն, փրփուր կը տեղան թուրքի մը կատարութեամբ: Եւ նոյն պարզահոգութեամբ:

Անոնք նոյն բառերը կը գործածեն, միեւնոյն դժին վրայ դնելու համար Դաշնակցութեան... Անգարայի:

Գիտնալով հանդերձ որ Մոսկուան միայն Դաշնակցութեան իրենց դէմ, այդ ճամբուն վրայ, լման 25 տարի: Եւ պիտի դառնէ յաւիտեան:

Հայրենիքի պաշտպանութեան եւ ամբողջամասն ճամբուն վրայ, Կուրբերան հրձիգները չեն որ ասպարէզ պիտի կարգան Դաշնակցութեան, դուժգործն շահագործելով այս կամ այն թերթին վրայ: Դաշնակցական գործունէութեան վերածելով խումբ մը մարդիկներ:

Եթէ չափուելու փորձ է որ կը կատարեն, շատ պղտրիկ են տակաւին:

Իրենց վատագի եւ ճղճիմ խաղերը չեն որ ճեղքեր պիտի բանան Դաշնակցութեան կուռ ճակատին վրայ:

Թող այլուր փորձեն իրենց սնամէջ յոխորտանքները եւ « պրոպեգանդ » մարզանքները եւ ոչ թէ հայկական ճակատի վրայ:

Ամէն օր « զգայացուց » նորութիւն մը կը լըսենք հիւլէական փորձանքի մասին:

Մեծ պետութիւնները միջոցներ կը ծախսեն պաշտպանողական միջոցներ ստեղծելու համար: Այս առթիւ տեղատարափ ստորագրութիւններ ալ կը հաւաքուին, իրբեւ ամէնէն ազդու միջոցները փրկուելու համար անոր չարադէտ հետեւանք — ներքէն:

Մենք ալ ներկայ ենք, ինչպէս ամէն տեղ: Կեանքի եւ մահուան կռիւն է: — « Ո՞վ կրնայ մահուան հետ ըլլալ », պիտի ըսէք: Բայց կան որ ճեղի պէս չեն մտածեր եւ պարտականութիւն կը սեպեն հրապարակ իջնել իրենց կուռ տրամաբանութեամբ:

Այս խորհրդածութիւններս ընմիջուցան ձայնափուլին մէջ ղեկուղումով որ վրդովիչ տեղեկութիւններ կը հաղորդէր նոյնքան չարաշուք « աթոմիք » ղի մը գործած աւերներու մասին:

Վերջերս Փարիզի մէջ միջազգային ժողով մը գումարուեցաւ խլրդի (քանսէն) դարմանը գրտնելու համար:

Աշխարհի բոլոր ղիտունները հաւաքուած էին, ըսելու համար թէ... ոչ պատճառը եւ ոչ ալ դարմանը գտնուած է տակաւին:

Իսկ զոհերուն թիւը: Միայն Փարիզի մէջ շաբաթական 2,400 մահերու 450ը հետեւանք էին խլրդի: Այսինքն 3ուկէս միլիոն բնակչութեան մը վրայ տարեկան 24,000 զոհ:

Ալ դուք հաշուեցէ՛ք աշխարհի բնակչութեան զոհերը, հիմ բռնելով նոյն համեմատութիւնը:

Ուրեմն, առանց պատերազմական զէնք ըլլալու, նոյնքան աղետալի է այս « աթոմիք »:

Չարժեք անմիջապէս ներկայանալ Գիտուութեան ակադեմիային եւ իրբեւ ամէնէն գործնական դարման, առաջարկել որ մեր յայտնի դէմքերու ստորագրութիւնները հաւաքեն:

Անշուշտ բոլորն ալ դէմ են խլրդին...

ՍՕՍԻ

ԵՐԼՏԸՅԻ ԴԵՊՐԻՆ ԱՌԹԻԼ (1905) գրած յուշերուն մէջ, Պ. Յ. Պապեան կը կարծէր թէ մեռած է մեր պիւլիպի բարեկամը, ժողով: Ուրախութեամբ ստուգեցինք թէ Պ. ժողով ոչ միայն ողջ է, այլ եւ խոստացած է իր յուշերը գրել, Հ. Յ. Դաշնակցութեան 60ամեակին առթիւ:

Թուրքիա կ'ուզէ միանալ ԱՏԱՆՏԱՆԻ ԴԱՇԻՆՔԻՆ

Անդլեւամերիկեան աղբիւրէ կը հաղորդեն թէ Թուրքիա նորէն ղիմում պիտի կատարէ, իրբեւ անդամ ընդունելու համար Ատլանտեանի դաշինքին մէջ: Եթէ ընդունուի այս ղիմումը, Մ. Նահանգները եւ ուրիշ ղիմակիցները պարտաւոր պիտի ըլլան պաշտպանել Թուրքիան, երբ յարձակում կրէ որ եւ է տեղէ:

Այս առթիւ նոյն թերթերը կը գրեն թէ Թուրքիան սահմանակից ըլլալով Խ. Միութեան, մտահոգ է տարիներէ ի վեր, վասն զի Ռուսիա կը պահանջէ վերադարձնել երկու նահանգներ եւ միասին պաշտպանել նեղուցները:

Թուրքիոյ ղիմումը ծանուցուեցաւ չորեքշաբթի օր, Լոնտոնի մէջ, արտաքին նախարարութեան լրագրական ասուլիսին մէջ: Նախարարութեան ներկայացուցիչը յայտարարեց թէ Թուրքիա իր մտահոգութիւնը բերանացի յայտնած է Անգարայի մէջ, բրիտան. դեսպանին: Կը կարծուի թէ Թուրքիա նոյն ղիմումը կատարած է ամերիկեան եւ Ֆրանսիական դեսպաններուն:

Անդլիոյ արտաքին նախարարութեան ներկայացուցիչը մերժեց ըսել թէ Մեծն Բրիտանիա ուժ պիտի տա՞ր Թուրքիոյ ղիմումին: Անցեալին մէջ Անդլիա բացորոշապէս յայտնած է թէ խորապէս կը շահագրգռուի Թուրքիոյ ապահովութեամբ: Մնաց որ, արդէն դաշնագիր մը կնքած է, ի հարկին պաշտպանելու համար Թուրքիան:

Իրազեկներ կը կարծեն թէ Թուրքիան առաջարկ պիտի քննուի քանի մը օրէն, Եւրոպայի խորհուրդին մէջ (Սթրազպուրկ), Թուրքիոյ, Ֆրանսայի եւ Անդլիոյ արտաքին նախարարներուն կողմէ: (Ժողովը կը բացուի այսօր): Հաւանաբար է որ արձանագրութիւն նաեւ Ատլանտեանի ղի-

Ապահովութեան Խորհուրդը

ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԻ ՎԻՃԻԼ

Ապահովութեան Խորհուրդին Դ. օրուան նիստին մէջ, Խ. Միութեան եւ արեւմտեան պետութեան ներկայացուցիչները երեք ժամ վիճարար — նիւլէ վերջ, յետաձգեցին ժողովը: Խորհրդային պատուիրակը, Պ. Մալիք, առաջին օրուան պարտութենէն վերջ, նորէն առաջարկեց ընդունիլ իր օրակարգը, — « խաղաղ կարգադրութիւն քորէական հարցի »: Ամերիկեան ներկայացուցիչը պնդեց, օրակարգը սահմանափակել մէկ հարցով, — « Գանգատ հիւսիսային Ֆորէայի նախարարական ասուլիս »:

Օրուան առաջին բանախօսը, բրիտանական պատուիրակը՝ Սըր Կ. Ճեպ, բացատրեց թէ Մեծն Բրիտանիա չի կրնար ընդունիլ որ իրար խառ — նուէին նոր Զինաստանի ճանաչման եւ Ֆորէայի խնդիրները: Պահանջեց ամէն բանէ առաջ քննել այս վերջին հարցը, նկատի առնելով անոր ծանրակշիւ հանգամանքը: Այս առթիւ ջերմապէս շնորհաւորելով խորհրդային պատուիրակին վերադարձը, ջալ յայտնեց անոր եթէր ամսուան բացակայութեան համար, յուսալով թէ այժմ պիտի գործակցի: Յետոյ շեշտեց. — « Այս Խորհուրդը հինգ շաբաթ է ի վեր կը գրադիր Ֆորէայի հանրապետութեան դէմ կատարուած գործուն յարձակումով: Կը կարծենք թէ այս խնդիրը ամէնէն ծանրակշիւր եւ ստիպողականն է Ազգաժողովին համար, հետեւաբար պէտք է նախապատուութիւն վայելէ »:

Պ. Մալիք պնդեց իր տեսակէտին վրայ, առաջարկելով նախ քննել չինական խնդիրը, յետոյ « քորէական հարցին խաղաղ կարգադրութիւնը »: Ֆրանսական պատուիրակին ալ խօսք առնելով, առաջարկեց որ Խ. Միութիւնը միանայ, կասեցնելու համար հիւս. Ֆորէայի յարձակումը:

Նորվեկիոյ պատուիրակը յայտարարեց թէ իր կառավարութիւնը կը ճանչնայ կարմիր Զինաստանը, բայց այս խնդիրը կապ չունի Ֆորէայի հարցին հետ: Պ. Մալիք ի վերջոյ յայտարարեց թէ Ապահովութեան Խորհուրդը իրաւունք չունի փոփոխելու նախագահին օրակարգը. կա՞մ կ'ընդունի կա՞մ կը մերժէ:

Այս յայտարարութեան վրայ էր որ յաջորդ օրուան յետաձգուեցաւ ժողովը:

Վ. Էյնսըն իր լրագրական ասուլիսին մէջ յայտարարեց թէ Խ. Միութիւնը նոր խոչընդոտներ կը յարուցանէ Ազգաժողովին առջեւ, վերահաստատելու համար խաղաղութիւնը Ֆորէայի մէջ: Այս առթիւ յայտնեց թէ Մերակոյտը սխալ շարժած է, 100 միլիոն տոլարի վարկ մը բանաւրով Սպանիոյ:

ՖՈՐԷԱՅԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՎՃՈՒՎԱՆ ՕՐԵՐԸ ՍԿՍԱՆ

Ամերիկեան սպայակոյտին վերջին ղեկոյցը կը հաստատէ թէ պատերազմը մտած է վճռական շրջանի մը մէջ: Կենսական կը համարուին յառաջիկայ եթէ օրերը:

Հիւս. Ֆորէայիցները նոր յաղթանակ մը չահեցան չորեքշաբթի օր, գրաւելով Ֆուլտոն քաղաքը, որ վերջին կէտն էր դէպի Թակու (կեղրոնական ճակատ): Ամերիկեան հեծելազույգը քաղաքը լքեց բոցերու մէջ: Ֆորէայիցները հազիւ 48 քիլոմետր հեռու էին Թակուէն, որ հարաւի առժամեայ մայրաքաղաքն է: Նոյն օրը կատաղի կը պիտի մղուեցան արեւմտեան ճակատին վրայ, Զինկուի արեւելեան կողմը: Կարմիրները այս կէտէն ուղղակի կը սպառնան ամերիկեան ղլխաւոր խարխիսին, Ֆուլտոն: Ամերիկացիներուն հրամայուած է ամէն դնով պաշտպանել կենսական ղեկերը: Մովային ղլխուորներն ալ հասած ըլլալով, անմիջապէս ճակատ փոխադրուեցան:

Հեռագրիցները կ'սեն թէ պատերազմի սկիզբէն ի վեր առաջին անգամ ըլլալով, Ամերիկացիները սկսան գործածել 45 թնոնոց քրակայք: Զինուորական շրջանակները աւելի լաւատես կ'երեւան այժմ, մանաւանդ որ ամէն օր նոր ուժեր կը հասնին:

(Լուրերու շարունակութիւնը կարդալ Դ. ԷՅ)

Նախկին պետութեանց արտաքին նախարարներու յանալիկայ խորհրդաժողովի օրակարգին վրայ: (Այս ժողովը պիտի գումարուի Նիւ Եորքի մէջ, սեպտեմբերին):

Թուրքիա եւ Յունաստան ուղած էին անգամադրուիլ Ատլանտեանի դաշինքին, առաջին օրէն իսկ. բայց արեւմտեան պետութիւնները ղիտուել տուին թէ չեն կրնար ընդունիլ, քանի որ հիւսիսային Ատլանտեանի շրջանին չեն պատկանիր:

Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարը, Պ. Էյնսըն, պատասխանելով հարցումի մը, ըսաւ թէ որ եւ է պաշտօնական ղիմում չէ ստացած Թուրքիային: Կարծողներ կան թէ Մ. Նահանգները կրնան բարեացակամ դիրք բռնել այս անգամ, նկատելով որ Թուրքիա յանձն առաւ 4,500 ղլխուոր ղրկել Ֆորէա: Յունաստանի պարագան ալ պիտի վերաբնեւի:

Թերթերը կը գրեն թէ հիւս. Գորէյայի բանակին սպաները առանց այլ եւ այլի անձնասպան կ'ըլլան, եթէ վտանգուին: Ասոր համար է որ ըսպաներ գրեթէ չկան գերիներուն մէջ:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԴԱՄԱՍԿՈՍԷՆ կը հեռագրեն թէ անձանօթներ գերիներն յարձակելով զարկին Սուրբոյ օղանա - ւային հրամանատարը, զեր-գնդապետ Նասր: Հըրամանատարը, որ ծանրապէս վիրաւորուած էր գլուխէն եւ կուրծքէն, մեռաւ Ֆրանսական հիւանդանոցին մէջ:

ՃՈՒՆԵՍԵՆ ՈՍԿԻԻ ՊԱՀԵՍՏԸ 126 միլիոն ֆրանք աւելի կ'արժէ այսուհետեւ, իբրեւ հետեւանք սոր որոշան մը որով տուրք պիտի հաշուեն ներկայ սակով (347,0 ֆրանք) փոխանակ 119ի, ինչպէս կ'ըլլար 1945էն ի վեր: Իոյացած յաւելուածական հաստիքով պետական գանձը պիտի կրնայ տուրք գնել եւ վճարել երկու ամերիկեան փոխառութիւններ (1947 եւ 1949), որոնց համար իբրեւ երաշխաւորութիւն տրուած էր 91 թոն ոսկի: Պետական գանձը պիտի կրնայ նաեւ Պանք տը Ֆրանսէն վերադնել իր գանձատոմսերը:

ՈՒՏԵՍ ԱՄԻԱՐԵՆԻՆ Իրարանցումին առ թիւ, ձեռնհաս իշխանութիւնը կը ծանուցանէ որ յուլիսի սկիզբը շաքարի պաշարը հասած էր 400 հազար թոնի, ինչ որ կը բաւէ վեց ամիս, վասն զի ամսական սպառումն է 13,000 թոն: Եթէ տրամադրելի պաշար չկար շատ մը խանութներու մէջ, պատճառը այն է որ զլիւսուոր զտարանները փակուած էին ամառնային արձակուողի առթիւ: Հողագործական նախարարութիւնն ալ կը ծանուցանէ թէ 5000 թոն բրինձ հասած է Իտալիայէն եւ շուտով պիտի ծախուի փոքրաքանակ խանութներու մէջ: Ուրիշ 20,000 թոն եւս կը սպասուի սեպտեմբերի սկիզբը: Ձէթ եւ սուրճն ալ առատ են, բայց հանրութիւնը եթէ շարունակէ պաշար ամբարել, տեղի պիտի տայ դիներու բարձրացման եւ շարաշահութեանց: Նպարավաճառներու Դաշնակցութիւնն ալ զգուշութեան կոչ մը ուղղեց, հաւաստելով թէ եղած պաշարը կը բաւէ բոլոր պէտքերուն:

ՊԵՒՄԻՆԻՅ Հանրային կարծիքը չէ հանդարտած տակաւին, թէ եւ ցոյցերը եւ գործադուլները դադարած են: Թագաւորը տեղի տալով հանդերձ, չէ ստորագրած այն պաշտօնագիրը որով իր տղան կը փոխանցէ արքայական իրաւունքները, այլ պարզապէս նամակ մը ուղղած է վարչապետին: Շատեր կը կասկածին թէ կրնայ նորէն գահ բարձրանալու խնդիրներ յարուցանել: Յետոյ, չէ որոշած թէ ուր պիտի բնակի, Պելժիւր թէ արտասահման: Թագաւորին կուսակիցներն ալ կը պահանջան թէ փոքրամասնութեան կամքը պարտադրուեցաւ մեծամասնութեան: Լէոփոյի կուսակիցները ուժով մը պայթեցուցին Անվերսի մէջ:

ՍԹԱԼԻՆ յօդուած մը հրատարակելով « Բուլշեւիկ » ամսագրին մէջ, կը բացատրէ թէ երբ ընկերվարական կուսակցութիւնն մը պաշարուած է դրամատիրական պետութեանց կողմէ, « պարտաւոր է զորացնել եւ ոչ թէ տկարացնել իր բանակը եւ վարչութիւնը »: Ուրիշ գրութեամբ մը Սպարապետը կ'ընէ թէ աստիճանաբար մէկ համաշխարհային լեզու պիտի հաստատուի, ընկերվարութեան յաղթանակէն վերջ: « Անշուշտ այդ լեզուն ոչ ուսերէն պիտի ըլլայ, ոչ գերմաներէն, ոչ ալ անգլերէն, այլ նոր լեզու մը, խտացնելով ազգային եւ շրջանային լեզուներու լաւագոյն տարրերը »:

ՅԱՆՈՒՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ. — Արեւմտեան Գերմանիոյ անգլիական եւ ամերիկեան զօրքը աւելցնելու պահանջ դրաւ Ֆրանսայի ներկայացուցիչը, ի նախատեսութիւն արշաւանքի մը որ կ'ըրնայ վտանգել Ֆրանսան: Նախարարական խորհուրդն ալ քննեց այս խնդիրը: — Արեւմտեան հինգ զինակիցները, Անգլիա, Ֆրանսա, Հոլանտա, Պելժիւր եւ Լիւքսեմպուրգ որոշեցին խնդրել իրենց խորհրդարաններէն որ փութացնեն վերադիմումը եւ զինամթերքի արտադրութիւնը:

ՆԱԽԱՆՁՈՏ ԱՄՈՒՍԻՆ ՄԸ, ԼԱՓԱՐԿ, սպաննեց Շամփինյի համայնավար քաղաքապետը, որ իբրեւ հոմանունի կը գործածէր իր կինը: Այս վերջինը, մայր երկու զաւակներու (քաղաքապետն ալ երկու զաւակ ունի), բացէ ի բաց յայտնած էր թէ պիտի բաժնուի, սիրականին հետ ապրելու համար:

ՓԱՐԻՉԻ Վերաքննիչ Ատեանը կը հրաւիրէ Բաղդ Կահազն Վարդանեանը (ծնած թէհրան, 1891 ղեկաւ. 11ին, դատական ատեան ներկայանալ 1950 նոյ. 13ին, դատուելու եւ ձերբակալուելու համար:

ՓԱԿԵՅԻՓ 1940 — 1950ի ձեր բաժանորդա - գրութեան հաշիւը, Մի ցաւիք եթէ Օգոստոսի ընթացքին դադրի ձեր թերթին առաքումը:

Խանստրի սարկարձը

ՄԱՐՍԷԼԻ ՄԷՋ

ԿԸ ՏՕՆՈՒԻ ՆԱԽԱՋԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ Հ. Յ. Դ. ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԿՈՄԻՏԷԻ

Կը մասնակցին Մարսէլի եւ շրջաններու բոլոր Դաշնակցական խումբերն ու ենթախումբները, ինչպէս նաեւ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի ՇՐՋ. Վարչութիւնը իր բոլոր խումբերով եւ Կապոյտ խաչի մասնաճիւղերը: Պիտի նախագահէ եւ խօսի Կարտանի Գաղափարները M. V. SAVINE

Կը նախագահէ ընկ. Յ. ՊԱՊԻԿԵԱՆ: Կը բանախօսէ՝ ընկ. Տ. ԹԱԴՈՅԵԱՆ: Այս կիր. ամբողջ օրը, վաղապիսի անտառին մէջ: Գեղարուեստական ճոխ բաժին Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդին կողմէ: Պուլի մրցում, առաւօտեան ժամը 9էն 12, շահողները պիտի ստանան նուէրներ: Ճոխ պիւժէ դիւրամաշէլի գիներով: Ջուրը ապահովուած է:

Շրջանի մարմինները պարտաւոր են այժմէն ապահովել իրենց երթեւեկի միջոցները:

Մանստրի արշաւանքին — Վալապըր — արձանագրուելու համար դիմել մագդորձ Արիստակէս Պետրոսեանի 20 rue des Petites Maries, Երիկեանի 13 rue des Dominicaines եւ Ա. Բէօսէանի Photo Rex, Place Jules Guesde:

Պոմոնի համար դիմել ընկեր Գ. Քէնտրիեանի: Լա Ռոզիէրի համար ընկեր Ե. Տէր Մետրոպոլիտէն:

Դաշնակցական

ԿԱՆԱՍՈՐԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻԻ

Կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. Տեսինի Կոմիտէի կողմէ, այս կիրակի՝ առաւօտէն մինչեւ երեկոյ, սովորական դաշտավայրը:

Պիտի խօսի ընկ. ՄԻՍԱԲ ՄԻՐՁԷ: « Սինէ Դագո » պիտի լուսանկարէ հանդէսը:

ՄԵՐ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԻՍ

Կազմակերպուած Ֆ. Կ. Սաչի Ալֆորվիլի մասնաճիւղին կողմէ, 6 օգոստոսին, Մէօտօն, Tapis Vert, Պաղ աղբիւրին մօտ:

Երթեւեկ. — Bld. Carnotէն առաւօտեան ճիշդ ժամը 7ին օթօքարով, Ալֆորվիլէն:

ՎԻԷՆ. — Ֆր. Կ. Սաչի մասնաճիւղը շնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները. — Պ. Ս. Թաղէոսեանի ամուսնութեան առթիւ 1000ական ֆրանք՝ Ս. Թաղէոսեան, Աւետիս Տէրտէրեան (Լիոնէն), 500 ֆր. Տիկին Բ. Թաղէոսեան: Նաեւ Պ. Լեոն Մուրատեանի ամուսնութեան առթիւ 1000ական ֆրանք՝ Տէր եւ Տիկին Կարապետ Մուրատեան եւ Տէր եւ Տիկին Գէորգ Չաթախանէ (Տեսին):

ՆԻՍԻ Հ. Մ. Մ. ի դաշտահանդէսը՝ այս կիրակի, առտուան ժամը 9էն մինչեւ երեկոյեան 8ը, Լանսփուլի Սիանը կողուած ծովեզերեայ եւ ծառայատ դաշտին վրայ: Նիւնն մեկնում օթօքարով ժամը ճիշտ 8ին: Արձանագրուել շորս օր առաջ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ԼԻՈՆ. — Այրի տիկին Վ. Յովհաննէսեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի Լիոնի եկեղեցւոյն մէջ հողեհանգստեան պատարագ պիտի մատուցուի իրենց ամուսնոյն եւ հօր՝ ողբացեալ ՎԱՐԴԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆԻ մահուան տարեդարձին առթիւ: Կը խնդրուի իր յիշատակը յարգողներէն ներկայ ըլլալ:

ՖՐ. ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՋԻ օգափոխութեան կայանի երկրորդ խումբը կը մեկնի կիրակի, 6 օգոստոս, Երեկոյեան: Հաւաքուել ժամը ճիշդ 7ին, Կառ տը Լիոնի depart մեթրոյի գլուխը:

Կապոյտ խաչի օգափոխութեան կայանի Ա. խումբը Լիոն կը վերադառնայ ամսոյս 7ին:

ԱՐՄԵՆՈՒԿԻ (Armide)

Հայկական հաստատութիւնը բաց է արձակուողի համար, ամառնային ամիսներուն Pension թէ մեծերու եւ թէ տղոց համար:

ՊՐԻԱՆՍՈՆԻ ձամբուն վրայ, Փարիզէն ուղղակի ձեպընթացով եւ լեոնային բարձր գերբով, աղբիւրներու մօտիկը:

Գրեւ՝ Chez ARMIDE, 42, rue Emile-Laurent, DIE (Drôme)

Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme - (13) Le Gérant: A. NERCESSIAN

ՅՈՒՇԱՏԵՏԻՐ

Հ. Յ. Դ. Սեւակ խումբի ժողովը՝ այս շաբաթ ժամը 5ուկէսին ընկ. Վ. Օշականի բնակարանը:

ՎԻԷՆ. — Կապոյտ խաչի մասնաճիւղի ընդհ. ժողովը՝ այս շաբաթ Երեկոյեան ժամը 8.30ին, սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ: Ներկաներու թիւը մեծամասնութիւն պիտի համարուի:

ԳԻԻՂԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ

Նախաձեռնութեամբ Համաքրեցիական Միութեան Մարսէլի մասնաճիւղին, ի պատիւ Միսիսիփիլի Հովտի (Մ. Նահանգներ) Տիկնանց ճիւղի քարտուղարուհի Տիկին ՀԵՐՄԻՆԷ ԽԱՍՊԱՆԻ:

Այս կիրակի ամբողջ օրը, Լապառաս Գառիէ-ռի գեղատեսիլ անտառը: Ընտանեկան մթնոլորտ, հաճելի անակնկալներ:

Առնել 15 թիւ հանրակառքը, Պուլվառ Կառիպալտէն եւ իջնել վերջին կայարանը:

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑԱԻԹԻՒՆ

ԴԷՊԻ ՀՈՌՄ ԵՒ ՎԵՆԵՏԻԿ 7 .. 18 Սեպտ. 1950

- Արձանագրութիւններու համար դիմել — Paris: 10 bis, rue Thouin : Lyon: 78, rue Rabelais : Valence: 11 rue Belle Image : Vienne: 12 rue Victor Faugier : S. Chamond: 1 rue du Presbytère : Marseille: 86, rue d'Aubagne : Փարիզ — Վենետիկ — Հոմ — Փարիզ 20.000 ֆրանք: Արձանագրութիւններու վերջին պայման — նախամն է մինչեւ 10 Օգոստոս : Gare du Nordի մօտ:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ԻՍ ՅՈՒՇԵՐԸ

(ՎԱՀԱՆ ՓԱՓԱՋԵԱՆ - ԿՈՄՍ) Ա. հատոր 600 մեծադիր էջ, ընտիր տպագրութեամբ, «Հայրենիք», Պոսթըն, 1950 : Կը բաղկանայ 74 գլուխներէ, մանկութեան օրերէն մինչեւ Օսմ. Սահմանագրութիւն : Կը ծախուի CAVEZIAN, Rue de Tréviseի մօտ:

ՓԱՐԻՉԻ ԿԵԴՐՈՆԸ PARFUMERIE - MAROQUINERIE Au SAC PARFUMÉ

Տէր ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ ԳԵՂԱՄ ԹՈՐՈՍԵԱՆ Վերջին նորածուրեմամբ նամարդակամ առարկաներ, fantaisie գոհարեղէններ, կիներու պայուսակներ փարիզեան ֆաշիոնով եւ ընտիր ser-viettes-ներ այրերու համար : ՄԵՐ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ԵՄԵՕԹ ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԵՐՈՎ ԱՆՈՒՇԱՀՈՏՈՒԹԵԱՆՅ, ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ARTICLES DE PARIS 106 Bld. Magenta, Paris (10) Tél.: Nord 05-78

ՍՈՒՐՉԻ ՍԻՐԱՀԱՐՆԵՐՈՒՆ

Համով հոտով սուրճի կ'ուզէք, Ապրին անդին մի՛ փնտռէք, Մասնագետին դիմեցէք, Քիչ մը խմել, փորձեցէք: Հասցէն կ'ուզէք, դիմեցէք. — ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊՅՅԱՃԵԱՆԻ 6, rue de l'Escaut, Romans (Drôme) (ՄԵՐՄԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՒՐՄԱՔԱՆԱԿ)

« Troubadours Arméniens »

Textes de Grégoire de Narek— Nahabed Koutchak, Grégoire d'Akhtamar, Sargavak de Berdak, Yeremia Keumurdjian, Nagache Hovnatian, Ohanés. Poésies populaires. Présentées par LUC-ANDRE MARCEL, dans les « Cahiers du Sud ». Գին՝ 160 ֆր., առաջման ծախքով՝ 200 ֆրալը: Դիմել՝ HRAND SAMUELIAN 51, rue M.-le-Prince, Paris-6e, ուր կը գտնուին բացի ամէն տեսակ հայերէն գրքերէ, Հայերու վերաբերեալ ֆրանսերէն գրքեր, մանաւանդ իր վերջին հրատարակութիւնը՝ H. PASDERMADJIAN: HISTOIRE DE L'ARMENIE, des origines jusqu'à nos jours, մեծադիր հատոր, գին՝ 1000 ֆր., առաջման ծախքով՝ 1100 ֆրանք:

Պատերազմի թե խաղաղութիւն

Ամէնուն բերանն է վրդովել Հարցումը պատերազմի պիտի ըլլայ...

Ինչ պատասխանել: Այժմ հարցն է: Առաջինը թերեւս աւելի հիմնական է...

Առերէ Հարցում մը եւս յաճախ կը լսենք... Ինչ կը մտածեն Փարիզի ձեռնհաս շըջանակները...

Կրտսէն թէ ոչ որ պատերազմ կ'ուզէ եւ... Թե՛ս եւ աւելի լաւ գինուած, զէ՛ս են պատերազմի...

Ինչ է երմտական շըջանակներուն կարծիքը: Առ հասարակ միտքերը հանդարտ են...

Սուրբ Թոմարի միտքերը մը չէ պայքարած այնքան կատարողին...

Րնգիանութիւն պակասման եւ գարմացման մէջ հաւանութիւնը...

Երբեք ժողովուրդ մը չէ պայքարած այնքան կատարողին...

Միւսները, որ մեծամասնութիւն կը կազմեն, կը սկսին վստահութեամբ նայիլ զէպերուն: Կը հաստատեն թէ նոր ճակատ չէ կազմուած տակաւին...

Կարճ խօսքով, եւ սպասելով որ հորիզոնը աւելի պայծառանայ, բոլոր պատճառները կը մղեն փութացնել...

ՍԱՐՍԷՍԻԱ. — Ֆր. Կապոյտ Խաչի Սէն Ժեռոմի մասնաճիւղին գաղտնահանման տեղի ունեցաւ...

ՍԱՐՍԷՍԻԱ. — Ֆր. Կապոյտ Խաչի Սէն Ժեռոմի մասնաճիւղին գաղտնահանման տեղի ունեցաւ...

Օրուան նախագահը, Տիկին Ա. Աւտոան դրամատիկական գործունէութիւնը: Սէն Ժեռոմի Կապոյտ Խաչը...

Օրուան նախագահը, Տիկին Ա. Աւտոան դրամատիկական գործունէութիւնը: Սէն Ժեռոմի Կապոյտ Խաչը գոյութիւն ունէր պատերազմէն առաջ...

Յետոյ յիշելով բանաստեղծ Չարենցի պատգամը, «Հայ ժողովուրդ, քո փրկութիւնը, քո հաւաքական ուժի մէջ է»...

Գեղարուեստական բաժնին մասնակցութիւնն են բերած էին Պ. Պ. Հ. Համբարձումեան, Ս. Աւետիսեան եւ Վ. Աւագեանը...

Օրուան բանաստեղծ, Տիկին Ն. Քրիստիանեան բացատրելով հայ կնոջ դերը բնութեան կարկի տակ...

Ընդհանուր ոգեւորութեան մէջ, ընկեր Յակոբ Գալաթիի խօսքը առնելով, զանազան գուարձանները պատմեց...

Սէն Ժեռոմի Հ. Յ. Դ. «Հայաստան» ենթակոթիւնն ալ դաշտահանդէս մը սարքած էր հերոսներու յիշատակին...

ՄԱՐՉԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

ՄԱՐՍԷՍԻԱ. — Հ. Մ. Լ. Մ. Ի տարեկան ընդհանուր բացարձակ իրաւասութիւն տուած էր իր հիմնադրութեան սկիզբէն...

Սիւլիտեան վարչները եւ մարդիկները այժմ մէնիսի մեծ աշխատանքի լծուած են, որովհետեւ այս տարի Հ. Մ. Լ. Մ. ր շատ գոտարին պայմաններու մէջ է որ պիտի պաշտպանէ իր promotion d'Honneurի աստիճանը:

Հ. Մ. Լ. Մ. Ի վիճակուեցաւ մաս կազմել աւմէնէն գորուոր groupeի մը մէջ: Այսպէս 1949—1950ի promotionի ախոյեանը՝ Martigue, Basses Alpesի գորուոր խումբերէն Digne, նմանապէս Trest եւ Port St. Louis du Rhône, իսկ Մարսէլէն Հ. Մ. Լ. Մ. Ի ամենակատար մրցակիցը՝ St. Lomp, Marseille II-ի «փրոֆէսիտէն» խումբին պահեստին եւ Lycéeներու ներկայացուցիչ խումբը՝ S. M. U. G.

Հ. Մ. Լ. Մ. Ի վարչութիւնը եւ Ֆուլպոյրի յանձնախումբը յաճոյքով են կարգ մը Ֆրանսական խումբերու լաւագոյն հայ մարդիկները Հ. Մ. Լ. Մ. Ի մէջ առնել: Կը յուսանք թէ մեր մարդիկները անգամ մը եւս ցոյց տալով իրենց աննկուն կամքը եւ ճարտիկ խաղաղութիւնը, բարձր պիտի պահեն Հ. Մ. Լ. Մ. Ի վարկը:

Վ. Շաւիկեան

Կրակին մօտ չնստէք... Դա բարեկամութեան նշան էր: Զինակոյտի բնակիչները հիւրասիրութեան առաջին դործն էին համարում յիշեցնել թէ ինչ վտանգաւոր բան է կրակը՝ ստապ մարդու համար:

ՄԵԼԻՔԻ ԱՂԶԻԿԸ

ԵՐԿՐՈՐԻ ՄԱՍ Ա.

Նրանք քաղում էին մոլորուածի պէս. թուում էր թէ որսորդներ էին, կորցրել էին ճանապարհը եւ այժմ թափառում էին յոյս դրած մի որեւէ պատահական յաջողութեան վրայ: Երբէի մի անկիւն կը գտնուէր երկնքի տակ, ուր կարելի կը լինէր կուշ դալ այս գիշեր: Նրանք կորցրել էին ասպարէսը, որ գտնէր քիչ տաքացանքներն իրանց ստապ ձեռքերն ու զէմբերը:

Երկուսն էլ լուռ էին, կորցրել էին խօսելու ընդունակութիւնը: Եւ դարմանալի չէր. պարզկալ երեկոյն արդէն կիսամեռ դրութեան էր հասցրել նրանց: Չարձուրելի լուռութեան մէջ երեքմէն լըսուած էր ինչ որ չարագուտակ ճայթոց: Դրանք ծառերն էին ճաքում դարձուրելի ցրտից: Յուրաքանչիւրը խեղդում էր, անհասարակ դարձնելով չնչոտութիւնը. բերան բաց անել չէր կարելի, իսկ քթի ծակերը կուշ էին գալիս, կարծես լցուել էին ինչ որ ցուրտ, մածուցիկ նիւթով:

Մոլորուածները մի-մի ձի էին քաշում իրանց հետեւից. կենդանիներն էլ յուսահատ էին,

նրանց քթից դուրս էին թափուած գոլորու թանձր ամպեր...

Առջեւից գնացողը շեղուեց իր բռնած ուղղութիւնից: Իր ոտները մօտ նա նկատեց ինչ որ հետքեր. կարծես այս մեռած տեղերի դաղանները խմբով զէպիլ ցած էին վազել: Նա էլ ցած գնաց. գոնէ դանկ ալ զգալիներին, գտնել մի կենդանի արարած...

Բայց ետեւից գնացողի ձին յանկարծ բարձրացրեց գլուխը, լայնացրեց քթածակները եւ հանդարտ կերպով խրխնջաց: Նա, երեւի, նկատել էր մի բան: Նրա տէրը կանգ առաւ եւ լարեց իր տեսողութեան ամբողջ կարողութիւնը, նա հեռուն էր նայում եւ միանգամից չնկատեց, որ իրանից մի քանի քայլ հեռու, ձիւնի մի կոյտի տակից, ծուխ է բարձրանում: Նա ինչ որ ուրախ աղաղակ արձակեց եւ երբ առջեւից գնացողը ետ նայեց, նա ձեռք մեկնեց զէպիլ այդ հրաշալի երեւոյթը: Ծուխ էր. կրակի ներկայութիւնը անհերքելի էր: Կիսամեռ ճանապարհորդները զգացին նրա տաքութիւնը եւ գնացին զէպիլ այն կողմ:

Զիտ խրխնջոցը, մոլորուածների աղաղակները անլսելի ջնացին: Ծուխ արձակող ձիւնակոյտի առջ երեւան եկաւ հրացանը բռնած մի մարդ: Տեղի ունեցաւ կարճ հարց ու փորձ.

— Ո՞վ էք: — Հայ: Հրացանաւոր մարդը լռեց. եւ երբ եկողները կանգ առին ձիւնակոյտի առաջ, նա ցոյց տուեց մի փոքրիկ ծակ, իսկ ինքը առաւ ձիւնի սանձերը: — Մտէք, բայց չժօռեցէք կրակին: Մակից դուրս սողացին երկու մարդ էլ, դարձեալ հրացանները ձեռքին: Նրանք էլ իմա...

Օ Ր Ը Օ Ր Ի Ն

ԳԻՏԻՓ

ՊԻՏԻ ՓՆՏՈՒՆ ԱՅՍ ՕՐԵՐԸ...

Ահա նորէն իրարու կը յաջորդեն դպրոցա-
կան հանդէսներու նկարագրութիւնները, մասնա-
ւորապէս «Գաւառ»էն :

Որքան ալ միօրինակ թուին, անոնք մեր աչ-
քին առջև կը պարզեն կենդանի վիճակները,
արժանի սրտցաւ խորհրդածութեան :

Գուք անոնց մէջ կը գտնէք սրտառուչ պատ-
կեր մը ինքնագործունէութեան : Նախանձախնդ-
րութիւն, եռանդ՝ աշխատանք մը աւելի կատա-
րելու, ի խնդիր նոր սերունդին փրկութեան :

Անշուշտ մեծ բան չէ ձեռք բերուած արդիւն-
քը, բազմաթիւ անասանձան պահանջներն են :

Եւ սակայն, ո՞վ պիտի կրնար արհամարհել
կատարուած աշխատանքը, ի գին ծանր գոհո-
ղութեան :

Եթէ ուշադրութիւն ըրած էք, պիտի խոստո-
վանիք որ շատ բան փոխուած — բարեփոխուած է
— վերջին տարիներու ընթացքին :

Ամէն տեղ ալ, մասնաւորապէս եռանդուն
կերեւան համեստ համբանքները :

Ընդհանրապէս վիճակագրական տեղեկու-
թիւններ կը պահանջ թղթակցութեանց մէջ :

Այնպէս որ, դժուար է ամբողջական գաղա-
փար մը կազմել ծաղկոցներու, դասընթացքնե-
րու, հաւաքական եւ մասնակի ձեռնարկներու
մասին :

Գժուար է, մանաւանդ, ճշդել աշակերտներու
թիւր, տարուէ տարի կատարուած յաւելումներով
կամ նուազումներով :

Երբ աչք մը նետենք ձեռքի տակ եղած նիւ-
թերուն վրայ, ամէնէն առաջ մեր ուշադրութիւնը
կը գրաւէ աղջիկներու գերազանցութիւնը ման-
չերուն վրայ :

Գրեթէ ամէն տեղ, մեծամասնութիւն կը հագ-
մեն աղջիկները, իրեւ աշակերտ ծաղկոցի՝ կամ
հայերէնի դասընթացքի :

Վերջերս հրատարակուած թղթակցութիւն-
ներն ալ կը հաստատեն այս պարագան :

Այսպէս, Մարտի 11 արուարձաններէն Սէն-
ժեռոմի ծաղկոցը ունեցեր է 75 աշակերտ, ինծ
մասով աղջիկ :

Տէսինը որ օժտուած է իրական դպրոցով մը
— կը համարէ 130 աշակերտ, նոյնպէս մեծ մասով
աղջիկ :

Եթէ չենք սխալիք Վալարի 36 կամ Կրնոպ-
լի 60 աշակերտներն ալ մեծ մասով աղջիկներնն :

Պիտի ուզէինք որ «Յառաջ»ի թղթակցորդը
փորձ մը կատարէին, թուանշաններով պարզեու-
համար բուն պատկերը :

Մինչ այդ, մեր պարտքը պիտի ըլլայ հարցել
պարբերաբար, աչքի առջև ունենալով նա՛եւ Փու-
րիկի դասընթացքներուն հետեւողներու համեմա-
տութիւնը :

— Ո՞ր պիտի յանգի ձեր այս դասալըութե-
նը, տղա՞ք : — Ո՞ր օրուան կը սպասէք, հայերկի
համեստ պաշար մը ամբարելու համար :

Այդ պարտններն ու պարտնիները այս օրին
ալ պիտի փնտռեն, քանի հասակ նետեն :

Եւ շարաշար պիտի զղջան, եթէ բոլորովն
փճացած չեն :

Թող իրենք հաշուեն թէ ի՞նչ թանկագին պ-
տեհութիւններ կորսնցուցին, տարիներու ընթա-
քին : Կորսնցուցին՝ նախ ի վնաս իրենց :

Ազգը պարտաւոր չէ մոմ վառել եւ խոժ
ծխել, եթէ աս ու ան բարեհաճին քիչ մը հայերն
սորվիլ :

Եթէ կորսնցուցած չեն արժանապատուու-
թեան եւ հայրենասիրութեան զգացումը, ամէ-
նէն առաջ իրենց պագղան է որ կը խորտակել
խուսափելով հայկական դպրոցէն, դասընթացք
ներէն եւ տարրական գիտելիքներէն :

Տարիներ վերջը, յետին «սուինդըն» ալ քրքիչ
ներ պիտի արձակէ իրենց երեսին :

Այն ատեն, շատ ուշ մնացած պիտի ըլլան
դարձի գալու համար :

Թերեւս դատաւորներ ալ պիտի չգտնեն, ի
րենց գրուելը քարին դարներով :

Տարրական պարտաճանաչութիւնը կը պս
հանջէր ոչ միայն ետ չմնալ իրենց քոյրերէն, ա
եւ քայլ մը աւելի յառաջ նետուիլ :

Իրենք պիտի ըլլային յառաջապահները :

« Գուլիս » անուն շարժաթերթ մը կայ ե -
ղեր, կրնայ ըլլալ : Այս թերթը որուն անունը ա -
ռաջին անգամ կարգադրի պոլսահայ լրագրի մը
մէջ, շատ սիրելի է եղեր փարիզահայութեան, ո -
րուն նոր թիւերուն անհամբեր կը սպասեն եղեր
Փարիզի ընթերցողները :

Ուրեմն դուք որ չէիք գիտեր իր գոյութիւնն
իսկ, փարիզահայ չէք : Եւ կամ «ընթերցատէր հա-
սարակութեան» չէք պատկանիր :

Ուրիշ ի՞նչ եզրակացութիւն կրնանք հանել
այսպիսի յայտարարութենէ մը որ գրուած է մեր
ծանօթ երգչուհիներուն մէկուն գրութեան :

Եթէ հարկ ըլլայ դպրոց մը հաստատել հայ
լրագրութեան համար, կարծեմ ուսուցիչները
Պոլսէն պէտք է բերուին, նկատի ունենալով որ
նախ փրկապատկերներու «փունթօ»ները շատ լաւ
գործածել գիտեն լուրերը արժեքներու համար :

Օրինակ, «կարելի պիտի ըլլայ՞ վարագործը
զոցել առանց ողբերգութեան» 36 եւ 24 փունթօ
մեծութեամբ գոյգ խորագրերուն տակ կը կար-
գանք անձնական խորհրդածութիւն մը քաղա -
քական դէպքեր մը մասին, եւ ի գուր կը փորձէք
խմանալ թէ զոցուելիք վարագործը շա՞րք է թէ
երկաթ :

Երկրորդ առաւելութիւն՝ սանձարձակ արտա-
պումներն ընելու ինքնայատուկ ձեռն է, ա -
ռանց աղբիւրը յիշելու, նոյն իսկ ստորագրու-
թիւնները կուլ տալով :

Երրորդ ճարտարութիւնը երեք անգամ յա -
ջորդաբար լոյս տեսած թերթի մը համբաւը հա -
մաշխարհային դարձելն է :

Այլ չեմ խօսիր իրենց հայհոյանքի հաւաքա -
ծոներուն մասին, վախնալով որ իրենք ալ ձեռք
կ'անցնեն փարիզահայ մասնագէտներու պաշա -
րը եւ մէկիկ մէկիկ ցոյց կուտան այն անգերա-
զանցելի տաղանդ որ հոս էստ կը ծաղկի կարգ
մը բանջարանոցներու մէջ :

ԿԱՌՈՂԻԿՈՍԻՆ ԱՌՈՂՋԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Հայ Կ. Սաշի Կեդր. վարչութիւնը զեկուցողով
մը կը յայտնէ թէ իր բժշկականը՝ Տոքթ. Քոլու -
եան Օդոտոս ին սրտի հիւանդութեանց աշխարհ-
ահաւակ մասնագէտ Prof. Ch. Laubryի, իսկ յա -
ջորդ օրը ներքին հիւանդութեանց մասնագէտ Dr.
P. Tremolieresի ներկայացուցած է Կիլիկիոյ կա -
թողիկոսը : Երկու մասնագէտներն ալ, անդամ
Ակադեմիայի, յանգած են այն եզրակացութեան
թէ կաթողիկոսին «ներքին գործարանները, մաս-
նաւորաբար սիրտը անկանոնութիւններ ունին :
Այս վիճակը սակայն արդելիք մը չէ որ ան ունենայ
չափաւոր եւ մէջ ընդ մէջ գործունէութիւն մը,
ընդհատուած յատկապէս ճաշերու ժամանակ, հե-
տեւելով մասնաւոր անդակաւորութիւնը » :

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ յառաջգիմական կուսակ -
ցութեան նախագահը, Պ. Հէնրի Ուոլրայ, որ մին-
չեւ հիմա բուն պայքար կը մղէր կառավարու-
թեան դէմ, հրաժարեցաւ, նկատելով որ կազմա -
կերպութիւնը քայքայական դիրք բռնած է ֆորէա -
յի պատերազմին առթիւ, փոխանակ պաշտպանե-
լու երկրին քաղաքացիականութիւնը :

ՅՈՐՆՆԻ ԳԻՆԸ (կենդանաբար) 2600 ֆրանքի
բարձրացուց կառավարութիւնը : Իրեւ հետե -
ւանք, հացին գինն ալ պիտի սղէ 1—5 ֆրանք,
համաձայն իւրաքանչիւր նահանգի տեղական
պայմաններուն :

Թէ՛ՀՐԱՆԻՆ հասած լուրերու համաձայն, Ա -
մերիկացիներուն իրքըր հետոցհետէ կը գործանայ :
Անդլիացիներն ալ կ'աշխատին պահել իրենց վար-
կը : Անցեալ տարի 8.200.000 ոսկի սթեյրլին վճա -
րեցին, իրեւ փոխարժէք Պարսկաստանի երկա -
թուղիներու գործածման, վերջին պատերազմի
ընթացքին : Այժմ տրամադրի են աւելցնելու ի -
րանի շահաբաժինը՝ քարելի շահաբաժնի մէջ :
Ջօր. Թորքարայի դահլիճը կը ջնանք մեծ բարե -
նորոգումներ կատարել : Ամերիկա նոր գումարներ
պիտի տրամադրէ, ինչպէս եւ մասնագէտներ :

273.470.566 ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Հաւաքուած
է Սթոքհոլմի խաղաղութեան կոչին համար, հա -
մաձայն յատուկ յանձնախումբի նախագահին՝ Պ.
Ժոլիո - Գիւնտի յայտարարութեան : Ս. Միւր -
մանի մէջ հաւաքած են 115.275.000 ստորագրու -
թիւն, Ֆրանսայի մէջ՝ 12 միլիոն, Իտալիոյ մէջ՝
14.631.500, Մ. Նահանգներուն մէջ՝ 1.350.000 են :

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻՆԵՐՈՒ ՅԱՌԱՋՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

Ամերիկեան սպայախոյստին վերջին զեկուցող
կը ծանուցանէ թէ ԵՂ. օր հիւս. Քորէայի գորա-
մասերը ետ քաշուեցան երկու գլխաւոր ճակատ -
ներու վրայ : Առաջին կարեւոր նահանջն է այս,
վեց շաբաթէ ի վեր, երբ ծագեցաւ պատերազմը :

Ամերիկեան երեք գորագուցուող խորտակե -
ցին կարմիրներու դիմադրութիւնը հարաւային
ժովափին վրայ : Իրենց յառաջապահները միայն
12 քիլոմետր հեռու էին Չինկուէն : Կարգ մը լու -
րերու համաձայն, հիւս. Քորէայցիները սկսած են
պարպել այս քաղաքը : Ամերիկացիները կը շա -
րունակեն հետապնդել թշնամին : Հետագիւրները
կ'ըսեն թէ նահանջը այնքան անկանոն էր որ,
կարմիրներու հրամանատարական կեդրոն մը Ա -
մերիկացիներուն ձեռք անցաւ կարեւոր փաստա-
թուղթերով : Ընդհանուր ճակատին վրայ Ամերի -
կացիները յառաջ խաղացած էին մինչեւ հինգ քի-
լոմետր : Իրենց օգանակները հետազոտութիւններ
կատարելով հաստատած են Չինկուի պարպումը :

Միւս կողմէ կը հաղորդուի թէ Ամերիկացի-
ներուն կացութիւնը ծանրացած է հիւսիսային
ճակատին վրայ, Նակթոնի գետին շուրջը, ուր
4000 կարմիրներ դիրք բռնած են : Ամերիկացի -
ները օգնական ուժ ստացած են այս ճակատին
վրայ, բայց ահապէս դժուարութեանց կը հանդի -
պին, այնպէս որ ԵՂ. օր հաղած 200 մետր կրցած
էին յառաջանալ 300 մետր բարձրութեամբ ցից
բլուրի մը կողերուն վրայ : Եթէ հիւս. Քորէայի -
ները յաջողին ընդարձակել այս յենարանը, կըր -
նան սպառնալ ամերիկեան գորաբաժնի թիկուն -
դին, Չինկուի առջև, մինչեւ անգամ գլխաւոր
միջնաբերդին՝ Զուլանի :

Կուրեները կատարորէն կը շարունակուին ա -
րեւելեան ճակատին վրայ (Փոհանկ), ուր նոյն -
պէս ծանր փորձութեան մը մատնուած է ամերիկ -
եան գործը : Կարմիրները կը շարունակեն պաշա -
րողական շարժումներ կատարել :

Հրատարակուած տեղեկութեանց համաձայն,
կարմիրները միւլենոյն ատեն հրոսակային կուր-
ներ կը մղեն բլուրներու մէջ, թիկունքն գարնե -
լով ամերիկեան զորամասերը :

Արեւելեան ճակատին վրայ, Փոհանկը ոչ մի -
այն ծովային ելք մըն է պաշար եւ զինամթերք
ստանալու համար, այլևս ունի Ամերիկացիներուն
ձեռքը մնացած երեք լաւագոյն օգակայաններէն
մէկը :

Վերջին տեղեկութեանց համաձայն, ընդհա -
նուր կացութիւնը նպաստաւոր է Ազգաժողովին
ուժերուն համար, մանաւանդ որ հետոցհետէ նոր
զինուորներ, հրատարակուած են թիւանօթիւնը կը հաս -
նին :

Հարաւ. Քորէայցիները կարեւոր յաղթանակ
մը շահեցան 15 ժամուան կատաղի կուրէ մը վերջ,
փոխն ի փոխը գարնելով եւ զարնուելով : Պաշ -
տօնական զեկուցող կ'ըսէ թէ հիւս. Քորէայցիները
նահանջած ատեն «կը վազէին եւ ոչ թէ կը քա -
լէին» :

× Ամերիկեան աղբիւրէ կը հաղորդեն թէ Ս. Մի -
ուիթները անուարական նաւեր եւ պաշար կը
հաւաքէ Վլատիմիրով մէջ : Բազմաթիւ խոր -
հրային նաւեր ճամբայ ելած են Պալթիկ ծովու եւ
Սեւ Օվու նաւահանգիստաներէն, դէպի Վլատի -
միրով : Վերջերս քարիւղարար ճակատի մեկնած
են Քոնսթանդնուպոլիսի կաթողիկոսն առաջնորդու-
րէն : Ետ մը նաւեր ալ արժարիք եւ զանազան
պարանքներ կը փոխադրեն դէպի Օսյար : Արե -
ւելք :

— Ապահովութեան խորհուրդը գումարուե -
ցաւ երէկ, հինգշաբթի, վերջնական եզրակացու-
թեան մը յանգելու համար : Կարգ մը տեղեկու-
թեանց համաձայն, Ամերիկացիները ի վերջոյ
պիտի առաջարկեն ընդհ. ժողովի հրաւիրել Մի -
ացեալ Ազգերը, վերջ տալու համար Ս. Միւր -
թեան խաղերուն :

ԵՂ. օրուան ժողովէն առաջ, պահովութեան
խորհուրդին մեծամասնութեան անդամները խոր -
հրակցութիւն մը կատարեցին, առանց հրաւի -
րելու Ս. Միւրթիւնը : Իսկ Երկուսուրեւան չէր ու-
զած մասնակցել :

× «Փրակուս», Մոսկուայի կուսակցական
պաշտօնաթերթը, կը գրէ թէ «պատերազմի հր -
ձիգները ահուգողի մատնուած են, տեսնելով որ
պիտի չկրնան անվտանգ շարունակել իրենց կա -
մայական գործերը, ի ներկայութեան Ս. Միւր -
թեան պատուիրակին : Ամերիկեան ներկայացու-
ցիչը Ազգաժողովը կը նկատէր մարմին մը որ
«այս» պիտի լուսն ամերիկեան պահանջներուն,
զանազան լեզուներով : Համաշխարհային խաղա -
ղութիւնը եւ խաղաղ կարգադրութիւն մը կատար -
ցուցին ամերիկեան պատուիրակը եւ իր խորտու -
րակները : Անոնք խորհրդային առաջարկը դիմա -
տրեցին սուիցներով » :

(Լուրերու շարունակութիւնը կարդայ Դ. Եօ)

Պաշտպանութեան նախարար վր Եւրոպայի համար

Միացեալ Եւրոպայի խորհուրդին Դժ. օրուան նիստին մէջ, ակադեմիական վիճարանութեանց վրայ կը տիրապետէր պաշտպանութեան հոգը: Գլխաւոր ճառարարները զիտել տուին թէ արտաքին նախարարներու յանձնարարութեամբ, որ վարիչ մարմինն է, շատ քիչ գործ կատարած է այս ուղղութեամբ:

Ֆրանսայի նախորդ վարչապետը Պ. Ժոսֆ Պիտո, խօսելով Գորէայի պատերազմին վրայ, բաւ թէ «որեւէ տեղ կատարուած նախարարած կում մը յարձակման սպառնալիք է ուրիշ ամէն տեղի համար, ժողովուրդի մը զլիտուն ծագած խնդիրը կը վերաբերի ամէնուն»: Յետոյ յանդարտելով արտաքին պաշտպանութեան սահմանուած օրկաններու բազմազանութիւնը, առաջարկեց պատերազմական նախարարութիւն մը հաստատել ամբողջ Եւրոպայի համար:

Ուրիշ նախկին վարչապետ մը, Պ. Փոլ Ռէնո, ուժգնօրէն քննադատելով արտաքին նախարարներու յանձնարարութեամբ, որ կ'ուզէ սահմանափակել ընդհ. ժողովին իրաւասութիւնները, ծանրացաւ Եւրոպայի պաշտպանութեան վրայ: «Մեր ներկայ անպատրաստ վիճակը աւելի մեղադրելի է քան երկրորդ աշխարհամարտէն առաջ: Անհրաժեշտ է որ այսուհետեւ արեւմտեան Եւրոպայի պողպատի գործարանները բանին սպառազինելու Եւրոպան: Ամէն բան կ'արժանանայ չունի Մ. Նահանգներէն: Ատլանտեանի ճակատը այնքան զօրաւոր պիտի ըլլայ որքան լաւ կ'ազդակեցունեն Եւրոպայի մէջ: Կարելի չէ ազգային կազմակերպութիւններէն ուղղակի ցատկել վերի յարկը: Բացարձակապէս անհրաժեշտ է գերիշխանութեան զինուորներ կատարել ի նպաստ վերի յարկին»:

Իրրեւ եզրակացութիւն, բանախօսը առաջարկեց Եւրոպայի պատերազմական նախարար նշանակել Չըրչիլը, փառաբանելով անոր արժանիքները, վերջին պատերազմի ընթացքին:

Ֆրանսայի վարչապետը կ'առաջարկէ Ատլանտեան Դաշինքի փոխառութիւն մը կնքել, փութացնելու համար զինակիցներուն վերազինումը: Որոշ պայմանաժամէ մը վերջ, փոխատուները ետ պիտի ստանան իրենց առնելիքները, իրենց ուղած դրամով. — սթերլին, տոլար, ֆրանք եւն.: Այս փոխառութեամբ գոյացած գումարները պիտի յանձնուին մասնաւոր մարմին մը, որուն մէջ ներկայացուցիչներ պիտի ունենան բոլոր զինակիցները:

Ֆրանսայի վարչապետը կ'առաջարկէ Ատլանտեան Դաշինքի փոխառութիւն մը կնքել, փութացնելու համար զինակիցներուն վերազինումը: Որոշ պայմանաժամէ մը վերջ, փոխատուները ետ պիտի ստանան իրենց առնելիքները, իրենց ուղած դրամով. — սթերլին, տոլար, ֆրանք եւն.: Այս փոխառութեամբ գոյացած գումարները պիտի յանձնուին մասնաւոր մարմին մը, որուն մէջ ներկայացուցիչներ պիտի ունենան բոլոր զինակիցները:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՀԻՒԼԷԱՅԱՆ ԳԱՂՏՆԻՔՆԵՐ պարունակող պատուակ մը գողցուեցաւ Լոնտոնի մէջ: Պայուսակին տէրը, գիտնական Ֆրէնք Միլլըր Կրիլլէս, առաջին կարգի վակոն մը նստած էր, եւ քանի մը վայրկեան դուրս ելլելէ վերջ, վերադարձին տեսաւ որ պայուսակը անհետացած է: Նախապէս ըստ թէ միայն հանդերձեղէն կը պարունակէր բայց յետոյ խոստովանեցաւ թէ հիւլէական պաղտնիքներ ալ կային:

ՊԵՆՏԻՆՅԱՆ Երեսփ. ժողովը Օգոստ. 9ին 27ի դէմ 165 ձայնով վաւերացուց այն օրէնքը որով Լէոփոլտ Գ. ի արքայական իրաւունքները կը փոխանցուին իր տղուն, իշխան Պոտուէնի: Վիճարանութեանց ընթացքին բուն տեսարաններ պարզուեցան: Կաթոլիկ երեսփոխան մը յայտարարեց թէ արին կայ Լէոփոլտի հակառակորդներու ձեռքերուն վրայ: Ընկերվարականները ի պատասխան «մարդասպան» պոռոցին, մատնանշելով ներքին նախարարը, իրրեւ պատասխանատու չորս քաղաքացիներու սպանութեան: Նախագահը սպաննաց հրաժարի: Բարեկարգութիւնը վերաճաստատուելէ վերջ, ընկերվարական ներկայացուցիչը յայտարարեց թէ այլեւ չեն առաջարկեր սահմանափակումներ հաստատել Լէոփոլտ Գ. ի բնակութեան կամ շարժումներու մասին. բայց կը պահանջեն մաքրագործել արքունիքին խորհրդականները: Դժ. օր քարկոծուեցաւ Պրիւսիա թրիտանական դեսպանատունը, Լէոփոլտի կուսակիցներուն կողմէ:

ԵՆՏԵՆՆԱՆԻ ՊԱՐԵՆԱՆՈՐՈՒՄԸ մեծ դժուարութեանց կը հանդիպի, համաձայն Պելլրատէն հասած լուրերու: Գիները միշտ կը բարձրանան: Կրտսէի թէ ամէնէն ծանր տաղնապն է այս, 25 ամիսէ ի վեր:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

«Հայ Գրագէտներու Բարեկամներ» մասնաշաբթի 17րդ հատորը, Գ. Եպսկ. Սրուանտեանցի ՀԱՄՈՎ ՀՈՏՈՎԸ (Բ. հատոր) Գին՝ 250, թղթի ծախքով 280, Ա. հատորը՝ 300, թղթի ծախքով 330: Երկու հատորը միասին 500, թղթի ծախքով 545: Կեդրոնատեղի՝ Գրատուն ՊԱՐՍՍՄԵԱՆ, 46 rue Richer, Paris (9): Մարտէլ Արեւիկեան 13 rue des Dominicaines:

Դաշտահանդէս

ՆԱԽԱՋԵՆՈՒԹԵԱՄԲ

Ֆ. ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՋԻ ՍԷՆԹ ԱՆԹՈՒԱՆԻ Մ. ՃԻՒՂԻՆ Կիրակի 13 օգոստոս, Նախարին ագարակին մէջ Բանախօսութիւն, գեղարուեստական ճոխ բաժին, զանազան անակնկալներ:

Կը ներկայացուի ծիծաղաշարժ զաւելտ մը, քաղաքի Նոր Սերունդի Ռոստոմ խումբի կողմէ՝ Հնարաւիտ վարձակալը:

Ճոխ պիւֆէ: — Չափաւոր գիներ: Ծան. — Հանդիսավայր երթալու համար անել 26 թիւ հանրակառքը եւ իջնել Octroiի առջեւ:

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ՏՕՆԸ ՓԱՐԻՉԻ ՄԷՋ

Ս. Աստուածածնի վերափոխման տօնի առթիւ այս կիրակի, ՄԵՄԻ ՏԱՆԻ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ՎԵՀԱՓԱՌ Տ. Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ կը նախագահէ եւ կը քարոզէ Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցւոյ մէջ, ուր այս առթիւ կը մատուցուի հանդիսաւոր Ս. պատարագ եւ խաղողի աւանդական օրհնութիւնը:

Կաթողիկոսական Պատուիրակ Արտաւազդ Արք. կը պատարագէ: Յաջորդ օրը Մեռելոցի առթիւ Ս. պատարագ եւ հանդիսաւոր հոգեհանգիստ:

Կը հրաւիրուի հասարակութիւնը ներկայ գտնուիլ:

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ՏՕՆԸ ՆԻՍԻ ՄԷՋ

Նիսի Աղ. Միութիւնը կը ծանուցանէ թէ այս կիրակի, հանդիսաւոր պատարագ պիտի մատուցանէ ՇԱՀԷ ՎՐԳ. ԱՃԻՄԵԱՆ: Ինչպէս ամէն տարի, այս տարի ալ պիտի կատարուի մատաղի եւ խաղողի օրհնութիւն եւ բաշխում, աւանդական հանդիսութեամբ, Հայաստանեայց դարաւոր սովորութեան համաձայն:

Եկեղեցասէր հասարակութեան կը խնդրուի ուխտի եւ մատաղի նուէրները օր առաջ յանձնել Տիկնանց յանձնարարութեան կամ զրկել վարչութեան գանձակալ Պ. Օ. Պանտէզեանի, 183 Bld. de la Madeleine:

ԻՆՐԱՍԱՆ ԹՐԱԳՕՇԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆԵՐԸ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ
12 օգոստոս, Օտտօ՝ Պաղտատի աղջիկը:
13 օգոստոս, Սթաւ Սիփոօթէն՝ Կեդծ իշխանը: Հեղ.՝ ԹՐԱԳՕՇԻ:

ՇՆՈՐ ՀԱԿԱՒԻՔ ԵՒ ՀՈԳԵ ՀԱՆԳԻՍՏ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ. — Այրի Տիկնի Երեցուհի Եւզինէ Տէր Մովսէսեան եւ զաւակները Պ. Հրանտ եւ Օր. Եղիարէթ, Տէր եւ Տիկնի Կ. Յակոբեան (Պանեէօ), Այրի Տիկնի Իսկուհի Մարտոմեան (Փարիզ), Տէր եւ Տիկնի Ա. Նաւալեան (Հայաստան), Տէր եւ Տիկնի Միհրան Միլասեան խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք ողբացեալ

ԱՐԺ. Տէր ԳԱՂՈՒՍ ԱՒԱԳ ՔՀՆՅ. Տէր ՄՈՎՍԷՍԵԱՆԻ (Առաջն. փոխանորդ եւ աւագերէց Փրբատոյի Ս. Սահակ Մայր եկեղեցիի): մահուան առթիւ ցաւակցութիւն յայտնեցին անձամբ կամ դրամբ:

Ս. Այս կիրակի, Փրատոյի Մայր եկեղեցիին մէջ, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի մատուցուի, մահուան քառասունքին առթիւ: Հանդուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ ըլլալ:

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ. — Զ. Յ. Դ. Կարտանի

«Նիկոլ Դուման» ենթակոմիտէն, Զ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի «Վարանդեան» խումբը եւ Ֆ. Կապոյտ Նաչի մասնաճիւղը իրենց խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնեն, Տէր եւ Տիկ. Սեղրակ Արք. համեմատի եւ պարագաներուն իրենց որդւոյն ԱՆԴՐԱՆԻԿԻ դառնակսկիծ մահուան առթիւ:

ՇՆՈՐ ՀԱԿԱՒԻՔ. — Նոր Սերունդէն իւզարք Աստուրեանի եւ Նաչատուր Սարգիսեանի նշանախօսութեան առթիւ, կնքահայրը՝ Վարդգէս Միլասեան (Ավինեօն) կը նուիրէ հազար ֆր., Յակոբ Սարգիսեան 500 ֆրանք, Զ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի Կարտանի «Վարանդեան» խումբին: Խորին շնորհակալութիւններ:

Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme - (13) Le Gérant: A. NERCESSIAN

Օր. ԷՒԶ ՉԱԹԱԼԵԱՆ
Պ. ԼԵՒՈՆ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ
Ամուսնացած

Վիէն 22 Յուլիս 1950
Կնքահայրութեամբ Տէր եւ Տիկ. Ա. Մուրատեանի Ս. Այս առթիւ կը զօրեւն հետեւեալ նուէրները. — Տէր եւ Տիկնի Կ. Մուրատեան հազարական Ֆրանք Վիէնի Կապոյտ Նաչին, Զ. Յ. Դ. Նոր Սերունդին, Զ. Յ. Դ. Կոմիտէին, Տէրնի Կապոյտ Նաչին: Տէր եւ Տիկնի Գ. Չաթալեան հազարական Ֆրանք Վիէնի Կապոյտ Նաչին, Զ. Յ. Դ. Կոմիտէին, Տէրնի Կապոյտ Նաչին: Տէր եւ Տիկնի Ա. Մուրատեան հազար ֆր. Վիէնի Զ. Յ. Դ. Նոր Սերունդին:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ. — Զ. Յ. Դ. Ակնունի ենթակոմիտէի ժողովը՝ այս շաբաթ երկու ժամը Յին, սովորական հաւաքատեղին: Պարտաւորիչ է բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը:

ՏԱՐՕՆ ՍԱԼՆՈՅ ՉՈՐԻ Հայր. Միութեան (Մարտէլ) ընդհ. անդամական ժողովը տեղի կ'ունենայ Bar du Globeի սրահին մէջ, այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2.30ին: Ներկայ կ'ըլլայ Եղիարտոսէն Նոր ժամանած հայրենակից Արշակ Մահտեսեան որ տեղեկութիւններ պիտի տայ հերոսուհի Տիկնի Սօսէի մասին:

Մեծ դաշտահանդէս

Համախորհրդացիական Միութեան Վիէնի մասնաճիւղի կողմէ: Միութեան Ֆրանսայի շրջանի 10րդ Պատգմ. ժողովին առթիւ, այս կիրակի առտուան ժամը 11էն մինչեւ իրիկուն, Փոնտ է-վիէլի դաշտին վրայ: Գեղարուեստական բաժին: Նուազ եւ պարեր: Խորոված, զովացուցիչ ըմպելիներ:

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ՏՕՆԸ ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ ՄԷՋ

Այս կիրակի Ս. Աստուածածնի տօնի առթիւ պիտի պատարագէ եւ քարոզէ Անթիլիասի դուրբովանքի վերատեսուչ Դերենիկ եպիսկոպոս Փոլատեան, Ալֆորվիլի Ս. Պօղոս - Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ:

« Troubadours Arméniens »

Textes de Grégoire de Narek— Nahabed Koutchak, Grégoire d'Akhtamar, Sargavak de Berdak, Yeremia Keumurdjian, Nagache Hovnatat, Ohanès. Poésie populaire. Présentés par LUC-ANDRE MARCEL, dans les « Cahiers du Sud ». Գին՝ 160 ֆր., առաջման ծախքով՝ 200 ֆրանք: Դիմել՝ գրատուն H. PASDERMADJIAN 51, rue M.-le-Prince, Paris-6e, ուր կը գտնուին բացի ամէն տեսակ հայերէն գրքերէն, Հայերու վերաբերեալ ֆրանսերէն գրքեր, մանաւանդ իր վերջին հրատարակութիւնը՝ H. PASDERMADJIAN, HISTOIRE DE L'ARMENIE, des origines jusqu'à nos jours, մեծադիր հատորը, գին՝ 1000 ֆր., առաջման ծախքով՝ 1100 ֆրանք:

ԱՆՍՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ

Կը յայտարարեմ յարգելի հայրենակիցներու թէ բացած եմ շնչերու համար իւզաներկի աշխատանոց մը, ուր կը պատրաստուին առաջնակարգ իւզաներկ, շատ աժան գիներով: ՄԵՄՔԱՒԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ Ինչպէս նաեւ ամերիկեան իւզաներկ ամբողջելի գիներով, յարմար ամէն կարգի աշխատանքներու: Կարճ ժամանակի համար 100 ֆր. ԻՒԼՕՆ: Դիմել՝ PEINTURE B O L A K 79 Ave. Vincent André La Vallbarelle, Marseille Հեռաձայն GA. 91-34

ՀԱՍՑԷ ՄԸ ՄԻԱՅՆ 24 rue St. LAZARE Métro N. D. de Lorette կամ Trinité Արդէն գիտէք որ ձեր ծախք

Լ Ի Լ Ա Ն Է

Ճաշարաններու ընտիրը եւ ամէնէն մատչելի ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՆՈՒԱԳ ԵՐ. Կիր. եւ Երկուշաբթի ԱՐՄԵՆՈՒԿԻ (Armide) հայկական հաստատութիւնը բաց է արձակուրդի համար, ամառնային թիւներուն Pension թէ մեծերու եւ թէ տղոց համար: ՊՐԻԱՆՍՈՆԻ ճամբուն վրայ, Փարիզէն ուղղակի ձեւալնթացով եւ լեռնային բարձր գերբով, աղբիւրներու մօտիկը: Գրել՝ Chez ARMIDE, 42, rue Émile-Laurent, DIE (Drôme)

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ՍԵՍԻԼ ՍՈՐԵԼ ՄԱՅՐԱՊԵՏ

Անոնք որ չորս աչքով — կամ ախանջ կտրած — կը հետեւին բուն փարիզեան կեանքին, ան — շուշտ կարգացին, երէկ, հետեւեալ զգայացունց տեղեկութիւնը —

Սեսիլ Սորել, հռչակաւոր դերասանուհին, Գոմեսի Ֆրանսէզի եւ ուրիշ բեմերու երբեմնի փառքը, պաշտօնապէս փրանչիսկեան միաբանութեան մէջ մտաւ հինգշաբթի օր, Պալոնի մէջ:

Այս առթիւ կատարուեցաւ շատ պարզ արարողութիւն մը, ի ներկայութեան վանականներու եւ քանի մը բարեկամներու:

Նախկին դերասանուհին ստացաւ Միաբանութեան թուի ուսնոցը եւ ձեռնակ գօտին:

Յետոյ զնաց Պիարից, իր բնակած պանդոկը, խիստ վայելուչ արդուարդով մը որուն զաղտնիքը ինք միայն գիտէ:

Նորընծան վարժութիւն պիտի կատարէ մէկ տարի, Միաբանութեան երրորդ կարգը մտնելէ առաջ:

Վանք մը պիտի չբաշուի այդ շրջանին: Բայց պարտաւոր է կատարել կարգ մը պաշտամունքներ եւ բարի գործեր, ինչպէս եւ չարքաչ եւ ժուժկալ կեանք մը վարել:

Օր ու արեւ տեսած, աշխարհիկ վայելքներու ծուծը քամած մասնագէտներ անշուշտ պիտի հառաչեն, հետեւողութեամբ Սորոմոնի:

— Ունայնութիւն ունայնութեանց ...
Ուրիշներ պիտի փորձեն լուծել այս հաւատափոխութեան գաղտնիքը:

Գրաւ կը դնեմ որ կէս ճամբան պիտի մնան: Սեսիլ Սորել բեմէ բեմ կը ցատկէր 1889էն ի վեր, եւ կրցաւ մինչեւ վերջը խստօրէն զաղտնի պահել իր տարիքը:

Չար բերաններ կ'ըսեն թէ 75էն պակաս չէ: Փրանչիսկեան կրօնաւորները պիտի կրնան խոստովանեն:

Ես կը կարծեմ որ եթէ փորձեն, թուշուր վանդակէն պիտի փախչի, իբրեւ յիշատակ ձգելով ուսնոցն ու գօտին:

Այն ատեն վանականներուն կը մնայ մոլոր — հալը փնտռել «բուլիս»ներու մէջ կամ Պիարիցի ծովափը:

ՏՈՒՐՔԵՐՈՒ ՎՃԱՐՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Երմտական նախարարութիւնը հետեւեալ կանոնները կը յիշեցնէ, 1950ի տուրքերուն վճարման համար —

1.— Այն ուղղակի տուրքերը որոնք դանձելի են 1950 Յունուարէն 30 ապրիլ, պէտք է վճարուած ըլլան Յունուար 1ին: Տասը առ հարիւր յաւելում կատարուած է մինչեւ Յունուար 15 չվճարուած դրամներուն վրայ:

1950 Մայիս 1էն 31 Օգոստոս դանձելի տուրքերը պիտի պահանջուին Նոյեմբեր 1ին: Տասը առ հարիւր յաւելում պիտի կատարուին, մինչեւ Նոյեմբեր 15 չվճարուած դրամներուն վրայ:

1950 Սեպտեմբեր 1էն Դեկտ. 31 դանձելի տուրքերը պէտք է վճարուին 1951 Մարտ 1ին: Տասը առ հարիւր յաւելում պիտի կատարուին, մինչեւ մարտ 15 չվճարուած դրամներուն վրայ:

3.— Մասնաւորապէս կը յայտարարուի թէ՛ համաձայն 1950 յունուար 12ի հրամանագրին 6րդ յօդուածին, 1950 Փետրուարին եւ Մայիսին եղած առժամեայ վճարումները (թերահաշիւ) կը վերաբերին միայն անհատական տուրքերու, հետեւաբար չեն կրնար զեղչուիլ կալուածական, փաթէկի եւն. տուրքերէն:

4.— Եւ վերջապէս կը հաստատուի թէ հարկատուները առժամեայ թերհաշիւ մը պիտի չվճարեն 1950 Նոյեմբեր 1ին, 1950ին հաստատուելիք տուրքերուն վրայ:

Անոնք որ լուսարանութեան կը կարօտին, կրնան դիմել իրենց հարկահաւաքներուն:

Ապահովութեան Խորհուրդի անդի մասնուած

ԹՐՈՒՄԸՆ ԱՒԵԼՈՐԴ ԿԸ ԳՏՆԷ
ՏԵՍՍԿՑԻՆ ՍԹԱԼԻՆԻ ԷՆՏ

Ապահովութեան Խորհուրդը նորէն ամուլ նիստ մը գումարեց եւ. օր եւ յետագուեցաւ այս օրուով:

Ժողովէն առաջ, մասնաւոր խորհրդակցութիւն մը կատարուեցաւ, տեւելով մէկուկէս ժամ: Մեծամասնութեան անդամները դիտել տուն թէ կարելի չէ անվերջ շարունակել ատենական ձեռնարկները: Ամէնքն ալ փորձեցին համոզել խորհրդային պատուիրակը, Պ. Մալիքը թէ իր ընթացքը բարենշան չէ: Պ. Մալիքը անմիջապէս պատասխանեց թէ ինք ամբողջովին կը հետեւի Ազգաժողովի դաշինքին եւ ժողովական կանոններուն:

Բուն պաշտօնական ժողովին մէջ, ուր խորհրդային պատուիրակը կէս ժամ ուշացած էր, նորէն սեղանի վրայ դրուեցաւ օրակարգի խնդիրը, — ամերիկեան բանաձեւը, որ կը գատապարտէր հիւս. Գորէայի նախարարձաւուրը, եւ երկու խորհրդային առաջարկներ, որոնց մին կը պահանջէր դադարեցնել կրակը, միւսը՝ ժողովի հրաւիրել հիւսիսային եւ հարաւային Գորէայի ներկայացուցիչները:

Ժողովը բացուած ատեն, Պ. Մալիքը յայտարարեց թէ մասնաւոր խորհրդակցութեան ատեն հաստատուեցաւ որ անփոփոխ կը մնան կողմերու տեսակէտները. հետեւաբար այլեւս աւելորդ կը համարուին այդ կարգի խորհրդակցութիւնները:

Չիստատանի պատուիրակին եւ Պ. Մալիքին վերջ խօսք առաւ ամերիկեան ներկայացուցիչը, Պ. Օսթին, կրկնելով իր մեղադրանքները Ս. Միութեան դէմ: Այս առթիւ «համայնապարական աշխարհակալութեան դործիքներ» եւ «խամաճիկ իշխանութիւն» անուանելով հիւս. Գորէայիները եւ իրենց կառավարութիւնը, մերժեց զանոնք լսելու առաջարկը: Ստեցաւ նաեւ բրիտանական պատուիրակը, որուն հակահարց Պ. Մալիքը, ըսելով թէ «առիթէն կ'օգտուի զպարտուելու համար Ս. Միութիւնը»: Քուպայի պատուիրակը բողոքեց նախագահին (Մալիք) «ձգձգողական խաղերուն դէմ» եւ պահանջեց անմիջապէս տալ անհրաժեշտ որոշումները: Ունկնդիրները ծափահարեցին այս խօսքերը: Նախագահը կարգի հրաւիրեց զանոնք:

Նախագահ թրումըն լրագրական ստուլիսի մը մէջ պատասխանելով զանազան հարցումներու, անդամ մը եւս յայտարարեց թէ աւելորդ է խորհրդակցութիւն մը սարքել յոյժերու միջեւ, դադարեցնելու համար պաղ պատերազմը: Ինք համաձայն է ամէն բանի որ կրնայ նպաստել խաղաղութեան, բայց ոչ մեծ պետութեանց վարիչներու ժողովի մը: ՄԱԿը ունի Ապահովութեան Խորհուրդ մը եւ ընդհ. ժողով մը, որ պիտի դուրս մարուի մօտերս: Երկուքն ալ կը գործեն խաղաղ կարգադրութեանց համար:

Ազգաժողովին ընդհ. քարտուղարը վերջերս ըսած էր թէ բուն միջազգային տազնապը պիտի ծագի երբ վերջնայ Գորէայի պատերազմը, եւ թէ օգտակար կ'ըլլայ որ մեծ պետութիւնները ժողով մը գումարեն: Թղթակից մը հարցուց թէ Պ. թրումըն պիտի մասնակցի, եթէ այդպիսի ժողով մը հրաւիրուի:

Նախագահը յիշեցուց թէ կը պատասխանէ, երբ այդպիսի ձեռնարկ մը կատարուի: Ուրիշ թղթակից մը նորէն հարցուց թէ օգտակար չի՞ գտնար խորհրդակցութիւն մը Երեք Մեծերու միջեւ: Նախագահը հասկցուց թէ անօգուտ է: Յետոյ իր կատարեալ համամտութիւնը յայտնելով զօր. Մըք Արթըրի հետ, լուսատեսութեամբ արտայայտուեցաւ վերջնական յաղթանակի մասին:

Խոսուքիւններ օտարագրիւնում դեւ

Մ. Նահանգներու ձեռակոյտը Օգոստ. 10ին միաձայնութեամբ եւ առանց վիճարանութեան վաւերացուց օրինալի մը որ կը սաստիկացնէ օտարականներու վրայ հաստատուած խտտութիւնները: Օրինալի մը անմիջապէս յղուեցաւ Երեսփ. ժողովին, վերջնական ձեւ ստանալու համար: Ահաւասիկ հիմնական տրամադրութիւնները —

1.— Մ. Նահանգները կրնան դադարեցնել ներգաղթը այն երկիրներէն որոնք կը մերժեն ընդունիլ Ամերիկայէն արտաքսուած հպատակները:

2.— Մ. Նահանգները կրնան արտաքսել այն դիւանագիտական ստորադաս պաշտօնականները որոնք քարոզութիւններ կամ լրտեսական գործեր կը կատարեն:

3.— Չօրացնել այն օրինական տրամադրութիւնները որոնց համաձայն կը մերժուի մուտքը համայնապար կամ ուրիշ համատիրական աշխարհ:

(Լուրերու շարունակութիւնը կարգալ Գ. է)

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ակադեմիական վիճարանութիւնները կը շարունակուին Ս. Միութեան մէջ, լեզուադիտութեան մասին:

Ինչպէս միշտ, այս շարժումին գլուխն ալ կանգնած է սպարապետ Սթալին:

Ան ոչ միայն կը ներշնչէ, կը սաստէ կամ վը դովէ, այլև հրապարակաւ կը պատասխանէ զանազան հարցումներու, պարզելով տեսութիւններ որոնք անմիջապէս կը դառնան պատգամ:

Անցեալ օր հեռագիրը կը հաղորդէր իր առաջին գրութեան (20 յունիս) հետեւանքը —

Գիտութեանց Ակադեմիան եւ կրթական նախարարութիւնը պաշտօնական ըրած են լեզուագիտական ուսումնարաններու այն տնօրէնները որոնք կը ներշնչուէին Նիկոլա Մաուի «ոչ — մարքեան» տեսութիւններէն:

Ընթերցողները կը յիշեն անշուշտ — Սթալին խստօրէն կը քննադատէր այդ վարդապետութիւնը, որ դերագոյն օրէնք էր մինչեւ երէկ:

Պաշտօնականութեան հետ զուգընթաց, հրատարակուեցան եւ դեռ իրարու կը յաջորդեն գովասանական գրութիւններ, անգամ մը եւս փառարանելու համար «Հանճարեղ»ին անսպառ իմաստութիւնը եւ հմտութիւնը:

Յօդուածագիրներն ալ սովորական մահկանացուներ չեն, այլ ակնաւոր դէմքեր, — դիտնական, ակադեմիական, գրագէտ, բանասէր, լեզուաբան:

Առաջին առթիւ Մոսկուայի Գիտութեանց Ակադեմիային նախագահն էր որ ծանուցանելով «Մատեան» լեզուագէտներու պաշտօնականութիւնը, կը պանծացնէր Սթալինի «մեծարժէք եզրափակութիւնները»:

Յունիս 20էն վերջ, Սպարապետը կարգ մը գրութիւններ եւ հրատարակեց, ի պատասխան ուրիշ հարցումներու:

Աչքի առջև ունինք երեք տեսութիւններ, գրուած՝ Յունիս 11ին, 22ին եւ 28ին (Փրանսէ — բէնի թարգմանուած՝ Կոմիսիոնի պաշտօնականութիւն, «Իմանիթէ»ի եւն. մէջ):

Շուտով կը ստանանք հայերէնն ալ, Երեւանի թարգմանութեամբ, որ իր կարգին կը կարօտի նոր թարգմանութեան մը, բաղդատելով անգլերէնի կամ Փրանսերէնի հետ ...

Երրորդ գրութեան մէջ է որ Սթալին կը յուզէ միջազգային լեզուի խնդիրը, որու մասին առաջին անգամ արտայայտուած էր 1929 Մարտ 18ին, միշտ ի պատասխան ընկերջ մը հարցումին:

Այս առթիւ՝ իր սաստը անոնց որ վարժապետ եւ վարդապետ կը հոտին, ինչպէս յիշեր էինք անցեալ շաբթու:

« Դպիրները եւ քալմուտեանները մարքասկանութիւնը, մարքասկանութեան գաճազան եզրակացութիւնները եւ բանաձեւերը կը նկատեն ժողովածու մը վարդապետութեանց որոնք « երբեք » չեն փոխուիր, նոյնիսկ երբ կը փոխուին բնկերութեան գարգացման պայմանները: Անոնք կը կարծեն թէ երբ գոց տարվին այդ եզրակացութիւնները եւ բանաձեւերը եւ սկսին վկայութեան կանչել գաճազ տեղի — անտեղի, ի վիճակի պիտի ըլլան լուծելու որ եւ ի խնդր, երբարդեղով թէ գոց եղած եզրակացութիւնները եւ բանաձեւերը (տարազ) իրենց նպատակին պիտի ծառայեն բոլոր ժամանակներու եւ բոլոր երկիրներու համար: Կեանքի բոլոր հանգամանքներուն համար: Այսպէս կրնան մտածել միայն անոնք որ Մարքսի վարդապետութեան տարը կը տեսնեն, բայց չեն տեսներ անոր իսկութիւնը, անոնք որ գոց կը տարվին եզրակացութեանց եւ տարազներու (formules) բնագիրները, բայց չեն ըմբռներ պարունակութիւնը »:

Կարժէ առանձին գրադիլ այս թանկագին խոստովանութեամբ, որ կրնար հրաշքներ գործել մասնաւորապէս փօքը երկիրներու մէջ, եթէ խօսքը վործին համապատասխանէ:

Առաջին անգամ չէ որ հրապարակաւ կը փառարանուին ազատ վիճարանութեան եւ ինքնաքննադատութեան բարիքները՝ Ս. Միութեան մէջ:

Ո՞վ ծաղրանկարի վերածեց զանոնք: Ազատ միտքը ե՞րբ կըրցեր է ծաղկիլ, որեւէ երկրի եւ ժողովուրդի մէջ, կեղծիքի եւ ծրագրեալ բռնութեան կապանքներուն տակ:

Շ.

Գործի աշխարհը

Ի՞նչ ազդեցություն կը գործեն Գործայի դէպքերը առեւտրական հրապարակին վրայ :

Երբ մեր աչքերը կը յառենք հանրայինը կարծիքին սովորական ցուցանիշներուն վրայ, ինչպէս սակարանը եւ ոսկիի գինը, կը նկատենք այլազան հակազդեցութիւններ : Հնդկաչինի արժեթուղի — թերը , Ֆրանսայի պետական արժեթուղիները կը բարձրանան, իբրեւ հետեւանք ամբաստանող վստահութեան : Բայց նոյն օրը ոսկին ալ կը բարձրանայ, ինչ որ ցոյց կուտայ թէ շատեր դարձեալ կը փնտռեն ապաւէն արժէք մը :

Միւս կողմէ, օգոյսին երթեւեկի դիժերուն վրայ կանխաւ վարձուած տեղերը կը պահուին : Նոյնպէս անփոփոխ կը մնան շրջագայութեան (tourisme) մեծ կեդրոնները, պանդոկները եւ վիլլաները մէջ կատարուած վարձակալութեան պայմանագրութիւնները :

Հետեւաբար կարելի է եզրակացնել թէ ապահովութեան ընդհանուր գզացում մը կը տիրէ : Ոչինչ այնքան վճատեցուցիչ է որքան անստու — գութիւնը եւ պատահած կամ պատահելիք դէպքերուն հանդէպ կատարեալ անկարողութեան գզացումը :

Նոյնիսկ կրնայ ըլլալ որ ամբողջ Գործայի խնդիրը եթէ ոչ կանխամտածուած, գոնէ ձեւաւորուած է պարզապէս դիտելու համար Ամերիկացիներուն վերաբերմունքը որոշ դէպքեր մը հանդէպ :

Բազմաթիւ Ամերիկացիներ անկեղծօրէն կարծեցին թէ Մարքըլի ծրագիրը հաստատելով կարելի է թուժ մը կանդնել սովետական յառաջիկայացման դէմ շնորհիւ պահանջային տուփերու, անթեղի ընկալուչներու եւ սառնարաններու եւ թէ մէկ եւ միւս կողմին կենցաղի մակարդակին բազմապատկուցումը բաւական պիտի ըլլար որ ընկերային պահանջները կորսնցնեն իրենց յեղափոխական եւ սոցիալական հանդամանքը :

Թերեւս շատեր կը մտածէին թէ Ամերիկացի ժողովուրդը պիտի ուզէր շարունակել վայելքը իր ներկայ բարօրութեան եւ թէ իր բարգաւաճ կենսին վարժութիւնը արգելք պիտի ըլլար որ ծանր եւ արագ որոշումներ տայ, վերջնական ու անդամալի դիմ մը դրոշմելով իր ճակատագրին : Պատասխանը եկաւ, անվիճելի յստակու — թեամբ :

Գործի աշխարհին մէջ տիրող կարծիքը այն է թէ ամէն ինչ աւելի կ'արժէ քան անստուգութիւնը : Ենչտո՛ւն իր միտքը մը միայն, որ ընդարձակ կարելիութիւններու եւ պահանջներու վրայ կը յենու, ի վիճակի է արդիւրեւ որ հաստատուն քաղաքակրթութիւն մը խորտակուի :

Այս կերպով, կը յուսացուի թէ միջպագային կազմակերպութիւնները ժամանակ պիտի ունենան գործնական եւ օգտակար միջոցներ ձեռք առնելու եւ վերջապէս հասցնելու ժողովուրդներու ապրուստի մակարդակը ամէնուն կողմէ ընդունելի բարձրութեան մը :

Հ. Մ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ

ՕՐԻՈՐԻԸ. — Վարդապետ, մե՞ղք է եթէ հաճոյք զգամ երբ երկտասարդ մը ինծի ըսէ՝ « դե — դեցիկ ես » :
ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՀԱՅՐԸ. — Այո, աղջիկս, ո՞ր ուղիներու պէտք է քաջալերենք սուտը ... :

ՀԱՅ ԱՐԻՆԵՐՈՒ ԿԵՆՏՐՈՆ

Վերջին ամսուան ընթացքին Հայ Արիններու Միութիւնը նշանակելի գործունէութիւն մը ունեցաւ :

Յուլիս 9ին Փարիզի շրջանին Արիններու եւ Արեւոյշներու ներկայացուցիչ խումբ մը մասնակցեցաւ Փարիզի Հայ Մարդական Միութեան տարեկան դաշտահանդէսին : Միեւնոյն օրը պատուիրակութիւն մըն ալ հրաւիրուած էր մասնակցելու Մարք Սանիէի յիշատակին նուիրուած բացօթեայ հանդէսի մը որ տեղի ունեցաւ Պիէրլիի մէջ, ի ներկայութեան հազարաւոր բազմութեան : Պիէրլիի մէջ էր որ Հայ Արինները հանդիպեցան սոսալին անգամ Մարք Սանիէի քսանըջորս տարի ստալ եւ իրենց ներկայութեամբ յարգեցին հայութեան մեծ բարեկամին յիշատակը :

Յուլիս 23ին Հայ Արիններու Միութեան Վարձուած մասնակցող կը տեսնուի իր հիմնարկութեան ստալին տարեգարձը : Այս առթիւ միութեան ընդհ. պետը, Գ. Մեծատուրեան Վարձան այցելեց : Տեղի ունեցան սկսուողական եւ ծնողական հաւաքոյթներ, իսկ կէսօրէ վերջ սկսուողական արշաւի մը ընթացքին Վարձանի խումբին պետը, Ստեփան Թէրզեան, եւ փոխ — խմբապետը՝ Աղաս Սաչիկեան ստացան իրենց խմբապետական աստիճանները :

Փարիզէն վերջ Հայ Արիններու Միութեան գաւառի առաջին մասնակցող Վարձան եղած է 1928-ին եւ ուրախառիթ պարագայ մըն է որ Վարձանի մէջ զարձեալ կազմուած է եւ նախաձեռնի դիրքի մը հասած վերակազմուած նոր մասնակցող, շքանորհիւ Հայ Արիններու տեղւոյն բարեկամներուն :

Օգոստոս ամսուան սկիզբը Արիններու մէջ բացուցաւ դայիկապետներու միջազգային համաժողովը, մասնակցութեամբ 14 երկիրներու : Հայ Արիններու Միութեան կողմէ մասնակցեցաւ դրոշմաբար խորհուրդի քարտուղար Պետրոս Զրկըրկեան : Համաժողովէն դատ տեղի ունեցաւ պաշտօնական ընդունելութիւններ իտիւրալի բազմապետին, եւ կառավարութեան կողմէ :

Ուրիս կէսը որ Հայերն ալ դարձեալ ներկայ եղան : Օգոստոս ամիսը բանակումներու ամիսն է, եւ հայ արիններու միութեան մասնակցողները սկսան արդէն իրենց տարեկան բանակումը :

Փարիզի շրջանի սկսուածները Օգոստոսին, գլխաւորութեամբ շրջանային պետ Արմենակ Պաղտասարեանի եւ Յակոբ Փանոսեանի, մեկնեցան Կրեմլովի շրջան : Իրենց պիտի միանան Վարձանի սկսուածները :

Մարտի շրջանի Արեւոյշները եւ դայիկները կը բանակին նաեւ միեւնոյն շրջանին մէջ : Փարիզի Արեւոյշներն ալ մեկնեցան բանակելու Մարտի շրջաններու հետ :

Ամառուան բանակումներուն մասնակցող Արիններուն, Արեւոյշներուն եւ դայիկներուն թիւը կրկնապատկուած է այս տարի, եւ առաջին անգամն է որ հինգ մասնակցողները անդամները կը բանակին միեւնոյն շրջանին մէջ :

Վատահ ենք թէ մեր ծնողները եւ բարեկամները պիտի գնահատեն խմբապետներու եւ խմբապետուհիներուն մեծ գոհողութիւնները, որոնք ամէն տարի դէպի բանակում կ'առաջնորդեն հաբեւաւոր արիներ եւ արեւոյշներ, հայկական մեծ մթնոլորտի մը մէջ ապրելու :

ՀԱՅ ԱՐԻ

Կադրուքի գաղութ

ՏՈՐՈՒՆԻ. — Ընկեր Անդրանիկ Պալեան մեծածախ Պէրլի, Գարանթինայի մէջ : Մնած էր Հաճն, 1895ին : Ղեկավար ընկեր եւ կորովի գործիչ էր, 35 տարի մասնակցած ըլլալով Հ. Յ. Դ. Լիբանանի գերագոյն մարմինին : Գազարը ուսումնաբար տարուած է մինչեւ էջրէֆիէի Հայ Աւետարանական Եկեղեցին, ուր տեղի ունեցած է յուրապատուութիւնը հազարաւոր սզակիրներու ներկայութեան : Հ. Յ. Դաշնակցութեան կողմէ խօսած է ընկեր Ղազար Չարբը : Ինչպէս զամբանասիրտներն ալ շեշտած են հանդուցեալին արժանիքները իբրեւ բարի հայր, քաջարի մարտիկ եւ տիպար Դաշնակցական : Յուզարկաւորութեան մասնակցած են Հ. Յ. Դ. Լիբանանի վերին մարմինը, « Ազգակ » խմբագրութիւնը, Լիբանանի Օդն. Խաչի շրջանի վարչութիւնը, եւն. : Անոր թարմ շրջանի վրայ դրուած են բազմաթիւ ծաղկեպսակներ :

ԱՄՄԱՆԻ մէջ (Յորդանան) կազմուած է Հայ Օդն. Միութեան մասնակցող մը : Վերջերս դուրս տարուած Տիկնանց Միութեան ընդհ. ժողովին 65ի վրայ 53 անդամուհիներու ներկայութեամբ եւ միաձայնութեամբ որոշուած է Միութիւնը Օդն. Միութեան մասնակցողի վերածել, կապ հաստատելով Պոսթրի կեդր. վարչութեան հետ : Պօստ է ընկեր փրոֆ. Տ. Լիւլէճեան : Ութսուն նոր անդամուհիներ արձանագրուած են եւ ընդհ. թիւը բարձրացած է 135ի : Վարչութիւնը իր ուշադրութիւնը պիտի կեդրոնացնէ. — Առողջապահութեան համար բանալ դարմանատուն, ՀՕՄ. Ի պարբերաթերթին բաժանորդներ արձանագրել, տասնէն տասնհինգ չքաւոր ուսանողներու դարձական ծախքերը հողալ, սարքել դաստիարակութիւններ, եւ այլն :

ՏԻԿԻՆ ԱՆԱՅԻՄԻ ՅՈՒՂԱՐԿԱՆՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Օգոստոս Տիւն Փարիզի Հայոց եկեղեցիին մէջ կատարուեցաւ ողբացեալ Տիկին Անայիսի յուրապատուութիւնը : Ներկայ էր հոծ բազմութիւն : Եկեղեցական արարողութեանց կը նախագահէր Անթիլիասի դպրեւանքին վերատեսուչը՝ Դերենիկ եպիսկոպոս, շրջապատուած քահանաներով եւ դպիրներով : Կաթող. պատուիրակ Արտաւազդ արք. իբրեւ սզակիր կեցած էր դասին մէջ :

Եկեղեցական արարողութեան ընթացքին Արտաւազդ արք. խօսեցաւ դամբանականը, պարզելով հանդուցեալին արժանիքները, իսկ արարողութիւններէն վերջ Տիկ. Մարի Աթմաճեան, Պ. Սեդրակ Քարեան եւ Պ. Հայկ Պէրպէրեան ներկայացուցին ողբացեալ բանաստեղծուհին իբրեւ հանրային գործունէութեան ու Հայ գրականութեան նուիրուած ուխտաւոր մը, վաթսուն տարուան վաստակով : Երեքն ալ իրենց վերջին յարգանքը մատուցանելով, պանծացուցին անոր նըպիրումը հանրային աշխատանքի եւ մշակոյթին : Յուզարկաւորներու բազմութիւն մը հետեւեցաւ ծաղիկներով ծածկուած մեռելակապքին, մինչեւ ընտանեկան դամբարանը, որ ինչպէս իրեն նման շատերուն օտար հիւրընկալ հողի վրայ աւանդապահն է հայրենակարօտ հողիններու : Ն.

ՄԵԼԻՔԻ ԱՂՋԻԿԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ Ա.

Ահա սկսուեց մի փոքրիկ անճրել, ջուրը կաթում է գոմի առաստաղից, ճղբում է. շաղ խարոյիլ տաքացրել է կտուրը, ձիւնը հալուած է : Մարդիկ նստած են կաթոցների տակ, ուրիշ տեղ չունեն :

Հիւսնուք անքում է, վայ է կանչում, իսկ Մանասի պատմութիւնները երեւում է, որ տղերքը շատ անգամ քաղցած են մնում :

Հիասթափութիւն է : Ասլանը հարցնում էր իրան. «Արժէ՞ր դալ. միթէ՞ սրանք են մի ամօթակար երկրի պարձանքը »...
Հարեւան գոմում սկսուեց ինչ որ թրխող . մէկը, ինչպէս երեւում էր, մի բան էր ձեռնում : Կարծես աղ նշան էր, եւ ահա այստեղ էլ մէկը մօտեցաւ օջախին, կրակի վրայ դրեց երկաթի կաղապարը, հրացանի գնդակներ էր ձուլում : Մանասը բացատրեց Ասլանին, որ հարեւան գոմում վառող են շինում : Եւ աւելացրեց .

— Պատրաստոււ՛մ ենք դարձան համար : Արդէն մեծ պաշար ունենք :
Գնդակներ թափողը մի երկտասարդ էր, համարեա պատանի, որի պէտքերը նոր էին սեւին

գալիս : Նա ուշադրութեամբ հետեւում էր իր գործին, հազարից մի անգամ կարճ պատասխան տալով Ասլանին : Վերջապէս նա յայտնեց, որ խմբի գործերը դիտէ Մանասը : Իսկ Մանասը պատմեց, որ մեծ կոտորած տարածել այս պատանին է սպաննել քուրջ հասանին, մանելով այն վրանը, ուր թաղանթի էր վախկոտ դազանը :

— Մեծ բան էր, հեզնութեամբ ասաց պատանին, եւ կարծես ամաչելով իր արածից, գլուխը կախ արաւ եւ քթի տակ փնթփնթաց .

— Ամէնքը դնացին Գրտերի վրայ, եւ հօշովի ստէի տեղս :

Մեծ բան էր այս մարդկանց համար, ինչ որ եղել էր, պիտի լինէր : Ամէնքը... անողները ամէնքն են, անհատը չկայ, ոչ ոք իր ընկերից լաւ չէ : Բայց «մեծ կոտորած» — այսպէս էր խումբը անւանում Զիւլայիցիների կոտորածը — յարուցանում է յիշողութիւններ, որոնց մէջ փայլուն էր եւ անհատը. դա, ի հարկէ, Տէր Սողոմոնն էր :

Մարդկանց լեզուն յանկարծ բացուեց. խօսում էր ամբողջ գոմը : Մեռած ընկերը գովասանքների, օրհնութիւնների առարկայ դարձաւ եւ այս մարդիկ, որոնք այնքան ժլատ են գովասանքների մէջ, բացարձակ մեծացնում էին իրանցից մէկին. իւրաքանչիւրն աշխատում էր մի դէպք պատմել, որի մէջ գործում, շարժում էր Տէր Սողոմոնը :

Գոմի անկիւններէն մարդիկ առաջ եկան, կանդներին խորոյիլ առաջ, բոլոր դէմքերը փայլում էին գոհութիւնից. այդ գոհութիւն էլ անձնօթ չէ եղել երջանկութիւնը... Նոյն իսկ հիւսնուքն էլ շարժուեց, ինչ որ խօսքեր արտասանեց :

Ասլանը յիշեց նահատակ քահանայի մահը, որի մասին լսել էր օտարութեան մէջ : Մարտիկի մահ, բայց ինչպէս նա դիմանում էր, ինչպէս արհամարհում էր սպանողներին : Այդ յիշողութիւնն արագեցրեց շարաւ :

— Մեռնելը միեւնոյն է, ասաց գնդակներ թափող պատանին :

— Ինչ տեսակ ուզում ես՝ մեռիր, դանակաւ — նութիւն չկայ, վրայ բերեց մի ուրիշը :

— Մեռք մեռնելու մասին երբեք չենք խօսում, բացատրեց Մանասը :

Եւ դարձեալ խօսքը կենդանի Տէր Սողոմոնի գործերին անցաւ : Ասլանը բնական էր համարում այդ ոգեւորութիւնը : Քահանան խոշոր գործիչ էր, եւ ի հարկէ, նրան չեն մոռնալ : Բայց Ասլանը սխալում էր : Ահա անունը փոխուեց. Տէր Սողոմոնի տեղը բռնեց մի ինչ որ Ակու : Նա մեռել էր կուր մէջ ստացած վէրքերից, նրան թաղեցին ընկերները, խէնջարների ծայրով փոս փորելով եկեղեցիկ թուճի վրայ, ապրիլի կողքին : Նա նոր էր մտել խումբը, մի երկու գործով ցոյց էր տուել, որ իր ընկերներից ետ չի մնայ եւ ահա ընկերները նոյն ոգեւորութեամբ մեծարուած էին նրա յիշատակը ...

— Մեռածները լաւ են լինում, յանկարծ ասաց Ասլանը : — Ես ձեզ մօտ հիւր եկայ ոչ թէ այն պատճառով, որ խմանամ թէ ինչ ընկերներ էք կորցրել : Ես ուզում եմ կենդանիներին ճանաչել, ուզում եմ իմանալ թէ ինչ տղամարդիկ կան ձեր մէջ ...

Հասանելի են բոլոր հետազոտողները :
Մերակոյտին վաւերացուցած օրինակները կը-
նայ գործադրուել նաեւ Ազգաժողովին ստորագաս
պաշտօնականներու դէմ :
Ինչպէս կ'երեւայ, այս օրինակները շատ աւելի
խիստ է քան նախագահ թրումբնի առաջարկած
հսկողութիւնը՝ լրտեսներու եւ վնասարարներու
դէմ :
X Պ. Թրումբն ստորագրեց այն օրէնքը որ կը
տրամադրէ ստիպողական միջոցներ ձեռք առնել,
ամերիկեան նաւահանգիստներու ապահովութեան
համար, որպէսզի հիւլէական պայթուցիկներ
չներածուին խարդախութեամբ :

ԳՈՐԾԱՅՐ ԿԱՏՈՐԱԶՄԸ

Կռիւները կատարուին կը շարունակուին ամ -
բողջ ռազմադաշտին վրայ : Կերպին լուրերու հա-
մաձայն, Ազգաժողովին ուժերը տակաւին դեռ -
ուարին կացութեան մը մէջ կը գտնուին Նակթոն-
կի շրջանին մէջ : Հիւս. Գործարարները Փոհանկ
հասած են (արեւելեան ճակատ), բայց իրենց ճն-
շումը կը տկարանայ :
Ամերիկացիները կը շարունակեն յարձակումը
ճայրազոյն հարաւի մէջ : Առջի օր միայն հինգ
բրիտանացի հեռու էին Ձինկուէն : Հեռագրերը կ'ըսէ
թէ ամերիկեան օդանաւեր հրկիզեցին քաղաքը :
Այս յարձակողական շնորհիւ, կարելի եղաւ կա-
սեցնել կարմիրներու դրոշմը դէպի ամերիկեան
գլխաւոր պատնէշը, Ֆուլան : Ամերիկացի զօրա -
վար Ուոքըրը կ'ըսէ թէ հրաշք մըն էր այս գործո-
ղութիւնը : Եթէ կարմիրները յաջողէին դրաւել
Ֆուլանը, պիտի ոչնչանար ամերիկեան զօրազուն-
դը : Այս յաջողութեան մէջ մեծ դեր մը կատարե-
ցին նաւագները, որոնք թշնամին կը հետապնդեն
դէպի հիւսիս : Ամերիկացիները առ այժմ՝ դեռ -
պուստ կը նկատեն հիւս. Գործարարներու յառաջ-
խաղացութիւնը դէպի Ֆուլան :
Կարմիրները ետ առին Եոնկոնքի նաւահան-
գիստը (արեւելեան ճովափ) : Եւ օր ամերիկեան
օդանաւերը 625 թոն ուսմը թափեցին հիւս. Գո-
րծարարի կեդրոնին վրայ : Ամէնէն զարհուրելի ու-
րակոծութիւնը կը համարուի այս :
ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՒՄԿ

ՊՈՒՍԷՆ կը հեռագրեն թէ կառավարութիւնը
լայն գործողութեան մը ձեռնարկած է, ծայրա -
գոյն ճակատողմեան շարժումներու դէմ : Ձեր -
բակալուած են «խաղաղութեան կուսակիցներու»
կազմակերպութեան վարիչները, ինչպէս եւ կարել
մը ճակատողմեան թերթերու սնօրէնները եւ
խմբագիրները : Սպարթայի մէջ (արեւմտեան Ա-
նատոլոյ) ոստիկանութիւնը երեւան հանցք բռնե-
լիկեան կարեւոր կազմակերպութիւն մը : Կ'ըսուի
թէ բազմաթիւ ձերբակալութիւններ կատարուած
են :

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿ ՄԸ կազմելու ծրագիր
ներկայացուց Զըրչիլ, Եւրոպական Խորհուրդին
ուրբաթ օրուին նիստին մէջ : Ինչպէս կ'երեւայ,
Միացեալ Եւրոպայի հարցին աւելի, ժողովը կը
զբաղի պաշտպանութեան խնդիրներով : Այս պա -
քազան դժգոհութիւն կը պատճառէ շատերուն :
Շուէտի պատուիրակը պահանջեց պաշտպանու-
թեան խնդիրները դուրս ձգել օրակարգէն : Արեւ-
մտեան Գերմանիոյ պատուիրակին ալ (ընկերվա -
րական) կանխահաս գտաւ իր երկրին վերադիմու-
մը, Եւրոպական խորհուրդարանի մը կազմութեանէն
առաջ :

ՊԵՆՏԱՆԻՅ Ժերակոյտն ալ հաստատեց Լէո -
փոլոս Գ.ի արքայական իրաւունքներուն փոխան -
ցումը իր սղուն, իշխան Պոտուէնի, որ օրինա -
կան երդումը կատարեց երէկ : Թագաւորը ձայ -
նասփիւռ ճառ մը խօսեցաւ այս առթիւ, հրաւիրե-
լով Պենտինոյ 8.500.000 քաղաքացիները որ բոլոր -
ուին իր սղուն շուրջը եւ մոռնան անցեալը :

ՄԱՆՐԷԱԿԱՆ պատերազմի մասին խօսելով,
Լեթոնացի տարագիր դիւանական մը, Եանիս
Քաթիլիս, յայտարարեց Նիւ Եորքի մէջ թէ Խ -
Միութիւնը «շատ յառաջ տարած է մանրէական
պատերազմի մեթոտները» : Իր յայտարարութեան
համաձայն, Ռուսերը ունին թոյն մը որուն ամե -
նափոքը փշուրը եթէ մարդու մը շրթունքին կամ
ուռնկերուն դէպի, կը մեռնէ երեք օրէն : Այս
թոյնը դիւրին կը շինուի եղեր եւ շատ սթան : Տա -
րագիր դիւանականը նախապէս աշխատած է Լենին -
կրատի մէջ :

ՀՆԴԿԱԶԻՆ հասաւ ամերիկեան առաջին զի -
նամթերքը եւ պարպուեցաւ առանց մեծ դժուար -
ութեան :

ՄԱՀՈՒԱՆ ԴԱՍԱՊԱՐՏՈՒԵՑԱՆ 12 Յոյներ,
Աթէնքի զինուորական ատեանին կողմէ, իբրեւ
մարդասպան, դաւաճան եւն. : Տասը հոգի դա -
սապարտուեցան բանտարկութեան, մշտնջենա -
կանէն մինչեւ 10 — 20 տարի : 17 հոգի անպարտ :
Տիպին ԱՆՏՈՒՅ ՎԻՈՒԻՍ, աշխարհահռչակ
թղթակիցը, մեռաւ 71 տարեկան հասակին մէջ :
Հակառակ իր ծերութեան, յանձն առած էր Քո -
րէա երթալ իբրեւ թղթակից համայնավար «Սը
Սուսո» օրաթերթին, երբ մահը վրայ հասաւ : Ունի
նաեւ զբաղան գործեր : Ծամբորդած է նաեւ
Թուրքիա :

Դաշնակցութիւն

ՆԱԽԱԶԵՆՈՒՆՈՒԹԵԱՄԲ

Յ. ԿԱՊՈՅՏ ԽԱԶԻ ՄԵՆԹ ԱՆՈՒՆԻ Մ. ԺԻՒՂԻՆ
Կիրակի 13 օգոստոս, Նախքին ազարակին մէջ
Բանախօսութիւն, գեղարուեստական ճոխ բա -
ժին, զանազան անակնկալներ :
Կը ներկայացուի ծիծաղաշարք զաւելտ մը,
քաղաքի Նոր Սերունդի Ռոստոմ խումբի կողմէ՝
Հնարամիտ վարձակալը :
Ճոխ պիւլիքէ : — Չափաւոր գիներ :
Ման. — Հանդիսավայր երթալու համար առ -
նել 26 թիւ հանրակառքը եւ իջնել Octroiի առջեւ :

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ՏՕՆԸ ՓԱՐԻՉԻ ՄԷՋ

Ս. Աստուածածնի վերափոխման տօնի առ -
թիւ այս կիրակի, ՄԵՄԻ ՏԱՆԵՆ ԿԻՒԻԿԻՈՅ ՎԵ -
ՀԱՓԱՌ Տ. Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Ա. ԿԱՌՈՂԻԿՈՍ կը նա -
խադահէ եւ կը քարոզէ Փարիզի Ս. Յովհ. Մկր -
տիչ եկեղեցու մէջ, ուր այս առթիւ կը մատուց -
ուի հանդիսաւոր Ս. պատարագ եւ խաղողի աւան -
դական օրհնութիւնը :
Կաթողիկոսական Պատուիրակ Արտաւարդ Արք.
կը պատարագէ : Յաջորդ օրը Մեռելոցի առթիւ Ս.
պատարագ եւ հանդիսաւոր հողհանդիսա :
Կը հրաւիրուի հասարակութիւնը ներկայ գտ -
նուիլ :

ԴԵՐԱՍԱՆ ԹՐԱԳՕՇԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆԵՐԸ

ՄԱՐՍԵՅԼԻ ՄԷՋ
12 օգոստոս, Օտտօ՝ Պաղտատի աղջիկը :
13 օգոստոս, Սթատ Սիթօօրէն՝ Կեղծ իշ -
խանը : Հեղ.՝ ԹՐԱԳՕՇԻ :

ՇՆՈՐՀԱԿԱՒԻՔ ԵՒ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՄԱՐՍԵՅԼԻ.— Այրի Տիկին Երեցուհի Եւգենէ
Տէր Մոզէսեան եւ զաւակները Պ. Հրանտ եւ Օր.
Եղիարէթ, Տէր եւ Տիկին Կ. Յակոբեան (Պան -
եթօ), Այրի Տիկին Իսկուհի Մարտոսեան (Փա -
րիզ), Տէր եւ Տիկին Ա. Նաւայեան (Հայաստան),
Տէր եւ Տիկին Միհրան Մինասեան խորին շնոր -
հակալութիւնը կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք
ողբացեալ
ԱՐԺ. ՏԵՐ ԳԱՒՈՒՍՏ ԱՒԱԳ ՔՀՆՅ. ՏԵՐ ՄՈՎ -
ՍԷՍԵԱՆԻ (Առաջն. փոխանորդ եւ աւագերէց Փը -
րատոյի Ս. Սահակ Մայր եկեղեցիի) :
մահուան առթիւ ցաւակցութիւն յայտնեցին ան -
ձամբ կամ գրաւոր :
X Այս կիրակի, Փրատոյի Մայր եկեղեցիին
մէջ, հողհանգստեան պաշտօն պիտի մատուց -
ուի, մահուան քառասունքին առթիւ : Հանդուց -
եալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներ -
կայ ըլլալ :

ԳՊՐՈՑԱՍԷՐԻ ՎԱՐՃԱՐԱՆԸ

Դպրոցատէր Տիկնանց վարժարանը (լիսէ) կը
վերաբացուի յառաջիկայ Հոկտեմբեր 2ին, եր -
կուշարթի : Արձանագրութեան համար դիմել
վարժարան 1 Bld. du Nord, Լը Բէնսի, երեքշաբ -
թի եւ հինգշաբթի առաւօտները ժամը 9—12 :
Հաղորդակց. միջոց.— Eglise de Pantinէն առ -
նել 146 թիւ օթօպիւր եւ իջնել Gare de Raincy -
Pavillons :

ANIS PHENIX 45
Աշխարհի առաջին վաճառանիշը
ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐԸ
ՓՈՆԱԴՐՈՒԱԾ ԵՆ
48 RUE LAFFITTE, PARIS (9)
Tél. Tru. 12.31 եւ 12.32
Կը գտնուի բոլոր հայկական եւ
արեւելեան նպարավաճառնե -
րուն մօտ :
Ընդհ. գործակալ՝
ALBERT BACRI
ANIS PHENIX 45
Garanti distillé

Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme - (13)
Le Gérant : A. NERCESSIAN

ՄԱՐՍԵՅԼԻ.— Հ. Յ. Դ. Ակնունի եւ թակոմի -
տէի ժողովը՝ այս շաբաթ երեկոյ ժամը 9ին, սո -
վորական հաւաքատեղին : Պարտաւորէ է՝ բոլոր
ընկերներու ներկայութիւնը :
ՏԱՐՕՆ ՍԱՆՈՑ ՁՈՐԻ Հայր. Միութեան
(Մարսէլ) ընդհ. անդամական ժողովը տեղի
կ'ունենայ Bar du Globeի սրահին մէջ, այս կիրա -
կի կէսօրէ վերջ ժամը 2.30ին : Ներկայ կ'ըլլայ
Եգիպտոսէն նոր ժամանած հայրենակից Արշակ
Մահտեսեան որ տեղեկութիւններ պիտի տայ հե -
րոսուհի Տիկին Սօսէի մասին :

Մեծ դաշնակցութիւն

Համախարբերողիական Միութեան Վիէնի
մասնաճիւղի կողմէ : Միութեան Ֆրանսայի շէր -
ջանի 10րդ Պատգմ. ժողովին առթիւ, այս կիրակի
առտուան ժամը 11էն մինչեւ իրիկուն, Փոնտ է -
վէկի դաշտին վրայ :
Գեղարուեստական բաժին : Նուագ եւ պա -
րեր : Խորոված, զովացուցիչ ըմպելիներ :
ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ՏՕՆԸ ԱԼՖՈՐՎԻՆ ՄԷՋ
Այս կիրակի Ս. Աստուածածնի տօնի առթիւ
պիտի պատարագէ եւ քարոզէ Անթիլիասի դրա -
ղմանքի վերատեսուչ Դերենիկ Եպիսկոպոս Փո -
լատեան, Ալֆորվիլի Ս. Պօղոս — Պետրոս եկե -
ղեցույ մէջ :

ԱՉԳԱԿԻ ԲԱՅՄԱՌԻԿ ԹԻԻՒՆ ԳԻՆՆ Է Հարիւր
Փրանք : Փոխարժէքը զրկել Կ. Կ.ին :

Կ. ԽԱԶԻ ԴԱՐՄԱՆԱՏԱՆ ատամնարուժական
սպասարկութիւնը փակ է Օգոստոս եւ Սեպտեմ -
բեր ամիսներուն, արձակուրդի առթիւ : Միւս
բաժինները բաց են երեքշաբթի եւ ուրբաթ առա -
ւօտները :

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐԻ վարժարանին համար կը փըն -
տուի հսկիչ մը (surveillante) որ ըլլայ ներկայա -
նալի եւ քաջ Ֆրանսագէտ :
Դիմել վարժարան, 1 Bld. du Nord, Լը Բէնսի,
երեքշաբթի եւ հինգշաբթի առաւօտները ժամը
9 — 12 :

APRESKI - PYTHONS
LÉZARDS - CROCODILES
CHÈVRES - DOUBLURES
G. De Boissezon
41 Rue Sénac Marseille

100 ՖՐԱՆԲ
Քիլօն ամերիկեան իւզաներկ եւ կտաւատի իւ -
ղով հարազատ ներկ PEINTURE IGNIFUGE, բո -
լոր գոյներով :
ԾԱԾԿՈՅՆԵՐ (BACHES) նոր եւ գործածուած
ամէն մեծութեամբ : 100 Ֆր. քառ. մեթրը :
ՎՐԱՆՆԵՐ երկուքէն քառասուն հողիի համար
ԲԱՅԱՌԻԿ ԳԻՆԵՐՈՎ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎՐԱՆՆԵՐ 2 հողինոց 1500 Ֆր. :
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՆՈՐ ՎՐԱՆՆԵՐ 2 եւ 4 հողինոց,
ԿԻԿԵԱԿ ԴՈՒՌՈՎ, ՄԺԵՂԱՐԳԵԼՈՎ, ՎԵՐ -
ՁԻՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒԹԵԱՄԲ :
ԳԻՆ՝ 3980 ՖՐԱՆԻՔ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ձՈՆ ՄԺԵՐԻՔ ՄԸ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ
ԵՒ ԶԱՆԱԶԱՆ ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԵՆԵՐ
THOTAN ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ
38 RUE DE CHALON Métro Gare de Lyon
Բաց է ամէն օր, կիրակի թէ տօնակամ օրեր
ՄԱՍՆԱՌՈՐ ԳԻՆԵՐ
ՄԻՈՒԹԵԱՆՅ ԵՒ ՎԱՃԱՌՈՐԳՆԵՐՈՒ

ՓԱՐԻՉ ԱՅՑԵԼՈՂ ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ
Ամառային շրջանին Փարիզ այցելող մեր
հայրենակիցներուն կ'ընծայենք ԿԱՐԵՒՐ ԶԵՂՁԵՐ
իբնց ընկիթ բոլոր գնումներուն վրայ :
ՍՈՒՇԱԿԱՎԱՃԱՌԱՍՈՒՆ
Հ. ՊԱՅՐԱՍԵԱՆ
105 Bld. Exelmans, Paris (16) Tél. Jas. 07.33
Métro Exelmans կամ Porte d'Auteuil

ՄԵՐ ԽՈՍՔԸ

ՈՍԿԵՂԱՐ ԿՊԻՐՆԵՐՈՒ

Թերեւս չկայ ժողովուրդ մը ուր տասնին կառ-
չած դպիրներ այնքան աւեր զործած ըլլան, որ-
քան մեր մէջ :

Եւ այս՝ ոչ թէ երէկ ու այսօր, այլ ամբողջ
դարեր :

Ինչո՞ւ ետ երթալ հարիւր կամ երկու հարիւր
տարի, երբ ամէն օր կը տեսնենք պերճախօս օրի-
նակներ : Երբ կենդանի, վաւերական փաստեր ի-
րար կը հրմշտակեն շարժանկարի արագութեամբ :

Ոչ միայն անբնական, այլև յիմարական պի-
տի ըլլար ամփոփուի սահմանափակ պատեանի
մը մէջ : Գոցել դուռ — պատուհան՝ դուրսի լոյսին,
շարժումին, ազմուկին առջև :

Մենք ալ մէկ մասնիկն ենք ամբողջութեան
մը, ենթակալ՝ անոր ամենօրեայ ելեկէջներուն :
Մասնիկ մը որ կը մաքառի, կը տքնի, կը հեւայ
ի խնդրի լաւագոյն օրերուն :

Եւ մասնաւոր, համարանք մըն ենք որ ամէն
բանէ առաջ ազատութեան եւ խաղաղութեան կը
կարօտի, որպէսզի կարենայ իր ստեղծագործու-
թեան բաժինը տրամադրել մարդկութեան :

Այդ կարօտին ու պայքարին մէջ, անշուշտ
պիտի ունենանք մեր ինքնուրոյն դիմը, ինչպէս
որեւէ ժողովուրդ :

Մեծ տարբերութիւններ չկան ժամանակակից
ժողովուրդներու ընկերային եւ քաղաքական աչ-
խարհաստեայքին միջև : Բայց կան տեսակէտներ
եւ իրաւունքներ որոնք անբռնարարելի են :

Սովորական օրինակ մը յիշած ըլլալու հա-
մար, կրնայինք բազմաթիւ հայկական քրիստո-
նէութիւնը՝ միւս դաւանանքներուն հետ :

Հիմքը նոյնն է. բայց ո՞րքան ինքնուրոյն տար-
բերութիւններ՝ ձեւով թէ խորքով :

Այսպէս ալ քաղաքական եւ ընկերային կեանք-
քի մէջ : Ու նաեւ մշակոյթի : Լեզուի եւ արուես-
տի, յղացման եւ մշակման մէջ :

Դեռ երէկ Սթալին ինքն էր որ կը ծաղրէր իր
կուսակցութեան դպիրներն ու վարժապետները,
յանուն Մարքսի վարդապետութեան : Ծաղրին հետ
խառնուած էր սաստը :

— Անոնք վկայութեան կը կանչեն գոց եղած
եզրակացութիւններ եւ տարազներ, տեղի — ան-
տեղի, կարծելով թէ իրենց նպատակին պիտի
ծառայեն բոլոր ժամանակներու եւ բոլոր երկիր-
ներու համար, կեանքի բոլոր հանգամանակներուն
համար (Յուլիս 28) :

Եթէ ճարտասանական մարզանք մը չէ՛ այս
յայտարարութիւնը, պէտք է բան մը փոխուած
ըլլալ խորհրդային աշխարհին մէջ, սկսելով
տարրականէն :

Այսպէս, հարկ էր մասնաւոր հրամանագրով
մը ազդարարել ամենազգի դպիրներուն եւ « չի-
նովիկներուն, թէ նոյնիսկ Մարքս-Լենինի կամ
Սթալինի տարազները եւ բանաձեւերը զործադրե-
լի չեն «բոլոր ժամանակներու եւ բոլոր երկիրնե-
րու համար» :

Ուրեմն, կրնան փոխուիլ — եւ պէ՛տք է որ
փոխուին — համաձայն ժամանակի եւ մասնաւոր
խրաքանչիւր երկրի պահանջներուն :

Մինչդեռ, ահա դպիրներու ոսկեզարն է որ
կը տիրապետէ, Մոսկուայէն Երեւան :

Իրականին մէջ, շատ աւելի դժգոհ եւ մոլե-
ւանդ են դպիրները Երեւանի քան Մոսկուայի
մէջ : Ինչպէս բոլոր ծայրամասերու մէջ :

Բովլեւիեան կարգաւորող Ինքն է հարա-
զատ ստանուն ամէն տեսակ թութակարանու-
թեանց : Կուսակցական — վարդապետականէն մինչ-
չեւ գրական — գեղարուեստականը կամ դիտա-
կանը :

Որ վարչաձեւը կրցած է այնքան բազմազան
մարդաձեքներաներ արտադրել, ամէն ճակատի
վրայ : Եւ սահմանէ սահման :

Հեղուկութիւն չէ՞ խօսիլ ազատ վիճարանու-
թեան, քննադատութեան եւ ինքնաքննադատու-
թեան մասին, երբ դիտենք որ ամբողջ տեսու-
թիւններ եւ օրէնքներ վերի վայր կը շրջուին մէկ
օրէն միւսը :

Կը բաւէ որ... Առաջնորդը խօսի կամ դրէ կամ
հրապարակաւ պատասխանէ գանազան հարցում-
ներու :

Կը բաւէ որ հրաման մը արձակէ, առանց
ազգի եւ երկրի խորութեան :

Թիրեռնիկ էր...

Չօն եղբայրական

առ Տոբթ. Յ. Սիվրիճխարլեան

Թիրեռնիկ, ազու՛ր, ազու՛ր քիրեռնիկ,
— Կանանչ մարգին մէջ ինկած ողջ գոհար,—
Ո՛վ ուսոյց քեզի սէրը պերնալին,
Առնել երկրիմէն փոշի արփային,
Սերկիւրիլի բուրդ՝ թեւերուդ համար,
Աչքեր՝ գոնազմի բեկոր մանուրդի :

Թիրեռնիկ, ազու՛ր, ազու՛ր քիրեռնիկ,
Պերնապաշտ տղայ՝ ես ալ, քեզի պէս,
Պերնելով հոգիս, (դարպաս արփունի,
Դրանքս առջեւ անդրին կէօքէի,
Վարդի բուփի մեւ շառ մը ձեռնուէս,
Արեգակի գոյն բազմոցիս մօտիկ՝
Հայոց պերն լեզուն,— տաւի՛դ հնօրեայ,—
Պարանոցէս կախ փայլն իմաստութեան՝
Մեր խտակրօն բուրմերուն նման,
Իժմ Հիպպոկրատի՛ ձեռքիս մէջ ասա),
Ինքզինքս կարծեցի յանձնուն երջանիկ :

Թիրեռնիկ, ազու՛ր, ազու՛ր քիրեռնիկ,
— Աստղ քափառուն պարտեզ պարտեզ,—
Ո՛վ ուսոյց քեզի քիւ գալ ընդ այեր,
Պարել ու նախրել գեփիւրին ընկեր,
Հրքիւնքս ցանկ օդին մէջ, ինչպէս
Ծաղկած նշնին՝ արտերուն մօտիկ :

Թիրեռնիկ, ազու՛ր, ազու՛ր քիրեռնիկ,
Ես ալ քեզի պէս, անհունի կարօտ,
Յանկացի նախրել, բեւերս լայն բացած,
Անչրպետի ի վեր՝ ուր կ'սպրի Աստուած.
Աստղերէն հիւսած գլխուս շուրջ նարօտ՝
Թռիլ դեռ միջուցի եղբի՛դ, եզնիկ,
Մերունին հորնոյ, հաննարներն Հայկեան,
Իմ հոգուս խորէն կարդալով կեանք՝
Նաեւ պատկերով փարջս բարձր բռնած,
Տանուտէ՛ր Գրոց, փեսայ մտածման,
Ես, ջո՛վ Հայկազանց, յանձնուն երջանիկ :

Թիրեռնիկ, ազու՛ր, ազու՛ր քիրեռնիկ,
— Աչք յարաբերք յաւերժաբարսի —
Ո՛վ ուսոյց քեզի մտնել ծաղկանց ծոց,
Սեղանին համար Աստուծոյ, մարդոց՝
Քաղի պան ու ցօղ, բոյր, բոյր պէսպիսի,
Շաղի իբրեւ հաց գնդիկ առ գնդիկ :

Թիրեռնիկ, ազու՛ր, ազու՛ր քիրեռնիկ,
Ես ալ, քեզի պէս պրպտող, մտայ
Պարտեզ գիտութեան եւ գեղարուեստից,
Յաւերթ եւ օրհնեալ Գործին մասնակից,
Ու լո՛յս քափեցի ձեռագրաց վրայ,
Մագաղաքներուն՝ հոռով գմբուցիկ,
Եւ անոնց գոյնի, գծի խաղերէն
Ապշահար, երդում ըրի ծառայել
Նախահարց շաղին, հետգիտել ընտել՝
Եւ անոնց՝ որ միշտ կ'աստուածագործեն,
Օրհնութեամբ արբշիւ, յանձնուն երջանիկ :

Ա՛յ քիրեռ սիրուն,
Ընկեր՝ վարդերուն,

Թիրեռնիկ էի, ե՛ս ալ, — բայց հիմա՛,
(Դժբախտութիւնս իմ ո՛վ չափել կրնայ),

Լապտերս խորտակուած,
Ես, գիշերայած,

ձնի՛ հողվրայ կամ գագիր բաղիմը,
Եւ ուրիշ ոչի՛նչ, եւ ուրիշ ոչի՛նչ :

Նիւ, 1949 Մայիս ՇԱՒԱՐՇ ՆԱՐԴՈՒՆԻ

ԲԱՌԱՐԱՆ. — Գոնազմ — Թանկագին քար մը
կապուտակ : Քայլ — Վերջին կարծիքը զարգեցէն :
Ասա — Եպիսկոպոսական դաւադրան : Պան — Մեղ-
րի ըջիլ : Զմբուցիկ — Անուշահոտ խէժի կամ
խունկի հոտով : Բաղիլիմ — Թուրքերէն՝ « պոք
պէօճէյի » կամ « թահթա — պիթի » (Հմմտ. — Ա.
մէն մահկանացու արարած՝ ճճի մըն է, եւ ա-
զամորդին՝ զազրելի որդ մը » . Յոր, ԻՆ . 6) :

Եւրոպական բանակ մը պիտի կազմուի

ԾՐԱԳԻՐԸ ՔՈՒԷԱՐԿՈՒԵՑԱՒ
5Ի ԴԵՄ 89 ՁԱՅՆՈՎ (27 ՁԵՌՆՊԱՆ)

Անգլիոյ նախորդ վարչապետը, Չըբլի, Օ —
գոտտոս 11ին ներկայացուց իր ծրագրերը Սթրազ-
պուրի մէջ, Եւրոպական խորհուրդին առջև, ա-
ռաջարկելով Եւրոպական բանակ մը կազմել : Այս
առթիւ խօսած ճառով խոր մտահոգութիւն կը
յայտնէր արեւմտեան Եւրոպայի ապահովութեան
մասին :

Ծրագրերը անմիջապէս քուէարկուեցաւ 5ի դէմ
89 ձայնով : Ձեռնպահ մնացին 27 պետութեանց
ներկայացուցիչները : Միայն մէկ փոփոխութիւն
կատարուեցաւ, — ծրագրուած բանակը պիտի
դրուի Եւրոպայի յատուկ սպարապետի մը հրա-
մանատարութեան տակ :

Ծրագրին հակառակորդներն էին չորս Իբրան-
տացիներ եւ Անգլիոյ աշխատատեղական ներկայ-
ցուցիչը : Իսկ 27 ձեռնպահներուն մէջ կը գտնուէ-
ին Շուէտացիները, ուրիշ անգլիացի աշխատաւո-
րականներ, արեւմտեան Գերմանիոյ ընկերվարա-
կան պատուիրակը, զանազան աշխատատեղական
ներկայացուցիչներ են :

Ահաւասիկ Չըբլիի ճառին հիմնական մա-
սերը .

« Եւրոպական միութիւնը իրադրօժելու
համար, ամէն բանէ առաջ հարկադրուած ենք ա-
պահովել անոր պաշտպանութիւնը : Քորէյայի
խնդիրը հաստատեց վտանգին մեծութիւնը : Ա-
րեւմտեան Եւրոպան ենթակայ է համայնավար
նախադրձակման՝ ահաբեկու գորութեամբ : Ս.
Միութեան ուժերը կը դերազարդեն արեւմտեան
Միութեան ուժերը՝ մէկի դէմ 6 — 7 համեմա-
տութեամբ : Շատ ուրախ եմ որ մեր մէջ կը գտնու-
նուին Գերմանները, մասնակցելու համար մեր
պաշտպանութեան : Գերմաններուն ազատութիւ-
նը նոյնքան թանկագին է մեզի համար որքան մե-
րինը : Իրականին մէջ մինչեւ հիմա ոչինչ եղած է
ապահովելու համար վտանգուած ժողովուրդներն —
ըր : Անհրաժեշտ է որ բոլոր ազգերը ստանան
իրենց բաժինը : Անհրաժեշտ է ստեղծել Եւրոպայի
պաշտպանութեան ճակատը, կարելի եղածին չափ
չուտ : Մեծն Բրիտանիա եւ Մ. Նահանգները
պէտք է ստուարաթիւ ուժեր դրկեն ցամաքային
Եւրոպա : Տրանսապալտէք է վերակենդանացն իր
համբաււոր բանակը : Ողջո՛յն մեր իտալացի
ընկերներուն : Բոլորը, — Յունաստան, Թուրքիա,
Հոլանտա, Պելժիս եւ Սլաւոնիա — բոլորը
պէտք է ստանան իրենց բաժինը : Քաջութիւնը եւ
միութիւնը պէտք է ներշնչեն մեզ եւ վարեն մեր
կառավարութեանց տրամադրութեան տակ եղած
հոր ուժերը, ի խնդիր հաստատուն պաշտպանու-
թեան մը :

« ԱՍՁԻԻ ԾՆՁԵԼՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿ ՈՒՆԻՒՔ »

« Մեր առջև եղած հրատապ խնդիրը հե-
տեանն է, — Ժամանակ պիտի ունենանք : Ոչ
մէկը կրնայ ստուգապէս պատասխանել այս հար-
ցումին : Ըսել թէ շատ ուշ մնացած ենք՝ պիտի
նշանակէր յուսահատական խելագարութիւն :

« Կը դանտիկը հիւլէական ոռոմբի վահանին
տակ, զէնք մը որմէ ահաբեկու քանակութեամբ
ուրին միայն Մ. Նահանգները : Այդ զէնքին գոր-
ծածութիւնը պիտի սարէ խորհրդային կարգու-
սարքին հիմքերը ամբողջ Ռուսաստանի մէջ : Հա-
զորակցութեանց եւ կեղերոնացեալ իշխանութեան
խորտակման չնորհիւ, ոռու ժողովուրդները կըր-
նան ազատիլ բռնակալութենէ մը որ շատ աւելի
վատթար է քան ցարբերու բռնակալութիւնը : Այս
պարագան ապահովութիւն մը կը կազմէ խորհր-
դային նախադրձակման դէմ, մինչեւ որ Ռուսե-
րը իրենք ալ, երկարատեւ տքնութեամբ, ունենան
բաւարար քանակութեամբ հիւլէական ոռոմբ :

Կայ ուրիշ պատճառ մը որ կրնայ ուշացնել
համայնավար զինեալ յարձակումը արեւմտեան
ժողովրդապետութեանց դէմ : Խորհրդային զիկ-
տատորը պատճառ չունի դժգոհ մնալու դէպքե-
րու ընթացքին : Վերջին աշխարհամարտի դադա-
րումէն ի վեր, 1945ին, Ռուսերը իրենց արեւապե-
տութեան տակ առած են Եւրոպայի կէսը եւ ամ-
բողջ Չինաստանը, առանց մէկ հատիկ ոռու զին-
ուոր կորսնցնելու, այսպէս իբր 500 միլիոն ժո-
ղովուրդ աւելցնելով իրենց հահաբին բնակչու-
թեան վրայ : Անոնք շատ մը պատահութիւններ
ունին խողովութիւն յարուցանելու եւ ցրուելու
մեր ուժերը իրենց արբանեակներուն միջոցաւ : Կը
թուի թէ յաջորդ գոհրթիպէթն է : Այս սպառնա-
գիտուն շտրհիւ, անոնք պիտի կրնան խաղաղու-
թիւն քարոզել, միեւնոյն ատեն բարեկալելով ի-
րենց հիւլէական մթերքը :

« Բայց, պարոններ, հաղիւ չնչելու ժամանակ
ունինք. եւ եթէ իմաստութեամբ գործածենք
զայն եւ չվատենք, ինչպէս ըրինք մինչեւ հիմա,
տակաւին կրնանք աւելցնել պաշտպանութեան մի-
ջոցները համայնավարական մեծ յարձակումի մը
դէմ : Արեւմտեան պետութեանց պաշտպանու-
թեան ճակատին ճեղքերը փակելով է որ պիտի

(Լուրերու շարունակութիւնը կարդալ Գ. էջ)

Խ. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՈՑ ԳԻՆԻՆ

Մի տնից չեմք՝ մի ձեռնով եմք
Այս հին գինուց մեմք գինով եմք,
Ջա՛ն, քե՛ք անեմք, սիրով գովե՛մք
Արարատեան համո՛ւլ գինին,

Հէ՛յ ջան, սեղա՛ն բերեմք գինին,
Մեր սուրբ հողի արի՛ւն՝ գինին,
Մեր արեւո՛ւլ հասած գինին,
Ի՛նքն իրենով հարբած գինին,

Մեր արնո՛ւլ եմք հողն այս պահել,
Մեր քրտինքնո՛ւլ ջրի, վարել,
Մեր ձեռքերնո՛ւլ հողից փակել,
Մեր հայա՛լ ու համեղ գինին,

Դէ՛հ, վերջին խօսքն եկե՛ք ասեմք,
Եւ մի բաժակ էլ դատարկեմք,
Ո՛վ սոսնձ էր եկել այստեղ՝
Թեւառքե՛ց նրան գինին,

ԳԵՈՐԳ ԷՄԻՆ

ՊՈՒՏՄ ԾԻԾԱԿ

ՕՐԱՓՈՈՒԱԿԱՆՔ ...

Ո՞վ կ'ըսէր, որ օդն ալ մարդու կարգ պիտի
անցնէր օր մը:

Գիտութեան մարդերը, իրենց գլխարկը պիտի
հանէին անոր առջեւ: Դրամաբեր առեւտուրի
միջոց մը պիտի դառնար ան:

« Օղային մէկն է ան» որ ըսէին, անարժէք,
պարագա եւ անզործնական մարդու իմաստ ունէր:

Գրագէտները, վարժապետները, կրօնագործ-
ները, մանաւանդ բանաստեղծները՝ «օղայիննե-
ր»ու դասարանին աշակերտներն էին...

« Գործի մարդ » էին, պակաս կշիռով լուրիկ -
ամբողջ ծախողները: Ձեզչուած կանգունով կեր-
պաս վաճառողները: Պակաս ոսկին միամիտ դե-
ղացիին կլլեցնողները: Ժամերուն թաղական ա -
դաները եւ նոյնիսկ ժամկոչները:

Օգը, այսօր սակայն գերիշխան է: Օղային
նշանաւոր հերոսներ եւ յաղթականներ կան: Ար -
ժէք է: Դրամով գնելիք թանկարժէք ապրանք:
Ափերով դրամ կը վառնեն, քանի մը օրեր դայն
քիթէն ներս քաշելու համար ...

« Ելից » օրերը կ'ապրինք: Հնչեցուր հեռա -
խօսի զանդը: Ոչ մէկ պատասխան: Երկրորդ մը,
երրորդ մը, չորրորդ մը: Լուռ թիւն ամենուրեք:
Տիզրանները, Ձենտերը, Պողոսները, Արմա -
նները, բոլորն ալ չուած են Փարիզէն: Օղ փոխ -
յու դացած են: Օղ գնելու, աւելի ճիշդը ...

Մահամերձ հիւանդ մը ունիս, բժիշկները, ի -
րենց հիւանդները ձգելով՝ օդի հոտէկ դացած են:
Եթէ կ'ուզես որ հիւանդը սպասէ մինչեւ բժիշկին
վերադարձը, պէտք է դիմել տէրաէրին, որ բժշ -
կութեան աւետարանով մը սպասցնէ հիւանդը
մինչեւ բժիշկին վերադառնալը:

Անհամար բազմութիւն, պրոլետարէն միջնէլ
կապիտալիստը՝ օղ ճարակելու դացած են...

ԱՆ ՀԵՏԱՅՈՂ ԴԵՄՔԵՐ

Անայիս

Հնամեայ մատուռի մը մէջ, գողտրիկ սրբա -
նօթ մըն էր ան, ուր ժամանակը իր բոյրն ու
խորհուրդը դրած էր յամբար: Տարիներու
վարժութեամբ մը, կը սերէինք զինքը կոչել
« ինկաման », որ կը մխար հողեխտով յուշերու
զմուռով եւ կնդրուկով: Մտիկ կ'ընէինք զինքը,
չըթնեղէն կախուած, այնպէս ինչպէս մանուկ մը
կ'ունկնդէ էր հանին, ձմրան երկար պեղներներուն
թոնիբի մը կողքին կուշ եկած: Ծառ բաներ ունէր
մեղի պատմելիք, պերճ եւ նկարագրեղ ոճով մը,
որուն դաղտնիքը այնքան լաւ գիտէր:

Յորեկանին յաջորդող օրերուն իր հրատա -
րակած յուշամտանանը՝ շատ հունուած էր եւ
ինքը հարտ էր ստոր համար: Կը սիրէր ան մեզի
կրկնել այս իրողութիւնը, սեսակ մը մանկական
դոստուակութեամբ: Մենք ժպտաչուրթն կը տա -
նէինք իր այս pèché - mignonը, որովհետեւ կը
զգայինք թէ իրաւացի էր այնքան զերթողուհին:
Անչուշտ իր ստեղծագործութիւնը համապատաս -
խան չէր եղած իր սպրած տարիներուն, մանա -
կանդ որ շատ կանուխէն սկսած էր գրել ու ինք
քիչ մը պարծանք կը զգար ստոր համար: Մեզմ -
օրէն կը մօտենայինք հարցին եւ իր ստուած բա -
ցատրութիւններէն կ'եզրակացնէինք թէ՛ դրական
արուեստի հանդէպ իր երկիւղած մերձեցումն էր
պատճառը իր սակաւագրութեան:

Վիպական եղած էր, կը մնար միշտ նոյն վի -
պականը, ստոր համար կը սիրէինք ու կը յար -
զէինք զինքը: Կեանքի տխուր երեւոյթներուն
մէջ, միշտ կ'որոնէր գեղեցկութիւն մը եւ չէր
ուշանար զայն դտնելէ, ինչպէս իր երջանկայի -
շատակ ուսուցիչը՝ թովմաս Թէրզեան:

Արշակ Չօպանեան զինքը կը բնորոշէր եւ իրր
« կին գրողներուն մէջ, ամէնէն կ'ինք »: « Այդ եւ
վերջապէս » իսկապէս ողբացեալ զերթողուհին
հոգւոյն հանգանակը կարելի է նկատել: Լուսեղէն
ոգի մը կարծես իր կնիքը դրած էր անոր բանաս -
տեղծութիւններուն վրայ, ուրկէ կը բխէր շորճ,
գեղեցկութիւն եւ անկեղծութիւն: Բացառիկ էակ
մըն էր ինք որ կը յամենար յաւերժօրէն յիշա -
տակի ամէնէն աննշան պատասխիկին վրայ, դուր -
դուրանքը ծագիկի մը թերթին, մեռած թուրքին
մը փետուրին կամ շրթներուն վրայ յամեցած ա -
նունի մը հանդէպ:

Չոպանեան դասական մը, դժգոհ հ կը ըմբար ա -
ծականի մը յապաւումէն, որովհետեւ բացարձա -
կապէս համոզուած էր անոր անհրաժեշտութեան:
Դարձարձիկ միջոց չկար իրեն համար, անակա -
նը պէտք չէր փոխարինուէր բունպրօսիկի գիւտով
մը, այլ անականը կը մնար անական իր ճշմա -
րտ արժէքով: Ասոր համար, ինչպէս կը կար -
դանք իր Յուշերուն մէջ, անգամ մը բուն կեր -
պով վիճած էր Ռոստոմի հետ: Տիկին Անայիս կը

Տասնեակնէ օրուան մէջ, երեք հարիւր յիսուն
օրուան բաւելիք պաշար ամբարելու՝ իրենց թո -
քերուն համար ...

Երկայիս, օղագործութիւնը ամէնէն շա -
հարեք եւ դրական ապարդէզն է:

Այլ ամենեցուն յօդս հային: Ամէն օր, ձայ -
նասփռուք, կը տեղեկացնէ միլիոնաւոր ունկնդի -
ներուն՝ վեհափառ օդին որպիսութիւնը: Անոր
քմահաճոյքները: Կարծես, մեծագոր իշխանի մը
հիւանդութեան մասին ըլլար:

Բերդերու պէս հսկայ, սպառագէն եւ ուրա -
բարձ օգնական իսկ, այդ շղարչային օդին ա -
պալինած են: Անոր բարեկամեցողութենէն, ջը -
մայքէն կախուած է իրենց դոյութիւնը ...

Ա՛ս այսպէս զօրաւոր է այդ մեր չհաւանած եւ
արհամարհած օդը: Սուղ է եւ կարեւոր գումար -
ներ պէտք է յատկացնել զայն գնելու համար:

Մշտնեղով պէտք է ճամբորդել՝ օղ ճարելով,
թոքերդ անով լեցնելու համար: Ծառեր սակայն,
մարդկազմութեան մասին դազափար չունենա -
լով՝ թոքը կը շփոթեն ստամոքսին հետ եւ փոխա -
նակ իրենց թոքերը մաքուր օդով լեցնելու, ստա -
մոքքը կը թխեն, կարելի եղածին չափ առատ կե -
րուխումով:

Կը ճամբորդեն մղոններով իրենց նոր գնած
քառանիւր վայելելու համար: Անոր մուխն ու
ծուխը ներս քաշելու: Ահապէս ժամանակ եւ ուժ
կը սպառեն անոր խանդարումները նորոգելու՝ ա -
րեւին տակ ճենճելով եւ յիշոցներ արձակե -
լով ...

Այս օղափոխականներու մեծ մասը, իրենց
չուրջն իսկ դիտելու, բնութեան գեղեցկութիւն -
ներէն ներշնչուելու միջոց չեն գտներ, այնքան
կլանուած են, կառքը անվտանգ քշելու մտահո -
գութիւնով:

Եւ, « օղափոխութեան » շնորհներէն յոգնած՝
կը վերադառնան տուն՝ կազդուրուելու եւ հան -
գստանալու համար ...

Կ. ՊԵՏՈՒՇ

խորշը նմանապէս թափթփած, անշնորհ գրող -
ներէն ու բնաւ չէր կրնար հանդուժել որ մէկ եր -
կու բառով նախադասութիւն յօրինէին, այսպէս
կոչուած « մոտեանիզ » կապիկելու համար: Ընդ -
հակառակն, միշտ կը քաջալերէր օժտուած երի -
տասարդները, հաւատք եւ յոյս կը ներշնչէր ա -
նոնց սրտաբաց անկեղծութեամբ մը:

Երկար առենէ ի վեր, ներքին դործարաննե -
րը մասնաւոր տարիներու բեռէն, կը մերժէին իրենց
դերը կատարել: Տիկին Անայիս լքած իր սեղանը
ու սիրական թիկնաթոռը, հարկադրուած էր ան -
կողինը քաշուէր, ստոր համար ամօթապարտ կը
զգար ինքզինքը:

Պիտի մտածես թէ կ'ըսէր վերջին ամիս -
ներուն, այս որքան ծոյլ եմ, որ ամբողջ օրը ան -
կողինը կ'անցընեմ:

Օլիվիէ Մեթրայի իր բնակարանը՝ մօտ էր
մեր թաղին, գրեթէ շաբաթ անգամ մը կ'երթայի
իր որպիսութիւնը հարցնել: Վերջին օրերուն շատ
կը տառապէր, բայց օր մը չէմ հանդիպած, որ
հատաչ մը, տրտունջ մը ելլէ իր բերնէն:

Թմբեցուցիչներու ազդեցութեան տակ, տա -
րաչխարհիկ էակ մը դարձած էր այլեւս, մինչեւ
ետքը սակայն պահեց իր լաւատեսութիւնը: Ճա -
կատաղական վիսմանէն հայկու տասը օր առաջ,
ի խորոց սրտի փափաք կը յայտնէր առողջանալ
ու միասին Եւրոպայի շրջանը բնել: Իր երկու աղ -
ջիկները՝ Տիկիններ Ասդրա եւ Մարգարիտ, մին -
չեւ վերջին պահը անպատմելի անձուիրութեամբ
մը խնամեցին իրենց վեհանուն մայրը, որ շատ
կանուխէն խանդաղատանքի պսակ մը հիւսած էր
իրենց ճակտին:

Մեծարանքի այս քանի մը խոնարհ տողերն այ
իմ կողմէս, իր լուսահեր թերթողուհի յիշատա -
կին:

ԱՐՄ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

ՍՍՅԱՆՔ

ՇՈՂԱԿԱՆ (ընթերցարան) Ե. տարի: Բ. տպ.
բարեփոխուած: Հրատ. Բերիոյ Ուսումն. Խոր -
հուրդի: Հալէպ, 1950: Գին 250 սուր. դահեկան:
ԴՈՐՊԱՏԻ ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ: Գրեց՝
Գևորգ Ա. Արեղեան: Ազգ. Մատենադարան: Վի -
ննա, Մխիթարեան տպ. 1942:

ԳԵՐՈՎԷԷ ՊՍԿԱՆԵԱՆ ԴՈՐՊԱՏՈՒՄ, գրեց
Արտաշէս Արեղեան: Ազգ. Մատենադարան:
1949, Վիլնիս, Մխիթարեան տպ. : Գին 1 գուրդ.
Փրանք:

ԵՐԻՏՍՍՍՐԴ ՀԱՅՈՒՇԻ, թիւ 10, Պէյրութ:
(Ամսագիր):

ՀԱՍԿ, պաշտօնաթերթ կաթողիկոսարանի,
Պէյրութ:

ԿԸ ԽՆԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՐԵԼ ՄԵՎ ԷՋԻ ՎՐԱՅ. ՄԵ -
ԼԱՆՈՎ: ԿՏՈՐՆԵՐՈՒ ԶԲՍՏՆԵԼ ԶԵՌԱԳԻՐԸ:

ՅԱՌԱՋԻ ԿԱՐԱԾՄԱՆ ԿԱՆԿԱՐ

«Յառաջ»-ի քսանհինգամեակին առթիւ ընթերցող մը 2000 Քրանք կը նուիրէ թերթին տարածման ֆոնդին :

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ՏՕՆԸ ՓԱՐԻՋԻ ՄԷՋ

Ս. Աստուածածնի վերափոխման տօնի առթիւ այս կիրակի, Մեծի ՏԱՆԻ ԿԻՆԿԻՈՅ ՎԵ-ՀԱՓԱՌ Տ. Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Ա. ԿԱՌՈՂԻԿՈՍ կը նախադասէ եւ կը քարոզէ Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցւոյ մէջ, ուր այս առթիւ կը մատուցուի հանդիսաւոր Ս. պատարագ եւ խաղողի աւանդական օրհնութիւնը :

Կաթողիկոսական Պատուիրակ Արտաւազ Արք. կը պատարագէ : Յաջորդ օրը Մեծերցի առթիւ Ս. պատարագ եւ հանդիսաւոր հոգեհանգիստ :

Կը հրաւիրուի հասարակութիւնը ներկայ գտնուի :

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

A. SEARCHLIGHT ON THE ARMENIAN QUESTION (1878 - 1950)

Գրեց՝ ԺԻՐԱՅՐ ՄԻՍԱԲԵԱՆ

Ներկայ հատորը կուտայ առաջակայան պատմութիւնը հայկական հարցին՝ Պերլինի վեհաժողովէն մինչեւ մեր օրերը : (Անգլերէն) :

Այս հատորին մէջ պիտի գտնէք նաեւ կարեւոր վաւերագրերու պատմութիւնը, գրաքննարկ մը, գլխաւոր դիպքերու ժամանակագրական ցուցակ մը (1829-1950) եւ Հայաստանի քարտէսն ու դրօշը :

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱՍՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՅԱՆՁՆԱՍՈՒՄԲԻՆ

Գին թղթակազմ 2 տոլար, լաթակազմ 2.50 տոլար : Դիմել՝ Հայրենիքի վարչութեան

ՎԱԼԱՆՍԷՆ ընկեր Ազգերն Մարտիրոսեան իր բնակարանը փոխած ըլլալով, կուտայ նոր հասցէն. — Monsieur Pierre Reyne pour Professeur, Palais de la Bière, 2, Faubourg St-Jacques, VALENCÉ (Drôme) :

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ԻՍ ՅՈՒՇԵՐԸ

(ՎԱՀԱՆ ՓԱՓԱՋԵԱՆ - ԿՈՄՍ)

Ա. հատոր 600 մեծադիր էջ, ընտիր տպագրութեամբ, «Հայրենիք», Պոսթըն, 1950 :

Կը բաղկանայ 74 լուսանկեր, մանկութեան օրերէն մինչեւ Օսմ. Սահմանադրութիւն :

Կը ծախուի CAVEZIAN, Rue de Trévisseի մօտ :

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Կուզամ յայտարարել, Լիոնի եւ շրջակայից զերծակ յաճախողներուն թէ՛ 1945 Դեկտեմբերի վեր, թողած եմ թուրքի եւ Տէսար կերպասի տան ներկայացուցչութիւնը :

Մօտերս առաջուան նման, նոր եւ աւելի ճոխ հաւաքածոյով մը պիտի ներկայանամ իրենց եւ վստահ եմ որ հին եւ նոր յաճախողներս սիրով պիտի ընդունին զիս, ինչպէս նախանցեալ տարիները : Թ. ԱՅՎԱՋԵԱՆ, 194 rue Vendôme, Lyon,

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ԿԵԱՆՔ ՈՒ ԵՐԱՋ

Հեղինակ Մ. Իշխան, Պէյրութ : Երիտասարդ բանաստեղծին 4րդ հատորը :

Գին 250 Քրանք, գաւառի համար 300, սակաւաթիւ օրինակներ կը գտնուին «Յառաջ»-ի խմբագրատունը :

Ղժոխային մեքենաներ զրուած էին սինեմա Ռէք-սի առջեւ, ուր կարմիրները ժողով պիտի գումարէին ուրբաթ օր : Ուրիշ ուժը մըն ալ գտնուեցաւ : Տարիագո փողոցի ակումբին դրան առջեւ : Հա-մայնաւարները այս շաբթու ժողով պիտի գումարեն Միջերկրականի ակումբին վրայ, յանուն խաղաղութեան : Բազմաթիւ ոստիկաններ շրջապատ են Նիսի, Քանի եւ ուրիշ կարեւոր քաղաքներու մէջ :

ՀՐԴԵՇ մը միտիւր դարձուց Միլանի (Իտալիա) թուղթի ամենամեծ գործարանը : Երկու հոգի մեռան, 10 հոգի վիրաւորուեցան :

Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme - (13) Le Gérant : A. NERCESSIAN

ՊՕԼՈՒԻ ԶԱՐԴԻՆ 30ամեակին առթիւ, պատարագ պիտի մատուցուի այս երեքշաբթի օր, Քալանի հայ կաթողիկէ եկեղեցին, Հ. Պապեանի կողմէ : Կը հրաւիրուի ամբողջ գաղութը :

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ՏՕՆԸ ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ ՄԷՋ

Այս կիրակի Ս. Աստուածածնի տօնի առթիւ պատարագէ եւ քարոզէ Անթիլիասի դպրեւանքի վերատեսուէչ Դերենիկ Եպիսկոպոս Փոլտեան, Ալֆորվիլի Ս. Պօղոս - Պետրոս եկեղեցւոյ մէջ :

Կը նշարարուի Պ. Պօղոս վարժապետեան նոր ժամանած նիւ Եորթէն) եւ Պ. Շ. Սեպուհեանի իրենց հասցէն իմացնել Օր. Զապէլ Պահատրեանի, 19 Impasse des Trois Bornes. St. Ouen, (Seine) :

Կ. ԽԱՋԻ ԴԱՐՄԱՆԱՍԱՆ առամանաբուժական սպասարկութիւնը փակ է Օգոստոս եւ Սեպտեմբեր ամիսներուն, արձակուրդի առթիւ : Միւս բաժինները բաց են երեքշաբթի եւ ուրբաթ առաւօտները :

Envoi sur L'ARMENIE

ՄԻՆԱԿ MORY et CIE. ՀԱՍՏՈՒԹԻՒՆԸ ԱՐՏՈՒՍԻ Է ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱՐՆԵՐ ՂՐԿԵԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆ, ՈՒՏԵՍՏԵՂԷՆԻ, ՀԱԳՈՒՍՏԻ, ԿԵՐՊԱՍԻ ԵՒԱՅԼՆ, ԻԲԲԵԻ ՆՈՒԻՐ :

Բոլոր ծախքերը կը վճարուին ծրարները զբնուած ատեն, ՈՉ ՄԷԿ ՁԵՆԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ, ՈՉ ՄԷԿ ՄԱՍԻՒ ՍԱՅՈՂՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ :

ԴԻՄԵԼ MORY et CIE. (Service VAUQUELIN) 3 rue St. Vincent de Paul, Paris (10) Tél. TRU. 72-60

Գրասենակը բաց է ամէն օր ժամը 9էն 11, եւ 14էն 16.30, բացի Շաբաթ եւ Կիրակիէ :

« Troubadours Arméniens »

Textes de Grégoire de Narek— Nahabed Koutchak, Grégoire d'Akhtamar, Sargavak de Berdak, Yeremia Keumurdjian, Nagache Hovnatán, Ohanès. Poésie populaire. Présentés par LUC-ANDRE MARCEL, dans les « Cahiers du Sud ». Գին՝ 160 Քր., առաջման ծախքով՝ 200 Քրանք : Դիմել՝ դրատուն

HRAND SAMUELIAN 51, rue M.-le-Prince, Paris-6°, ուր կը գտնուին բացի ամէն տեսակ հայերէն գրքերէ, Հայերու վերաբերեալ Քրանսերէն գրքեր, մանաւանդ իր վերջին հրատարակութիւնը՝ H. PASDERMADJIAN : HISTOIRE DE L'ARMENIE, des origines jusqu'à nos jours, մեծադիր հատորը, գին՝ 1000 Քր., առաջման ծախքով՝ 1100 Քրանք :

ՓԱՐԻՋԻ ԿԵԴՐՈՆԸ PARFUMERIE - MAROQUINERIE Au SAC PARFUMÉ

Տէր ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ ԳԵՂԱՄ ԹՈՐՈՍԵԱՆ Վերջին նորաձեւութեամբ նախարկական առաքյաներ, fantaisie գոհարեղէններ, կիներու պայուսակներ փարիզեան նաշակով եւ ընտիր ser-viettes պայուսակներ համար :

ՄԵՍ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ԾԱՆՕԹ ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԵՐՈՎ ԱՆՈՒՇԱՀՆՏՈՒԹԵԱՆՑ, ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ARTICLES DE PARIS

106 Bld. Magenta, Paris (10) Tél.: Nord 05-78

ՀԱՍՏԷ ՄԸ ՄԻԱՅՆ 24 rue St. LAZARE Métro N. D. de Lorette կամ Trinité Արդէն գիտէք որ ձեր ծախքը

Լ Ի Լ Ա Ն Է ձաշարաններու ընտիրք եւ ամէնէն մտաչելի մարտիկներ ՆՈՒԱԿ ԵՐ. Կիր. եւ Երկուշաբթի

ԱՐՄԵՆՈՒԿԻ (Armide)

Հայկական հաստատութիւնը բաց է արձակուրդի համար, ամառային ամիսներուն Pension թէ մեծերու եւ թէ սոց համար :

ՊՐԻԱՆՍՈՆԻ ճամբուն վրայ, Փարիզէն ուղղակի ձեպընթացով եւ լեռնային բարձր դիրքով, աղբիւրներու մօտիկը : Գրել՝ Chez ARMIDE, 42, rue Emile-Laurent, DIE (Drôme)

կրնանք ոչ միայն փրկել մեր կեանքը եւ ազատութիւնները, այլեւ խափանել երրորդ աշխարհ - մարտ մը : Եթէ յառաջիկայ երկու տարիներու ընթացքին կարենանք ստեղծել պաշտպանութեան վստահելի ցանց մը համայնապարական արշաւանքին դէմ, պիտի կրնանք առ նուազն ի դերեւ հանել բացայայտ փորձութիւնը անոնց որ կ'ուզեն իրենց կամքը պարտադրել ազատ ժողովրդապետութեանց : Ոչ կորսնցնելիք օր ունինք, ոչ ալ մասնիկ մը մեր տրամադրելի ուժէն » :

Արձակարգ միջոցներ Անգլիոյ մէջ

Բրիտանական կառավարութիւնը ուրբաթ օր բացառիկ նիստ մը գումարելով, մանրամասնօրէն քննեց միջազգային կացութիւնը : Ժողովը տեսեց Յուլիէն ժամ : Սկզբունքով որոշուեցաւ 18 ամիսէն երկու տարուան բարձրացնել պարտաւորելի վին - ուորութեան շրջանը : Խորհրդարանը նիստի պիտի հրաւիրուի Սեպտ. 12ին, այսինքն սովորականէն մէկ ամիս առաջ :

Թերթերը կը գրեն թէ՛ վիճարանութեանց ընթացքին վարչապետը եւ ազգ. պաշտպանութեան նախարարը մասնաւորապէս ազդեցին նախարարներուն վրայ, ընդունել տալով վինեալ ուժեղութեան ստիպողութիւնը : Ներկայ էին 18 նախարարներէն 11ը : Գլխաւոր խնդիրը պարտաւորելի վինուորութեան երկարաձգումն էր, բայց ուրիշ կարեւոր որոշումներ ալ տրուեցան : Այս պէս, պիտի աւելցնեն սպաներու եւ վինուորներու ռոճիկը, քաջալերելու համար պարտաւորելի վինուորութիւնը : Վարչապետը ձայնասփիւռ ճառով մը պիտի բացատրէ տրուած որոշումներուն կարեւորութիւնը :

Ժողովը քննեց նաեւ Ֆորմոզայի խնդիրը, որու մասին չափազանց զբոյժ դիրք մը բռնած է Անգլիան, եւ չուզեր Մ. Նահանգներուն հետեւիլ, որպէսզի խնդիր չունենայ Զինատանի հետ :

ԳՈՒՆԱՅՐ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Վերջին լուրերու համաձայն, կուրները կը շարունակուին նոյն կատարութեամբ : Կը հաստատուի թէ հիւսիսային Գորէպցիները լքած են Զինկուն (հարաւ. արեւմտեան ճակատ), բայց կը սպառնան Մազանի, որ կը գտնուի ամերիկեան գլխաւոր միջնաբերդին՝ Ֆուզանի ճամբուն վրայ : Միւս կողմէ դրուած են ֆոհանկը (արեւելեան ծովափ), սակայն Ամերիկացիները կը պահեն այդ քաղաքին օդակայանը : Այս քաղաքն ալ կրակի տրուած է :

Հարաւային ճակատին վրայ, ամերիկեան նաւազները գրաւեցին Գորգունկը, ամենամեծ քաղաքը՝ Մազանի ճամբուն վրայ : Կեդրոնական ճակատին վրայ, հիւս. Գորէպցիները չորս - հինգ զօրաբաժին համախմբած են, Նակիթնիկի դիմը պաշտպանելու համար : Հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Ամերիկացիները յաջողած են ոչնչացնել անոնց կարգ մը յենարանները :

Սպահանգութեան խորհուրդը նորէն ամուլ նիստ մը գումարեց ուրբաթ օր, ակադեմիական վիճարանութիւններով : Նախագահը, Պ. Մալիք (Պ.Միլութիւն)միշտ կը պնդէ իր տեսակէտներուն վրայ, միւսները նոյնպէս : Այդ օրը ի դուր փորձեց ընդունել տալ իր բանաձեւը, նոյնիսկ սպառնալով հրաժարել : Ամերիկեան պատուիրակը կարգի հրաւիրեց նախագահը : Երկու կողմերն ալ կը դանդաղան թէ չափազանց երկար տեսչին վիճարանութիւնները : Յաջորդ նիստը յետաձգուեցաւ երկուշաբթի օրուան :

Մ. Նահանգներուն արտաքին նախարարը, Պ. Էշլանը, յայտարարեց թէ Պ. Մալիք միշտ կը փորձէ վիճեցնել Ազգաժողովին ճիշդ՝ խաղաղութիւնը վերահաստատելու համար Գորէպցի մէջ : Այս առթիւ խտտօրէն քննադատեց անոր ձգձգողական խաղերը եւ խեղաթիւրումները :

ԳԱՆՐ ՍԸ ՏՈՂՈՎ

ՊԵԼԺՌՈՅ զահաժառանգը, իշխան Պոտուէն, որ 19 տարեկան է, աւանդական երդումը կատարեց ուրբաթ օր, խորհրդարանին առջեւ, զօրավարի համազգետով : Արարողութիւնէն առաջ, ծխարքեր ուժը մը արձակուած էր արքայական երեսփոխանի մը կողմէ, իսկ երդումէն քանի մը վայրկեան վերջը, համայնապար մը ազդարակեց. « Կեցցէ՛ հանրապետութիւնը » :

ԶՐ. ՏԸ ԿՈՂԻ մտերիմներէն Անտոէ Սթի - պիւ, որ իր հաւատարիմ թարգմանը կը համարուի, «Լա Վուա տիւ Նո» թերթին մէջ հրատարակուած գրութեամբ մը կը պատմէ թէ զօրավար ժամանակը եկած կը նկատէ, արմատական ձեռնարկ մը կատարելու եւ «ներկայ վարչաձեւը պատասխանատուութեան հրաւիրելու համար, ինչպէս ըրաւ «Ազատ Ֆրանսա»-յի պայքարին ատեն» : Նոյն ծրագրով, զօրավարը կ'ուզէ որ Ֆրանսա չենթարկուի Անգլիոյ վինուորական տիրապետութեան, Ամերիկեան հոգայ վերադիման ծախքերը եւայն :

ԶՈՐՍ ՈՒՌՄԲԵՐ պայթեցան համայնապար կուսակցութեան Նիսի կեդրոններուն դէմ : Երկու

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԱՅ տօնին առթիւ ՅԱՌԱՋի յա-
ջորդ թիւը լայս կը տեսնէ հինգշաբթի օր:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

Եւրոպական միութեան խորհրդակցական ժո-
ղովին նախագահ Պելճիբայի նախկին վարչապետ
Սիպաք լրագրական ասուլիսի մը մէջ ջերմապէս
պաշտպանեց Չորչիլի առաջարկը եւրոպական բա-
նակ մը կազմելու մասին:

— Երկու պատերազմներու փորձառութիւնը
ցոյց տուաւ առաւելութիւնը միակ հրամանատար
ութեան մը: Ինչո՞ւ ուրեմն սպասել որ պատե-
րազմը դայ եւ անկէ ետքը կատարել երրորդ ան-
գամն ըլլալով այն բանը որուն անհրաժեշտութիւ-
նը փորձուած է: Երկու պատերազմներու ընթաց-
քին երկու հրաշքներ փրկեցին կացութիւնը, Մա-
նի ճակատամարտը եւ Լոնտոնի պատերազմը: Եր-
րորդ «հրաշքը» մը ի՞նչ ապահովութիւնը ունինք
փրկելու համար մեր քաղաքակրթութիւնը: Պէտք
է նկատի առնենք պատասխանատուութիւնը պատ-
մութեան առջեւ: Այս խնդիրը չի կրնար լուծուիլ
առանց անձնական պատասխանատուութեան: Նա-
խարարներու Յանձնաժողովը չուզեր այս բանը:
Ան կ'ուզէր ամէն ինչ լուծել մարմինի մը մէջ, ա-
ռանց ուզելու որ ո եւ է մէկը անձնապէս պատաս-
խանատու ըննուի:

× Չորչիլի առաջարկին մասին Ֆրանսայի
արտաքին նախարարութեան կարծիքը այն է թէ
Եւրոպական միութեան ծրագրին մէջ զինուորա-
կան հարց դոյութիւն չունի: Հետեւաբար այդ
միացեալ բանակի ծրագրին իրագործումը կը
պատկանի աւելի Ատլանտեանի դաշինքը ստորա-
գործ պետութեանց. այս ձեւով կազմուելիք մե-
ջադպարին բանակին պիտի կրնան նաեւ մասնակի-
ցիլ Միացեալ Նահանգներն ու Քանադան:

2,000 խոՒԼ — ՀԱՄՐ ուխտաւորներ, հաւաք-
ուած Եւրոպայի զանազան կողմերէն, իբր ուխ-
տաւոր Հոռոմ հասան եւ ընդունուեցան Պապէն:

ՅԱՐՁԱԿՈՒՄ գործուեցաւ շաբաթ առաւ-
իտումը մը աջակողմեան երիտասարդներու կողմէ
համայնապար «Աքսիոն» թերթին խմբագրատան
մէջ, որու խմբագիրն է Իվ Ֆարթ: Յարձակողնե-
րը կտրեցին հեռախօսի թելերը, կտրեցին թափե-
ցին կարասիները եւ մեկնեցան՝ ոստիկաններու
ժամանումէն առաջ: Յարձակողներն էին «Լա Լի-
պէտթէ տիւ Փէօփլը» թերթին, այսինքն Ֆրանս-
այի Ազգային Կուսակցութեան մարդիկը, որոնց
զլխաւորները հարցաքննութեան կանչուեցան:

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ երկու թորիկահաւած նաւեր
1240 թոն տարողութեամբ, հանդիսաւորապէս
յանձնուեցան Ֆրանսայի: Այս նաւերը պիտի կոչ-
ուին Արապ եւ Քապիլ:

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Ֆարուք թագաւորը իր զօրանա-
ւով Ֆրանսա կուզայ անպաշտօն կերպով, ժամա-
նակ մը մնալու համար Միջերկրականի եզերքը:

ԻՆՔՆԱՇԱՐԺԻ ծանր արկած մը պատահեցաւ
Իլ Սէն Տընի մէջ: Բեռնաարտ մը յանկարծ մայ-
թին վրայ ելլելով ճղմեց ընտանիք մը որուն երեք
անդամները մեռան եւ երկուքը վիրաւորուեցան:

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ազգաբարեց պանդոկա -
պետներուն որ եթէ մերթէն սեւամորթ ճամբորդ-
ները ընդունիլ, պիտի պատժուին:

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ արձակուրդին առթիւ 500,000
հոգի մեկնած են Փարիզէն դէպի դաւառները:

Տէր եւ Տիկին Նշան Կէմալագեան, Տէր եւ
Տիկին Մանուկ Մկրտիչեան եւ զաւակուհի (Ամե-
րիկա), Տէր եւ Տիկ. Կարապետ Տէրատուրեան
(Ամերիկա), Տէր եւ Տիկ. Գէորգ Կուտէրեան (Ա-
մերիկա), Տէր եւ Տիկ. Պօղոս Պալիկեան (Ամե-
րիկա), Տէր եւ Տիկ. Սալաուր Կուտէրեան (Մար-
սէյ), Այրի Տիկ. Սուլթան Գարուտեան (Մար-
սէյ), Տէր եւ Տիկ. Գէորգ Յակոբեան (Կարտան),
Տէր եւ Տիկ. Յովհաննէս Վարդանեան (Կարտան),
Արթ. Տ. Սահակ քչնյ. եւ Երէցուհի Պապիկեան
(Վարան), Տէրք Յովհաննէս եւ Երուանդ Ղու-
կասեան (Վարան), Տէր եւ Տիկ. Գրիգոր Կիրա-
կոսեան (Շաս), Տէր եւ Տիկ. Յ. Տէր-Ահարոնեան
Տէր եւ Տիկ. Յովհաննէս Վարդանեան (Վարան)
սրտի խոր կսկիծով կը ծանուցանեն դառնազէտ
մահը իրենց եղբոր, անոր-որդուին, հօրեղբոր-
որդուին, մօրեղբոր-որդուին եւ ազգական՝
Տիար Գրիգոր ՄԿՐՏԻՉԵԱՆԻ
հարբերդի Ասրուի գիւղէն
որ կնքեց իր մահականացուն 8 օգոստոս, երեքշաբ-
թի երեկոյեան ժամը 8ին, 48 տարեկան հասա-
կին մէջ:

Յուզարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի
ունեցաւ 12 օգոստոս, շաբաթ կէսօրէ վերջ ժամը
4ին, Guilloitiere զերեզմանատունը (Av. Berthelot):

ԴՊՐՈՑԱՍԵՐԻ վարժարանին համար կը փըն-
տուի հսկիչ մը (surveillante) որ ըլլայ ներկայա-
նալի եւ քաջ Ֆրանսագէտ:

Դիմել վարժարան, 1 Bld. du Nord, Լը Րէնսի,
երեքշաբթի եւ հինգշաբթի առաւօտները ժամը
9 — 12:

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

ՆԻՍԷՆ ուղղուած հարցումի մը առթիւ. —

1) Պ. Երամանի երկու նամակները հրատա-
րակուեցան իր պատասխանատուութեամբ, առանց
որ եւ է նկատուի, պարզապէս անոր համար որ
հանրօգուտ խնդիրներ կը շօշափէին:

2) Այդ երկու գրութիւնները հրատարակուած
էին անցեալ մարտին: Ազգ. Միութեան եւ Հոգա-
բարձութեան պատասխանը ստացանք յունիսի կի-
սուն, (առանց ստորագրութեան եւ թուականի,
միայն կնիք մը դարձուած): Երբ կը պատրաս-
տուէինք հրատարակելի վիճակի մը վերածել զայն,
արդէն լոյս տեսած էր ուրիշ թերթի մը մէջ: Եթէ
անհրաժեշտ կը դտենն անպատճառ պատասխա-
նել, կրնան իրենց բտելիքը ամփոփել երկու էջի
վրայ, միայն իրողութիւններ յիշելով, առանց
կողմնակի խորհրդածութեանց կամ որակումնե-
րու:

ՊԱՂՏԱՏ, «Գոյամարտ»-ին. — Մուսուլի
ցանկը մեզի զրկուած էր բարեկամի մը միջոցաւ,
ստացուած՝ այն շարժապարէն որուն անունը եւ
հասցէն ծանուցիւք երեք անգամ (Դ. էջ):

ՇՈԳԵՄԱԿՈՑՔՈՎ ԾՈՎԱԿՆԱՑՈՒԹԻՒՆ
ԴԵՊՈՒ ՍՕՐՄԻՈՒ

Նախաձեռնութեամբ Մարտէյի Հ. Մ. Ը. Մ. ի
այս կիրակի: Ժամադրաւայր՝ ժամը 7.30ին (Vieux
Port): Վերադարձ՝ ժամը 22ին: Արձանագրու-
թեանց համար դիմել, ՊԱԳՐՃԵԱՆ, 2, rue Astoin,
ՓԱՓԱՉԵԱՆ, 85, rue d'Aubagne, ԳԱԼԷՏԷՐԵԱՆ,
48, rue St-Bazile, ԳԻԳԷՎԵԱՆ, Grands Pins St-Loup,
ԻԳԻՆՃԵԱՆ, 524, Chemin de Mazargue Ste-Anne եւ
բոլոր Հ. Մ. Ը. Մ. ի անդամներուն մօտ:
Մէկ անձի համար երթ ու դարձ՝ 200 Ֆր.:

ՎԱԼԱՆՍԷՆ ընկեր Ազգիկ Մարտիրոսեան իր
ընկարանը փոխած ըլլալով, կուտայ նոր հաս-
ցէն. — Monsieur Pierre Reyne pour Professeur, Pa-
lais de la Biere, 2, Faubourg St-Jacques, VALENCE
(Drôme):

ԾԱՍՈՒ ՏՈՒՆ ՇԷՂԻ ՄԷՁ

Pavillon մը, չորս սենեակ, խոհանոց, entrée,
ջուր, կազ, 1350 մեթր հող, պողատու ծառեր,
(սալոր եւ խնձոր), օդասուն, միջավայրի մէջ,
Շէլ, Կուռնէ:
Երթեւեկի համար Gare de l'Estէն 25 վայր -
կեան, Chateau Vincennesէն autobus 113 թիւ:
Դիմել՝ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆԻ, 15 rue Saulnier, ժամը
9էն 1.30: Հեռաձայն Pro. 41—29:

ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԱԻ

Հանդուցեալ ՏէՕՎԼԷԹ ԳԵՈՐԳԵԱՆԻ
ՋԵՅԹՈՒՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ
Գ. հատորը, պատկերազարդ:
Դիմել՝ Տէր-Յակոբեան տպարան, 17, rue Damesme,
PARIS: Գինը 300 Ֆրանք կանխիկ:

ՄԱՐՍԷՅԻ Հ. Մ. Ը. Մ. ը Սուրբիոյ եւ Լիբա-
նանի Հ. Մ. Ը. Մ. ի Շրջ. Վարչութիւնէն ստացած
է սկառուտական գոյքեր՝ ձեռամբ եղբայր Նալ -
պանտեանի, մարզիչ՝ Պէյրուսի Հ. Մ. Ը. Մ. ին:
Եղբ. Նալպանտեան զրկուած էր Fédération football
Libanaiseի կողմէ, որոջ քննութիւններէ վերջ,
ստանալու պաշտօնական diplômeը այս մասնագի-
տութեան: Ս. Գուլումեան:

Ա. SEARCHLIGHT
ON THE ARMENIAN QUESTION
(1878 - 1950)

Գրեց՝ ԺԻՐԱՅՐ ՄԻՍԱԲԵԱՆ
Ներկայ հատորը կուտայ առարկայական
պատմութիւնը հայկական հարցին՝ Պերլիցի վե-
հաժողովէն մինչեւ մեր օրերը: (Անգլերէն):
Այս հատորին մէջ պիտի գտնէք մահ կարե-
ւոր վաւերաբանութեան պատմութիւնը, գրացանկ
մը, գլխաւոր դէպքերու ժամանակագրական ցու-
ցակ մը (1829-1950) եւ Հայաստանի քարտէսն ու
ընթացը:
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱՆՈՒ -
ԹԵԱՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՅԱՆՁՆԱՆՈՒՄԻՆ
Գինը թղթակազմ 2 տողար, լաթակազմ 2.50 տողար:
Դիմել՝ Հայրենիքի վարչութեան

ՊՕԼՈՒԻ ԶՍՐԳԻՆ 30ամեակին առթիւ, պա -
տարազ պիտի մատուցուի այս երեքշաբթի օր,
Վալանսի հայ կաթողիկէ եկեղեցին, Հ. Պապեանի
կողմէ: Կը հրաւիրուի ամբողջ զաղութը:

ԿԸ ԽՆԴՐՈՒԻ Պ. Պօղոս Վարժապետեանէ
(նոր ժամանած Նիւ Եորքէն) եւ Պ. Շ. Սեպուհ -
եանէ իրենց հասցէն իմացնել Օր. Զապէլ Պահա-
տրեանի, 19 Impasse des Trois Bornes. St. Ouen,
(Seine):

« Troubadours Arméniens »

Textes de Grégoire de Narek— Nahabed Koutchak,
Grégoire d'Akhtamar, Sargavak de Berdak, Yeremia
Keumurdjian, Nagache Hovnatán, Ohanès. Poésie po-
pulaire. Présentés par LUC-ANDRE MARCEL, dans les
« Cahiers du Sud » • Գին՝ 160 Ֆր., առաջման ծախ-
քով՝ 200 Ֆրանք: Դիմել՝ գրատուն
HRAND SAMUELIAN

51, rue M.-le-Prince, Paris-6e, ուր կը գտնուին բացի
ամէն տեսակ հայերէն գրքերէ, Հայերու վերա -
բերեալ Ֆրանսերէն գրքեր, մանաւանդ իր վեր-
ջին «հրատարակութիւնը» H. PASDERMADJIAN:
HISTOIRE DE L'ARMENIE, des origines jusqu'à nos
jours, մեծաղբ հատորը, գին՝ 1000 Ֆր., առաջ-
ման ծախքով՝ 1100 Ֆրանք:

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ

Կը յայտարարեմ յարգելի հայրենակիցներու
թէ բացած եմ շէնքերու համար իւզաներկի աշ-
խատանոց մը, ուր կը պատրաստուին առաջնա -
կարգ իւզաներկ, շատ սթան գիներով:

ՄԵՇԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐՍՔԱՆԱԿ
Ինչպէս նաեւ ամերիկեան իւզաներկ անմրցե-
լի գիներով, յարմար ամէն կարգի աշխատանքնե-
րու:

Կարճ ժամանակի համար 100 Ֆր. ԲԻԼՕՆ:
Դիմել՝ PEINTURE B O L A K
79 Ave. Vincent André La Vallbelle, Marseille
Հեռաձայն GA. 91-34

ՓԱՐԻԶ ԱՅՑԵԼՈՂ ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Ամառնային շրջանին Փարիզ այցելող մեր
հայրենակիցներուն կ'ընծայենք ԿԱՐԵՒՐ ԶԵՂԶԵՐ
իրենց ընկիւթ բոլոր գնումներուն վրայ:

ՄՈՒՇԱԿԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Հ. ՊԱՅՐԱՄԵԱՆ

105 Bld. Exelmans, Paris (16) Tél. Jas. 07.33
Métro Exelmans կամ Porte d'Auteuil

100 ՖՐԱՆՔ

Քիլօն ամերիկեան իւզաներկ եւ կտաւատի իւ-
զով հարազատ ներկ PEINTURE IGNIFUGE, բո-
լոր գոյներով:

ԾԱՄԿՈՑՆԵՐ (BACHES) նոր եւ գործածուած
ամէն մեծութեամբ: 100 Ֆր. քառ. մեթրը:
ՎՐԱՆՆԵՐ երկուքէն քառասուն հոգիի համար
ԲԱՑԱՌԻԿ ԳԻՆԵՐՈՎ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎՐԱՆՆԵՐ 2 հոգինոց 1500 Ֆր.:
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՆՈՐ ՎՐԱՆՆԵՐ 2 եւ 4 հոգինոց,
ԿՐԿԵԱԿ ԴՈՒՌՈՎ, ՄԺԵՂԱՐԳԵԼՈՎ, ՎԵՐ-
ՁԻՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒԹԵԱՄԲ:

Գին՝ 3980 Ֆր.ԱՆՔ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ձՈՒՍ ՄԹԵՐՔ ՄԸ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ
ԵՒ ԶԱՆԱԶԱՆ ՀԱՆԴԵՐՉԵՂԵՆՆԵՐ

THOTAN ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

38 RUE DE CHALON Métro Gare de Lyon
Բաց է ամէն օր, կիրակի քէ տօնակամ օրեր
ՄԱՍՆԱԻՐ ԳԻՆԵՐ
ՄԻՈՒԹԵԱՆՑ ԵՒ ՎԱՃԱՌՈՐԳՆԵՐՈՒ

Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme - (13)
Le Gérant: A. NERCESSIAN

Մեր ԽՕՄՔԸ

ՔՈՐԷԱՅԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՆԻՐՈՊԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿ

Եւրոպական Նորհուրդին առջեւ, որ գումար-
ուեցաւ անցած շաբաթ Սթրասբուրգի մէջ, Զըր-
չիլ առաջարկեց կազմել եւրոպական բանակ մը,
պաշտպանելու համար Եւրոպա եւ արեւմտեան
քաղաքակրթութիւնը՝ բոլջեւրոպայի հասնանական
արշաւանքի մը դէմ :

Թելադրեց նոյնիսկ, որ արեւմտեան Գերմա-
նիան ալ զինուոր եւ իր մասնակցութիւնը բերէ
եւրոպական բանակին, քանի որ բոլջեւրոպայի
յարձակումը ամէնէն առաջ ուղղուած պիտի ըլ-
լայ սահմանակից հողամասին վրայ :

Այս այն Զըրչիլն է, որ Ռոզվելթի եւ ընկեր-
ներուն հետ ամէն ջանակով ընծայեց Մոս-
կուայի եւ քաղաքի վերջումները ըրաւ՝ զգեանե-
լու համար հասարակաց թշնամի Գերմանիան (յե-
տադային նաեւ Ճապոնը) :

Ռոզվելթ, Զըրչիլ եւ ընկ. բարեյուսօրէն հա-
ւատացած էին, որ բոլջեւրոպայի բարեփոխումը էր
եւ կարելի էր գործակցել անոր հետ ոչ միայն
պատերազմի, այլ նաեւ խաղաղութեան ժամա-
նակ :

Զէ՞ որ կոմիտէնք պաշտօնապէս ջնջուած
էր, բոլջեւրոպայի քաղաքակրթութիւնը գեր-
ուանի տակ դրուած, «Հայրենիք»ը վտանգի տակ
յայտարարուած եւ «Հայրենական պատերազմ»
հռչակուած, կրօնքն ու եկեղեցին ի պատուի դար-
ձած : Մէկ խօսքով «բուրժուականացած» :

Եւ սակայն հաղիւ անհետացած գերմանական
վտանգը, Մոսկուայի վերագտաւ իր խիական դի-
մադիժը եւ երէկուան դաշնակիցը դարձաւ թը-
նամի :

Այսօր բոլջեւրոպայի ամէնէն ոխերիմ հակառա-
կորդներն են Ռոզվելթի յարգը Թրումըն, Զըր-
չիլ եւ ընկերները :

Նոյնիսկ Հէյնրի Ուոլրոս, որ դեռ միջուկ երէկ
Ստալինի գովքը կը հիւսէր, հիասթափուած՝ հը-
րաժարեցաւ «Յառաջդիմական» կուսակցութեան
նախագահութենէն, երբ տեսաւ որ Մոսկուա խա-
ղաղութիւն քարոզելու դիմակին տակ ազգամիջ-
եան պատերազմ կը հրահրէ :

Քորէայի պատերազմը շատ ծանր ազդանշան
մը եղաւ՝ ժողովրդավար երկիրները սթափեցնե-
լու եւ լուրջ գործի մղելու համար :

Տարիներ առաջ վտանգը տեսեր էին արդէն եւ
ձեռնարկներ կատարած արեւմտեան աշխարհը
պաշտպանելու համար խորհրդային արշաւանքի
մը դէմ :

Ատլանտեան Ուխտը, Պենելիւքը, Ֆոնթէն-
պլոյի Արմորալիսի Գերագոյն Սպայակոյտը,
Մարշալ Ժրաքերը, Եւրոպայի սպառազինումը,
Ամերիկացիներուն կողմէ ռուրէ բանի չէին ձգ-
տիր, եթէ ոչ թումը մը կանգնեցնելու բոլջեւրո-
պայի աշխարհակալութեան առջեւ՝ Եւրոպայի մէջ :
Ու ահա՝ Եւրոպական բանակի ծրագիրը :

Արեւմուտքը շատ լաւ հասկցած է այժմ թէ
ի՞նչ կը ծրագրէ Գրեմլին :

Այն միջոցին, երբ կոմիտէնքի հրամանով
եւ Սթրասբուրգի Կոչը՝ անունին տակ միլիոնաւոր
ստորակրթութիւններ կը հաւաքուին խաղաղու-
թեան համար, Մոսկուա մահացու հարուած մը
կուտայ խաղաղութեան՝ պատերազմի նոր հնոց
մը արժարձելով Մայրագոյն Արեւելքի մէջ, ուր
արդէն եղբայրասպան եւ ազգամիջեան կռիւները
աւերներ կը գործեն տարիներէ ի վեր, Մոսկուայի
դժոխմով եւ ավակցութեամբ :

Եւրոպական բանակ մը կազմելու մասին Զըր-
չիլի առաջարկը անգամ մը եւս կը չեւտէ թէ վը-
տանգը ծանրացած է եւ հասած արեւմտեան Եւրո-
պայի դուռները եւ թէ կորսնցնելիք ժամանակ
չկայ այլեւս :

Արեւելք եւ Արեւմուտք կանգնած են դէմ դէ-
մի : Ուժերու համեմատութիւնը Նի դէմ 6—7 կը
հաշուեն :

Ահա՛ Քորէան՝ իրրեւ փաստ :
Ուշ կ'արթննայ Արեւմուտքը : Ժամանակ պի-
տի ունենա՞յ պատրաստուելու եւ զսպելու «խա-
ղաղասէր»ներու արշաւանքը Եւրոպայի վրայ, որ
խիական խաղաղութեան կը կարօտի՝ ահաւոր
պատերազմի մը բացած վէրքերը դարձանելու եւ
վերականգնելու համար :

Ծանր մղձաւանջի մը տակ կ'ապրի բովան-
դակ մարդկութիւնը՝ երկաթեայ վարդոյրէն
ներս թէ դուրս :

Կատարութեամբ կը շարունակուի պայքարը :

Երկու կողմերը կը դիմադարձեն կարելի ուժգնու-
թեամբ : Կացութիւնը սակայն կը ծանրանայ Ամե-
րիկացիներուն համար : Թաէկուի ճակատին վրայ
կարմիրները գետը անցան եւ հաստատեցին երկու
կամրջազուլի, նոյն տեղէն 25—30 քիլոմետր հե-
ռու հարաւ արեւելք եւ հիւսիս արեւելք : Հիւսիսէն
եկող զրահապատ զօրասիւն մը խոնձապահար
պարտութեան մատնեց հարաւային Քորէացիները
եւ հասաւ Թաէկուէ 20 քիլոմետր հեռու : Իսկ
Նաթթունի ճակատին վրայ կարմիրները յաջողե-
ցան կասեցնել Ամերիկացիներու հակադարձակու-
մը եւ իրենց կամրջազուլիս լայնացուցին տասը
քիլոմետր :

Ամերիկեան զօրասիւնը մը յաջողած է
ցամաք ելլել հիւսիսային Քորէա եւ օդը հանած է
Շնկփինի նաւահանգիստին մօտը գտնուող երկա-
թուղիի գետնուղի մը որ 135 քիլոմետր հեռու կը
գտնուի Մորհրդային Միութեան սահմանագիւ-
ղին : Այս գետնուղին կ'ըտրէ երեք կարեւոր դի-
մերու որ կը միացնեն հիւսիսային Քորէան Ման-
չուրիոյ եւ Մորհրդային Միութեան խաղաղական
Ովկէանոսի ծովեզրերայ նահանգներուն :

Ամերիկեան հրամանատարութեան մէկ
տեղեկագրին համաձայն, անցեալ մէկ ամսուան
միջոցին ամերիկեան օդանաւերը 7000 թոն ուումը
նետած են թշնամի նաւային կայաններու եւ գոր-
ծարաններու վրայ :

Ամերիկացիները մէկ տեղեկագրին համա-
ձայն ցարդ բռնուած հիւսիսային գերիները բոլորն
ալ Քորէացիներ են :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԷԼԻԶԱՊԵԹ ԻՇԽԱՆՈՒԷԻՆ, Անգլիոյ գահա-
ժառանգը, երեքշաբթի առաւ ժամը 11.50ին աղ-
ջիկ մը աշխարհ բերաւ : Նորածինը կը կշռէ 2 քի-
լո 718 կրամ : Այս դէպքը հասարակութեան ծա-
նուցուեցաւ թղտուածի 103 հարուածներով :

Ա.Հ.Ա.Կ.Կ.Ի երկրաչարժի մը նշանները արձա-
նադրեցին երեքշաբթի օր աշխարհի շատ մը դի-
տարաններուն շարժադիրները : Դեռ յայտնի չէ
թէ ո՛ւր պատահած է այս աղէտը : Կը կարծուի
որ Հնդկաստանի մէջ է :

ՅԻՒՆՍՈՒՅԻ կողմէ Միացեալ Նահանգներու
տրուելիք երկրորդ ծանուցագրերը որ կը վերաբե-
րի Եւրոպայի պաշտպանութեան խնդիրներուն,
զադանի պիտի պահուի :

ՊԵՆՆՍԻՎԱՅԻ դահլիճը կազմեց Պ. Վան Զէ-
լանտ, բայց վարչապետութիւնը յանձնուեցաւ
կաթոլիկ ձերականտական Պ. Ֆոլդիէնի :

ՃԱՓՈՆԻ հետ հաշտութեան դաշնադրի մը
նախադիժը պատրաստած է ամերիկեան կառա-
վարութիւնը որ պիտի հաղորդուի Անգլիոյ եւ
Ֆրանսայի կառավարութեանց :

ՄԱՐՆԻՆԻ ԹԻԹՕ հնդկական թերթի մը թը-
թակցին յայտարարեց թէ Նուկուլուա չպիտի
մասնակցի ռեւէ պատերազմի, մինչեւ որ իր վը-
րայ յարձակում չգործուի :

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Զարուք թաղաւորը որ անպաշտօն
կերպով կը ճամբորդէ, հասաւ Մարսէյլ եւ մեկնե-
ցաւ Տոլիլ, ուր կ'օրհնէ պանդուկի մէջ իրեն վերա-
պահուած են 21 սենեակ :

Բոնակալ վարչաձեւի տակ հեծող երկիրնե-
րու ժողովուրդները քրիստոնէական համբերա-
տարութեամբ կը ամենի իրենց խաչը, ապագայ
ազատութեան յոյսն ունենալով իրրեւ միակ միւլ-
թարութիւն եւ զօրավիզ :

Երկաթեայ վարագոյրէն դուրս մնացող եւ ա-
զատ ու խիստակա ժողովրդավար վարչաձեւի տակ
սպրդող ազգերը՝ ի տես աշխարհի կէս մասին
ստրկացման՝ սկսած են ահաբեկիլ եւ ինքնա-
պաշտպանութեան միջոցներ կ'որոնեն, քանի դեռ
ուշ է :

Ու անձկագին կը սպասեն խաղաղութեան ա-
ւետարեւր աղանիսին, որ միանգամ ընդ միշտ պի-
տի փարատէ՝ համաշխարհային երրորդ պատե-
րագմի մը մղձաւանջը :

Բովանդակ մարդկութիւնը կարօտ է խաղա-
ղութեան եւ ոչ թէ եւրոպական բանակի :

ՀԻՒՆՍՈՒՅԻ

Ազգերու Ժողովին մէջ

ՄԱԿԻԻ ԵՒ ՆՈՐ ՅԱՐԶԱՅԱԿԱՆԸ

Ազգերու Միութեան ապահովութեան խոր-
հուրդին նոր նիստը տեղի ունեցաւ երկուշաբթի
օր նախագահութեամբ խորհրդային պատուիրակի
Պ. Ժաքով Մալիքի : Էքզուսթորի եւ Նորվեգիոյ
պատուիրակները բողոքեցին խորհրդային պատ-
ուիրակին բռնած ընթացքին դէմ որով կը ձգձգ-
ուին խնդիրներու լուծումը օրինական ձեւով եւ
համայնապար քարոզութիւն կը կատարէ : Հնդ-
կաստանի պատուիրակ սըր Պէնէկըլ Բաու առա-
ջարկեց կազմել վեց անդամներէ բաղկացած մաս-
նիւն մը որ ուսումնասիրէ բոլոր առաջարկները
«խաղաղ եւ արդար» կերպով լուծելու համար Քո-
րէայի խնդիրը, եւ բերէ իր տեղեկագրերը ժողո-
վին : Այս մասնախումբին իրը անդամ առաջարկեց
էքզուսթորի, Հնդկաստանի, Նորվեգիոյ, Եուզ-
ստանի Գոլապի եւ Եքզուսթորի պատուիրակ-
ները :

Ֆրանսական պատուիրակի Պ. Նովէլ կոչ մը
ուղղեց խորհրդային պատուիրակին որ դադարի
անդամաւորուծելէ ժողովը : Երբ Պ. Մալիք վերա-
դարձաւ ժողովի, ամէն ոք յուսադրուեցաւ թէ
կարելի պիտի ըլլար համաձայնութեան մը գալ,
բայց յուսախար եղանք իր ցոյց տուած ժխտական
ընթացքին համար, որով կ'արդարացնէ նոյնիսկ
սպօրինի նախադարձակումները :

Պ. Մալիք պատասխանեց. — Ձեմ կրնար լուր-
ջի առնել Ֆրանսական եւ նորվեգիական պատուի-
րակներուն կողորդելուսի արցունքները, քանի որ
անոնք դաշինքը բռնաբարեցին Քորէայի խնդրին
մէջ որոշումներ տալով : Պատրանքի մէջ են անոնք
որ կը կարծէին թէ խորհրդային պատուիրակը
ժողովի պիտի դար երկու ձեռքով քուէարկելու
համար Քորէայի դէմ յարձակման մը ի նը-
պատ : Ըստ դաշինքի տրամադրութեանց ռեւէ
անդամ ստիպուած չէ այս ժողովին բոլոր նիստե-
րուն մասնակցելու : Մորհրդային պատուիրակը
պէտք տեսաւ գալ նախագահելու հոս որովհետեւ
իր կարգն էր եւ չէր ուզեր բռնաբարել կանոնա-
գիրը : Մասնաւորելով խօսքս Ֆրանսական պատ-
ուիրակին, կ'ընեմ թէ, Ֆրանսա նոյն բանը կ'ընէ
Վիէթ - Նամի մէջ, ինչպէս Ամերիկացիները Քո-
րէայի մէջ :

Ժողովը այսօր կը շարունակուի :

Ապահովութեան խորհուրդին շրջանակներուն
մէջ համակրանքով ընդունուած է հնդիկ պատ-
ուիրակին առաջարկը Քորէայի խնդրի մասին :
Նոյնիսկ ամերիկեան եւ անգլիական պատուի-
րակները համամտութիւն յայտնեցին քննել ամէն
առաջարկ որ ապահովէ Քորէացիներու անկասու-
թիւնն ու ազատութիւնը :

Ընդդիմութիւն Ամերիկայի մէջ

Հանրապետական ընդդիմադիր կուսակցու-
թեան պետ ձեռակուտական Թէֆթ յայտարարեց
թէ թրումընի կառավարութեան քաղաքականու-
թիւնը ծայրագոյն Արեւելքի մէջ «հրաւէր» մը եւ
բաց ճամբու նշան մըն էր հիւսիսային Քորէացի-
ներուն յարձակելու հարաւին վրայ : Եթէ մեր
զօրքերը պահէինք Քորէայի մէջ, պատերազմը
տեղի չէր ունենար : Հիմա Միացեալ ազգերուն
կ'իյնայ որոշել թէ պէ՞տք է հիւսիսայինները ետ
մղել 38րդ գոլգահեռականին անդին :

Մերակոյտի արտաքին յանձնաժողովին պատ-
կանող չորս ուրիշ ձեռակուտականներ ալ յայտա-
բարութեան մը մէջ կը քննադատեն թրումընի
քաղաքականութիւնը, ըսելով թէ անիկա ազատ
զործունէութեան հրաւէր մըն է ուղղուած Սոր
հրդային Միութեան : Նոյնիսկ լուեկայն կը մե-
ղադրեն Բոզվելթը, Նալթայի եւ Փոցտամի համա-
ձայնութեանց առթիւ, որու հետեւանքով 1945էն
ի վեր Մոսկուայի համայնաւարներուն առջեւ
միշտ տեղի կը տրուի ինչպէս եղաւ Չինաստանի
մէջ երէկ, Քորէայի առջեւ այսօր, Ֆորմոզայի
համար վաղը :

Այս ձեռակուտականները կ'առաջարկեն Մի-
ացեալ Ազգերու բացառիկ ընդհանուր ժողով մը
հրաւիրել, փոփոխելու համար դաշինքը եւ սահ-
մանափակելու վերոնշի իրաւունքին գործածու-
թիւնը :

Հանրապետական կուսակցութեան նախա-
գահական Թեկնիստ շարու Սթասէն առա-
ջարկեց ազդարարութիւն մը ուղղել Ռուսիոյ
ընդդէմ որ «եթէ համայնաւար ուժերը նոր պա-
տերազմի մը ձեռնարկեն աշխարհի ռեւէ մէկ կող-
մը, կ'ուրբ պիտի փոխադրուի ուղղակի Ռուսիոյ
վրայ» :

Միւս կողմէ Փարիզի անդիլական նախկին
դեսպան Տուֆ Քուլիը «Տէյլի Մէյլի» մէջ կը գրէ
թէ պէտք է ազդարարել Մոսկուայի որ եթէ ռեւէ
տեղ սկսած յարձակում մը չըղարկեն, ուղղակի
իւ վրայ պիտի նետուին հիւլէական «նախըզու-
չական» ումբեր : Անդուտ եւ անմարդկային է
կ'ընէ, Քորէայի ժողովուրդը իմացնել հիւլէական
ուումբերով, պէտք է պատասխանատուները դար-
նել ուղղակի սիրտէն :

(Լուրերու շարունակութիւնը կարդալ Դ. էջ)

ԵՒՐՈՊԱՆ ՈՒՐԿԷ՞ ՊԻՏԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒ

Ամերիկեան թերթի մը մէջ, յօդուածայ մը կ'ըսէ:— Դաշնակից ռազմազէտները մեծ խաչ մը կը դործեն խորհրդով ամբարցնել Պիրէնէաները: Ֆրանսական պարտութեան մը կարելի թիւնը նկատի ունենալով է որ անոնք կը հետաքրքուին Սպանիայով, զայն կ'ուզեն զօրացնել զիմազըէ Պիրէնէաններու վրայ: Այժմ գեղոյն ճիգեր կը թափենք Եւրոպան պաշտպանելու համար Հոնոսի եւ Էլպայի վրայ: Եթէ այս ձեռքը կը ժամանակին յաջողի, պէտք չունինք Պէն-հաններու վրայ խորհելու: Աւելին, Պիրէնէաները պաշտպանելու մեր մտադրութիւնը խորհչս մտահոգիչ է Ֆրանսայի ու մեր եւրոպական իրազնակիցներու համար: Եթէ Սպանիա պատահու է իր օժանդակութիւնը բերել ընդհանուր աս-հոյութեան, անոր ալ կրնանք բերել զայն զիջու մեր օգնութիւնը եւ տալ Մարշլի ծրագրին ռա-ւելութիւնները:

× «Ուոշինկթըն Փոսթ» խմբագրականով է կը պայքարի Սպանիոյ տրուելիք հարիւր միլիոնոս-լարի փոխառութեան ծրագրին դէմ եւ կ'ըսէ թէ սպանիական բանակը ունի նոր սարքաւորումնի եւ անկարող է արդիական պատերազմի մրո-կալու:

ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԸ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷ՛

Ամերիկեան Տրդ օդային տորմիդին հրամ-նատար զօր. Տուլիթլը որ Հնդկաստան կը գնուի յայտարարեց:— «Ձեմ դիտեր թէ ե՞րբ եւ ո՞ւր պիտի պայթի պատերազմի յառաջիկայ փուլը, բայց շատ ձգտարտանման է որ ան պիտի պատահի Միջին Արեւելքի մէջ տեղ մը: Միջին Արեւելք մէջ սովետական արշաւանք մը նշանը պիտի լլայ ամբողջական պատերազմի մը Խորհրդային Միու-թեան եւ Միացեալ Նահանգներու միջեւ:»

× 80.000 չինացի զինուոր համախմբուած են թիպէթի սահմանին վրայ, պատրաստ դործելու երբ փէջին հրամայէ: Այս զինուորներուն կը ներ-չնչեն որ, իրենց պաշտօնն է ոչ միայն թիպէթի փրկել իր լամաներէն (պուստայական կղեր) այլ նաեւ Հնդկաստանը Անգլիացիներէն եւ Ամերիկա-ցիներէն:

ԵՒՐՈՊԱՆ Ժողովը որ կը գումարուի Սթրազպուրկի մէջ, կը շարունակէ վիճարանու-թիւնը Ֆրանքեւզերման անտեսական դործակցու-թեան մասին Շուճանի ծրագրին շուրջ: Անգլիա-ցիք միւտ կ'ընդդիմանան կարգ մը մանրամաս-նութեանց մասին:

× Յունաստանի պատուիրակ Ցալտարիս ա-ռաջարկեց անմիջապէս ընդունիլ եւրոպական բա-նակ մը կազմելու մասին Չըրչիլի առաջարկը:

Թէ՛ ՀՐԱՆԻ մէջ սկսան Խորհրդային Մի-թեան եւ Պարսկաստանի միջեւ առեւ-տրական բանակցութիւնները: Ամիս մը առաջ թէ՛ հրանի խորհրդային ղեկավարը առաջարկած էր առեւտրական դաշնագիր մը կնքել: Պարսիկ վար-չապետը պայման դրած էր նախ արձակել այն պարսիկ սահմանապահները զորս գերի տարած էին Ռուսերը անցեալ տարի: Կ'երեւի դեհացում տրուած է այս առաջարկին:

20Բ. ՏԸ ԿՈԼ կը պատրաստուի նոր պայ-քար մը մղելու կառավարութեան դործունէու-թեան դէմ, զոր կը գտնէ տկար եւ անկարող Ֆը-րանսայի շահերը պաշտպանելու մէջ:

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ յարձակումները շատցած են Փա-րիզի եւ չըջակներուն մէջ: Վերջին 48 ժամուան մէջ ինը յարձակում գործուած է փողոցներու մէջ, զողութեան նպատակով: Թերթերը կը պահանջեն ոստիկանական հսկողութիւնը խտացնել:

× Ոստիկանական տնօրինութիւնը կը ծանու-ցանէ թէ ինքնաշարժերուն արգելուած է փողահա-րել զիչեր ատեն: Անաստողները պիտի պատ-ժուին:

ՅԻՆՆԻ ԲԱՆՏԻՆ մէջ խուզարկութեան մը ըն-թացքին գտնուեցան շատ մը զէնքեր, նոյնիսկ զն-տացրիկ մը, բանտարկեալներու խուցերէն: Քըն-նութիւն բացուեալու ստուգելու թէ ինչպէ՞ս եւ ու-րո՞ւ ձեռքով ներածուած են անոնք:

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ մը ցոյց կուտայ որ անց-եալ Յունիս մասուան ընթացքին Փարիզի մէջ պատահած 2389 մահերէն 444ը խլիրդէ (քանէր) են: Մնացեալ մահերը հետեւեալ համեմատու-թեամբ են.— հարսանիք 1, կեղծմաշկ 1, կա-պոյտ հագ 3, ուղեգատապ 1, Կարմրախտ 7, շն-չափողի հիւժախտ 82, թորքախտ 25, ջղային ախ-տեր 207, սիրտ 292, թոքատապ 61, շնչափողի հիւանդութիւններ 47, լեարդ 42, նէֆրիթ 21, ծե-րութիւն 76, մէկ տարիէն պակաս երախաներ 157, անձնասպան եւ արկածամահ 125: Բայց նոյն ամ-սուն 3035 ամուսնութիւն եւ 3785 ծնունդ արձա-նագրուած են:

ՇՈՊԵՄԱԿՈՅԿՈՎ ԾՈՎԱԳՆԱՅՈՒԹԻՒՆ ԴԵՊԻ ՍՕՐՄԻՈՒ

Նախաձեռնութեամբ Մարտէյլի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի այս կիրակի: Ժամադրաւայր՝ ժամը 7.30ին (Vieux Port): Վերադարձ՝ ժամը 22ին: Արձանագրու-թեանց համար դիմել, ՊԱԳՐՃԵԱՆ, 2, rue Astoin, ՓԱՓԱՋԵԱՆ, 85, rue d'Aubagne, ԳԱԼԷՆՏԵՐԵԱՆ, 48, rue St-Bazile, ԳԷԳԷՎԵԱՆ, Grands Pins St-Loup, ԼԵԳԻՆՃԵԱՆ, 524, Chemin de Mazargue Ste-Anne եւ բոլոր Հ. Մ. Ը. Մ. Ի անդամներուն մօտ: Մէկ անձի համար երթ ու դարձ՝ 200 Փր.:

ՎԱԼԱՆՍԷՆ ընկեր Ազգին Մարտիրոսեան իր բնակարանը փոխած ըլլալով, կուտայ նոր հաս-ցէն.— Monsieur Pierre Reyne pour Professeur, Pa-lais de la Bière, 2, Faubourg St-Jacques, VALENCE (Drôme):

ԾԱՌՈՒ ՏՈՒՆ ՇԷԼԻ ՄԷ՛

Pavillon մը, չորս սենեակ, խոհանոց, entrée, ջուր, կազ, 1350 մեթր հող, պտղատու ծառեր, (սալոր եւ խնձոր), օդատուն, միջավայրի մէջ, ՇԷԼ, Կուռնէ: Երթեւեկի համար Gare de l'Estէն 25 վայր-կեան, Chateau Vincennesէն autobus 113 թիւ: Դիմել՝ ՄՈՒՐՍԵԱՆԻ, 15 rue Saulnier, ժամը 9էն 1.30: Հեռաձայն Pro. 41—29:

Տէր եւ Տիկին Մարտիրոս Տէրտէրեան եւ զա-ւակները, Օր. Ռոզա եւ Պ. Մանուէլ Տէրտէր-եան, Օրիորդներ Թէրէզ եւ Վիլիթ Էթէն-մէգեան, Տէր եւ Տիկին Մարտիրոս Հապէշեան եւ զաւակները (Հայաստան), Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Հապէշեան եւ զաւակները (Հայաստան), Աւետիս Գազանճեան եւ զաւակները (Հայաստան), Տէր եւ Տիկին Սիրանուշ Կաճարեան եւ զաւակները (Հա-յաստան), Այրի Տիկին Ներիմէ Հապէշեան (Ամե-րիկա), Այրի Տիկին Ջորեպանեան եւ զաւակնե-րը (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Գէորգ Հապէշեան եւ զաւակները (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Զ. Սանթուրճեան, Վ. Հալէպլեան, Այրի Տիկին Նարգուհի Տէրտէրեան, Տէր եւ Տիկին Մարգրիտ Ղազրիկեան, Տէր եւ Տիկին Միսաք Ղազրիկեան, Տէր եւ Տիկին Կարապետ Հաքիմեան եւ զաւակ-ները խորին ցաւով կը ծանուցանեն զանապէս մահը իրենց մօր, մէջ մորքառօջ եւ ազգականին՝

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՍՍԹԵՆԻԿ ԹԷՐՁԵԱՆԻ (Արաքիլիքցի)

որ կնքեց իր մահկանացուն յետ կարճատեւ հի-ւանդութեան:

Յուզարակաւորութիւնը տեղի կ'ունենայ Ուր-բաթ 18 Օգոստոս ժամը 14.30ին, Փարիզի Հայոց Եկեղեցին, 15 rue Jean Goujon, Փարիզ: Մասնաւոր մահազոյ շտապողներէն կը խնդ-րուի ներկայս իրր այդ նկատել:

ՓԱՐԻՋԻ ԿԵԴՐՈՆԸ PARFUMERIE - MAROQUINERIE Au SAC PARFUMÉ

Տէր ԵՒ ՏԵՐՔԷՆ ԳԵՂԱՄ ԹՈՐՈՍԵԱՆ Վերջին նորաձեւութեամբ ֆաբրիկական ռաքիաներ, fantaisie գոհարեղէններ, կիներու ախ-յուսակներ փարիզեան նաշակով եւ ընտիր se-vietteներ այրերու համար: ՄԵՍ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ԾԱՆՕԹ ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԵՐՈՎ ԱՆՈՒՇԱՀՆՏՈՒԹԵԱՆՅ, ԱՄԷՆ ԿԱԳԻՒ ARTICLES DE PARIS 106 Bld. Magenta, Paris (10) Tél.: Nord 05-78

ՃԱՇԱՐԱՆ ԱՐԱՐԱՏ LE DOME ARARAT

Տէր եւ Տնօրէն՝ Ս. ԳԱՐԱՍԱՆԵԱՆ Նիս այցելող հայրենակիցներուն կ'ապաւով-պանդակի եւ այլ դիւրութիւններ: ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ եւ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԸՄՍԵՂ ԿՐԱ-ԿՈՒՐՆԵՐ եւ ՆՄՈՐԵՂԷՆԵՐ, մատչելի գինով: 1 Avenue Thiers. Կայարանի դիմաց Բաց է առուան ժամը մինչեւ 2 Հեռաձայն 890—38

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ ԿԵԱՆՔ ՈՒ ԵՐԱՋ Հեղինակ Մ. Իշխան, Պէյրութ: Երկուարդ բանաստեղծին 4րդ հատորը: Գին 250 Փրանք, զաւառի համար 300, սակաւաթիւ օրինակներ կը գտնուին «Յապ» ի խմբագրատունը:

Օր. ՏԸՆԻՉ ՊԻՐԻԷ Գ. ԹԱԳԻՐՈՐ ԵՋՆԻԿԵԱՆ

Ամուսնացած 12 Օգոստ. 1950 Իսի լէ Մուլինո

ՅՈՒՇԱՏԵՏԻՐ

Վիլեն Հ. Յ. Գ. Կոմիտէն ընկերական ընդհ. ժողովը կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այս շա-րաթ երեկոյեան ժամը 8.30ին, «Օհանջանեան» ա-կումբը: Խիստ կարեւոր օրակարգ: Բոլոր ընկեր-ներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է: Ըլլալ ճշ-դապահ:

ՇՆՈՐ ՀԱԿԱԼԻՔ.— Լիոնէն Տէր եւ Տիկին Նը-շանկէմարմաղեան, ինչպէս նաեւ Վարդանեան, Գոյուստեան, Կիրակոսեան ընտանիքները շնոր-հակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց՝ որոնք, հեռագրով, նամակով ծաղկեպսակով կամ անձամբ ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց եղբոր, հօրեղ-բորորդւոյն, մօրեղբորորդւոյն եւ ազգականին, Պ. Գրիգոր Մկրտիչեանի (Սարբերդի Սոր Սրի գիւղէն) մահուան առթիւ:

Կ. ԽԱՉԻ ԴԱՐՄԱՆԱՏԱՆ առամնարուժական սպասարկութիւնը փակ է Օգոստոս եւ Սեպտեմ-բեր ամիսներուն, արձակուրդի առթիւ: Միւս բաժինները բաց են երեքշաբթի եւ ուրբաթ առա-ւտները:

« Troubadours Arméniens »

Textes de Grégoire de Narek— Nahabed Koutchak, Grégoire d'Akhtamar, Sargavak de Berdak, Yeremia Keurnurdjian, Nagache Hovnatat, Ohanès. Poésie popu-laire. Présentés par LUC-ANDRE MARCEL, dans les « Cahiers du Sud ». Գին՝ 160 Փր., առաքման ծախ-քով՝ 200 Փրանք: Դիմել՝ գրատուն HRAND SAMUELIAN

51, rue M.-le-Prince, Paris-6°, ուր կը գտնուին բացի ամէն տեսակ հայերէն գրքերէ, Հայերու վերա-բերակ Փրանսերէն գրքեր, մանաւանդ իր վեր-ջին հրատարակութիւնը՝ H. PASDERMADJIAN: HISTOIRE DE L'ARMENIE, des origines jusqu'à nos jours, մեծադիր հատորը, դին՝ 1000 Փր., առաք-ման ծախքով՝ 1100 Փրանք:

ՄԵՐ ՀԻՐԻՐՈՒՆ

ԼԻԲԱՆԱՆԷՆ ԸԼԼԱՔ ԹԷ ՍՈՒՐԻԱՅԷՆ ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ ԿԱՄ ՊՈԼՍԷՆ ՆՈՅՆԻՍԿ ԱՄԵՐԻԿԱՅԷՆ Մի մտածէ՛ք ո՛ւր նաշելու մասին, գացէ՛ք ուղղակի ...

ԼԻԼԱՅԻՆ

24 rue St. Lazare, métró Trinité կամ N. D. de Lorette Tél. Tri. 31.62

Արեւելեան նուազ շաքաք, կիրակի եւ երկու-շաքաքի օրերը:

ANIS PHENIX 45

Աշխարհի առաջին վաճառանիշը

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐԸ ՓՈՆԱԴՐՈՒԱԾ ԵՆ

48 RUE LAFFITTE, PARIS (9) Tél. Tru. 12.31 եւ 12.32

Կը գտնուի բոլոր հայկական եւ արեւելեան նպարավաճառնե-րուն մօտ:

Ընդ. գործակալ՝ ALBERT BACRI

ANIS PHENIX 45

Garanti distillé

Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme - (13) Le Gérant: A. NERCESSIAN

ՀԱՐԱՇ

ՕՐԱԿԻՐ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925
R. C. S. 376.286

Directeur-Propriétaire : SCH. MISSAKIAN

17, Rue Damesme — PARIS (13)

վեցամս. 800 ֆր., Տար. 1600, տար. 2500 ֆր.

Tél. GOB. 15-70 Գիմ 7 ֆր. C.C.P. Paris 1678-63

Vendredi 18 AOUT 1950 Ուրբաթ 18 ՕԳՈՍՏՈՍ

26րդ ՏԱՐԻ — 26e Année No. 6231 — Նոր շրջան ԲԻ 1642

Պարագիր՝ Ծ. ՄԻՍՍԱԿԵԱՆ

Մեր ԽՕՄԲԸ

ՕՐԸ ՍՐԻՆ

ԹՈՒՂԹ ԶԿԱՅ

Փրանսական թերթերը սկսան կամայ կամայ կրճատել իրենց ծաւալը: Եւ միեւնոյն ատեն այժմեակ թէ ազատագրութենէն 5—6 տարի վերջն ալ թուղթի տաղանայ մը պատուարեր չէ պետութեան համար: Անշուշտ մեր փոքրիկ թերթն ալ կ'ազդուի դժուարութիւններէ, բայց խստնուած ընդհանուրին՝ գէշ աղէկ ելք մը կը գտնէ:

Ինչէն առաջ կուզայ սակայն այս տաղանայը: Առեւտրական մասնագիտութիւն չունիմ որ փորձեմ ճշդել պատճառները: Իմ գիտցածս՝ արտադրութիւնը կամ ներածութիւնները չեն որ տարապայման կերպով աւելցած են, այլ սպառումն է որ չափը կ'անցընէ:

Նախ՝ առտուն կանուխ ելլող թերթ կը հանէ: Կարծեմ որքան երեսփոխան կայ, այնքան խմբակցութիւն կամ «Փրակցիա» կայ, եւ եւրաքանչիւրը իր ըսելիքը ունի, հետեւաբար թերթի մը կը կարօտի:

Տակաւին առտուանը եւ իրիկուանը զատ զատ, փարիզեանը եւ զաւառականը նոյնպէս, զըրականը, տնտեսականը, երգիծականը, ընտանեկանը, մանկականը, մարզականը, գիտականը զուրս չեն կրնար մնալ շարքէն: Եւրաթաթերթը մասնաթերթ կամ պարբերական ինչո՞ւ պէտք է գոհ երթան տաղանային: Ու հաշուեցէք հարիւրներով, իսկ քիթածը՝ միլիոններով:

Կան տակաւին թուղթի տարբեր սպառումներ: Պաշտօնատուն մը դաջի՞ր որեւէ գործով, առ նուազն 5 — 6 թերթ պէտք է լեցնես նոյն բովանդակութեամբ: Մարտներով «տեղեկատու»ներ կը ստանանք, որոնց պահարանները յաճախ չբացուելու դատապարտուած են: Ու տակաւին ինչ սանձարձակ մտնում թուղթիկներու, յայտարարութեանց, անպէտք եւ անօգտակար:

Օր առ օր ներս սարդած չըլլայ: Անոր ալ այս վերջին տեսակը չայց թերթերուն համար, կարելի չէ՞ օրինակ առնել «այլաբարհի մէնէն ղեմոկրատ եւ յառաջդէմ երկրէն»: Այդ առաւելութիւններով օժտուած մեր երկիրն ալ կարծեմ միայն մէկ օրաթերթ ունի, որուն տպագրութիւնն ալ սահմանափակուած է: **ՍՕՍԻ**

ԵՐԵՒԱՆԸ Է ԽՕՍՈՒՄ

ԿԻՐՈՎԱԿԱՆԻ մէջ վերջերս բացուած են 7 նոր առեւտրական խանութիւններ: Ընթացիկ տարուան եօթը ամսուան մէջ շրջանի առեւտրական ցանցի սպառումը բարձրացած է 20 տոկոսով, մանաւանդ տնային առարկաներու, հեծեյանիւններու եւ ինքնաշարժերու:

Մեղրիի շրջանի պահածոյի գործարանը կը պատրաստէ նաեւ ընկոյզի, վարդի, ծիրանի եւ այլ պտուղներու անուշեղէններ: Բանուորները ի պատիւ Խ. Հայաստանի 30րդ տարեդարձին կատարելի տարեկան ծրագիրը, եւ երկրին տուին 200 հազար տուփ արտածարգարային արտադրութիւն:

Ժողովի հաւանութիւնն առնելու, որոշեց 4500 զինուորներ զրկել Գորէա, Միացեալ Ազգերու բանակին, քիչ մը չափէն աւելի եռանդ ցոյց տալով:

Այս որոշումը փոթորիկ յարուցած է երկու ուղղութեամբ:

Առաջին բողոքողն է Հալք կուսակցութիւնը, որ ամբողջ քառորդ դար միահեծան կառավարած է բերկիրը եւ այժմ շնորհազուրկ եղած, չուզեր զիւրաւ համակերպիլ անզոր ընդդիմադիրի դերին:

Երկրորդը ձախակողմեան տարբերն են — իմա՛ ծածուկ համայնավարներ — որոնք կը թուի թէ հետզհետէ կը զօրանան Թուրքիոյ մէջ:

Կարգ մը թերթերու խաղաղութեամբ այս առթիւ, վերջին ծայր յատկանշական է:

Պատմութիւնը անողոք է:

Ինչպէս նաեւ արդարութիւնը:

Թուրքիոյ ներկայ շլացուցիչութիւնները ի վերջոյ պիտի յանդին իրենց ճակատագրական վախճանին:

ՀՐԱՆՏ—ՍՍՄՈՒԷԼ

ԵՐՈՒՄԱՅԻ ԿԱՇՏԱԿԱՆՈՒՄԻՆ

ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՅ

Օգոստոս 22ին Լոնտոնի մէջ պիտի գումարուի Ատլանտեանի ուխտին մաս կազմող 12 պետութեանց ժողովը, ուր ամէն երկիր պիտի յայտնէ այն ճիշդ զոր կրնայ կատարել սպառազինութեան համար: Այս մասին Փրանսական ծրագիրը պատրաստելու նպատակով այսօր էլ լրջէի պայտարին մէջ կը գումարուի զինուորական բացառիկ ժողով մը նախագահութեամբ հանրապետութեան նախագահին: Այս առթիւ վարչապետը տեսակցութիւններ ունեցաւ ամերիկեան դեսպանին հետ:

Ներկայ կացութիւնը վտանգուած տեսնելով Չեքոսլովակոյ առաջարկած էր Անգլիոյ վարչապետին անմիջապէս նիստի հրաւիրել խորհրդարանը, բայց ան մերժեց, յայտնելով թէ Սեպտեմբեր 12ին արդէն պիտի գումարուի խորհրդարանը: Նոյն դիմումը ըրաւ նախկին վարչապետ Փօլ Բէնո, հրատարակութեան տարով իր նամակը մամուլին մէջ: Վարչապետ Պ. Փլէյվէն յայտարարեց թէ ազգ. ժողովը անմիջապէս գումարելու հարկ չըկայ եւ թէ կառավարութիւնը իրաւասութիւն ունի, ի հարկին զէնքի տակ պահելու արդի զօրքը:

Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ զինուորական կարգ մը խօսակցութիւններ պիտի կատարուին ծայրագոյն Արեւելքի եւ Ափրիկէի մէջ, հաւաքական պաշտպանութեան մը համար: Սայլոն (Հնդկաստան) հասած է բրիտանական սպայակալատ մը, խօսակցելու Փրանսական զինուորական իշխանութեանց հետ, որպէսզի պատրաստեն գործակցական յատկապէս մը պաշտպանելու համար Հնդկաստանը, Հոնկոնգը եւ Մալեզիան: Հոկտեմբերին ալ նման հանդիպում մը տեղի պիտի ունենայ Արեւելեան Ափրիկէի մէջ: Արդէն իսկ թանաքարի մէջ սկսած են նախնական խօսակցութիւնները Ֆրանսական եւ անգլիական զինուորական պետերուն միջեւ:

Գրած էիք թէ զօր. տը կող դժգոհ է կառավարութեան բռնած դիրքէն եւ թէ նոր պայքարի մը պիտի ձեռնարկէ: Իր օգնականը հետեւեալ կերպով պարզեց խնդիրը. — Եւրոպայի պաշտպանութեան կեդրոնը, կ'ըսէ զօրավարը, Փարիզը պէտք է ըլլայ եւ ոչ թէ Լոնտոնը, զայն վարողները պէտք է ըլլան Ֆրանսացիները եւ ոչ թէ Անգլիացիները, որովհետեւ, ամէն պարագայի, կուրի մը սկզբնաւորութեան ատեն, Անգլիոյ իրքը համեմատական չէ Ֆրանսայի իրքին: Այս մասին անցեալ օրինակները մէջտեղն են, Թուրքի, Պոստոյի եւ նոյնիսկ Եալթայի խօսակցութիւնները պէտք է յիշենք:

Անգլիոյ զինուորական զորքերը այս կու տարիի բարձրացնելու են:

Հակառակ պաշտօնական հերքումներու Միացեալ Նահանգները լրջօրէն կը խորհին զինել արեւմտեան Գերմանիան:

ԳՈՐԷԱՅԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՕՂԱՅԻՆ ԱՆՆԱՍԸՆԹԱՅ ՅԱՐՉԱԿՈՒՄ ՄԸ

Վերջին լուրերու համաձայն հիւսիսայինները բոլոր ճակատներու վրայ կը շարունակեն յառաջանալ: Բայց օրուան կարեւոր դէպքը կը համարուի օգոստոսի անախրնիցայ յարձակում մը հիւսիսային բանակատեղիներուն վրայ: Ամերիկեան 100 դերամրոցներ հազար թոն ուղարկուած տեղացուցին Նաբթիւնի ճակատին վրայ հաւաքուած հիւսիսականներուն վրայ: Չամազան ուղղութեամբ եկող օդանաւերը, ամէն 50 մեթրի վրայ թափեցին իրենց ուղարկելը, ջարդ ու փշուր ընելով ինչ որ կըր պետիւն: Ռմարակոծութիւնը կատարուած է հինգ զեւրոպէի շրջանակի մը մէջ ուր հիւսիսականները համախմբած էին 40.000 զօրք եւ 120 հրասայլ: Ռմարակոծիւնները վերջ եկան որսորդական սաւառնակները եւ ցածէն կրակեցին զինուորական խումբերու վրայ:

Ամերիկացիք նոց ուժեր կը ստանան եւ կը յայտարարեն թէ Սեպտեմբեր 1ին զանգուածային հակառակուածի պիտի սկսին:

Միւս կողմէ հիւսիսական վարչապետը օրա-

(Լուրերու շարունակութիւնը կարգալ Գ. Եօ)

թիւն: Պահածոյի գործարանի բոլոր աշխատանքները մեքենայացած են եւ օրական 5000 տուփի տեղ կը ստացուի 7 հազար տուփ: Այս տարի 1.400.000 տուփի տեղ պիտի արտադրուի 2 միլիոն 200.000 տուփ:

ԾիրվԱնՉԱԳԻԻ մահուան 15րդ ամեակը պիտի տօնուի Հայաստանի մէջ: Իր գրուածներէն «Նամուս»ը, «Պատուի համար»ը եւ բազմաթիւ ուրիշ ծանօթ գործեր, կը կազմեն հայ թատրոնի գանձերը: Հայաստանի պետական հրատարակչական լոյս ընծայեց Շիրվանզադէի խտեղծագործութեանց լիակատար ժողովածուն, բազկացած տասը հատորներէ: Օգոստոս 7ին, Երեւանի Գրողներու Տան մէջ տեղի ունեցաւ հանդիսաւոր իրիկուն, ուր խօսեցաւ Հմայեակ Սիրազ, գրագէտներ Սարգիսեան եւ Գ. Դէմիրճեան:

կարգ մը հրատարակելով կը յայտարարէ որ «ժողովրդական բանակը պիտի աւարտէ Բորէյայի ազատագրումը Օգոստոսի վերջէն առաջ»:

Մամբրիկայի պաշտպանութեան նախարարը պահանջեց խորհրդարանէն անմիջապէս բուժարկել պարտաւորիչ զինուորութեան օրէնք մը որ պէտքի նախագահը պէտք տեսած պահուն գործարքէ զայն:

ՖՈՐՄՈՉՈՒՄԻ ԽՆԴԻՐ ՄԸ ԵԼԱԻ

Եթէ Բորէյայի պատերազմը երկարաձգուի, կը կարծուի թէ Ամբրիկացիք իրենց ուղղակի գրոհ բռնեն Ֆորմոզա կղզին: Բանի որ ան ազգայնապետներուն ձեռքն է դեռ: Նման պարագայի մը վախ կայ որ պատերազմ ծագի Ամբրիկայի եւ Չինաստանի միջեւ, ինչ որ ծանրակշիռ հանգամանք ունի աշխարհի խաղաղութեան համար: Եւ որովհետեւ Անգլիա ճանչցած է Չինաստանի կարմիր կառավարութիւնը, իր շահերուն հակառակ կը դռնէ անոր հետ խղով մը: Այս պատճառով վարչապետ Էթլի պաշտօնապէս յայտարարեց թէ Անգլիա թէեւ կը մասնակցի Բորէյայի պատերազմին, բայց պիտի չմիջամտէ Ֆորմոզայի ի հարկին: այդ կղզին դուրս ըլլալով Ազգերու Միութեան որոշման շրջանակէն:

Անգլիական թերթեր ալ կը քննադատեն ամբրիկեան կառավարութիւնը Ֆորմոզայի խնդիր յարուցանելուն համար եւ խաղաղութեան համար վըտանդաւոր:

Միւս կողմէ կը հազորդուի թէ Մոլոթովի եւ չինական կառավարութեան միջեւ հետեւեալ համաձայնութիւնը գոյացած է:— Չինացի 150 հազար զօրք պիտի միջամտեն Բորէյայի պատերազմին երբ Ամբրիկացիք հակադարձակաման մը պարագային անցնին ՅՏԻՂ զուգահեռականէն անդին: Նաեւ Չինացի համայնապարները պիտի թափանցեն հարաւարեւելեան Ասիա, որպէսզի արգիլեն համաշխարհային նոր պատերազմ մը:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՌՈՒՍԵՐՆ ալ հիւլէական ուժը ունին յայտարարեց Մոսկուայի ամբրիկեան նախկին դեսպան Տէվիս: Ռուսերուն ունեցած հիւլէատուժի բանակը կարելի է վիճել, բայց վստահաբար հասկեր հատ մը ունին: Անոնք ունին նոյնքան արեւելքոր գիտնականներ որչափ ուրիշները, ըսաւ: ԵՆՈՒՄԻՆ ԽՈՐՀՈՒՐԻՆ ԱՍԹՐԱՎՈՐԻԿԻ մէջ, կը խորհուրդներէ եւրոպական բանակարանը:

ՎԱՍՆԱՍԷՆ ընկեր Ազգին Մարտիրոսեան իր բնակարանը փոխադրեց Նոր հասցէն:— M. Vasnassian, Palais de Justice, Valenciennes (Drôme)

ԲԱՉԵՍԻՆԻ ԱՐԿԱՅՆԵՐ պատահեցան Աստուածածնայ տօնին օրերուն Ֆրանսայի ամէն կողմերը, բայց ամէնէն զարմանալին հետեւեալն է:— Հալլի ճամբուն վրայ երիտասար մը եւ իր ետին ունենալով օրիորդ մը երբարձնթացիկը թար մօթօսիքէթով մը, ուժգին մը զարնուեցաւ հակառակ կողմէն եկող ինքնաշարժի մը: Բախումը այնպիսի սաստիկութեամբ մը տեղի ունեցաւ որ ինքնաշարժին կողերը իր վիզէն խլեցին հեծելանաւորդին դուրսը: Եւ սակայն զրեթէ անգլուի մարմինը մնաց նստած տեղը, ձեռքերովը ուժգին սեղմած ուղղիչը եւ մօթօսիքէթը պահելով իր արագութիւնը քալեց մինչեւ հարեւր մեթր, ի վերջոյ տասպալու համար ճամբուն եզերքը: Ընկերացող աղջիկը թեթեւ վէրքեր միայն ստացած էր:

Սինէմայի ծանօթ արուեստագիտուհի Տէզի Տէքս որ ամուսնին հետ Տովիլէն կը դառնար, Անիէլէն դուրս ելած ատեն բախեցաւ ուրիշկառքի մը, կառքը շրջեցաւ եւ ինկաւ երկաթուղիի դիմին վրայ: Տէքս մեռաւ, իսկ ամուսնին ծանրապէս վիրաւոր է:

Պ. Նշան Համբարձումեան, Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Խէրեան (Սայկոն) եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Անդրանիկ Պուտաբեան եւ զաւակը Արմէն, Տէր եւ Տիկին Նշան Տիրատուրեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Արմէն Արմէնեան եւ զաւակները (Երեւան), Տէր եւ Տիկին Գասպար Իփէքեան եւ զաւակները (Պէյրուս) եւ պարագաները ցաւով կը ծանուցանեն իրենց կնոջ, քրոջ եւ ազգականին

ՏԻԿԻՆ ՅԱՍՄԻԿ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆԻ

Յուզարկաւորութիւնը տեղի կ'ունենայ 19 Օգոստոս շաբաթ առաւօտ, ժամը 10.45ին, Փարիզի Հայոց եկեղեցին: Մասնաւոր մահազդ չստացողներէն կը խնդրուի ներկայ իր աչք նկատել:

ՇՈՐԵՄՍԱԿՈՅՈՎ ԾՈՎԱԳՆԱՅՈՒԹԻՒՆ ԴԵՊՈՒ ՍՕՐՄԻՈՒ Նախաձեռնութեամբ Մարտի 2. Մ. Ը. Մ. ի այս կիրակի: Ժամադրաւայր, ժամը 7.30ին (Vieux Port): Վերադարձ՝ ժամը 22ին: Արձանագրուած թեանց համար դիմել, ՊԱԳՐՃԵԱՆ, 2, rue Astoin, ՓԱՓԱՉԵԱՆ, 85, rue d'Aubagne, ԳԱԼԵՆՏԵՐԵԱՆ, 48, rue St-Bazile, ԳԵԳԵՎԵԱՆ, Grands Pins St-Loup, ԷԳԻՆՃԵԱՆ, 524, Chemin de Mazargue Ste-Anne եւ բոլոր Հ. Մ. Ը. Մ. ի անդամներուն մօտ: Մէկ անձի համար երթ ու դարձ՝ 200 Փր.:

ՏԱՐԵԼԻՑԻ ԱՌԹԻՒ Մեծ դաշնահանդես

Նախաձեռնութեամբ Հայ Երիտ. «Արծիւ» մարզական միութեան Պուլ. Օտտոյի: Այս կիրակի ամբողջ օրը, Մէլթ Անարէ Պէլլէտէրի օդասուն եւ ընդարձակ պարտէզին մէջ:

Կը նախագահէ ընկեր Ա. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ Կը խօսին ընկերներ Ա. ԲԵՕՍԵԱՆ եւ Թ. ԱՍՍՏՈՒՐԵԱՆ:

Գեղարուեստական բաժին: Երգ Օրիորդներ Սագաեան, Սաղոեան եւ Տօնիկեան: Ֆանթէզի Մ. ԹԻՆԻԲԵԱՆԷ եւ Վ. ՅԱԿՈԲԵԱՆԷ: Պիտի ներկայացուի ԵՐԿՈՒ ՁՈՂԵՐԸ, զեկավարութեամբ ընկեր Գեղամ Պօղոսեանի: Կը մասնակցին ընկերներ Աշոտ Յակոբեան, Ա. Խաչատուրեան, Յ. Արզումանեան:

Ըմբռնարարի մեծ մրցում Ֆարատեան (Նարնջագոյն դօտի), ընդդէմ Մինասեան կամ Պըլոյեանի (Նարնջագոյն դօտի): Առաւօտեան ժամը ճիշդ 10էն սկսեալ մեծ զօնգուր տը պուլ, կը վերջնայ ժամը 3ին, յաղթական վերջին երկու խումբերը կը ստանան զեղեցիկ նուէրներ: Մրցումի մասնակցողներէն կը խնդրուի պուլերը միասին բերել: Ժամը 6էն սկսեալ հայկական եւ եւրոպական պարեր, առաջնորդութեամբ Պուլվար Օտտոյի Նոր Սերունդի նուագախումբին: Մուտքը ազատ է:

ՎԱՍՆԱՍԷՆ ընկեր Ազգին Մարտիրոսեան իր բնակարանը փոխադրեց Նոր հասցէն:— M. Vasnassian, Palais de Justice, Valenciennes (Drôme)

Տէր եւ Տիկին Մարտիրոս Տէրտէրեան եւ զաւակները, Օր. Ռոզա եւ Պ. Մանուէլ Տէրտէրեան, Օրիորդներ Թէրէզ եւ Վիլլիթ Էթէքեմեան, Տէր եւ Տիկին Մարտիրոս Հապէշեան եւ զաւակները (Հայաստան), Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Հապէշեան եւ զաւակները (Հայաստան), Աւետիս Գաղանձեան եւ զաւակները (Հայաստան), Տէր եւ Տիկին Սիրանուշ Կաճարեան եւ զաւակները (Հայաստան), Այրի Տիկին Ներիմէ Հապէշեան (Ամբրիկա), Այրի Տիկին Ջորեպանեան եւ զաւակները (Ամբրիկա), Տէր եւ Տիկին Գէորգ Հապէշեան եւ զաւակները (Ամբրիկա), Տէր եւ Տիկին Չ. Մանթուրճեան, Վ. Հալէպեան, Այրի Տիկին Նարգուհի Տէրտէրեան, Տէր եւ Տիկին Սարգիս Ղազիկեան, Տէր եւ Տիկին Միսաք Ղազիկեան, Տէր եւ Տիկին Կարապետ Հաքիմեան եւ զաւակները, Պ. Ղարիպ Ղարիպեան եւ Մուշեղ Տէմիրճեան խորին ցաւով կը ծանուցանեն դառնաղէտ մահը իրենց մօր, մեծ մօր, քրոջ եւ ազգականին:

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՍԱՐԵՆԻԿ ԹԵՂՁԵԱՆԻ

(Արաբկիրցի) որ կնքեց իր մահկանացուն յետ կարճատեւ հիւանդութեան: Յուզարկաւորութիւնը տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ 18 Օգոստոս ժամը 14.30ին, Փարիզի Հայոց եկեղեցին, 15 rue Jean Goujon, Փարիզ:

ԾԱՆՈՒՏ ՏՈՒՆ ՇԷԼԻ ՄԷՁ

Pavillon մը, չորս սենեակ, խոհանոց, entrée, ջուր, կազ, 1350 մեթր հող, պտղատու ծառեր, (սալոր եւ խնձոր), օդասուն, միջավայրի մէջ, Շէլ, Կուռնէ: Երթեւեկի համար Gare de l'Estէն 25 վայրկեան, Chateau Vincennesէն autobus 113 թիւ: Դիմել՝ ՄՈՒՐՍԵԱՆԻ, 13 rue Saulnier, ժամը 9էն 1.30: Հեռաձայն Pro. 41-29:

Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme - (13) Le Gérant: A. NERCESSIAN

ԳՆՆ Հ. Յ. Գ. Կոմիտէն ընկերական ընդհ. ժողով կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այս շաբաթ յեկոյեան ժամը 8.30ին, «Օհանջանեան» ապարտիքի կարեւոր օրակարգ: Բոլոր ընկերներու երկայնութիւնը պարտաւորել է: ԸՄՄԸ ճշգրտաւ:

ՀՈՐԵՀԱՆԳԻՍ

ՊԱՅՈ Շահախաթունի կը ծանուցանէ թէ այս կիրակի ժամը 11ին հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի ատարուի իր սիրելի տիկնոջ՝ ՆԻՆԱ ՇԱՀԽԱԹՈՒՆԻԻ (Ծնեալ Մելիք Աղամալեան) մահուն քառասունքին առթիւ, Փարիզի Հայոց եկեղեցին, 15 rue Jean Goujon: Կը հրաւիրուին յիշատակ յարգողները:

ԴԵՍԱՆ ԹՐԱԳՕՇԻ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄՆԵՐԸ Ս. ԱՆԹՈՒԱՆ Եւ Ք. ՖՐԷՁ

Այս շաբաթ երեկոյ ժամը 9ին վիատիքի սրահի մէջ: Ղեկավարութեամբ դերթորազօր: Մասնակցութեամբ լաւագոյն ուժերու: Կը ներկայացուի ՇԻԼԼԵՐԻ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐԸ 26 Շաբաթ երեկոյ Ք. Ֆրէզ, Գարակէօղեանի օդասուն պարտէզին մէջ:

ՀՈՐԵՀԱՆԳԻՍ

Արի Տիկին Խումար Դարբինեան, Տէր եւ Տիկին Կարապետ Դարբինեան (Ամբրիկա), ինչպէս նաեւ Դարբինեան զերդաստանը կը ծանուցանեն թէ պսակիւրակի հոգեհանգստեան արարողութիւն պիտի կատարուի հանգուցեալ ՅԱԿՈՒ ԴԱՐԲԻՆԻՆԻՆԻ (Չարսանձագ - Բարնձորձի) մահուան քառասունքին առթիւ, ինչպէս եւ Դարբինեան զերդաստանի բոլոր հին ու նոր ննջեցեաց հոգույն: Կը հրաւիրուին հանգուցեալներուն յիշատակը յարգողները:

ԴՊՐՈՅԱՍԷՐԻ վարժարանին համար կը փրնտուի հակից մը (surveillante) որ ըլլայ ներկայանալի եւ բաջ Ֆրանսազէտ: Դիմել վարժարան, 1 Bld. du Nord, Լը Բէնսի, երեքշաբթի եւ հինգշաբթի օրերուն ժամը 9 — 12:

Դպրոցային վերաբացուի յոկտեմբերի: Արձանագրուած վարժարան 1 Bld. du Nord, Լը Բէնսի, երեքշաբթի եւ հինգշաբթի առաւօտները ժամը 9—12: Հազորդակց. միջոց.— Eglise de Pantinէն առնել 146 թիւ օթոպիւսը եւ իջնել Gare de Raincy - Pavillons:

100 ՓՐԱՆԲ

Քիւն ամբրիկեան իւզաներկ եւ կտաւատի իւղով հարազատ ներկ PEINTURE IGNIFUGE, բոլոր դոյներով: ԾԱԾԿՈՅՆԵՐ (BACHES) նոր եւ զործածուած ամէն մեծութեամբ: 100 Փր. քառ. մեթրը: ՎՐԱՆՆԵՐ կրկուքէն քառասուն հոգիի համար ԲԱՅԱՌԻԿ ԳԻՆԵՐՈՎ, ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՎՐԱՆՆԵՐ 2 հոգինոց 1500 Փր.: ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՆՈՐ ՎՐԱՆՆԵՐ 2 եւ 4 հոգինոց, ԿՐԿՆԱԿ ԴՈՒՌՈՎ, ՄԺԵՂԱՐԳԵԼՈՎ, ՎԵՐՁԻՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒԹԵԱՄԲ: ԳԻՆ՝ 3980 ՓՐԱՆՔ ԱՄԵՐԻԿԱՆ ձՈՒ ՄԹԵՐԲ ՄԸ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ԵՒ ՁԱՆԱԶԱՆ ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԵՆԵՐ

THOTAN ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

38 RUE DE CHALON Métro Gare de Lyon Բաց է ամէն օր, կիրակի թէ տօնակամ օրեր ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԳԻՆԵՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆՅ ԵՒ ՎԱՅԱՌՈՐԴՆԵՐՈՒ

ԱՆՍՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ

Կը յայտարարեմ յարգելի հայրենակիցներու թէ բացած եմ շէնքերու համար իւզաներկի աշխատանոց մը, ուր կը պատրաստուին առաջնա կարգ իւզաներկ, շատ աժան գիներով: ՄԵՄԲՐԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ Ինչպէս նաեւ ամբրիկեան իւզաներկ անմրցելի գիներով, յարմար ամէն կարգի աշխատանքներու: Կարճ ժամանակի համար 100 Փր. ԲԻԼՕՆ: Դիմել՝ PEINTURE B O L A K 79 Ave. Vincent André La Vallbelle, Marseille Հեռաձայն GA. 91-34

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 R. C. S. 376.286

Directeur-Propriétaire : SCH. MISSAKIAN

17, Rue Damesme - PARIS (13)

վեցամս. 800 ֆր., քառ. 1600, տար. 2500 ֆր.

Tél. GOB. 15-70 Գիթ 7 ֆր. C.C.P. Paris 1678-63

Samedi 19 AOÛT 1950 Շաբաթ 19 ՕԳՈՍՏՈՍ

26րդ ՏԱՐԻ — 26e Année No. 6232—Նոր շրջան թիւ 1643

Ծախսեր Շ. ՄԻՍՍԱԿԻԱՆ

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

Օ Ր Ը Ս Ր Ի Ն

ՌՈՒԺՐՈՒ ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

ՀԻՍՏՈՒՍՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՒ ՀԱՐԱՒԱՅԻՆՆԵՐԸ

Քանի կ'աւելնան համաշխարհային նոր պատերազմի մը վախերը, ա'յնքան լուրջ մտահոգութեան կ'ենթարկուին փոքր պետութիւնները, որոնք պաշտպանութիւն կը փնտռեն հօգորներուն մօտ :

Պելճիքա, Հոլանտա, Լիւքսեմպուրկ, Փորթուգալ, Իսլանտա, Տանիմարքա եւ Նորվեգիա հաւանական յարձակումի մը դէմ պաշտպանութիւն համար մտան Ատլանտեան դաշինքին մէջ, ապահովելով իրենց մեծ Դաշնակիցներուն՝ Ամերիկայի, Անգլիոյ, Ֆրանսայի եւ Քանադայի աջակցութիւնը :

Արեւմտեան Եւրոպան՝ թիկունքը տուած Միացեալ Նահանգներուն՝ մեծ ամբողջութիւն մը կը կազմէ այս ձեւով, ենթակայ միակ զինուորական կերպարան հրամանատարի մը : Ուելս յարձակում Դաշինքին մաս կազմող երկիրներէն մէկուն վրայ, իր դէմ պիտի դռնէ միւսները, իբրեւ մէկ մարմին :

Նման ապահովութենէ մը զուրկ կը գտնուին Ատլանտեանի դաշինքէն դուրս գտնուող երկիրները, այսպէս կոչուած միջերկրականեան պետութիւնները, որոնց գլխաւորներն են Յունաստան եւ Թուրքիա :

Եւրոպայի միջին զիւրք մը կը դրաւ Արեւելքի եւ Արեւմուտքի միջեւ : Բաժնուած է առաջինէն, նոյնիսկ թշնամի դարձած անոր, սակայն վերջնապէս եւ պաշտօնապէս չէ յարած երկրորդին : Այժմ Անգլիա կը ջանայ մօտեցնել Եուրոպայի Յունաստանին :

Երեք տարի առաջ մէջտեղ դրուեցաւ «Թրու՝մընի վարդապետութիւնը», որուն հիման վրայ Ամերիկա սկսեւ օժանդակել Յունաստանին եւ Թուրքիոյ : Այն միջոցին, երբ Պալէստինեան մէջ զիւրք բռնած համայնապար Յոյներ եղբայրասպան մղելին մայր հայրենիքին դէմ, ամերիկեան օժանդակութիւնը մեծապէս օգտակար եղաւ Աթէնքի կառավարութեան, որ ի վերջոյ յաջողեցաւ խաղաղութիւն վերահաստատել երկրին մէջ : « Թրու՝մընի վարդապետութեան » շրջանակին մէջ մտած է նաեւ Պարսկաստան անցած տարուանէ ի վեր, երբ երիտասարդ Շահը այցելեց Միացեալ Նահանգներու նախագահին :

Վերջին պատերազմին դաշնակիցները օգտագործած էին Պարսկաստանը՝ օգնութեան հասնելու համար բուլղարիկ դաշնակցին : Շահը յայտնեցաւ ապահովել Ամերիկայի աջակցութիւնը՝ ոչ միայն իբրեւ հատուցում Պարսկաստանի հասնելու պահանջներուն, այլեւ իբրեւ կանխավճար մը յառաջիկային մատուցուելիք ծառայութեանց :

Այժմ Մարշլի ծրագրէն կ'օգտուին Թուրքիա, Յունաստան եւ Պարսկաստան, առանց մաս կազմելու Ատլանտեանի դաշինքին : Վերջին անգամ նիսպահանք թրումըն 193 միլիոն տարբի յաւելումով կ'արկ մը պահանջեց այս երեք երկիրներուն համար :

Յունաստան եւ Թուրքիա քանի մը ամիս առաջ ընդունուած էին Եւրոպական Սորոսրեղին մէջ, որուն հերթական նիստը կը շարունակուի Սթրազբուրգի մէջ :

Այժմ, քայլ մը եւս առաջ երթալով, անոնք դիմում կը կատարեն ընդունուելու համար Ատլանտեանի Դաշինքին մէջ :

Ուշագրաւ է, որ այս երկու երկիրները արտաքին քաղաքականութեան մարզին մէջ միշտ համախորհուրդ կը քալեն, հակառակ իրենց անցեալի բռուն հակամարտութեան :

Թուրքիա 1939 Հոկտեմբեր 19ին զինակցութեան դաշնակից մը կը դառնար Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի հետ, անոնցմէ Ալեքսանտրէթի Սանճաքը իբրեւ նուէր ստանալէ վերջ : Ըստ այս դաշնակցին, Թուրքիա պարտաւոր էր Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի օգնութեան փութալ, երբ պատերազմը փոխադրուէր Միջերկրականի մէջ, — այսինքն երբ Իտալիա պատերազմին մասնակցէր Գերմանիոյ կողքին :

Թուրքիա ո'չ միայն իր ստորագրութիւնը չյարգեց՝ երբ 1940 յունիսին Իտալիա յարձակեցաւ Ֆրանսայի վրայ, այլ ամբողջ պատերազմի տեւողութեան կարելի աջակցութիւն ընծայեց Իտալիոյ զինակից Գերմանիոյ :

Հակառակ այս բոլորին, Անգլիա եւ Ֆրանսա կը յայտարարեն թէ 1939ի դաշնակիցը Թուրքիոյ

Տարօրինակ չ'է՞ սա Քորէացիներուն վառած կրակը :

Նախ 38րդ զուգահեռականի խնդիր մը կայ որուն շեք հանդիպած մինչեւ այսօր, սկսած Հայկի եւ Իսլի պատերազմի օրերէն :

Այդ 38րդ զուգահեռականը կարծեմ սահմանադրու է հիւսիսային եւ հարաւային Քորէացիներու, որոնց ամէն մէկը չի գիտեր թէ որու դէմ կը կռուի :

Երկրորդ դժուարութիւն մը : Ի՞նչպէս կարելի է դառնալ հիւսիսային եւ հարաւային Քորէացիներ :

Երկուսն հեռագիծները կ'ըսէին, Ամերիկացիներուն բռնած դերներուն մէկ մասը հարաւայիններն են : Ինչ՞էն կը հասկնան : Կ'երեւի եթէ բռնուած հրացանը ունական է, զինուորը հիւսիսին կը պատահանի, իսկ եթէ ամերիկեան է, հարաւային է, որ դաշնակիցը չէ իր ու զբաշտ միացած է հիւսիսի աղբարիկներուն, որոնց մէջ խնամիներ ունենալու է թերեւս :

Ամերիկայի Հիւսիսայիններու եւ Հարաւայիններու երկարամեայ պատերազմները խրատ չեն եղած եւ ահա դարձեալ կը փորձուին, երկիրները բաժնել այսպէս կամ հորիզոնական զիժով կամ ուղղահայեաց եւ կամ պատառ - պատառ նուէր առ արտ անոր : Հիւսիսային պիտի ուղէ հարաւ իջնել արեւելքը արեւմուտքին միմալ. իսկ համեղ պատառներ կ'ըսողներն ալ կոկորդի կամ ստամբաի հիւսիսային պիտի մատնուին անմարտութեան հետեւանքով :

Մենք ալ հարեւան մը ունինք որ վարժուած է համեղ պատառներ կու տալու : Ժամանակուան կ'ըսենք որ մէկիկ մէկիկ դուրս քաշեցին կոկորդին, — Ռուսիան, Սերբիան, Պուլիարիան, Ալպանիան, Յունաստան, Աուրիան, Լիբանոն, Արաբիան, Իրաք, եւն. :

Վեց խոշոր պատառներ ալ կան տակաւին ստամբուին մէջ : Որ հանքային շուրս ալ երթայ չի կրնար մարտել : Էրզրումը, Վանը, Տարսուսը, Սարբեղը, Տիգրանակերտը եւ Սերաստիան, ուղղահայեաց զիժով մը կտրած են արեւելքէն : Արեւմտեան բաժանում մը, որ 38րդ զուգահեռականին ալ չի նմանի :

Եթէ օր մը Արեւելքիցիները եւ Արեւմուտքիցիները, ուղեն միմալ իրարու, ազատ չեն ջնջելու ուրեք կիժ որ պարտադրուած է զեզին սեղաններու վրայ, այնքան անպարտաւորով եւ արհեստականօրէն :

ՍՕՍԻ

ՀՆԴԿԱԶԻՆԻ կացութիւնը վախ կայ որ ծանրանայ : Կարմիր Հնդկաչինի պետը Հօ Շի Մին տեսակցած է Նանքիի մէջ Չինաստանի հանրապետութեան նախագահ Մաէ Զէ Թունկիի հետ, ուստ խորհրդակցանքները անկախութեան : Երկու համայնապար պետերը միմալին դաշնակցութեան անձնակազմը եւ ջնջուած են : Հնդկաչինի համայնապար 20.000 զօրքեր չինական բանակին մէջ կը վարժուին : Ֆրանսական շրջանակներ կը յայտնեն թէ Չինացիք միշտ զենք եւ ուղծանիւթ կը հայթայթեն Հնդկաչինի կարմիրներուն որոնք կը կռուին Ֆրանսական աղբարիկութեան տակ կազմուած Վիէթնամի դէմ :

հետ' ի գորու է միշտ :

Թուրքերը չեն գոհանար այսքանով ու կը պնդեն՝ որ Ամերիկա եւս զինուորական դաշնակցով մը երաշխաւորէ իր սահմաններուն պաշտպանութիւնը՝ յարձակման մը պարագային :

Սկանդինավեան երկիրները հակառակ են Թուրքիան եւ Յունաստանը ընդունելու Ատլանտեանի Դաշինքին մէջ, նոր պարտաւորութեանց տակ չ'ատնելու համար :

Վերջնական որոշումը պիտի տրուի յառաջիկայ ամիս՝ արտաքին նախարարներու ժողովին մէջ :

Այսպէս, հետզհետէ ուժերը կը դասաւորուին՝ նոր աշխարհամարտի մը հեռանկարին առջեւ :

ՀՐԱՆՏ-ՍՍՄՈՒԷԼ

Զօր. օր կոյի անագու կոր

Ի՞նչ է ՆԱՆՏ ՄԸ ԿԱՆԾԵԼՈՒ ՀԱՍՄԱՐ

Զօր. օր կոյ մամուլին հազարեակ յայտարարութիւն մը որ զլրաւորապէս կ'ըսէ —

« Փոթորիկը կը մօտենայ, Քորէայի պատերազմը նախանշանն է անոր : Ամէն ոք գիտէ թէ մէկ օրէն միւսը յարձակումը կ'ընայ պայթիլ եւրոպայի եւ Ֆրանսայի զլրուսն : Արդ, այս պայմաններուն մէջ եթէ յարձակումը կ'ընէր մեր պաշտպանութիւնը աննշան պիտի ըլլայ : Աշխարհ գիտէ թէ մեր երկիրը բաց է, Եւրոպայի պաշտպանութեան համար ուել արժէքաւոր կազմակերպութիւն չկայ, թէ անդրժողեան մեր դաշնակիցները չեն ուզեր զօրքով յանձնառու ըլլալ մեր կողքին, պաշտպանելու համար ի հարկին մեր սահմանները : Օրէ օր, ո'րչափ ծանր պիտի ըլլայ պատասխանատուութիւնը մեր ենթարկուած այս վարչաձեւին :

« Այս պայմաններուն տակ միակ բանը մեր վերականգնումը պէտք է ըլլայ : Եւ այս պէտք է ընենք նախ մենք մեզի եւ մեզի համար : Եթէ յարձակումը կ'ընէր, պէտք է կռուինք ամենայն ուժով զնուրթեամբ, նոյնիսկ եթէ միմալ ըլլանք, որովհետեւ, մեծ աղբ մը երբ առանց զիմադրութեան ընդունի գերութիւնը, չի կրնար երբեք վերագոյնել իր պատիւն ու անկախութիւնը » :

Զօրավարը յետոյ կը մանրամասնէ թէ ինչ ընելու է երկիրը ազատէ մը փրկելու համար : Զօրացնել բանակը : 15 զօրաբաժին միայուն եւ 40 զօրաբաժին զօրաշարժի ատեն, 5000 օդանաւ եւ ծովկեղքի պաշտպանութեան բաւոյ նաւեր : Այս ծրագիրը իրադրութիւն է երեք տարիէն : Այս դրոշմները իրադրութեան զլուս հանելու համար պէտք է ժողովուրդին միտքները վերականգնել : Ընկերային անարդարութիւնները կը շահագործեն թշնամիները : Ուրեմն պէտք է բարեխաւ եւ յառատաւորներու վիճակը եւ զանոնք բաժնեկից ընել իրենց աշխատած ձեռնարկներուն : Ֆրանքեզերման համաձայնութիւն մը կ'ընէր : Եւրոպայի պաշտպանութեան վարչութիւնը պէտք է ըլլայ Ֆրանսային երբեք է փոխել վերջնապէս Ֆրանսայի արդի վարչաձեւը որուն անկախողութիւնը հաստատուեցաւ, վտանգին սուղեւ դէպի լըում կը սահնէր : Երբ ազատ պայթի, կամ պիտի փլիւնք, կամ գերի պիտի դառնանք :

Ծր Վոլի վերջոյ կը պահանջէ նոր ընտրութիւններ կատարել անմիջապէս, եւ ինքզինքը պատրաստ կը հռչակէ անգամ մը եւս նուիրուելու ագրին փրկութեան գործին :

ՔՈՐԷԱՅԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Հիւսիսականներու ընդհանուր յարձակողական սկսաւ Թաէկուի դէմ : Կարմիր յառաջապահները հասած են մինչեւ Ց թիւները մօտ առժամեայ մայրաքաղաքին : Կատարել կորները կը մղուին Նաքթիկի ճակատին վրայ ուր Ամերիկացիները նոր հակառակորդու մը կը փորձեն :

Զօր. Մաք Աթթըր կը գանգատի որ տակաւին սեւ ուրիշ ազգէ զօրք չէ հասած եւ Ամերիկացիք միմալ կը կռուին : « Զերմապէս կը մաղթեմ որ, կը դրէ Միացեալ ազգերը անյապազ զօրացնեն մեր ցամաքային բանակը : Յաղթական լուծման մը շուտով հասնելու համար, էական է որ անգամ երկիրները շարժին շուտով » :

ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐՆԵՐԸ ԹՈՒՐԻՔԻՈՑ ՄԷՋ

Նոր կառավարութիւնը վճռած է խիստ միջոցներ ձեռք առնել համայնավարութեան դէմ, որ տակաւ կը թափանցէ երկրին մէջ : Անգարայի մէջ գաղտնական մարմին մը կազմուեցաւ խմբագրելու համար օրէնք մը որով դաւաճան պիտի յայտարարուին համայնավարները, երկրին պիտի վըտարուին եւ թրքական քաղաքացիութենէ պիտի զրկուին : Այս օրէնքին անունը պիտի ըլլայ « ժողովրդապետութիւնը պաշտպանելու օրէնք » : Կրթական նախարարը յայտարարեց թէ « վնասակար սարբեր պիտի մաքրագործուին » :

Սրբաթային մէջ երեւան հանուեցաւ համայնավարական ցանց մը եւ ձեռքարկուեցան անոնց պարագլուխները : Սուղարկութեանց պահուն գտնուեցան քարոզչական բազմաթիւ գրքեր եւ փաստաթուղթեր : Ասոնք կը գործէին Անգարայի մէջ կազմակերպութեան ստացած հրահանգներու համաձայն եւ գործունէութեան բաւական ընդարձակ շրջանակ մը ունէին :

Կառավարութիւնը հրահանգեց իր արտասահմանի դեսպաններուն ձեռքարկել տալ եւ իր « պարզ ոճրագործ » Անգարա զրկել տալ Արալան Հումպարաճըն, որ ինչպէս յայտնի է, Թուրքիոյ մասին աննպաստ յօդուածներ հրատարակեց արտասահմանի մէջ եւ Թուրքիա հիմա դայն կ'ամբռտան իր համայնավարը :

Արտասահման գտնուող կարգ մը թուրք ուսանողներ որ գործակցած են համայնավարներուն, ես պիտի կանչուին եղեր գառուելու համար :

(Լուրերու շարունակութիւնը կարգալ Դ. էջ)

Հայկաւան ար Արպեաններու մէջ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

«ԻՆՏԵՆՍԻՒՆԱԿԱՆ ԹԻՒՆ»

ԿՐԸՆՈՊԸ, 13 Օգոստոս.— Հազիւ ոտք դըրած Իզդէրի մայր քաղաքը, առաջին փափաքս կ'ըլլայ տեսնել արգակիցները: Նախ կը հանդիպուիմ տեղւոյն ծանօթ հայրենակիցներէն Պ. Սիւլեանի, որ ամփոփ պատկերը կուտայ Կրընոպլի մօտ 800ի հասնող համեստ հայ դպրոցներ, մասնաւորապէս շնորհաւորելի իր ծաղկոցներով եւ կապոյտ թափաքարով: Այդ ամբիւր, խօսակիցս կը յայտնէ որ քիչ առաջ հոնկէ անցած էին Մարտիկէն ու փարիզէն ի մի հաւաքուած արեւոյշներ ու դայլիկներ որ կ'երթային դաշտաբնակութեան քաղաքէն 13 քիլոմետր հեռու Սարէի լեռնային բարձունքը:

Օգտուելով պատեհ առիթէն, յարող օրն իսկ, հայրենակիցի մը ընկերակցութեամբ կ'երթամ նոյն վայրը: Հեռուէն կը նշմարենք արդէն ձողի մը վրայ, հայկական ու ֆրանսական զոյգ եռա-դոյններ որ կը ծածանին: Կայանատեղին, սիւլեան ընդունելութիւն մը կ'ընեն մեզ ընդհանուր խմբակաւ: Պ. Սիւլեան Մարտիկէնէն եւ փոխ խմբակաւ: Օր. Բիրանեան: Հազիւ տեսակցութեան սկսած երկու փոքրիկ արեւու շերտ մեզ կը հրամայեն արդէն երկու մեծկակ գաւաթներով հայկական սուրճը, վաղուան հայ տանտիկիներու ճարպիկութիւնն էր այդ:

Բայ դաշտի վրայ, դժադրական կանոնաւորութեամբ, լարուած են սպիտակ տասնեակ մը վրաններ, որոնց կողքին շարժական խոհանոց մը բոլոր պիտանի սպասներով: 45 արեւոյշներ են, 35ը Մարտիկէն եւ տասը փարիզէն, կան նաեւ տասնեակ մը դայլիկներ որ այս միջոցին դաջած են մօտակայքը արշաւի:

Շատերը կը մօտենան ժպտալից, բայց կան, որ անտարբեր եկող — գացողներու, կը մնան իրենց տեղը, իրենց մեղուածան աշխատանքով, մանաւանդ աշխատանք մը յանուն կարգապահութեան, հնազանդութեան եւ ի շահ ընդհանուրին: Կը դիտենք զեռաւոր արեւու շերտ որ իրենց նուրբ ձեռքերով կը կատարեն մանչերու աշխատանք: Մտաւ ճիւղերու ծուռ կամ հաստ մասերը, կը յըզուին ու կը նրբացունին սրտով ու կայքիտով, հաստատուած է արդէն կայանին մուտքի դրան մէջ:

Սիւլեանի մէջ, երբ կ'աթիւնէր երախան շնչա-հեղձութիւն կը դրայ կաթ ծծած ժամանակ, մայրերը, կարծելով որ կաթին թանձրութիւնն է պատճառը, իբրև դարման ազատքեղ կը խօսեն եւ պատմեն յետոյքէն ներս, եւ երբ անգամ թքնե-լով կ'ըսեն. «Ազատքեղ, անուշիկ ազատքեղ, նօսրացուր ձաղուկիս կաթը»:

Կարգ մը ժողովուրդներու մօտ գոյութիւն ունի այն նախապաշարուած թէ ազատքեղը, որ պէսպիսի լաւ բուսնի, պէտք է ցանել տալ խելքէ պակասի մը ձեռքով: Այդ պատճառաւ՝ ցանողը կը ստիպուի, երբ յարմար անձը չգտնէ, դէմքի ծամածուծութիւններ ընել, անիմաստ խօսքեր արտասանել եւ խենթ շարժումներ կատարել, ազատքեղ ցանելու ժամանակ: Փրանսական գիւղերու մէջ պայման կը համարուի գրպանը դրած չունենալ՝ ազատքեղ ցանելու պահուն:

ՏՈՒՓ. Ծ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

Ամասիայի շրջանի մշակոյթ — լուսաւորական հիմնարկներու աշխատանքին մէջ լուրջ թերութեան էր: Գիւղական ակումբներն ու գրա-դարանները, ինչպէս եւ շրջկեդրոնի մշակոյթի տունը իրենց հնարաւորութիւնները չեն օգտագործեր աշխատաւորութեան օրինակելի կերպով սպասարկելու համար:

Շրջանային կուսակցական 13րդ համաժողովը պարտաւորեց լրջօրէն զբաղիլ այս հարցով, սակայն արդէն բաւական ժամանակ անցած է եւ դեռ գործնական ոչինչ եղած է: Մշակոյթի տանը մէջ գեռ չեն կազմակերպուած ուսերէն լեզուն, երկրագործական — մասնադիտութիւնը, բնագիտութիւն, ուսումնասիրող խմբակներ, իսկ եղած մարմնակրթանքի եւ թատերական խումբերն ալ կանոնաւոր չեն գործեր:

Լուրջ թերութիւններ կան գիւղական ակումբներու աշխատանքին մէջ: Ոչինչ կ'ըլլայ գիւղատնտեսութեան առաջադրանքներու փորձը զանգուածային դարձնելու, դաշտային աշխատանքներու:

մասը, երկու մեթր լայն եւ երեք մեթր բարձրութեամբ կամարածեւ ճիւղ մը: Ահա կը հասնին վեցեակ մը արեւու շերտ, բեռնաւորուած երկու ներանդ վարկերով եւ կանանց մեծ ճիւղերով, քիչ վերջ ծաղկազարդելու համար շինուող դուռը: Այդ բանի մը վայրկեաններու, լեքան այս դադարին, մենք կը տեսնենք կենդանի ապացոյցս հայկական կամքի, աշխատասիրութեան ու չարքա-չութեան: Բայց միայն այդ չէ: Մեր հարցումներուն, արեւու շերտ կը պատասխանեն այնպիսի մաքուր, ինքնավստահ հայերէնով մը, երբեմն իսկ գործածելով այնպիսի «բարակ» բառեր, որ, մեզ կը դարձացնեն.

— Բուրնի ալ սիրով կը հնազանդի՞նք ձեզի, չե՞ն նեղացնէր ձեզ, հարց կուտամ ազնիւ խմբակաւ: «Ամէնքն ալ, առանց բացառու-թեան, եւ արդէն սկստապահ կեանքի մէջ, նոյնիսկ վարժարանի ամէնէն անառակ տղան, չլու հնազանդ, բարի կը դառնայ ինքնաբերաբար, իրտան եւ այդ երկարամայ փորձառութեամբ» կը պատասխանէ երիտասարդ տիկինը, որ քան տարի, անվարան ու եռանդով փարած է այդ ազգոգուտ գործին:

Ձերմագինս սեղմելով իր ձեռքը, հրաժեշտ խօսքերուս կը միացնեմ զնահատութեան զգացումներս:

Քանի դեռ մութը չէ պատած, հանդիպակաց լինան շատ աւելի բարձրաբերձ ազատաժողով կատարը, կախարդիչ տենջանք մը կուտայ մեզի հոն մագլցելու, եւ երբ մէկ ժամ վերջ կը հասնինք այդ դադարին վրայ գտնուող Սէն Թէյնաուի պատ-մական ամրոցը, 1362 մեթր բարձրութեան վըրայ, եղեւիններու ընդմէջէն, յատկօրէն կը տեսնենք մեր քոյրերուն վրանները, որ մայրամուտի վերջին ցոլքերով լուսավառուած, կը փայլեն կարծես մէկ մէկ ազամանդներ:

ԳԵՂԱՄ ՏԵՐ ԱՆՆԻՐԵԱՍԵԱՆ

շրջանին մէջ կոլխոզնիկներու մէջ քաղաքական — զանգուածային աշխատանք չի կատարուել: Թէեւ գիւղը «նախօրհիպացուած» է, բայց ակումբին մէջ չկայ ուստիօ — բարձրախօս:

Մագարաւուս գիւղի ակումբը ոչ էլ կերտրա-կան լուսաւորութիւն ոչ ալ ուստիօ-բարձրախօս ունի:

Շրջանային եւ գիւղական գրադարանները նոյնպէս անբաւարար կերպով կ'աշխատին: Գրա-դարանապետները չեն գիտեր գիրքերու քանակը, չեն զբաղիլ գրքի քարոզչութեամբ:

Շրջ. Սովետի եւ գիւղական սովետներու գործկոմները գիրք եւ գրականութիւն ձեռք բերելու համար ուշադրութիւն չեն դարձնէր: Գոյք ձեռք բերելու համար յատկացուած գումարին 60 տոկոսը ծախսուած է: Կուղիքներու, Նորադիւրի Գիւղիչայի գիւղատնտեսներու գործկոմները գոյք եւ գրականութիւն ձեռք բերելու համար նախա-տեսուած գումարներէն ոչ մէկ բուլլի ծախսած են:

Ամասիայի շրջանին մշակոյթ — լուսաւորական հիմնարկներու թերութիւններուն պատճառն այն է որ շրջսովետի գործկոմը, անոր մշակոյթ — լոյս բաժինը, գիւղատնտեսները եւ սկզբնական կուսակցական կազմակերպութիւնները լաւ չեն զբաղիլ այդ հիմնարկներու աշխատանքով, չեն մտածել ակումբներու գրադարանները որակեալ կազմերով ապահովելու մասին:

Շրջսովետի գործկոմը 1949 ապրիլ եւ Մեպ — տեմբեր ամիսներուն լսած է Ջրաւոր, Աղիզէ — կով, Նորադիւր, Մամուս եւ Գետաչէն գիւղեր — բնականութեամբ վարիչներու զեկուցումը, նշած է անոնց աշխատանքի անբաւարար վիճակը եւ տը-ւած համապատասխան որոշումներ, սակայն չէ հետեւած որոշումներու գործադրութեան:

Ամասիայի շրջսովետի գործկոմը, անոր մշակոյթ — լուսաւորութեան բաժինը եւ գիւղական սովետները լուրջ միջոցներու պէտք է դիմեն մը-շակոյթի տան, գիւղական ակումբներու եւ գրա-դարաններու աշխատանքին մէջ թերութիւնները վերացնելու, այդ հիմնարկները մշակոյթ-լուսա-ւորական աշխատանքի իսկական օջախներ դար-ձնելու համար:

Մ. ՄԷՆՈՒՄԵԱՆ

Սովետ. Հայաստան օրաթերթ, 24 Մայիս

ՄԵՐ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ մը տեղի ունեցած է ըսին մասնաւորաբար ամերիկեան գիտաբանները որ անհամեմատ աւելի ուժեղ է քան հիւլէտուսի մը պաշտիւնը եւ փրօֆէսօր մը յայտարարեց նոյնիսկ որ «մարդկութիւնը աննախընթաց աղէտէ մը խուսափեցաւ»: Եւ սակայն հասած տեղեկութիւնները ցարդ ծանրակշիռ բան մը չեն յայտնէր: Հնդկաստանի զանազան կողմերը աւելի կամ պակաս ուժգնութեամբ ցնցումներ գրացուած են, սահմանափակ վիճակներով:

Ա.— Մեր ամուսնութեան գիւղերն իսկ մեր մեղրալուսնի ճամբորդութիւնը կատարեցինք ինքնաշարժով, գոր ես կը վարէի:

Բ.— Ո՛ւր անցուցիք մեղրալուսնիդ:

Ա.— Հիւանդանոցին մէջ ...:

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ

(150)

ՄԵԼԻՔԻ ԱՂԶԻԿԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ
Ա.

Մանասը ծիծաղեց, բայց Ասլանը զարմացած էր այդ տարօրինակ աղջկայ վրայ, որ հաւատա-ցնում էր թէ կէս գիւղերին, ամէն ժամ, նոյնիսկ անքերը կապած, կարող է գտնել այդ ճանապարհ-հը: Միթէ՞ խենթութիւն է դա, միթէ՞ այդ խեղ-ճը իր երազներն է պատմում... Խմբակաւոր հաս-տատում էր որ, այո, դատարկ բաներ են, միայն խենթը կարող է այդպիսի միտք գտնել:

Պակասն այն է, որ Մանասը զնայ ամէն մէկի ետեւից, կատարէ ինչ որ իրան ցոյց կը տան: Նա գիտէ իր գործը, նա ձեռքը չի դնայ մի գիւղի վրայ, ուր տղամարդիկ հաւաքուած են աներում եւ կարող են իսկոյն դուրս վազել:

— Դժուար է, հաստատեց եւ Նազուլն: Գիւղը լի է գեւերով, որոնց մարդիկ — կեղծաւոր-ները — թուրք են անուանում:

Մուստարն էլ շատ շնոր ունի. նրանք հսկում են օր ու գիշեր: Բայց սրանք հոգի են հանում:

Վերջին խօսքերը վերաբերում էին հրացան-ներին: Մի վայրկեան սարսափելով իր տեսած գեւերից ու շներից, նա նայեց փայլուն գէնքերին եւ իր հիացմունքն արտայայտեց երեխայի նման,

տարօրինակ շարժումներ գործեց, էլի ծիծաղ յա-րուցեց: Ասլանը հաւատաց Մանասի խօսքերին. խելք իսկ որ չկար այդ խելքի գլխում:

— Ե՛րբ պիտի սրանք գոռան, հարցրեց Նազ-ուլն, զանգաղ կերպով իջեցնելով առաստաղից իր հայտնաբեր Մանասի վրայ:

— Երբ դու կը խելքընաս, պատասխանեց խմբակաւոր:

Մի ցաւալի, աղեկտուր ձիջ թուալ խելքի բե-րանից: Ինքն էլ չէր հաւատում թէ շուտ կը լինի այդ բանը, գիտէր որ երբեք պիտի չհաւատան թէ ինքը խենթ է:

— Նրան չարչարում են... Նրան կը տանեն... Բարակ, սուր շրթունքները սեղմուցնին մի-մեանց, զողացին եւ նա բռնաչեց.

— Իմ մ'մ... այ... րը:

— Արի քեզ փոխենք նրա հետ... Դու գնա, նա մնա ...

Դա անխղճութիւն էր: Ասլանը բռնեց Մանա-սի թեւից եւ խնդրեց որ այլեւս չչարչարեն զրթ-բախտ աղջկան: Տղաներից մէկը վերկացրեց նը-րան, բարկացաւ, տարաւ գոմի մի անկիւնը, նը-տեցրեց այնտեղ:

Այնուհետեւ ուշադրութիւն չդարձրին նրա վրայ: Բայց նա խօսում էր, անդադար խօսում էր: Նախատեսեց այս գոմի բնակիչներին, անուանեց ամէնքին սարի գլխից, քարի ետեւից, պինդ ան-կիւններից տղամարդու թիւն անող: Ապա մի խոր հառաչանք արձակեց եւ միխթարութիւն գտաւ իր սիրած մտքի մէջ.

— Բախտաւորները լաց պիտի լինեն... Սպա-սիր... Հէնց էլ դու... Դժուար չէ, մայր ...

ՔԱՆՆՆ ՍԵՆ ՏՈՂԱԿ

ԱՏԼԱՆՏԵԱՆԻ ուխտին մէջ մտնելու համար թուրքերը մեծ ճիգեր կը թափեն :

Քուրդերն կ'աշխատի մտնել ապահովու- թեան նորհուրդին մէջ :

Քուրդերն կ'աշխատի մտնել ապահովու- թեան նորհուրդին մէջ :

ԱՐԵՎԵՆՆԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ մէջ արգելուեցան զբաղէտ Անտրէ ժուտի, ժան - փոլ Սարթրի ,

225 ՄԻԼԻՈՆ ՏՈՂԱՐԻ փոխառութիւն մը կըն- քեց Յրանսա ամերիկեան 25 դրամատուններու խմբակէ մը :

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Ծարուք թաղաւորը որ Տովել կը գտնուի, կ'ըսուի թէ պիտի ամուսնանայ Օր . Նար- քիման Սատէքի հետ :

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ դահլիճը հրաժարեցաւ : Պատ- ճառը այն է որ ազատական կուսակցութեան (Վե- նիդէլոս) եւ վարչապետ զօր . Փլասթիրասի միջեւ համայնապարներու հանդէպ բռնութիւնը ընթաց - քին մասին անհամաձայնութիւն ծագած ըլլալով, ազատական նախարարները քաջուած են դահլի - ճէն :

ԱՂՊԱՆԻԱՅԻՆ հեռագրական գործակալու- թեան մէջ հեռագիրը կը դանդաղի թէ Եուկո - սրաւիս զրգոյիչ չարժուամներ կը կատարէ սահմա- նին վրայ :

ԼՍՅՓՅԻԿԻ մէջ օգոստոս 11ին դադանի հա- մաձայնութիւն մը կ'ընթացէ են Փրանսացի եւ դեր- ման համայնապարները, որպէսզի ձախողեցնեն Շուժանի ծրագիրը, Փրանքեւդեքման տնտեսա - կան միարանութեան մը մասին :

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ 3ԲԻ ԷՂԻՆ «Խաչկաւան մը» յօդ- ուածին մէջ փոխ - խմբապետութիւն անունը պի- տի ըլլայ Օր . Քրիստիան Ծափարեան եւ ոչ թէ Բիրանեան :

Պ . Նշան Համարձուեան, Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Խերեան (Սալիոն) եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Անդրանիկ Պուտաբեան եւ զաւակը Արմէն, Տէր եւ Տիկին Նշան Տիրատուրեան եւ զաւակներ - ըրը, Տէր եւ Տիկին Արմէն Արմէնեան եւ զաւակ - ները (Երեւան), Տէր եւ Տիկին Գասպար Իփէք - եան եւ զաւակները (Պէլլուսթ) եւ պարագաները ցաւով կը ծանուցանեն իրենց կողմը, զրոջ եւ ազ- դականին

ՏԻԿԻՆ ՅԱՍՄԻԿ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆԻ (Ծնեալ Խերեան)

յանկարծական դառնադէտ մահը որ տեղի ունե - ցաւ 14 Օգոստոսին Պիարիցի մէջ, 51 տարեկան հասակին :

Յուզարկաւորութիւնը տեղի կ'ունենայ այ - սօր շաբաթ առաւօտ, ժամը 10.45ին, Փարի - զի Հայոց եկեղեցին :

Մասնաւոր մահազոյ չստացողներն կը խնդ - րուի ներկայս իբր այդ նկատելի :

ՅԱՌԱՋԻ ԽԱՐԱԾՄԱՆ ԿՐԻՒՆ

Փարիզէն բարեկամ մը 3400 Փրանք կը նը - ուրիք «Յառաջ»ի տարածման ֆոնտին, թերթին քսանեւհինգամեակին առթիւ :

Վալանսէն Պ . Ղազար Գալուստեան 500 Փր. կը նուրիք «Յառաջ»ի տարածման ֆոնտին, Նանասորի արշաւանքին տօնակատարութեան առ - թիւ :

ՇՈՂԵՄԱԿՈՅՈՎ ԾՈՂԱԳՆԱՅՈՒԹԻՒՆ ԴԵՊՈՒ ՍՕՐՄԻՈՒ Նախաձեռնութեամբ Մարտէլլի Հ . Մ . Բ . Մ . Ի այս կիրակի : Ժամադրապար՝ ժամը 7.30ին (Vieux Port) : Վերադարձ՝ ժամը 22ին : Արձանագրու - թեանց համար դիմել, ՊԱԳՐՁԵԱՆ, 2, rue Astoin, ՓԱՓԱՋԵԱՆ, 85, rue d'Aubagne, ԳԱԼԷՆՏԻՐԵԱՆ, 48, rue St-Bazile, ԳԵԳԵՎԵԱՆ, Grands Pins St-Loup, ԷԳԻՆՃԵԱՆ, 524, Chemin de Mazargue Ste-Anne եւ բոլոր Հ . Մ . Բ . Մ . Ի անդամներուն մօտ : Մէկ անձի համար երթ ու դարձ՝ 200 Փր. :

ՏԱՐԵԼԻՅԻ ԱՌԹԻԻ Մեծ դաշտահանդէս

Նախաձեռնութեամբ Հայ Երիտ . «Արծիւ» մարզական միութեան Պուլ . Օտտոյի : Այս կիրա - կի ամբողջ օրը, Սէնթ Անտրէ Պէլլուսթի օդատուն եւ ընդարձակ պարտէզին մէջ :

Կը նախադասէ ընկեր Ա . ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ Կը խօսին ընկերներ Ա . ՔԵՕՍԷԵԱՆ եւ թ . ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆ :

Գեղարուեստական բաժին : Երգ Օրիորդներ Սազաբան, Սաղաբան եւ Տօնիկեան : Ֆանթազի Մ . ԹԵՂԻԲԵԱՆԻ եւ Վ . ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ :

Պիտի ներկայացուի ԵՐԿՈՒ ԶՈՂԵՐԸ, ղեկա - վարութեամբ ընկեր Գեղամ Պօղոսեանի : Կը մաս - նակցին՝ ընկերներ Աշոտ Յակոբեան, Ա . ՆԱԶԱ - տուրեան, Յ . Արզումանեան :

Ըմբռամարտի մեծ մրցում Ֆարատեան (Նա - ընջազոյն գօտի), ընդդէմ Մինասեան կամ Պըլոյ - եանի (Նարնջազոյն գօտի) :

Առաւօտեան ժամը ճիշդ 10էն սկսեալ մեծ գօնգուր տը պուլ, կը վերջանայ ժամը 3ին, յաղ - թական վերջին երկու խումբերը կը ստանան դե - ղեցիկ նուէրներ : Մրցումի մասնակցողներէն կը խնդրուի պուլերը միասին բերել :

Ժամը 6էն սկսեալ հայկական եւ եւրոպական պարեր, առաջնորդութեամբ Պուլար Օտտոյի Նոր Սերունդի նուագախումբին : Մուտքը ազատ է :

ՀԱՄԱՆԱՐԲԵՐԻՅԻԱԿԱՆ Միութեան Ֆը - բանսայի շրջանի կեդր . վարչութիւնը իր խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնէ Միութեան Վիէնի մասնաճեղին, այդ քաղաքի բոլոր Նարբերդի - ներուն եւ Վիէնի հայ դպրութիւն՝ որոնք ամենա - ջերմ եւ սիրալիր ընդունելութիւնը ցոյց տուին մեր Միութեան 10րդ Պատգմ . Ժողովի բոլոր ներկայացուցիչներուն, եւ աննախընթաց յաջո - դութիւն մը ապահովեցին Վիէնի մեր գաշտա - հանդէսին :

Կը խնդրուի Պ . Գրիգոր Վահանէ խմբա - գրատուն հանդիպել :

ԾԱԽՈՒ ՏՈՒՆ ՇԷԼԻ ՄԷՋ

Pavillon մը, չորս սենեակ, խոհանոց, entrée, ջուր, կազ, 1350 մեթր հող, պողատու ծառեր, (սալոր եւ խնձոր), օդատուն, միջավայրի մէջ, Շէլ, կուռնէ, ազատ ընկալութեան համար : Երթեւեկի համար Gare de l'Estէն 25 վայր - կեան, Chateau Vincennesէն autobus 113 թիւ :

Դիմել՝ ՄՈՒՐԱՍԵԱՆԻ, 13 rue Saulnier, ժամը 9էն 1.30 : Հեռաձայն Pro. 41-29 :

ՓԱՐԻՋ ԱՅՅԵԼՈՂ ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Ամառնային շրջանին Փարիզ այցելող մեր հայրենակիցներուն կ'ընծայենք ԿԱՐԵՈՒՐ ԶԵՂԶԵՐ իրենց ընկիւղ բոլոր գնումներուն վրայ :

ՄՈՒՇԱԿԱՎԱՍՏԱՌՈՒՆ Հ. ՊԱՅՐԱՄԵԱՆ

105 Bld. Exelmans, Paris (16) Tél. Jas. 07.33 Métro Exelmans կամ Porte d'Auteuil

Ամառնային շրջանին Փարիզ այցելող մեր հայրենակիցներուն կ'ընծայենք ԿԱՐԵՈՒՐ ԶԵՂԶԵՐ իրենց ընկիւղ բոլոր գնումներուն վրայ :

ՄՈՒՇԱԿԱՎԱՍՏԱՌՈՒՆ Հ. ՊԱՅՐԱՄԵԱՆ

105 Bld. Exelmans, Paris (16) Tél. Jas. 07.33 Métro Exelmans կամ Porte d'Auteuil

ՅՈՒՇԱՍԵՏՐ

Վիէնն Հ . Յ . Գ . կոմիտէն ընկերական ընդհ . ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այս շա - բաթ երեկոյեան ժամը 8.30ին, «Օհանջանեան» ա - կումբը : Նիստ կարեւոր օրակարգ : Բոլոր ընկեր - ներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է : Ըլլալ ճշ - դապահ :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Պ . Աշօ Շահաթունի կը ծանուցանէ թէ այս կիրակի ժամը 11ին Հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իր սիրելի տիկնոջ՝ Նինա ՇԱՀԱԹՈՒՆԻԻ (Ծնեալ Մելիք Աղաբալեան)

մահուան քառասունքին առթիւ, Փարիզի Հայոց եկեղեցին, 15 rue Jean Goujon : Կը հրաւիրուին յի - շատակը յարգողները :

ԴԵՐԱՍԱՆ ԹՐԱԳՕՇԻ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄՆԵՐԸ Ս . ԱՆԹՈՒԱՆ Եւ Ք . ՅՐԷՋ

Այս շաբաթ երեկոյ ժամը 9ին Վիտալիքի սրահին մէջ : Ղեկավարութեամբ զեր - Թրագոշի : Մասնակցութեամբ լաւագոյն ուժերու :

Կը ներկայացուի ՇԻԼԼԵՐԻ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐԸ 26 Շաբաթ երեկոյ Ք . Յրէզ, Գարակէօղեա - նի օդատուն պարտէզին մէջ :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Այրի Տիկին Նուսրէ Դարբինեան, Տէր եւ Տի - կին Կարապետ Դարբինեան (Ամերիկա), ինչպէս նաեւ Դարբինեան զերգաստանը կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի Հոգեհանգստեան արարողութիւն պիտի կատարուի հանգուցեալ ՅԱԿՈՒ ԴԱՐԲԻՆԻ - ԵԱՆԻ (Զարանձազ - Գարնձորձի) մահուան քա - ռասունքին առթիւ, ինչպէս և Դարբինեան զերգաս - տանի բոլոր հին ու նոր ննջեցեաց հոգւոյն : Կը հրաւիրուին հանգուցեալներուն յիշատակը յար - գողները :

« Troubadours Arméniens »

Textes de Grégoire de Narek— Nahabed Koutchak, Grégoire d'Akhtamar, Sargavak de Berdak, Yeremia Keumurdjian, Nagache Hovnatán, Ohanès. Poésie po - pulaire. Présentés par LUC-ANDRE MARCEL, dans les « Cahiers du Sud ». Գին՝ 160 Փր ., առաջման ծախ - քով՝ 200 Փրանք : Դիմել՝ գրատուն HRAND SAMUELIAN

51, rue M.-le-Prince, Paris-6e, ուր կը գտնուին բացի ամէն տեսակ հայերէն գրքերէ, Հայերու պի - րերեալ Փրանսերէն գրքեր, մասնաւորապէս Վի - ջին -հրատարակութիւնը՝ H. PASDERMADJIAN : HISTOIRE DE L'ARMENIE, des origines jusqu'à nos jours, մեծադիր հատորը, գին՝ 1000 Փր ., առաջ - ման ծախքով՝ 1100 Փրանք :

100 Փրանք
Քրիտն ամերիկեան իւզաներկ եւ կտաւատի իւ - ղով հարազատ ներկ PEINTURE IGNIFUGE, բո - ւոր գոյներով : ԾԱԾԿՈՅՆԵՐ (BACHES) նոր եւ գործածուած ամէն մեծութեամբ : 100 Փր . քառ . մեթրը : ՎՐԱՆՆԵՐ երկուքէն քառասուն հոգիի համար ԲԱՅԱՌԻԿ ԳԻՆԵՐՈՎ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎՐԱՆՆԵՐ 2 հոգիինոց 1500 Փր . : ԱՆԳՈՒՄԱՆ ՆՈՐ ՎՐԱՆՆԵՐ 2 եւ 4 հոգիինոց, ԿՐԿԵԱԿ ԴՈՒՌՈՎ, ՄԺԵՂԱՐԳԵԼՈՎ, ՎԵՐ - ՁԻՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒԹԵԱՄԲ : ԳԻՆ՝ 3980 Փրանք ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՃՈՒ ՄԹԵՐԻ ՄԸ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ԵՒ ԶԱՆԱՋԱՆ ՀԱՆԴԵՐՁԵԼՆԵՐԸ THOTAN ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՆԸ 38 RUE DE CHALON Métro Gare de Lyon Բաց է ամէն օր, կիրակի թէ տօնական օրեր ՄԱՍՆԱԻՈՐ ԳԻՆԵՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆՅ ԵՒ ՎԱՃԱՌՈՐԴՆԵՐՈՒ ՄԵՐ ՀԻՒՐԵՐՈՒՆ ԼԻԲԱՆՆԵՆ ԸԼԼԱՔ ԹԷ ՍՈՒՐԻԱՅԵՆ ԵԳԻՊՏՈՒՆ ԿԱՄ ՊՈԼՍԵՆ ՆՈՅՆԻՍԿ ԱՄԵՐԻԿԱՅԵՆ Մի մտածէք ո՛ւր գաշելու մասին, գաղտնի ուղղակի ... ԼԻԼԱՅԻՆ 24 rue St. Lazare, métro Trinité կամ N. D. de Lorette Tél. Tri. 31.62 Արեւելեան նուագ շաբաթ, կիրակի եւ երկու - շաբթի օրերը : Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme - (13) Le Gérant : A. NERCESSIAN

ANIS PHENIX 45 Աշխարհի առաջին վաճառանքը ԳՐԱՍԵՆՆԵԱԿՆԵՐԸ ՓՈՆՍԻԴՐՈՒՍԾ ԵՆ 48 RUE LAFFITTE, PARIS (9) Tél. Tru. 12.31 եւ 12.32 Կը գտնուի բոլոր հայկական եւ արեւելեան նպարավաճառներ - ըրուն մօտ : Ընդհ . գործակալ՝ ALBERT BACRI ANIS PHENIX 45 Garanti distillé

ՅԱՒԱԼ

ՕՐԸ ՍՐԻՆ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925
R. O. S. 376.286

Directeur-Propriétaire : SCH. MISSAKIAN

17, Rue Damesme — PARIS (13)

Վեցամս. 800 ֆր., Տար. 1600, տրս. 2500 ֆր.

Tél. GOB. 15-70 Գիս 7 ֆր. C.C.P. Paris 1678-63

Dimanche 20 AOUT 1950 Կիրակի 20 ՕԳՈՍՏՈՎ

26րդ ՏԱՐԻ — 26e Année No. 6233 — Նոր շրջանի Բիւ 1644

Գործարար՝ Շ. ՄԻՍՍԱԿԻԱՆ

ՕՐԸ ՍՐԻՆ

ՈՐՔԱՆ ՃԻՇԻ Է

ԵՐԲ ԱՅԼԵԻՍ ՉԵՆ ԿԱՐԴԱՐ

Ինչո՞ւ չեն ծախուել հայերէն գրքերը :
Ինչո՞ւ հայ հեղինակները կամ հրատարակիչները չեն կրնար յաճախ տպագրական ծախքերն իսկ չանել ու գրքերը դիզուած կը մնան դրա — տուններու դարակներուն մէջ և (երբեմն մաս մըն ալ տպագրիչին կողմէ վար դրուած՝ եթէ ծախքը ամբողջովին չէ վճարուած) :

Վերջերս արտասահմանեան մամուլին մէջ քանի մը յօդուածներ երեւցան այս հարցերուն մասին :

Իրբեւ դարման այս ցաւալի վիճակին՝ կ'առաջարկուի հայերէն հրատարակութեանց սպառողները ապահովելու համար «տեսակ մը զօրաչարժ սարքել, նախաձեռնութեամբ արդիական, բազմաճիւղ կազմակերպութեան մը : Կամաւորներու միութիւն մը, որ բան — դործ ընէ հայերէն հրատարակութեանց սպառողները, սկսելով իր անդամներէն : Ի հարկին ստանձնելով նիւթական հոգեր ալ, մատչելի դարձնելու համար սուղ գիրքերը» (Խմբագրական «Յոռաշխի», 30 Յուլիս) :

Պաշտօնատիր մեր պաշտօնակիցը «Գոյամարտ»-ն ալ կը թելադրէ, որ «հրատարակչական ընկերութիւնները, Համադրայինը, Հայ Գրագէտներու Բարեկամները, «Հայրենիք»-ի տպարանը... կազմակերպեն հայ գրքի սպառողն ու տպագրութիւնը» (3 Օգոստոս) :

Կարծողներ ալ կան, որ ընդհակառակն վերջին 30 տարիներու ընթացքին հայերէն գրքերու սպառողը աւելցած է՝ բաղդատմամբ հին օրերու :

Եթէ այս պարագան ճիշդ ալ չլլայ, ընդհանուր կարծիքն այն է թէ այսօր «տարագիր բազմութիւնները ի վիճակի են շատ աւելի գիրք եւ թերթ սպառելու քան երբէն» :

Մեր պայմաններուն մէջ դժուար է անշուշտ ճշգրտել վիճակագրութիւն մը կազմել՝ տեսնելու համար թէ վերջին 30 տարիներու ընթացքին քանի՞ հատորներ հրատարակուած են Սփիւռքի մէջ, ո՞րքանը ծախուած եւ որքանը փոշիներու տակ մնացած է :

Մերձաւոր Արեւելքի երկիրները (Թուրքիա, Սուրիա — Լիբանան, Եգիպտոս եւ Պարսկաստան) զգալի որեւէ փոփոխութիւն չեն կրած 30 տարիէ ի վեր : Հոն ապրող Հայերը երէկ նոյնքան հայերէն գրքի — կարգալ գիտէին, որքան այսօր :

Պօսելով Ֆրանսայի մասին եւ որոշ չափով մօտենալու համար ճշմարտութեան, անհրաժեշտ է քանի մը շրջաններու բաժնել տարագրութեան մէջ անցուած տարիները :

Առաջին 15ամեակին (1921 — 1935) հայերէն գրքի ընթացքը երկու դասակարգ կար, հինն ու նորը :

Հին սերունդը երկրէն եկած՝ հին յիշատակներով կ'ապրէր : Մանաւանդ կիները շատ ընթերցասէր էին սկիզբի օրերուն : Ընդհանրապէս Ալեքսանդր Տիւմայի, Էօփէն Սիււի, Վիկտոր Հիւկոյի, Փոնտոն տիւ Թէրայի եւ նմաններու երկարաշունչ վէպերուն սիրահար էին անոնք, հայ հեղինակներէն կը փնտռէին Սմբատ Բիւրատի, Արմէն Երթանեանի եւ տ'Արզոտի պէս հեղինակներու գործերը : Իսկ Երազհանը առաջին դիմին վրայ կուգար :

Տարիներ անցան անկէ ի վեր եւ հին սերունդն ալ սկսաւ այլեւս չկարդալ : Հիմա այսկարգի գրքեր փնտռողներն ալ ցանցառ թիւ մը կը կազմեն :

Երկրորդ դասակարգը՝ այդ շրջանի նոր սերունդը՝ աւելի շատ ընթերցասէր էր : Մեծ մասով Սուրիոյ եւ Յունաստանի որբանոցներէն ելած տղաքներ էին, որոնց ձայնը կուգար դաւառի խուլ անկիւններէն, մեկուսացած ազարակներէ : Իրենց համար բոլորովին խորթ միջավայրի մը մէջ ինկած, անձանօթ տեղական լեզուին, անոնք կարօտն ունէին հայերէնին, մայրենի լեզուին :

«Յոռաշխի»-ը ճիշդ ժամանակին օգնութեան հասաւ այս սերունդի տղոց եւ խօսեցաւ անոնց սրտին, վառ պահելով հայրենիքի եւ հայութեան սէրը անոնց հոգիին մէջ :

Այդ որբերն ու որբուհիները կը փնտռէին հայրենաշունչ գրքեր (Բաֆֆի, Ահարոնեան, Գամառ Քաթիպա, Ծերենց, Թումանեան, Վարդաթան, Սիւսանյան, Եւսային), անոնցմէ հիւթ քաղելով իրենց հայրենակարօտ հոգիներուն համար :

Ոնրալիք բան չէ : Լուրջ եւ իրական պատմութիւն մըն է ընկերք որ մարդ արարածին բերնին ջուրերը պիտի վազցնէ :

Գահիրէի մէջ էջերու, ձիերու եւ ուղտերու յատուկ հիւանդանոց մը կայ եղեր, ուր գիւղացիներն տղիտուութեամբ վիրաւորուած կամ հիւանդացած անասունները կը խնամուին անգլիացի մասնագէտներու հսկողութեամբ :

Ձիերու, էջերու եւ ուղտերու յատուկ մայրանոց մըն ալ հաստատուած է քաղաքին մէջ, նոյն չորքոտանիներուն ծննդաբերութեան տաղանայները մեղմացնելու, նորածիններուն նախնական խնամքը ապահովելու եւ մօտ չորս շաբաթ անոնց հանգստութիւն պարզեցնելու համար :

Պատմութիւնը կ'ըսէ թէ հարիւր հազար ձիեր դարմանուած են 10—13 տարուան մէջ :

Ինչ աւելի մարդկային վերաբերում, հանդէպ այդ աշխատասէր անասուններուն :

Արարական երկիրներու մէջ այդ «օգնական ուժերը» չեմբապէս զնահատուած են, որովհետեւ մեքենային պակասը եւ մարդուն աշխատելու կամքը կը փոխարինեն համեստօրէն, առանց նոյնիսկ զղացնելու որ իրենք անհրաժեշտ տարր մըն են քաղաքակրթութեան այս դարուն :

Չեմ գիտեր թէ անգլիացի տնօրէնը արհեստով անասնաբո՞յժ է թէ բարեսիրական ? Ընկերութեան մը ներկայացուցիչը :

Որն ալ ըլլայ, հազուագիշտ տիպար մըն է աշխօրուան մարդկային ընկերութեան համար, որ ժամանակ չունի զբաղելու ոչ իսկ մարդկային աւարածով, այնքան ինքզինքը նուիրած է երկաթին ու պողպատին, վառօդին ու պայթուցիկին, մանրէին ու հիւլէին :

Օղանաւի դարուն մէջ էջով զբաղիլ, մեքե — նաչարժ արօրը ճղել եւ ձիւն մաքարել, ուղտին յամառութիւնը զնահատել քան մարդ-գիտունին յարատեւութիւնը, նոր նոր աւերիչներ դնելու համար, խոստովանիչը որ սովորական չէ : Եւ ինչ որ սովորական չէ, անգլիական է, եւ ինչ որ անգլիական է առնուազն խոր գիւտնազնութիւն է :
ՍՍՍԻ

ԹիՊիՊի վրայ չինական համայնավարներու յարձակման մը կատարածները կը շեշտուին : Հնդկաստանի կառավարութիւնը դիմեր է կարմիր Չինաստանին որ չափաւորութեամբ շարժի : Այս մասին երկու երկիրներու միջեւ խօսակցութիւններ սկսեցին :

ՌՈՒՄԲ ՄԸ պայթեցաւ Բանի մէջ Պօքքա բազմամարդ թաղին համայնավար հաւաքատեղիին առջև : 80 մեթր շրջանակի մէջ բոլոր ապակիները խորտակուեցան : Բարեբախտաբար անձի կորուստ չկայ :

Երկրորդ 15ամեակին որբերու այս սերունդն ալ դազրեցաւ այլեւս կարգալէ :

Չափահաս դարձած որբերը ընտանիք կազմեցին, տուն — տեղ եղան, զաւակներ ու զանազան հոգեր ունեցան : Պատերազմը վրայ եկաւ, զինուոր ու գերի դարձան :

Ու այս բոլորին արդիւնքն այն եղաւ, որ անոնցմէ շատեր հետզհետէ մոռցան հայ թերթն ու գիրքը, ծանրաբեռնուած ընտանեկան առօրեայ հոգերով, ժամանակ եւ սիրտ չունին այլեւս կարդալու :

Չափահաս որբեր կան հիմա, որ արդէն մեծ հայրիկ դառնալու տարիքին հասած են :

Ասոնց յաջորդած է հիմա երրորդ դասակարգ մը, այն որ «նոր Սերունդ» կ'անուանենք : Մնած Ֆրանսայի մէջ, ուսած Ֆրանսա՝ դպրոցներու մէջ, այս սերունդի տղաքն ու աղջիկները հայերէնը կը սորվին իրբեւ օտար լեզու մը : Մասի վրայ կը համրուին 25էն վար տարիք ունեցողները, որ բաւարար չափով հայերէն գրել կարգալ գիտնան :

Ասոնք չեն ուրեմն, որ հայերէն թերթի կամ գրքի սպառողը պիտի ապահովեն :

Բայց կարծէ կրկին անդրադառնալ այս հարցին :

ՀՐԱՆՏ-ՍՍՄՈՒԿԻ

ՔՈՐԷԱՅԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Քորէայի ճակատին վրայ յանկարծական փոփոխութիւն մը տեղի ունեցաւ : Ամերիկացիները եւ Հարաւայինները բացառիկ յարձակողականով մը կարեւոր յաղթանակներ տարին : Նաքթոնիլի ճակատին վրայ կարմիրներուն հաստատած կամրջագլուխը որ ուղղակի կը սպառնար, մայրաքաղաք Փոզանի՝ քայքայուեցաւ ամերիկեան հրատայելի գործով մը : Հիւսիսակախներու մէջ ընտրեալ զօրաբաժինը քնաշինջ եղեր է հոն : Իսկ աւելի հիւսիս, Թաէհուի կողմը Հարաւայինները ետ մղած են Հիւսիսակախները : Նաեւ, արեւելեան ծովեզրին վրայ Փոհանիլի նաւահանգիստը ու մօտակայ Քիլիէ քաղաքը ետ առնուեցան կատաղի կոիւներէ վերջը : Հարաւային ճակատին վրայ սակայն Հիւսիսակախները կը սպառնան Մազանի :

Մասնագէտներու կարծիքով Ամերիկացիք այս յաջողութիւնները կը պարտին իրենց ստացած նոր հրատայելիութեան եւ օդանաւերուն, եւ եթէ ցամաքային ուժ չհասնի ժամանակին, յաջողութիւնները անկարելի կ'ըլլայ պահել :

ՆՐՈՍՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒՔԵԱՆ ԽԱՆՈՒՐ

Սթրազպուրիի եւրոպական միութեան ժողովին մէջ վիճարանութեան դրուեցաւ Կի Մոլէի մէկ առաջարկը ընդհանուր քաղաքանութեան մասին, որ կը յանձնարարէր կազմել միջ-կառավարական միակ մարմին մը, եւրոպական խորհրդարանական հակադէմոկրատիկ մտակ, ազատ թողլով մասնակի համաձայնութեանց կնքումը եւրոպայի Միութեան չլիսակալու պայմանով :

Վիճարանութիւնները բաւական բուն եղան եւ ի վերջոյ առաջարկը ընդունուեցաւ 94ի վրայ 106 ձայնով, ձեռնպահ մնացին անգլիացի աշխատակարարները, ինչպէս նաեւ Ֆրանսացիներէն նախկին վարչապետ Փոլ Բէնո եւ Լոնջանայի :

Հակառակ այս առաջարկին ընդունելութեան Սթրազպուրիի ժողովին մէջ տարակարծութիւնները մեծ են եւրոպական քանակի կազմութեան եւ եւրոպական խորհուրդին վերակազմութեան մասին : Վախ կայ որ պառակտում ծագի :

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Ֆրանսական կառավարութեան կողմէ Ամերիկայի ուղղուած երկրորդ յուշագիրը յանձնուեցաւ անշի օր : Կառավարութիւնը որոշած է զազոտի պահել բովանդակութիւնը : Եւ սակայն, կը կարծուի թէ պէտք կը չեղաւ Եւրոպայի պաշտպանութեան համար միացնել վերին հրամանատարութիւնը ինչպէս նաեւ վերակազմման ծախքերու մասին վարիչ — մարմին մը կազմել :

Օգոստոս 6ին Ֆրանսական նախորդ յուշագրին բովանդակութեան զո՞հ մնացեր է նախագահ Թրումըն : Ֆրանսա այդ գիրով կը խոստանար 15 յաւելուածական զօրաբաժին կազմել : Ֆրանսա նախապէս պահանջած էր որ Ամերիկա իր կարգին հինգ զօրաբաժին պատրաստէ Ֆրանսայի մէջ, բայց նոր յուշագիրը այդ մասին լուռ կը մնայ : Ամերիկա իր կարգին պէտք եղած գէն ու զրահը պիտի տրամադրէ այս զօրաբաժիններուն համար :

× Անգլիական կառավարութիւնը՝ գլուխ հանելու համար իր վերադիմումը կուզէ որ Ամերիկա աւելի մեծ չափով նիւթապէս օգնէ իրեն :

× Որպէսզի արեւմտեան Գերմանիան ալ մասնակցի Եւրոպայի պաշտպանութեան գործին, բանակցութիւններ կը կատարուին Գաշնակիցներու բարձր յանձնաժողովին եւ արեւմտեան Գերմանիոյ վարչապետ Ատրենսուրի միջեւ : Գրաւման կարգ մը պայմանները պիտի բարեփոխուին եւ երեքները համաձայն կը նկատուին որ գերման արտաքին նախարարութիւն մը հաստատուի : Ատրենսուրը յայտարարած է որ պէտք է անմիջապէս արեւմտեան Գերմանիոյ մէջ կազմուի հաւասարաչափ ուժ մը՝ արեւելեան շրջանին մէջ գտնուող «ժողովրդական ոստիկանութեան» որպէսզի անոր յարձակողական մտադրութիւնները չհղճաքուին :

«ՀԻՒԼԵՌՈՒՄԲՈՎ ՊԻՏԻ ՈՂՈՂԵՆՔ»

Միացեալ Նահանգներու ծերակոյտին ուսումնական խումբին պետը Սքոթ Լիւքա իր ընտրողներուն առջև խօսած ճառով մը հետեւեալ սպասնալիքն ըրաւ. — Եթէ համայնավարները յարձակին Ատլանտեանի ուխտին մասնակցող երկրի մը վրայ, Ամերիկա հիւլէտուժներ պիտի տեղացնէ : Յիշեցէք որ մեր եւրոպական դաշնակիցները անմիջական ապագային, ամէն բոլոր կրնան յարձակուիլ սահմանին վրայ համախմբուած համայնավար զօրաբաժիններէն : Ամէն յարձակում որ գործուի Ատլանտեանի դաշնակից երկրի մը վրայ, պիտի նկատենք ուղղակի յարձակում մեր վրայ » :

(Լուրերու շարունակութիւնը կարգալ Դ. Էջ)

Մօր սիրքը

(ՀԱՅԿԱՍՏԱՆ ԱՒԱՆԴԱՎԷՊ)

ՊՈՒՏՄ ԾԻԾԱԿ

ՄԱՐՏԱՐԳԵԼ ...

Կայ հինաւորաց մի գրոյց. — Թէ մի տղայ. — Միաւորիկ, — Սիրում էր մի աղջկայ :

Աղջիկն ասաւ. « Ինձ բնաւ. — Դու չես սիրում. — Թէ չէ գնա՛. — Գնա՛ մօրդ սիրտը բեր » :

Տղան մտար, գլխիկար. — Քայլ առաւ. — Լացեց, լացեց. — Աղջկայ մօտ ետ դառաւ :

Երբ նա տեսաւ, գայրացաւ. — Է՛լ չերեւես — Ետե՛քիս, ասաւ. — Մի՛նչէս սիրտը չբերես :

Տղան գնաց ու քրաց. — Սարի այծեամ, — Սիրտը հանեց. — Բերեց տուեց աղջկան :

Երբ նա տեսաւ, գայրացաւ. — Կորի՛ր աչքիս, — Թէ հարազատ, — Մօրդ սիրտը չբերես :

Տղան գնաց՝ մօրն սպանեց, — Երբ վազ կըտար, — Սիրտը ձեռքին, — Ուտը սահեց, բնկաւ վար :

Եւ սիրտը մօր ասաւ տխուր, — Լացալիւմս, — « Վայ, խեղճ տղայս, — Ոչ մի տեղդ չբցաւ » :

ԱՒԵՏԻՔ ԻՍԱՀԱԿԵԱՆ ԽՄԲ. — Այս աւանդակէ պը վերջերս արձակ մշակած է բմեր աշխատակիցը, Սոս-Վանի :

ԿԱԹՈՒԿՆԵՐՆ ԱՆ ՍՔԵՄԻՆ ԴԻՄ

Կղերականներուն կրած սքեմին դէմ դժգոհ — հուծիւնները հրապարակային կը դառնան կաթոլիկներուն մէջ : Լիոնի թեմին կրօնական պաշտօնաթերթը կը հրատարակէ յօդուած մը որով « անյարմար » ու « նորութեան հակառակ » կը գտնէ լատին երկիրներու մէջ կղերին կրած սքեմը եւ կը պահանջէ աւելի գործնական տարազ մը :

Ուրիշներ զիտել կուտան որ վտանգաւոր է եկեղեցականները արտաքինապէս ճանչնալու նշանները ջնջելը : Սքեմը ներսէն աւելի պէտք է դուրսը, կ'ըսեն :

Կը կարծուի թէ վերջի վերջոյ պիտի ընդունուի բողոքական երկցներու տարազը :

— Կը ստորագրէ՞ք հոս, քաղաքացի :

— Ի՞նչ բանի համար : Ո՞վ էք դուք պարոն : Որո՞ւ հաշտոյն ստորագրութիւն կը պահանջէք ինձմէ :

— Ես « պարոն » չեմ, « ընկեր » եմ : Երբ կ'ըսեմ ստորագրէ պէտք է ստորագրէք : Բոլորը ստորագրած են : Կը ստորագրեն : « Սաղաղութիւն կ'ուզենք » ի համար պիտի ստորագրես :

— Ներողութիւն պարոն — ընկեր, հասկնալ ուղեցի : Մեր նախկին երկրին՝ Տաճկաստանի մէջ է որ կը հրամայէին « կեալա՛ր ստորագրէ հոս » : Իրաւունք չունէինք պատճառը հարցնելու :

— Կ'երեւայ պատերազմի կողմնակից էք դուք, որ առարկութիւն կ'ընէք : Ժամանակ չունիմ երկար բացատրութիւններ տալու : Ըսինք՝ « խաղաղութեան » համար է :

— Աղւուր բան : Ո՞վ չուզեր խաղաղութեան պէս դառնուի պահանջի մը տակ ստորագրել : Նոյնիսկ երկու ձեռքով : Եւ սակայն, ես ...

— Ինչ, պատերազմ կ'ուզես ...

— Ոչ, ոչ : Ես Հայ եմ, հայերէն կ'ուզեմ ստորագրել :

— Հոգ չէ ստորագրէ : Ուրիշ լեզու չե՞ս զիտեր :

— Յրանսերէն, արարերէն, յունարէն, ռուսերէն տառերով ալ կրնամ ստորագրել :

— Օ՛, օ՛, ատ ինչ լաւ բան : Ուրեմն երկու ձեռքով եւ հինգ լեզուով տասը ստորագրութիւն դնելու իրաւունք ունիս : Կեցցես : Իմ գործս ալ կը դիւրացնես : Այս շաբաթ, պարտաւր եմ տասը հազար ստորագրութիւն վըճարել մեր կեղերոնք՝ Սթոքհոլմի խաղաղութեան ժողովին զրկուելու համար :

Շատ գոհ կը մնամ, եթէ ինձի ներկայացնես, բազմալեզու ստորագրելու տաղանդով օժտուած ուրիշ անձեր ալ :

— Բայց ինչո՞ւ Սթոքհոլմի մէջ կը հաւաքուին : Կարծեմ այդ երկիրը յետադիմական կապիտալիստական թաղաւորական մի տերիտորիա է եւ այս խաղաղութեան ձեռնարկը հառաջդիմական ակտ մըն է ...

— Ճիշդ անոր համար հոն են հաւաքուած :

Սաղաղութիւնը այդ դասակարգին քուլիբը ապրանք է ...

— Պիտի կրնա՞նք օգուտ մը քաղել այս խաղաղապահանջ ձեռնարկէն ...

— Կը կասկածի՞ք : Մէյ մը որ ստորագրեցիր, ալ ոչ մէկ մտահոգութիւն՝ պատերազմի մասին : Գնա տունդ, հանգիստ քուն քաշէ : Ոչ պատերազմ, ոչ կռիւ : Զէն ու զրահ նետէ ծովը ...

— Հապա սա Գորէացիները : Անոնք ստորագրած չե՞ն այս թուղթը որ կը պատերազմին :

— Ատ ինչ առասպել : Ուրկէ՞ հանեցիր « Գորէական պատերազմ » : Պարզապէս ընտանեկան վէճ է անոնցը :

— Հապա սա թերթերուն գրածները : Ահազին բանակներ, թնդանօթներ, քանգեր, օդանավեր իրար կ'անցընեն : Լուր չունի՞ս :

— Զարմանալի հէքեաթ : Դուն աչքովդ տեսա՞ր այդ բաները : Յետադիմականներու կողմէ հնարուած սուտեր են անոնք :

— Եկարնե՞րն ալ սուտ են :

— Մա՛րդ, անոնք շինծու նկարներ են : Ամբրիկեան կապիտալիստները իրենց սինեմաներուն համար կը սարքեն : Այդ քու տեսած զինուորները՝ Ֆիլիլիպիններ են :

Ատկէ դատ, Գորէացիները այդ գործիքներով կ'աշխատին : Այդ կերպով կը շահին իրենց ապրուստը : Մենք ինչո՞ւ կը խառնուինք անոնց գործին :

— Ըսել է, որ աշխարհի ունէ մասին մէջ, պատերազմ չկայ : Սաղաղութիւն կը տրիք : Արդ, ի՞նչ բանի պիտի ծառայէ այս ձեռքը : Հաւաքած մարտարկել ստորագրութիւնները :

— Բայց կրնայ պէտք դալ : Տեսէք, օրինակի համար, Պէյրուէի մէջ Դանակ պետութիւնը, զրահապատ եւ ինքնաշարժ կառքերով, քանգերով զինուած՝ երեք միլիոննոց բանակ մը պատրաստած է Ռուսիոյ վրայ քալելու : « Աղաար » թերթը նկարն ալ դրած է եղեր այդ հսկայ բանակին : Թերթ չե՞ս կարդար :

— Վա՛յ, ատ ինչ սարսափելի բան : Բայց դուն աչքովդ տեսա՞ր այդ բանակները :

— Տեսներու պէտք չունիմ : Մեր թերթերը գրեցին : Մերինները սուտ չեն խօսիր : Մենք հառաջդիմականներս, մերիններուն ըսածին միայն կը հաւատանք :

Մենք սկզբունք ունինք : Նոյնիսկ սուտ ըլլալու պարագային ալ, պարտաւոր ենք հաւատալու :

Կ. ՊԵՏՈՒՇ

3 ՄԷԹՐՆՈՅ ՄԱՐԴԻԿ ...

Սթոքհոլմի թերթերը կը հաղորդեն թէ չորհուրէն Շուէտ գիտնականներու գիտներուն, քանի մը տարիէն կարելի պիտի ըլլայ երեք մեթր բարձրութեամբ մարդոց ցեղ մը առաջ բերել : Հիւլէական ուսումնական ետքը ամենամեծ գիտութիւնը կը համարեն ասիկա :

Լուստի համալսարանէն տըթ. Մէյլանտէր իր երկու աշխատակիցներով յաջողեց է վայրի քր — քումէն արտահանուած ֆոլիսիմով ձեռք բերել հսկայ ճաղարներ որոնք կրկին մեծութիւնն ու նին իրենց ծնողներուն :

Տըթ. Մէյլանտէր յայտարարած է որ այս նոր գիտութիւնը իր սկզբնաւորութեան մէջ է դեռ, բայց տեսականապէս կարելի է առաջ բերել գերմարդեր, մարդկային սերմին վրայ աւելցնելով քանի մը ֆրանքոնց ֆոլիսիմ :

ՎԱՀԱԿՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ անդամ Սան Ֆրանչիսքոյի Հայ Երիտ. Միութեան, զաւակը ընկեր Յարութիւնեանի, արժանացած է Քալիֆորնիոյ համալսարանին Ֆիլթա Քալիֆորնիա պատիւանում, ստանալով կարեւոր ուսանողական թոշակ մը (scholarship) : Մրցանակ մը որ շատ քիչերուն կը տրուի :

Կի՛նը. — Ատ ի՞նչ է, մօրուքը անիւս, մազերդ կարճեցուցած, գլխաբաց եւ աչքիդ ակնոց : Ե՛րեւոք. ԹեկնԱՄՈՒՆ. — Ի՞նչ ընեմ կնիկ, քուէարկողները այս անգամ կ'ուզեն եղեր նոր դէմքեր նկատի ունենալ ... :

X

Պարիկ մը կը մուրայ : ՊԱՌԱՒԸ ՄԸ. — Խեղճ փոքրիկ, բնաւ ուտելիք չունի՞ս : ՊԶՏԻԿԸ. — Ունիմ, բայց հայրիկս խմելիք չունի ... :

« ՅԱՌԱՋ » Ի ԹԵՐԹՈՆԸ (151)

ՄԵԼԻՔԻ ԱՂԶԻԿԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ Դ.

Կայ մի ուրիշ մարդ, որ չէ ընկել ծովը, այլ, ընդհակառակը, բարձրացել է սարի գլուխը, որին չեն հասնում թշուառութեան ակիւնները : Այդ մարդը Մանասն է. ի՞նչ է ուզում Մանասը ...

— Մենք կուուում ենք եւ պիտի կուուենք : Մենք երբեք չենք դադրի :

— Ես այդ տեսնում եմ : Այսպիսի դժերի տէրը ուրիշ խօսք ասել չէ կարող : Բայց դու էլ մեռնակ ես :

— Մենակ էլ կը կուուենք : Մենք օգնութեան չենք սպասում :

— Մի բուն մարդիկ ահազին բազմութեան դէմ ...

— Այդ չէ նշանակում թէ պէտք չէ կուուել : Գարնանը մեր տղաների թիւը հասնում է հարիւրի : Հաստատ իմացիր, որ ամէն մէկը հինգ մարդու դէմ կը գնայ, եթէ իմանայ օգտուել մեր սարերից : Բայց մեզ դէմ հինգ հարիւր հոգի չեն բերում, եւ մենք մեծ կուուենք շատ քիչ ենք հանդիպում :

Մեր հրացանների նպատակը հատ — հատ Օսմանցիներ են : Երբ թփի ետեւից ծխում է մեր

հրացանը եւ Օսմանցին փուտով է հողի վրայ, մենք ամէնքս ուրախ ենք. մէկն էլ, ուրեմն, չկայ, մէկն էլ պակասց ...

— Բայց դա մանր կռիւ է :

— Մանր, բայց անողորմ, անխնայ ...

— Այդպէս տարիներ են հարկաւոր :

— Աւելի լաւ է յոյս դնել տարիները վրայ, քան չունենալ որեւէ յոյս : Մենք փոքր ենք, իսկ մեր թշնամին մի ահուելի վիշապ է, դու ձիւղ ասացիր :

Բայց ի՞նչ կարող ենք անել. եթէ միանգամ մից ոչնչացնել անհնարին է, դոնէ պիտի աշխատենք կաթ — կաթ հանել հրէջի արիւնը : Կաթ — կաթ, բայց անընդհատ. աղպէս են յաղթում փոքրերը : Թող վիշապը լինի լեռան չափ, ունե — նայ տասը գլուխ, եթէ նրա զիմաց մենք դառնանք չնչին, բայց ժիր սղոռակներ, դարձեալ մենք կը լինենք շահողը. ժամանակի ընթացքում մեզ կ'աջողուի ցամաքեցնել հրէջի կազմուածքը :

— Այո, եթէ կարելի լինէր կախարդել հրէ — շին, դցել նրա վրայ մի հրէջային թմրութիւն, հէքեաթներ թանձր քունը, որ տարիներ է շարունակում, — պատասխանեց Ասլանը հոգոց հանելով : — Բայց մեր հանած իւրաքանչիւր կաթիլի փոխարէն՝ մենք տալիս ենք գետեր, փրփրած գետեր : Ո՞վ չուտ կը սպասուի ...

Մանասը ծիծաղեց, կարծես շատ անգամ էր լսել այդ խօսքերը. ապա յանկարծ տաքացաւ եւ չկարողանալով դադար դնել, շուտ եկաւ մէջքի վրայ ու նստեց :

— Դու, կարծես, Մելիք Հիւսէյինի կնոջ մօ-

տից ես գալիս, ասաց նա : — Նրա երեսն էլ չեմ տեսել ...

— Բայց նրա խօսքերը լաւ են կրկնում : Լըսիր, ես նոր եմ հասկանում, որ մարդը շատ է սխալում : Ինձ համար կանանց մէջ ամենալաւը, նա, որ արժան էր մի հսկայ տղամարդի կնիկը լինել, Մելիք Աւանի քոյրն էր, Աննա Սաթուրը :

Այդ բաւական չէ. սուրբ մարդկանցից ոչ ոք, ինձ համար, նման չէր Աւետարանոցի մայրապետին, որի անունն է Հեղինէ : Հիմա ես գիտեմ, որ եր — կուսն էլ ոչինչ են : Միթէ՞ դու էլ, Ասլան, մեր երկրի լաւ երիտասարդներից մէկը, կարդացած, աշխարհ տեսած, ամենաճարտար որսորդ, պիտի ուրիշ բան երեւաս իմ աչքում :

— Դա ի՞նչ խօսք է :

— Ահա ինչ : Ամառը, երբ մենք մի փոքրիկ վրէժ հանեցինք զիւսողիներէր, Մելիք Հիւսէյինի կինը ինձ լուր ուղարկեց, որ ինքը հակառակ է մեր գործին, երես է դարձնում ինձանից : Ինչ ծածկեմ. դա ծանր հարուած էր ինձ համար. ինձ ամէնից առաջ մերժում էր այն տունը, որի օջախը սուրբ է ինձ համար, որից կ'ուզէի հեռանալ՝ միայն գերեզման դնալու համար : Եւ մերժում էր այն ժամանակ, երբ մեր տղաները ուրախութիւն — նից չէին կարողանում դադար առնել, քանի : Նըրանք կատարել էին մի ահազին գործ, բայց ի՞նչ էր վարձատրութիւնը : Մեղանից երես էին դարձնում մեր ամենամօտիկ բարեկամները, մեր ծընողները : Ես լռեցի :

ՔԱՆՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԿԵԱՆՔԸ ՍԿՍԱԻ ՍՂԵԼ.— Առջի օրերն է սկսեալ գիներու յաւելում մը եղաւ կեդրոնական Հայկին մէջ, միսին քիւրճին վրայ 10էն 30, ձուկի քիւրճին վրայ 30—50 ֆրանքով, կարագն ալ սը — դած է: Բոլոր նիւթերու վրայ ընդհանուր յաւելում մը կը նախատեսուի: Կառավարութիւնը իր կարգին աւելցուց հացի գիները: Երկուշաբթիէն սկսեալ հացին քիւրճ 1 ֆրանք աւելիով պիտի ծախուի ֆարիզի շրջանին մէջ: Իսկ գաւառները 3էն 6 ֆրանք աւելի խոշոր հացին վրայ: Միւս կողմէ սակայն կը հաղորդուի թէ բերքերու վիճակը շատ լաւ է ամենուրեք:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ Թագաւորը ընդունելով զօրփլասթիրասի հրատարականը, նոր դահլիճին կազմութիւնը յանձնեց ազատականներու պետ Պ. Սոփոկլէս Վենիզէլոսի: Անգլիոյ մէջ գոհ չեն երեւիր Վենիզէլոսի բռնած ընթացքէն որ կը խանգարէ ֆլասթիրասի խառն դահլիճին համերաշխ ուղին: Մանաւանդ որ Անգլիա կ'աշխատէր Յունաստանը եւ Եւրոպայի հաշտեցնել, ձեռնարկ մը որ կ'ընդհատուի յաջողութեան ճամբուն վրայ: Յայտնի չէ թէ Վենիզէլոս իսպոն թէ միատարր դահլիճ մը պիտի կազմէ:

ՊԵՐՍԻԱԿԱՆ Կարմիր շրջանակէն արեւմտեան շրջանը անցած են ցարդ 56.000 հոգի, որոնց 3700 ընկերվարական — համայնավար, 4400 արտօնեալ քաղաքացի կուսակցութենէն, իսկ մնացեալը անկախ: Ասոնցմէ 50.000ը ընդունուած են, իսկ միւսները ետ դրուեցան:

ՊԵՐՍԻԱԿԱՆ Համայնավար կուսակցութեան նախագահ եւ երեսփոխան Պ. Ժիւլիէն Լասօ երկու անձանցութեամբ կողմէ սպաննուեցաւ իր բնակարանին մէջ: Այս մահապարծը քաղաքական հանգամանք ունենալուն, կը վախցուի թէ նոր դէպքեր պատահին: Սպանեալը այն անձն էր որ իշխան Պոտուէնի երդման արարողութեան պահուն գոչած էր «կեցցէ հանրապետութիւնը»:

ՆԵՂՅԱՆԻ Կարմիր կառավարութիւնը (Վիէթ Մին) իր անկախութեան հինգերորդ տարեկարգին առթիւ, թուրքիկներ ցրուելով Սայկոնի փողոցներուն մէջ ըմբոստութեան կը հրաւիրէ ժողովուրդը ֆրանսական իշխանութեան դէմ: Խիստ միջոցներ ձեռք առնուեցան ունէ դէպք արգելելու համար: Ոստիկանութիւնը ցարդ ձեռքարկած է հազարէ աւելի յեղափոխականներ եւ գրաւած մեծաքանակ զէնք:

ԳՈՂԵՐՈՒ Երթնապահան մը սկսած է արձակուրտի յայտնուիլ: 24 ժամուան մէջ 39 միլիոն ֆրանք շորթած են անոնք: 15 միլիոն, Նէոյի մէջ դերասանուհի Լին Քլէվերսի տուճան է, 23 միլիոն, Փարիզ Պէն Սիմոն գոհարարական է եւ մէկ միլիոն Մանթօն, Տիկ. Թարտիէոյի բնակարանէն:

ՃԱՄԲՈՐԴՆԵՐԸ որ ապօրինի ընթացքի մէջ կը դառնուի, տուգանքի կը դատապարտուին: Օրէնք մը հրատարակուեցաւ որուն համաձայն տուգանքը տեղւոյն վրայ իսկ պիտի գանձուի, փոխանակ դատարան կամ ոստիկանատուն կանչուելու: Կառքերու կայնելէն առջ իջնողները, ճամբան վար ցատկոտները, նշանակուած տեղերէն չանցնողները եւայլն տուգանքի ենթակայ են: ՈՍՏԻՎԱՆՈՒԹԻՒՆԸ կը փնտռէր Քլամարէն Տիկին Աղաւնի Մանուկեանը, 50 տարեկան, որ 1949 Նոյեմբերէն ի վեր անհետացած էր եւ նոյնիսկ այս մասին ծանուցում մը հրատարակած էինք: Բոլոր փնտռողները անհետեւանք մնացած ըլլալով, ոստիկանութիւնը խնդիրը փակուած կը նկատէր, երբ առջի օր ստացաւ անանուն նամակ մը ուր կը յայտնուէր թէ յիշեալ կինը իր ընտանիքին կողմէ սպաննուած է եւ թաղուած իր ընկերակցին պարտէզին մէջ: Այժմ ըննու-թիւնները վերսկսած են:

ԽՈՐՀՐԴՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ հրամանագրեց ամէն կողմ տօնել մահուան հարիւրամեակը Փրանսացի մեծ վիպագիր Պարզաքի, զայն հոշակելով առաջին յառաջգիւրմական դրագէտը որ կը դարձանք ու բողոքը բարձրացուցած է «պուր-գուաղիայի» աղտոտ ու վարչելի տիրապետութեան դէմ:

ԱՋՏԱՍԳՐՈՒԹԵԱՆ տարեկարգը Օգոստոս 25ին պիտի տօնուի եւ գիշերային պարահանդէսներ տեղի պիտի ունենան:

ԱՆՍՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ

Կը յայտարարեմ յարգելի հայրենակիցներուս թէ բացած եմ շէնքերու համար իւղաներկի աշխատանոց մը, ուր կը պատրաստուին առաջնակարգ իւղաներկ, շատ ասան գիներով:

ՄԵՏՄԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՐՔԱՔԱՆԱԿ Ինչպէս նաեւ ամբրիկեան իւղաներկ անմրցելի գիներով, յարմար ամէն կարգի աշխատանքներու:

Կարճ ժամանակի համար 100 ֆր. Բիւլօն: Գիւմել՝ PEINTURE B O L A K 79 Ave. Vincent André La Vallbarelle, Marseille Հեռագրայն GA. 91-34

ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵՒԱԻ

Հանդուցեալ ՏէՕՎԼԷԹ ԳԵՈՐԳԵԱՆԻ ԶԵՅԹՈՒՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ Գ. հատորը, պատկերազարդ: Գիւմել՝ Տէր-Յակոբեան տպարան, 17, rue Damesme, PARIS: Գինը 300 ֆրանք կանխիկ:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ՇՈՂԱԿԱՆ

Հայ Լեզուի դասագրքերու Գ. եւ Ե. հատորները:

Նախակրթարաններու երրորդ եւ հինգերորդ կարգերու յատուկ, կը պարունակեն քերականական, բառագիտական, ուղղագրական եւ գրական անհրաժեշտ ծանօթութիւններ, կանոններ եւ վարժութիւններ: Գին Գ. հատորի համար 150 սուր. դահեկան: Ե. հատորի համար 250 սուր. դահեկան:

Հրատարակութիւն Բերիոյ Թեմի Ուսումնա-կան Խորհուրդի, որուն պէտք է գիւմել մեծաքանակ թէ փոքրաքանակ ապսպրանքներու համար: Եւրոպայի պիտի ծախուի նաեւ բոլոր գրավաճառներուն մօտ: Յայտարարուած գիներուն վրայ սեւէ զեղչ կարելի չէ ընել:

Օգոստոսի 15ին լոյս տեսաւ նաեւ Զ. հատորը, աւարտական կարգերու յատուկ լաւագոյն թուղթ, ընդարձակ կենսագրութիւններ քառասունէ աւելի գրագէտներու եւ բանաստեղծներու, պատկերազարդ 350 էջ, քերականական, գրական, բառագիտական եւ ուղղագրական անհրաժեշտ ծանօթութիւններով: Պիտի արժէ 4 ս. ոսկի:

ԾՄԱՆՈՒ ՏՈՒՆ ՇԵԼԻ ՄԷՋ Pavillon մը, չորս սենեակ, խոհանոց, entrée, ջուր, կազ, 1350 մեթր հող, պտղատու ծառեր, (սալոր եւ խնձոր), օդատուն, միջավայրի մէջ, Ծէլ, Կուռնէ, ազատ բնակութեան համար: Երթեւեկի համար Gare de l'Estէն 25 վայր - կեան, Chateau Vincennesէն autobus 113 թիւ: Գիւմել՝ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆԻ, 13 rue Saulnier, ժամը 9էն 1.30: Հեռագրայն Pro 41—29:

ԳՊՐՈՑԱՍԵՐԻ վարժարանին համար կը փընտուրի հսկիչ մը (surveillante) որ ըլլայ ներկայանալի եւ քաջ ֆրանսագէտ:

Գիւմել վարժարան, 1 Bld. du Nord, Լը Րէնսի, երեքշաբթի եւ հինգշաբթի առաւօտները ժամը 9 — 12:

ԳՊՐՈՑԱՍԵՐԻ ՎԱՐՃԱՐԱՆԸ

Գարոցատէր Տիկնանց վարժարանը (լիսէ) կը վերաբացուի յառաջիկայ Հոկտեմբեր 2ին, երկուշաբթի: Արձանագրութեան համար գիւմել վարժարան 1 Bld. du Nord, Լը Րէնսի, երեքշաբթի եւ հինգշաբթի առաւօտները ժամը 9—12:

Հաղորդակց. միջոց. — Eglise de Pantinէն առնել 146 թիւ օթօպիւսը եւ իջնել Gare de Raincy - Pavillons:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ԻՍ ՅՈՒՇԵՐԸ

(ՎԱՀԱՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ - ԿՈՄՍ) Ա. հատոր 600 մեծադիր էջ, ընտիր տպագրութեամբ, «Հայրենիք», Պոսթըն, 1950: Կը բաղկանայ 74 դուրաններէ, մանկութեան օրերէն մինչեւ Օսմ. Սահմանագրութիւն: Կը ծախուի CAVEZIAN, Rue de Tréviseի մօտ:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ԱՐՇԱԿ ԶՕՊԱՆԵԱՆԻ բանաստեղծութեանց լիակատար հաւաքածոն, յառաջարան ֆիէն ֆիլեառի: Գին 500 ֆրանք: (Ամբրիկա, Անգլիա, Եւրոպայ, եւն. Լուկէս տուր): Գիւմել հեղինակին A. Tchobanian, 9 rue Say, Փարիզ (9), կամ Մ. Պարսամեան գրատուն, 46 rue Richer, Փարիզ (9):

Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme - (13) Le Gérant: A. NERCESSIAN

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

A. SEARCHLIGHT ON THE ARMENIAN QUESTION (1878 - 1950) Գրեց՝ ԺԻՐԱՅՐ ՄԻՍԱԿԵԱՆ

Ներկայ հատորը կուտայ առարկայական պատմութիւնը հայկական հարցին՝ Պերլիմի վեհաժողովէն մինչեւ մեր օրերը: (Անգլերէն): Այս հատորին մէջ պիտի գտնէք նաեւ կարեւոր վաւերագրերու պատմութիւնը, գրացանկ մը, գլխաւոր դէպքերու ժամանակագրական ցուցակ մը (1829-1950) եւ Հայաստանի քարտէսն ու դրօշը: ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՅԱՆՁՆԱՆՈՒՄԲԻՆ Գին թղթակազմ 2 տուր, լաթակազմ 2.50 տուր: Գիւմել՝ Հայրենիքի վարչութեան

Envoi sur L'ARMENIE

ՄԻՆԱԿ MORY et CIE. ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ԱՐՏՈՒՄԸ Է ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱՐՆԵՐ ՂՐԿԵԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆ, ՈՒՏԵՍՏԵՂԵՆԻ, ՀԱԳՈՒՍՏԻ, ԿԵՐՊՍՍԻ ԵՒ ԵՒՅԼԻՆ, ԻՐԻՐԵՒ ՆՈՒԷՐ: Բոլոր ծախքերը կը վճարուին ծրարները դրուած ատեն, ՈՉ ՄԷԿ ՁԵՒԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ, ՈՉ ՄԷԿ ԾԱԽՔ ՍՍԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ: ԳԻՄԵԼ MORY et CIE. (Service VAUQUELIN) 3 rue St. Vincent de Paul, Paris (10) Tél. TRU. 72-60 Գրասենեակը բաց է ամէն օր ժամը 9էն 11, եւ 14էն 16.30, բացի Շաբաթ եւ Կիրակիէ:

ԴԵՐԱՍԱՆ ԹՐԱԳՕՇԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆԵՐԸ Ս. ԱՆԹՈՒԱՆ Եւ Ք. ՅՐԷՋ 26 Շաբաթ Երեկոյ Ք. Յրէզ, Գարակէօզեանի օդատուն պարտէզին մէջ: Կը ներկայացուի ՇԻԼԵՐԻ ԱՒԱԶԱԿԵՐԸ

ՍԱԿԱՒԱԹԻՒ ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ մնացած են Ձի-թո՛ւրի նոր գործերէն. — 1.— Ascension, la Fête du Sort (Համբարձման վիճակ): 2.— Epopée populaire Arménienne: Երկուրը մէկտեղ 275 ֆրանք: ԲԻՒՐ ԱԿ, ՀԱԶԱՐ ԱԿԻՆ ՀԵՏ՝ 600 ֆրանք: ԿԱՆԻՒԿ. — D. Tchitouny, 13 rue Caumartin, Paris (9):

« Troubadours Arméniens »

Textes de Grégoire de Narek— Nahabed Koutchak, Grégoire d'Akhtamar, Sargavak de Berdak, Yeremia Keumurdjian, Nagache Hovnatán, Ohanès. Poésie populaire. Présentés par LUC-ANDRE MARCEL, dans les « Cahiers du Sud ». Գին՝ 160 ֆր., առաջման ծախքով՝ 200 ֆրանք: Գիւմել՝ գրատուն HRAND SAMUELIAN 51, rue M.-le-Prince, Paris-6e, ուր կը գտնուին բացի ամէն տեսակ հայերէն գրքերէ, Հայերու վերաբերեալ ֆրանսերէն գրքեր, մանաւանդ իր վերջին հրատարակութիւնը՝ H. PASDERMADJIAN: HISTOIRE DE L'ARMENIE, des origines jusqu'à nos jours, մեծադիր հատորը, գին՝ 1000 ֆր., առաջման ծախքով՝ 1100 ֆրանք:

ԳՈՐԾԻ ՄԱՐԴՈՑ ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԲԱԻԻ Համբարաւոր սրճարանը (Café des Sports) իր ազատ սրահով եւ ամբողջ բնակարանով հիմնովին ծախու է, ունի թէյֆօն, կազ, ջուր, լոյս եւ կեդրոնական ջերմութիւն: Մանրամասնութեան համար կամ ներկայանալ եւ կամ հեռախօսել ուղղակի տիրոջ՝ ԵՂԻՍԱՐԵԱՆ, 4 rue de la Défense, Իսի, Tél. Mic. 37.03:

ՓԱՐԻԶԻ ԿԵԴՐՈՆԸ PARFUMERIE - MAROQUINERIE Au SAC PARFUMÉ ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ ԳԵՂԱՄ ԹՈՐՈՍԵԱՆ Վերջին նորածուրեւաւոր ֆամբարդական առարկաներ, fantaisie գոհարեղէններ, կիներու պայուսակներ փարիզեան ֆաշիոնով եւ ընտիր ser-vietteներ այրերու համար: ՄԵՐ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ԾԱՆՕԹ ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԵՐՈՎ ԱՆՈՒՇԱՀՈՏՈՒԹԵԱՆՑ, ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ARTICLES DE PARIS 106 Bld. Magenta, Paris (10) Tél.: Nord 05-78

ՔՈՐԷԱՅԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻԲ ԿԸ ԲԱՐԵԼԱՒԵՆ ԻՐԵՆՑ ԴԻՐԲԸ

Քորէայի մէջ ամերիկեան եւ հարաւական զորքերը կը շարունակեն ամբարշտել իրենց դէր - քերը: Թափուի վրայ հիւսիսականներու սպառ - նալիքը հեռացուած է, քանի որ երկու քերտեթը ետ մղուած են: Նոյն է նաև Նաթթոնկի կարմիր կամրջադուրիին համար, իսկ հիւսիս արեւելեան կողմը, հարաւականները փոհանկը առնելէ վերջը կը շարունակեն առաջացումը: Իսկ հիւսիսական - ները իրենց կարգին Մազանի հիւսիս - արեւելեան կողմը 20 քերտեթը առաջ քալած են:

× Հոնկ - Քոնկ գտնուող անգլիական հետե - ւագործերուն մէջ մասը Քորէայի օգնութեան պի - տի զրկուի:

× Ամերիկացիները 165 միլիոն օգային հոթիոններ սկսան գործածել որոնք կրնան ծակել 25 սանթիմէթը թանցրութեամբ զրահներն ան - դամ:

× Հիւսիսականներու մէջ զեկոյցին նայելով Օգոստոս 25ին, 5000 դաշնակից զօրք սպաննած եւ հազար դերի առած են: Իսկ Ամերիկացիներու հաշիւին նայելով, հիւսիսականները կորուսած են 50.000, իսկ հարաւականները 37.000 հոգի:

× Թուրքիայէն Քորէա զրկուելիք զօրագուն - դին մեկնումը յետաձգուել է, որովհետեւ Ամերի - կացիք պահանջներ են թէ «միաձոյլ» զօրագունը մը ըլլայ, հակառակ պարագային օգուտ պիտի չու - նենայ » եղեր կը գրեն թուրք թերթերը:

ՓԱՆՏԻ ՆԵՂՐՈՒ ՓԷՔԻՆ ԿԸ ՀՐԱՒԻՐՈՒԻ

Զինատանի կարմիր կառավարութեան պետ Մաէ Զէ Թունկի Փէքին հրաւիրեց հնդկական հան - րապետութեան վարչապետ Փանտի Նեղրու որ ընդունած է հրաւիրը, բայց դեռ մեկնումի թուա - կանը յայտնի չէ, քանի որ Նեղրու կ'ուզէ նաև Ամերիկա երթալ Միացեալ Ազգերու առջեւ զրա - դելու համար Քորէայի խնդրին լուծման հարցով: Նեղրու Փէքին երթալ կ'ուզէ նաև որ խօսի Թիպէ - թի մասին, քանի որ համայնալար արշաւանքի վարս մը կայ այն կողմը:

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Այսօր Լոնտոնի մէջ կը գումարուի Ատլան - տեանի մաս կազմող պետութեանց արտաքին նա - խարարներու փոխանորդներուն ժողովը, որու մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայուի, քանի որ պիտի զրա - դի Եւրոպայի պաշտպանութեան խնդրով:

Յայտնի է որ այս մասին յուշադիրներ փոխա - նակուած էին, եւ Ամերիկայի պահանջներուն դէմ Ֆրանսա պատասխանած էր որ ինք 15 զօրա - բաժին պիտի պատրաստէ, բայց Ամերիկա ալ պէտք է հինգ զօրաբաժին զրկէ Գերմանիոյ պրաման շրջանին մէջ: Թրուքն յայտնած էր որ 18 ամի - սէն առաջ այդ բանը կարելի չպիտի ըլլայ:

Այս ժողովին մէջ Ամերիկացիները պիտի ա - ռաջարկեն թէ մինչեւ որ Ատլանտեանի բոլոր եր - կիրները իրենց ինկած բաժին զօրաշարժը չկատա - րեն, Ամերիկա զօրք չպիտի զրկէ Եւրոպա:

Զբոսիլի առաջարկը՝ եւրոպական բանակ մը կազմելու մասին ընդունելի չէ: Եւրոպայի եւ Ա - մերիկայի պաշտպանութիւնը մէկ է, որով Ատ - լանտեանի երկիրները պէտք է միասին կազմեն այդ բանակը որու հրամատարը ամերիկացի պիտի ըլլայ:

Նաև կարելի է արեւմտեան Գերմանիոյ զի - նումը, նախապէս ընդունելով Շուլմանի ծրագրի - րը տնտեսական գործակցութեան մասին: Անգլիա վերապահ է այս մասին:

× Փորթուկալի կառավարութիւնը յայտարար - րեց որ խորհրդային յարձակման մը պարագային պատրաստ է հինգ զօրաբաժին, այսինքն 80.000 հո - գի զրկել ռազմաճակատ:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Ֆարուք թագաւորը Տոլիլի մէջ հետաքրքրութեան առաջին առարկան է: Թէեւ ըսուեցաւ թէ հոն պիտի կատարէ իր ամուսնու - թիւնը՝ իր նշանածին Օր. Նարրման Սատեթի հետ, բայց իր շուրջիները կը հերքեն եւ կ'ըսեն թէ թագաւորը իր ամուսնութիւնը պիտի կնքէ Ե - զիպտոսի մէջ: Ֆարուք թագաւոր անցեալ օր կա - զինոյին մէջ պաքարայէն շահեցաւ 7 միլիոն Ֆր.: Նոյն խաղարանը մինչեւ այս կիրակի 330 միլիոնի գործառնութիւն ըրած է, անցեալ տար - ուան վրայ 113 միլիոն աւելի: Եւ կ'ըսեն թէ գոր - ծերը գէջ կ'երթան ...:

ԱՐԱԲԱԿԱՆ Միութեան քաղաքական յանձնա - ժողովը իր վերջին նիստին մէջ որոշեց պնդել Ե - րուսազմի միջազգայնացումին վրայ: Նաև որ - րոշեց որ Լիբանան յաջորդէ Եզիպտոսի՝ միաց - եալ ազգերու ապահովութեան խորհուրդին իբր անդամ: Յայտնի է որ այս աթոռին թեկնածու է Թուրքիա, բայց Արաբները կ'ընդդիմանան:

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ԲԱՅՈՒՄ

1944 Օգոստոս 25ին, Կարտան - Պիլէոի մէջ եղբայրական զնդակով վատորէն նահատակ - ուած, յաւէտ ողբբացեալ՝ ընկեր ԼԵՒՈՆ ԳԵՂՈՒ - ՆԻԻ Յուշարձանին:

Տեղի կ'ունենայ 3 Սեպտ. կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 4ին, Կարտանի զերեզմանատան առ - ջեւ:

Հաւաքադայր զերեզմանատան առջեւ:
Կարտանի Հ. Յ. Գ. ի կողմէ բացման խօսք ընկեր Հ. ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ: Կը խօսի նաև Կարտանի S. F. I. O. ի ներկայացուցիչը:
Նոյն օրը առաւօտեան ժամը 8ին հոգեհան - գատեան պատարազ, Պիլէոի Հ. Յ. Գ. Գեղունի տան մէջ: Կը պատարազէ ՀԱՅՐ ԲԱԲԿԷՆ ԱՍԼԱՆ - ԵԱՆ: Կը հրաւիրուին հանգուցեալ ընկերոջ յիշա - տակը յարգողները:

100 ՖՐԱՆԲ

Քիլոն ամերիկեան իւրաներկ եւ կտաւատի իւ - ղով հարազատ ներկ PEINTURE IGNIFUGE, բո - լոր գոյներով:
ԾԱԾԿՈՅՆԵՐ (BACHES) նոր եւ գործածուած ամէն մեծութեամբ: 100 Ֆր. քառ. մեթրը:
ՎՐԱՆՆԵՐ երկուքէն քառասուն հոգիի համար ԲԱՅԱՌԻԿ ԳԻՆԵՐՈՎ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎՐԱՆՆԵՐ 2 հոգիինոց 1500 Ֆր.:
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՆՈՐ ՎՐԱՆՆԵՐ 2 եւ 4 հոգիինոց,
ԿՐԿՆԱԿ ԴՈՒՌՈՎ, ՄԺԵՂԱՐԳԵԼՈՎ, ՎԵՐ - ՋԻՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒԹԵԱՄԲ:
ԳԻՆ՝ 3980 ՖՐԱՆԲ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՃՈՈՍ ՄԹԵՐԻՔ ՄԸ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ԵՒ ՉԱՆԱԶԱՆ ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԷՆԵՐ
THOTAN ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ
38 RUE DE CHALON Métro Gare de Lyon
Քաղ է ամէն օր, կիրակի քէ տօնական օրեր
ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԳԻՆԵՐ
ՄԻՈՒԹԵԱՆՑ ԵՒ ՎԱՃԱՌՈՐԳՆԵՐՈՒ

ԳՈՐԾԻ ՄԱՐԴՈՑ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՔԱՆԻ ԱԺԱՆՍԵՐՈՒ ԶԵՌՔ ԶԻ ԱՆՅԱՄ
Իսի համբաւուր սրճարանը (Café des Sports) իր ազատ սրահով եւ ամբողջ բնակարանով հիմ - նովին ծախու է, ունի թէյէֆօն, կազ, ջուր, լոյս եւ կեդրոնական ջերմութիւն: Մանրամասնութեան համար կամ ներկայանալ եւ կամ հետախօսել ուղ - դակի տիրոջ՝ ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆ, 4 rue de la Défense, Իսի, Tél. Mic. 37.03:

Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme - (13)
Le Gérant: A. NERCESSIAN

CAFÉ MOULU • CAFÉ EN GRAINS
ՀԱՅԿԱԿԱՆ շԵՇՏԱՀԱՄ ՍՈՒՐՃԸ
ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ
ՊԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆ-Ի ՍՕՏ
20, Rue Villeroy - 19, Rue Juliette-Récamier
LYON

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԼԻՈՆԻ Հ. Յ. Գ. «Վարանդեան» կոմիտէի ընկերական ժողովը այս չորեքշաբթի ժամը 8.30 - ին: Կարելի օրակարգ: Պարտաւորիչ ներկայու - թիւն: Ներկայ կ'ըլլայ ընկեր Բժիշկ Ե. Խաքա - նասեան:

ԴԵՐԱՍԱՆ ԹՐԱԳՕՇԻ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄՆԵՐԸ
Ս. ԱՆԹՈՒԱՆ ԵՒ Ք. ՅՐԷԶ
26 Շաբաթ Երեկոյ Ք. Յրէզ, Գարակէօղեա - նի օդատուն պարտէզին մէջ:
Կը ներկայացուի ՇԻՂԵՐԻ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐԸ
ԾԱՆՈՒ ՏՈՒՆ ՇԷԼԻ ՄԷԶ

Pavillon մը, չորս սենեակ, խոհանոց, entrée, ջուր, կազ, 1350 մեթր հող, պտղատու ծառեր, (սալոր եւ խնձոր), օդատուն, միջավայրի մէջ, ՇԷԼ, Կուռնէ, ազատ բնակութեան համար:
Երթեւեկի համար Gare de l'Estէն 25 վայր - կեան, Chateau Vincennesէն autobus 113 թիւ:
Դիմել՝ ՄՈՒՐՍԵԱՆԻ, 13 rue Saulnier, ժամը 9էն 1.30: Հեռաձայն Pro. 41-29:

ՄԵՐ ՀԻՒՐԵՐՈՒՆ
ԼԻԲԱՆԱՆԵՆ ԸԼԼԱՔ ԹԷ ՍՈՒՐԻԱՅԷՆ
ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ ԿԱՄ ՊՈԼԼԷՆ
ՆՈՅՆԻՍԿ ԱՄԵՐԻԿԱՅԷՆ
Մի մտածէք ո՛ւր մաշելու մասին,
գացէ՛ք ուղղակի ...
ԼԻԼԱՅԻՆ
24 rue St. Lazare, métro Trinité կամ N. D. de Lorette
Tél. Tri. 31.62
Արեւելեան մուտք շաբաթ, կիրակի եւ երկու - շաբթի օրերը:
ՓԱՐԻԶ ԱՅՅԵԼՈՂ ՀԱՅՐԵՆԱԿԵՑՆԵՐՈՒՆ
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Ամառնային շրջանին Փարիզ այցելող մեր հայրենակիցներուն կ'ընծայեմ կԱՐԵՒՐ ԶԵՂԶԵՐ իրենց ընկիթ բոլոր գնումներուն վրայ:
ՄՈՒՇՏԱԿԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Հ. ՊԱՅՐԱՍԵԱՆ
105 Bld. Exelmans, Paris (16) Tél. Jas. 07.33
Métro Exelmans կամ Porte d'Auteuil

ԱՐԶԱԿՈՒՐԴԻ ԱՌԹԻԻ
ՊԱՀԱՏՈՒՐԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
10 rue de l'Épée, LYON
ԿԸ ՏՐԱՄԱԴԻԷ

ԱՆՄՐՅԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ ԹԱՐՄ ԵՒ ՃՈՈՍ ՄԸ - ԹԵՐԻՔ ՄԸ ամէն տեսակ արեւելեան ապրանքնե - րու, ինչպէս ՊԱՄԻԱ, ԵԱԼԱՆՃԻ ՏՕԼՄԱ՝ ՍԹԱՄ - ՊՈՒԼ, ԲԱՇԲԱՎԱԼ, ճԵՐՄԱԿ ՊԱՆԻՐ, ՍԱԼԵՊ, ՄԱՀԼԷՊ, ՊՂՊԵՂ, ՇԻՐԱԿ ՕՂԻՆ: ԱՊՈՒԵՏ, ԵՐՇԻԿ, ԶԻԹԱՊՏՈՒՎ, ՀԷԼՎԱ, ԹԱՀԻՆ, ԲԱԳ - ԼԱՎԱ, ԼՕՔՈՒՄ, ԳԱՏԱՅԻՖ, նոյնիսկ ճիւթ եւ ՀԻՆԱՅ: Թարմ միս եւ առաջնակարգ ամէն տեսակ ապրանքներ:

ՆԱԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄՈՎ ՍՈՒՐՃ

ուղղմանը յայտարարութիւններ կ'ընեն, ա - պատմութիւն կը քարոզեն, նոյնիսկ մեր վա - բնական սպանութիւնը կը թելադրեն :

ՔՈՐԷԱՅԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Այսօրուան լուրերուն նայելով ամերիկեան պաշտպանողական գիծերը առժամայէս կայունացած կ'երեւին: Հիւսիսականները կը շարունակեն ուժեր համախմբել եւ յարձակումներ գործել, փորձելու համար հակառակորդին դիմադրական կարողութիւնը: Հարաւի զօրքերը մաքրած են Փո - հանկի շրջանը: Ընդհանուր տպաւորութիւնը այն է որ ամերիկեան օդանաւերու բուն կրակը կը պարտադրէ հիւսիսականները զուշուրթեան: Եւ սակայն անոնք կը պատրաստուին նոր գործնե - բուն:

Միացեալ ազգերու Ապահովութեան Խորհուրդը կրկին գումարուեցաւ եւ զբաղեցաւ Քո - ռէայի խնդրով: Խորհրդային պատուիրակը առաջարկեց որ եթէ հարաւային Քորէայի պատուի - բանները պիտի լսուին, պէտք է լսուին նաեւ հիւ - սիսայինները, բայց ժողովը մերժեց:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՊԻՈՍ ԺԲ. պապը Օգոստոս 12 թուակիր կոն - դակ մը հրատարակեց որով կը դատապարտէ հա - ւատքին հիմերուն վնասող նոր վարդապետու - թիւնները, որոնք են « բազմասերականութիւն » ու գոյութեան պաշտօնութիւնը (էքսիսթանսիա - լիզմ): Կ'ըսէ թէ կաթոլիկութիւնը բարեշրջման ու յառաջդիմութեան սկզբունքները կ'ընդունի, բայց պէտք է ուշադիր ըլլալ որ եկեղեցիին հաւատա - լիքները խախտելու հանգամանք չունենան անոնք: Կը յորդորէ դատարարակները մեծ հոգ տանիլ այս մասին:

ՄՈՍԿՈՒՍԻ անթելը կը հաղորդէ որ Վոլ - կայի վրայ ջրաբերկտրական հսկայ կայան մը պիտի կառուցուի երկու միլիոն քիլովատ ուժով որ պիտի արտադրէ տարեկան 10 միլիառ քիլո - վատ ժամ: Պիտի աւարտի 1955ին եւ պիտի ծա - ուայէ Մսկուայի, Սարաթովի եւ Քուլիպիշէֆի գործարաններուն, երկաթուղիներու երկկտրաց - ման եւ Վոլկայի վրայ նաւարկութեան:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ դահլիճը կազմեց Պ. Վենիզէ - լոս միայն իր կուսակցութեան անդամներէն: ԿԱՐԱԳԻ ԵՒ ՀԱԻԿԻԹԻ գիւնըրը դարձեալ սղե - ցին:

ԱՐԱՐԱԿԱՆ երկիրները որոշեցին չճանչնալ Չինաստանի կարմիր կառավարութիւնը, կը դա - տապարտեն հիւսիսականներու յարձակումը, բայց չհղժ կը մնան պատերազմին մէջ: Ասկից վերջ ալ, բոլոր խնդիրներու առջեւ Արարները միաբան պիտի ըլլան՝ իրենց հաւաքական շահերու տեսա - կէտին համաձայն շարժելու համար:

ՕԴԱՆԱՍԻՆ ՄԵԾ ՌԱԶՄԱՓՈՐՁԵՐ պիտի կատարուին այս ուրբաթէն մինչեւ կիրակի օր, իրեն շրջանակ ունենալով Փարիզէն մինչեւ Հո - լանտայի հիւսիսը եւ Հոնոնոս: 400էն աւելի ամե - բիկեան եւ անգլիական ամէն տեսակի օդանաւեր պիտի մասնակցին, Եւրոպայի պաշտպանութեան փորձը կատարելու համար արեւելքէն դալիք թըշ - նամի մը դէմ:

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Ծարուք թաղաւորին համար կ'ըսուի թէ Ամերիկայի հետ անպաշտօն բանակ - ցութիւններ պիտի կատարէ արաբական խնդիրնե - բուն կարգադրութեան համար: Միւս կողմէ կը շարունակէ Տովիլի խաղարանը յաճախել, ուր իր շահը 27 միլիոն Փրանքի բարձրացեր է:

ՀԱՅ ՄԱՐԶԻԿԻ մը յաղթանակը կը հաղորդեն կիրակի օր, էքս լէ Պէնի մօտերը գտնուող Պուր - ժէ տը Լաք լճին մէջ տեղի ունեցող լողալու մըր - ցումին: Աննըսիի, Կրենուպի, Վալանսի եւ Շամ - պէնիի բազմաթիւ լողորդներուն մէջ, առաջին հանդիսացած է Վալանսարեանի հայ երիտասարդ մը՝ Պօյաճեան, 3 քիլոմետր 600 մետրը կտրելով 1 ժամ 2 վայրկ. 40 երկվ.էն: Պօյաճեան նոյն օր - ուան առաւօտեան ուրիշ մրցման մը մէջ, Տօֆինէ Սափուայի մրցանիշը կտորած է 100 մետրը լողա - լով 1 վայրկեան 2 երկվայրկեանէն:

ՏԻԿԻՆ ԱՂԱԻՆԻ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ անհետացման մասին գրած էինք: Մեզ կը հաղորդեն թէ ոստի - կանութիւնը, վերջին տեղեկութեանց համաձայն, առաջնորդուելով անստորագիր նամակէ մը, խու - զարկութեան ձեռնարկած է այդ կնոջ տանը մէջ: Ոստիկանական շուներ ունէ հետք չեն գտնու - պարտէզին մէջ, բայց նկուղին մէջ գիակի հոգ առնելով, փորուած է նոյն տեղը եւ գիակը երե - ւան հանուած: Չերբակալուեցան ընտանիքին ան - դամները:

ՀԱՆԴԻՍՈՒՈՐ ԲԱՅՈՒՄ

1944 Օգոստոս 25ին, Կարտան - Պիլէոի մէջ եղբայրասպան դեղակով վատօրէն նահատակ - ուած, յաւէտ ողորացեալ՝ ընկեր ԼԵՒՈՆ ԳԵՂՈՒ - ՆԻԻ Յուշարձանին:

Տեղի կ'ունենայ 3 Սեպտ. կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 4ին, Կարտանի գերեզմանատան առ - ջեւ:

Հաւաքավայր գերեզմանատան առջեւ: Կարտանի Հ. Յ. Դ. Ի կողմէ բացման խօսք ընկեր Հ. ԱԻԵՏԻՍԵԱՆ: Կը խօսի նաեւ Կարտանի Տ. Բ. Ի. Օ. Ի ներկայացուցիչը:

Նոյն օրը առաւօտեան ժամը 8ին հոգեհան - դատեան պատարագ, Պիլէոի Հ. Յ. Դ. Գեղունի տան մէջ: Կը պատարագէ ՀԱՅՐ ԲԱՐԿԷՆ ԱՍԼԱՆ - ԵԱՆ: Կը հրաւիրուին հանգուցեալ ընկերոջ յեշա - տակը յարգողները:

ՏԻԿԻՆ ՅԱՄՄԻԿ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻԻ

Փոխան ծաղկեպսակի եղած են հետեւեալ նը - ուիրատուութիւնները— «Յառաջ» ի տարածման ֆոնտին Պ. Հայկազ Յակոբեան 1000 Փրանք, Յր. Կ. Խաչի Շըլ. վարչութեան՝ Տէր եւ Տիկին Հը - բանտ Սամուէլ 1500 Փրանք, Պ. Գրիգոր Տիրա - տուրեան հազար, Օր. էլմոն ձիվելիէկեան 500:

ԴՊՐԵՎԱՆՔ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ ԿԻ - ԼԻԿԻՈՑ ԱՆԹԻԼԻԱՍ, ԼԻԲԱՆԱՆ, Ա. ապրի

Դպրեվանուց Տեսչութիւնը ծրագրած է բո - լոր հայ գաղութներէն ուսանողներ ընդունել Դպ - րեվանք, որպէսզի յառաջիկային անոնք իրենց դպրոցական ընթացքը լրացնելէ ետք վերադառ - նան իրենց համայնքները ծառայելու հայ եկեղե - ցիին եւ հայ դպրոցին:

Այսու կը յայտարարենք որ 1950 — 51 դըպ - րոցական տարեշրջանի համար Յրանտայէն քանի մը ուսանողներ կ'ուզենք ընդունել Անթիլիասի Դպրեվանքը ժառանգաւորաց բաժնի համար: Թեկնածուներ նուազագոյն 15 տարեկան ըլլալու են: Փափաքողներ կրնան դիմել Դպրեվանուց Վե - րատեսուէչ Դերենիկ Սրբազանին Փարիզի Հայոց Եկեղեցւոյ հասցէով, 15 rue Jean Goujon:

Նոյնպէս մեր նորայայտ յայտնի ռանի համար եթէ կ'ուզուի ընդունել Վե - րատեսուէչի նախակրթարան աւարտողներ որոնք կ'ու - զեն քահանայ ըլլալ, դիմելու են Տեսուչ Սրբա - զանին վերոյիշեալ հասցէով:

Տեսչութիւն Դպրեվանուց

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

A. SEARCHLIGHT ON THE ARMENIAN QUESTION (1878 - 1950)

Գրեց՝ ԺԻՐԱՅՐ ՄԻՍԱԿԵԱՆ

Ներկայ հատորը կուտայ առարկայական պատմութիւնը հայկական հարցին՝ Պերլիի վե - հաժողովէն մինչեւ մեր օրերը: (Ամգլերէն): Այս հատորին մէջ պիտի գտնէք մաքի կարե - տըր վաւերաբնութիւն պատմեցողներ, գրացանկ մը, գլխաւոր դէպքերու ժամանակագրական ցու - ցակ մը (1829-1950) եւ Հայաստանի քարտէսն ու դրօշը:

ՀՐԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱՆՈՒ Է ԹԵԱՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՅԱՆՁՆԱՆՈՒՄԻՆ Գին թղթակազմ 2 տողար, լաթակազմ 2.50 տողար: Դիմել՝ Հայրենիքի վարչութեան

ԳՈՐԾԻ ՄԱՐԴՈՑ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԳԱՆԻ ԱՃԱՆՍՆԵՐՈՒ ԶԵՌՔ ԶԷ ԱՆՑԱԾ

Իսի համալսարանը սրճարանը (Café des Sports) իր ազատ սրահով եւ ամբողջ բնակարանով հիմ - նովին ծախու է, ունի թէլէֆօն, կազ, ջուր, լոյս եւ կեդրոնական ջերմութիւն: Մանրամասնութեան համար, կամ ներկայանալ եւ կամ հետախօսել ուղ - դակի տիրոջ՝ ԵՂԻՍԱՐԵԱՆ, 4 rue de la Défense, Իսի, Tél. Mic. 37.03:

ԿՈՒՉՈՒԻ

Երիտասարդ մը որ դիտնայ Փրանսերէն մե - ղենազրութիւն եւ համարակալութիւն, աշխատե - լու համար առեւտրական հաստատութեան մը մէջ: Դիմել՝ Neomaine, 93 rue Reaumur: Հեռա - խօս՝ Central 08-29:

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ԼԻՈՆԻ Հ. Յ. Դ. «Վարանդեան» կոմիտէի ընկերական ժողովը այս չորեքշաբթի ժամը 8.30 - ին: Կարելու օրակարգ: Պարտաւորիչ ներկայու - թիւն: Ներկայ կ'ըլլայ ընկեր Բժիշկ Ե. Խաթա - նասեան:

ԴԵՐԱՍԱՆ ԹՐԱԳՕՇԻ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄՆԵՐԸ Ս. ԱՆԹՈՒԱՆ Եւ Ք. ՅՐԷԶ 26 Շաբաթ երեկոյ Ք. Յրէչ, Գարակէօղեա - նի օդատուն պարտէզին մէջ: Կը ներկայացուի ՇԻԼԵՐԻ ԱԻԱԶԱԿՆԵՐԸ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ

ՇՈՂԱԿԱՆ

Հայ Լեզուի դասադրքերու Գ. Ե. Ե. հատոր - ները:

Նախակրթարաններու երրորդ եւ հինգերորդ կարգերու յատուկ, կը պարունակեն քերականա - կան, բառագիտական, ուղղագրական եւ գրական անհրաժեշտ ծանօթութիւններ, կանոններ եւ վարժութիւններ: Գին Գ. հատորի համար 150 սուր. դահեկան: Ե. հատորի համար 250 սուր. դահեկան:

Հրատարակութիւն Բերիոյ Թեմի Ուսումնա - կան Խորհուրդի, որուն պէտք է դիմել մեծաքա - նակ թէ փոքրաքանակ ապսպրանքներու համար: Շուտով պիտի ծախուի նաեւ բոլոր գրավաճառնե - լուն մօտ: Յայտարարուած գիւններուն վրայ ունէ զեղչ կարելի չէ ընել:

Օգոստոսի 15ին լոյս տեսաւ նաեւ Զ. հատո - րը, աւարտական կարգերու յատուկ լաւագոյն թուղթ, ընդարձակ կենսագրութիւններ քառասու - նէ աւելի զբաղէտներու եւ բանաստեղծներու, պատկերազարդ 350 էջ, քերականական, գրական, բառագիտական եւ ուղղագրական անհրաժեշտ ծանօթութիւններով: Պիտի արժէ 4 ս. ոսկի:

ԾԱՆՈՒ ՏՈՒՆ ՇԷԼԻ ՄԷԶ

Pavillon մը, չորս սենեակ, խոհանոց, entrée, ջուր, կազ, 1350 մեթր հող, պողատու ծառեր, (սալոր եւ խնձոր), օդատուն, միջավայրի մէջ, Շէլի մօտ: Կ'ուզուի Կաթնի Վաճառարանի մօտ: Chateau Vincennesէն autobus 113 թիւ: Դիմել՝ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆԻ, 13 rue Saulnier, ժամը 9էն 1.30: Հեռաձայն Pro. 41-29:

ՓԱՐԻԶԻ ԿԵԴՐՈՆԸ PARFUMERIE - MAROQUINERIE Au SAC PARFUMÉ ՏԻՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ ԳԵՂԱՄ ԹՈՐՈՍԵԱՆ Վերջին նորաձեւութեամբ քամրոքակամ ա - ռարկաներ, fantaisie գոհարեղէններ, կիներու պա - յուսակներ փարիզեան մաշակով եւ ընտիր ser - vietteներ այրերու համար: ՄԵԾ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ԾԱՆՕԹ ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԵՐՈՎ ԱՆՈՒՇԱՀՆՏՈՒԹԵԱՆՑ, ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ARTICLES DE PARIS 106 Bld. Magenta, Paris (10) Tél.: Nord 05-78

ANIS PHENIX 45 Աշխարհի առաջին վաճառանիշը ԳՐԱՍԵՆՏԱԿՆԵՐԸ ՓՈՆԱԴՐՈՒԱԾ ԵՆ 48 RUE LAFFITTE, PARIS (9) Tél. Tru. 12.31 եւ 12.32 Կը գտնուի բոլոր հայկական եւ արեւելեան նպարավաճառնե - բուն մօտ: Ընդհ. գործակալ՝ ALBERT BACRI ANIS PHENIX 45 Garanti distillé Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme - (13) Le Gérant: A. NERCESSIAN

